

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka
(2)\Stasheff_Christopher-Carodej_01-Carodejem_sobe_navzdory.PDB

PDB Name: Stasheff_Christopher-Carodej_01
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 4.9.2004
Modification Date: 4.9.2004
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Čarodějem
sobě
navzdory

(Warlock In Spite Of Himself)

Christopher Stalheff

Část I.

Na návštěvě u malé Plantagenetové

Asteroid přisvítl od souhvězdí Kozoroha, říz zatačku kolem hvězdy typu G a namířil si to k její páte planetě. Byla to dráha pro asteroidy poněkud atypická. Krátce na to byl lapen do gravitační sítě planety, obkroužil ji třikrát po různých oběžných drahách a zapíchl se do její atmosféry, podoben zářící hvězdě. Ve výšce sta stop se zastavil a pak se snesl k zemi - snesl. Žádný ohňostroj, žádný kráter - nic drastičtějšího než slehlá tráva. Jeho povrch byl plný šrámů a dolíků, zčernalý žárem tření; ale jinak neporušený. Z jeho nitra ozvěnou zaduněla slova, která by dokázala změnit osud planety: "Čert aby vzal ty držáky mozkující šroub!" Hlas náhle ztlchl; jeho majitel se zamračil a zaposlouchal se. V kajutě bylo absolutní ticho, bez obvyklého prahového šumu. Mladý muž zaklel a začal ze sebe strhávat protinázazovou pavučinu. Vyprostil se z antiakceleračního křesla, vrávoravě se postavil na nohy a pak kolem sebe tápal tak dlouho, dokud se jeho ruce nedotkly plastické stěny. S jednou rukou na zdi klopytal k panelu na druhé straně kruhové kabiny. Slepě při tom šmátral druhou rukou kolem sebe a klel jako starý galaktický lodník, až se mu konečně podařilo panel otevřít a stisknout knoflík. Pak se vrátil ke křeslu a unaveně do něj klesl. Důvěrné tiché hučení znovu naplnilo kabinu. Kašovitě znějící hlas kolísavé rychlosti a hlasitosti se zeptal: "Jee všššechno (Hik!) fffpořááádku... mylllorrde Rodneyi?" "Galaxie je plná báječných, skvěle fungujících robotů," zavrčel jmenovaný mylord, "a já se musím tahat s epileptikem!" "Prrosssil jsssem vás, mylllorrde, abyssste mě nechal óóó-" "Opravit," dopověděl Rodney, "a tvoje okruhy vymontovat a přeprogramovat. Ne, díky, jsem spokojený s tvou osobností, jaká je - když zrovna nezhudlaříš přistání tak, že si polámu klíční kosti!" "Necht' vvvašše lorrdsstvo prrrromine, ale v krrritickéém okamžžžiku přřřistááání jsem obdrrržel velice výjjiimečnou radiodepešši, kterrřá-" "Byl jsi rozptýlen, to se mi snažíš říct?" "Mylorrde, byl jsem pohrrroužen v analýzu-" "Takže část tebe prováděla rozbor rádiových vln a část přistávala s lodí, což bylo trochu velké vypětí na slabý kondenzátor... Fessi! Kolikrát jsem ti už říkal, aby ses soustředil vždy jen na jedinou práci!" "Mylorrdd vyjááádrilll přřřání být jakokoko-" "Jako hrdina ze starých ság, jistě. Ale neříkal jsem, že toužím po jejich problémech." Fessův elektronický systém se už skoro vzpamatoval z pozkratového vyčerpání. "Ale, mylllorrde, sama podstata hrrrdinství v sobě zahrnuje-" "Ale, zapomeň na to," zasténal Rodney. Fess si poslušně vymazal příslušné sektory paměťových bank. Fess byl velice poslušný. Také byl velice starý; byl jedním z několika málo zbývajících VESS (Všestranný elektronický spolehlivý společník), robotů dnes již dva tisíce let zastaralého typu. Roboti VESS byli programováni na extrémní oddanost a - jako důsledek toho - byli prakticky vyhubeni při obraně svých pánů v krvavém období Mezivládí mezi kolapsem prastaré Galaktické unie a vznikem Proletářské asociace států Terry.

Fess (jméno vzniklé při pokusu vyslovit zkratku 'VESS' foneticky jako jedno slovo) přežil díky své vrozené epilepsii. Měl slabý kondenzátor, který při přetížení uvolnil veškerou nasbíranou energii v jediném obrovském několik milisekund trvajícím elektrickém výboji. Když se objevily předběžné symptomy tohoto elektronického záchvatu - většinou chyby ve Fessových výpočtech - hlavní řídicí okruh odpojil vadný kondenzátor od zbytku Fessových systémů; ale robot byl mimo provoz, dokud někdo jeho hlavní řídicí okruh neresetoval.

Jelikož k záchvatům docházelo v okamžicích velkého zatížení - jako například při přistávání s kosmickou lodí - ehm - asteroidem při současném rozboru rádiových vln, nebo při snaze ochránit svého pána před simultánním útokem - Fess přežil období Mezivládí; neboť když Proletáři napadli jeho pána, bojoval statečně asi tak pětadvacet sekund a pak zkolaboval. Takto se stal raritou - odvážným a oddaným služebníkem, který přežil. Byl jedním z pěti robotů VESS, kteří ještě fungovali. Následkem toho byl d' Armandovou rodinou vždy ceněn jako poklad - jednak jako starožitnost, ale mnohem víc pro svou oddanost; skutečná oddanost šlechtickým rodinám byla vzácná v každé době. A tak, když Rodney d' Armand opustil domov, aby se vydal za dobrodružstvím a slávou - jelikož byl druhý syn druhého syna, nic jiného mu ani nezbyvalo - trval jeho otec na tom, ať vezme Fesse s sebou.

Rod byl často velice vděčný, že má Fesse, ale stávalo se také, že robot projevoval politováníhodný nedostatek taktu. Například navzdory faktu, že po drsném přistání kosmické lodi má lidský žaludek sklony k určité labilitě, se ho Fess zeptal: "Co si přejete obědvat, mylord? Řekněme ústřice s chřestem?"

Rod nabyl v obličejí zeleného odstínu, pevně stiskl čelisti a pokusil se ovládnout vzpouzející se žaludek. "Ne," zaskřípal zuby, "a toho 'mylorda' si nech. Nezapomínej, že jsme na výpravě."

"Nikdy nezapomínám, Rode. Jen na rozkaz."

"Já vím," zavrčel jeho pán. "Myslel jsem to obrazně."

Rod opatrně položil nohy na zem a bolestně vstal. "Mému žaludku by docela prospělo, kdybych se nadýchal čerstvého vzduchu, Fessi. Je tady nějaký k dispozici?"

Robot chvíli tiše cvakal a pak odpověděl: "Atmosféra dýchatelná. Ale raději si vezmi svetr."

Rod zavrčel a oblékl si pilotní bundu. "Proč se u starých rodinných sluhů vždycky vyvine komplex matky kvočny?"

"Rode, kdybys žil tak dlouho jako já -"

"-tak bych si přál být dezaktivován. Já vím: 'Robot má vždycky pravdu.' Otevři propust, Fessi."

Dvojitě dveře malé vzduchové propusti se se zasyčením otevřely, odhalující černý kotouč oblohy posetý hvězdami. Do kabiny vnikl chladný větrík.

Rod zvrátil hlavu a zhluboka se nadechl. Rozkošnický přivřel oči: "To je blaho, zase cítit zemi! Žije tady něco, Fessi?"

Stroje zavrčely, jak robot začal přehrávat záznamy z elektronového teleskopu pořízené na oběžné dráze a filtroval z obrazových dat žádané informace o planetě.

"Pevninská plocha se sestává z pěti kontinentů, jednoho ostrova pozoruhodné velikosti a spousty menších ostrůvků. Kontinenty i větší ostrovy vykazují stejný typ vegetace - rovníkový deštný prales..."

"I na pólech?"

"Do stovky mil od každého z nich; polární čepičky jsou pozoruhodné malé. Viditelný animální život se skládá z obojživelníků a rozličných druhů hmyzu; dá se předpokládat, že v mořích žijí ryby."

Rod si zamnul bradu. "To vypadá, jako bychom se dostali do velice rané geologické epochy."

"Do kamenouhelné éry," přisvědčil robot.

"A co ten velký ostrov? Předpokládám, že to je místo, kde jsme přistáli?"

"Správně. Domorodá fauna a flora veškerá žádná. Všechny životní formy jsou typické pro pozemský pozdní pleistocén."

"Jak moc pozdní, Fessi?"

"Počátek historie lidstva."

Rod přikývl. "Jinými slovy, dostala se sem skupina kolonistů, usídlila se na ostrově, zlikvidovala veškerý domorodý život a osadila ho pozemskými formami. Někáký důvod, proč si vybrali zrovna ostrov?"

"Dost velký, aby uživil slušnou populaci, a přitom dost malý, aby minimalizoval problémy se zásahy do ekologie. Také to, že se ostrov nachází v polárním oceánském proudu, což snižuje teplotu mírně pod pozemský normál."

"Velice užitečné; ušetřilo jim to problémy s kontrolou počasí. Někáké pozůstatky toho, co dříve mohlo být městy Galaktické unie?"

"Žádné, Rode."

"Žádné!" Rodovy oči se rozšířily údivem. "To mi nesedí do celkového schématu. Jsi si tím jist, Fessi?"

Vývojové schéma zapomenuté nebo retrográdní kolonie - takové, která byla už několik tisíciletí bez kontaktu s galaktickou civilizací - se skládalo ze tří poměrně přesně popsanych stadií: za prvé, založení kolonie soustředěné kolem moderního města s pokrokovou technologií; za druhé, selhání komunikace s galaktickou kulturou následované přelidněním města, které vedlo k masové migraci na venkov a rozvinutí zemědělské, samozásobitelné ekonomie; za třetí, ztráta technologických znalostí doprovázená rostoucí hladinou pověřivosti symbolizovanou zavrnutím, případně tabuizací technologie založené na uhlí a páře, petrifikací sociálních vztahů a zavedením kastovního systému. Styly oblékání a architektury byly většinou parodií na galaktické styly: stavěly se například malé dřevěné chýše ve tvaru polokoule imitující klenuté galaktické geodetické domy.

Ale vždycky tam byly ruiny města, působící jako věčný symbol a podklad pro mytologii. Vždycky.

"Jsi si tím jist, Fessi? Jsi si doopravdy, skutečně jist, že tady není žádné město?"

"Já jsem si vždycky jistý, Rode."

"To je fakt." Rod našpulil rty. "Občas se mýlíš, ale nikdy nepochybuješ. No dobře, ponechme si otázku města na potom; možná ho spláchla příbojová vlna. Prověř mi ještě jednou, jestli se jedná o životní formy pozemského typu."

Rod proskočil šipkou tři stopy širokým otvorem vzduchové propusti, přistál do parašutistického kotoulu a zůstal klečet na zemi. Od opasku si odepnul bojový nůž - nůž pečlivě navržený tak, aby nemohl být prisuzován žádné známé kultuře - a z pochvy vytáhl dýku.

Pochva byla tvořena štíhlým kuzelem z bílého kovu s malým knoflíkem na špičce. Rod utrl několik stébel trávy, vhodil je do pochvy a otočil knoflíkem. Miniaturní přijímač vestavěný do vnitřní stěny pochvy provedl molekulární sonickou analýzu travin a data odeslal Fessovi, který měl určit, jestli některé z molekul nejsou neslučitelné s lidským metabolismem. Kdyby tráva byla pro Roda jedovatá, odeslal by Fess signál zpět pochvě, jejíž bílý kov by se zbarvil do ruda.

Ale v tomto konkrétním případě zůstala pochva stříbrná.

"Čekal jsem to," zabručel Rod. "Je to pozemská tráva, pravděpodobně zasetá pozemšťany, a tohle je pozemská kolonie. Ale kde je město?"

"Je tu velké město - možná o třiceti tisících duších - u úpatí horského hřebene na severu, Rode."

"Fajn..." Rod si zammul bradu. "Není to sice přesně to, co jsem myslel, ale lepší něco než nic. Jak vypadá?"

"Rozprostírá se na svahu vysokého kopce, na jehož vrcholu stojí velká kamenná stavba, připomínající středověký pozemský hrad."

"Středověký!" zamračil se Rod.

"Město samo je vytvořeno z hrazděných, vápnem omítnutých domů, jejichž horní patra přecházejí nad úzké ulice - možná bych měl říct spíš uličky - kolem nichž jsou rozestavěny."

"Hrazděné!" Rod vstal. "Počkej moment, počkej moment! Fessi, nepřipomíná ti ta architektura něco?"

Robot byl chvíli zticha a pak odpověděl: "Severoevropskou renesancí."

"Tak," řekl Rod, "tohle určitě není typický styl retrográdní kolonie. Jak moc ty budovy připomínají pozemskou renesanci, Fessi?"

"Podobnost je přesná až do nejmenších detailů, Rode."

"Pak je to úmyslné. A co ten hrad? Je taky renesanční?"

Robot se odmlčel a pak řekl: "Ne, Rode. Zdá se, že by mohl být věrnou kopií staroněmeckého stylu z třináctého století našeho letopočtu."

Rod přikývl. "A co styl oblečení?"

"Nacházíme se právě na noční straně planety a obyvatelé zřejmě odpočívají. Tři místní měsíce sice poskytují poměrně dost světla, ale na ulicích je jen málo lidí... Přece jenom, je tam skupinka vojáků na pozemských koních. Jejich uniformy jsou - hm - kopie uniforem anglické královské gardy."

"Velice dobře! Je na ulicích ještě někdo?"

"Hm... skupinka mužů v pláštích - hm - dvouřadých kabátcích a punčochách, řekl bych a... ano, ještě několik venkovanů v ručně tkaných halenách, ovinovačkách a podomácku vyrobených botách..."

"To stačí," přerušil ho Rod. "Je to galimatyáš, směsice různých stylů. Někdo se tu pokusil zavést svoje představy o ideálním světě, Fessi. Slyšel jsi někdy o Emigrés?"

Robot se na chvíli odmlčel a prohledával své paměťové banky. Pak začal odříkávat: "Nespokojenci hojně se vyskytující na konci dvaadvacátého století našeho letopočtu. Nespokojení se svými 'životy prožívanými v tichém zoufalství', obrátili se lidé nejprve k mysticismu a pak k únikové četbě a zábavě. Postupně se stala dominantním stylem zábavy hra na středověk."

Nakonec skupina bohatých lidí spojila svá jména a zakoupila vyřazenou dopravní kosmickou loď, oznámila světu, že jsou Romantic Emigrés, že miní obnovit slávu středověkého způsobu života na jednom z nedávno kolonizovaných světů a přijmou omezený počet emigrantů s ambicemi nevolníků, řemeslníků a kramářů. Přirozeně se našlo mnohem víc žadatelů, než byli schopni vzít. Proto byli vybíráni na základě 'poetičnosti jejich duší' - ať už to znamená cokoliv."

"Znamená to, že rádi poslouchali strašidelné příběhy," poučil ho Rod. "Jak to bylo dál?"

"Seznam pasažérů byl brzy úplný. Třináct šéfů, kteří expedici zorganizovali, oznámilo, že se nadále vzdávají svých příjmení a místo nich adoptují jména slavných středověkých šlechtických rodů - Bourbonů, Medicejských a tak podobně. Pak kosmická loď odletěla ke svému přísně utajovanému cíli - aby se vyhnuli 'kontaminaci materialistickým světem'. Nikdy víc o nich nikdo neslyšel."

Rod se trpce usmál. "No, myslím, že jsme je právě našli. Co na to říkají tvoje diody?"

"V podstatě souhlasí, Rode. Statistická analýza pravděpodobnosti, že tohle je kolonie Emigrés, odhaluje následující - "Přeskoč to," řekl Rod rychle. Statistika byl Fessův koníček; dát mu sebemenší příležitost, dokázal by jí nudit celé hodiny.

Rod si olízl rty a zadíval se přibližně na tu část lodního trupu, za níž se skrýval Fessův mozek. "Když o tom tak uvažuji, mohl bys ta fakta odeslat SPORTu spolu s naším odborným odhadem, že jsme našli kolonii Emigrés. Udělej to raději hned; rád bych, aby věděli, kde jsme, pro případ, že by se nám něco stalo."

SPORT - Společnost pro odstraňování rašícího totalismu - byla organizací zodpovědnou za pátrání po ztracených koloniích. Proletářská asociace států Terry vykazovala pozoruhodně malý zájem o všechny kolonie, které se zrekly moderní technologie, a tak ztracené kolonie zůstaly ztracené až do doby, kdy byla totalitní vláda PAST nahrazena DDT - Decentralizovaným demokratickým tribunálem. DDT rychle zkonsolidovalo svou vládu nad Terrou, vládu postavenou na skoro nedosažitelných principech athénské demokracie.

Už dlouho bylo známo, že neefektivnost demokratických vlád v podstatě pramení ze špatné komunikace a předsudků. Ale dvě století působení buněk DDT jako tříd venkovských škol vedlo k totální gramotnosti a vzdělání nejvyššího stupně u sedmdesáti dvou procent populace; předsudky se spolu s dětskou obrnou a rakovinou připojily na seznam léčitelných nemocí. Problém komunikace byl vyřešen výzkumem v laboratořích DDT submolekulární elektronikou, jež

snížila náklady na komunikační elektronická zařízení do té míry, že mohla být poprvé v historii využívána opravdu extenzivně. Každý člověk měl teď možnost kdykoliv se okamžitě spojit se svým tribunem, a jelikož byli vzdělání, často tlachali o obecných principech - což je velice zdravé pro demokracii.

Tlachání přes rádio se ukázalo velice efektivní zejména díky automatickým záznamům všech tlachů. Problém záznamů a byrokracie vůbec byl vyřešen novým kazetopáskovým záznamovým médiem se stopami o tloušťce jediné molekuly a objevem přehrávacích systémů dat, které učinily učení nazpaměť naprosto zbytečným. Vzdělání se tím pádem změnilo výhradně ve výcvik v představitivosti a úspěch demokracie byl zajištěn jednou pro vždy.

Po dvou stoletích takového přípravy půdy byla revoluce DDT pouhou formalitou.

Když však revoluce skončí, stávají se revolucionáři přebytní, a navíc mívají sklon znesnadňovat práci policejnímu aparátu nově ustanovené vlády. A tak se DDT rozhodl, že nebude sobecký a podělí se o požehnání demokracie i s ostatními zbytky Galaktické unie.

Jenže demokraté jsou jen málokdy vítáni na planetách s totalitním uspořádáním, stejně jako na těch, kde zvítězila anarchie - zejména pro samu podstatu demokracie, která je jediným reálným kompromisem mezi totalitou a anarchií.

Tehdy nastala potřeba stále organizace revolucionářů a podvrtných republikánských demokratů. Jelikož byla po ruce velká zásoba nadbytečných revolucionářů, organizace se zformovala velice rychle a byla nazvána Společností pro odstraňování totalismu. Slovo 'rašícího' bylo dodáno o století později, když už byly všechny známé obyvatelné planety rozvráceny a připojeny k DDT. Staří revolucionáři pořád představovali problém, dokonce větší, protože jich mezi tím přibýlo; a tak byli rozesláni, aby pátrali po ztracených koloniích.

Tak vznikl SPORT, organizace, jejímž posláním bylo objevovat zaostalé planety a dovést je na cestu pravé demokracie. A jelikož Rod objevil planetu ve fázi středověku, bylo jeho povinností přičinit se, aby na ní vznikla konstituční monarchie.

Rod, který se narodil jako Rodney d'Armand (měl ještě pět dalších jmen, ale čist je pořád dokola by vám připadalo nezáživné) na planetě obývané výhradně roboty a aristokracií, se ke SPORTu dal v mladistvém věku osmnácti let. Po deseti letech služby se změnil z klakovitého ošklivého mladíka v hubeného a svalnatého ošklivého muže.

Obličej měl aristokratický; to se o něm dalo s určitostí říct - ale jinak nic. Jeho ustupující vlasy přecházely v ploché, svažující se čelo s výraznými nadočnicovými oblouky poněkud zmírněnými kartáčovitým obočím. Obočí částečně překrývalo hluboké oční důlky, v nichž se choulil pár otrlých šedých očí - alespoň Rod doufal, že vypadají otrle. Po stranách očních důlků se vypínaly vysoké a ploché lícni kosti, oddělené nosem, který by činil čest orlu, či jinému dravému pernatci. Pod lícními kostmi a nosem byla široká ústa s úzkými rty, na nichž mu - dokonce i ve spánku - pohrával ironický úsměv. Pod ústy vyčnívala hranatá brada. Rod by rád řekl, že to byl obličej tvrdého chlapa, ale bohužel měl tendenci znatelně měknout, když/jestli se na něj usmála nějaká dívka. Psi a děti na něj působili stejně, leč mnohem častěji.

Byl mužem, který měl svůj Sen (kdysi měl i dívku svých snů, ale ta teď patřila už jen ke vzpomínkám nezralého mládí) - sen o jednotné galaktické vládě (demokratické, přirozeně). Mezihvězdná komunikace byla pro účely opravdové demokratické federace pořád ještě příliš pomalá; DDT byla ve skutečnosti poměrně volná konfederace světů, spíš debatní kroužek a servisní organizace, než cokoliv jiného.

Ale jednoho dne mohly být nalezeny adekvátní metody komunikace, tím si byl Rod jist, a až k tomu dojde, hvězdy budou připraveny. On už na to dohlédne.

"Je čas pustit se do řešení našich záležitostí, Fessi. Každou chvíli může kolem někdo jít a všimnout si nás." Rod se protáhl vzduchovou propustí zpátky do nitra lodi a do své kabiny. Přistoupil k panelu na stěně a uvolnil příchytky. Pod ním se skrýval ovládací pult, nad nímž visela bílá, matně lesklá kovová koule velikosti basketbalového míče. Z jejího vrchlíku vedl tlustý kabel ke stropu kajuty.

Rod odšrouboval konektor, povolil svorky, které držely kouli na místě, a opatrně ji vyndal.

"Dávej pozor," ozval se Fessův hlas z miniaturního sluchátka umístěného za Rodovým uchem. "Víš, že jsem křehký."

"Trochu víc důvěry, prosím," zamumlal Rod. Mikrofon v jeho čelisti předal jeho slova Fessovi. "Zatím jsem tě ještě nepustil, ne?"

"Zatím," zopakoval robot ponuře. Rod si strčil robotův 'mozek' pod paži, aby měl jednu ruku volnou pro manipulaci s ovládáním vzduchové propusti. Jakmile byl zase venku, stiskl knoflíček na trupu lodi. V boku pseudoasteroidu se otevřely velké dveře. Uvnitř visel v protinázarové síti velký černý kůň, s hlavou svěšenou a očima zavřenými.

Rod stiskl jiný knoflík; z nákladního prostoru se vysunul jeřáb. Kůň, který byl zavěšen na jeho konci, se pomalu kopyty dotkl země. Rod otočil hruškou na jeho sedle a v boku koně se odsunul panel.

Rod vložil mozek dovnitř, upevnil svorky a konektory a pak otočil sedlovou hruškou zpátky; panel se zase hladce zasunul. Kůň pomalu zvedl hlavu, zastříhal ušima, dvakrát mrkl a zkusmo zaržál.

"Všechno je, jak má být," řekl hlas za Rodovým uchem. Kůň sebou zavrtěl. "Když mne vyprostíš z té houpačky, provedu motorické okruhy."

Rod se zašklebil a uvolnil síť. Kůň vyskočil, zahrabal kopytem a pak se dal do klusu. Rod svého robota se zájmem pozoroval, aniž přitom zapomínal hlídat okolí.

Kosmická loď/asteroid přistála uprostřed louky hustě zarostlé letní trávou, lemovanou duby, javory, buky a jasany. Byla noc, ale louka se koupala ve světle tří měsíců.

Robot přicválal zpátky k Rodovi a vzepjal se před ním na zadní. Jeho přední kopyta dopadla s temným zaduněním na zem, velké, indigově modré oči se upřely na Roda a špičaté uši se napřímily.

"Jsem v pořádku," oznámil Fess.

Rod se znovu zašklebil. "Není nic krásnějšího než cválající kůň."

"Vůbec nic?"

"No dobře, skoro nic. Tak, teď musíme zahrabat loď."

Rod stiskl knoflík; dveře nákladového prostoru se zasunuly a uzávěr vzduchové propusti zaklapl. Loď se začala otáčet, nejprve pomalu, ale pak stále rychleji a rychleji, zavrtávajíc se při tom do země. Brzy po ní zbyl jen kráter obklopený nízkým valem hlíny a drnů - loď sama teď spočívala tři stopy pod povrchem.

Rod vytáhl z Fessova sedlového vaku zákopnickou lopatku, sešrouboval ji a dal se do díla. Kůň se k němu připojil a udusával kopyty drny. Do deseti minut se val snížil na pouhých šest palců; v jeho středu byla hromada zeminy dvacet stop v průměru a dvě stopy vysoká.

"Ustup," řekl Rod, vytáhl dýku, otočil jejím jílcem o sto osmdesát stupňů a ukázal jí na hromadu. Rudě se zablesklo, zemina se zbarvila do višňové červeně, roztála a vyhladila se.

Rod několikrát přešel červeným paprskem kolem, až byla zem dokonale rovná. Pak Ještě provedl několik drobnějších úprav lopatkou. Zbytek zahladí první dešť. "Tak, to by bylo," řekl a otřel si čelo.

"Ne tak docela,"

Rod se nahnul; zmocnil se ho svíravý pocit kolem žaludku.

"Musíš se ještě obléknout v souladu s místními společenskými zvyky, Rode."

Rod křečovitě zavřel oči.

"Učinil jsem předběžná opatření, a zatímco jsi testoval trávu, zabalil jsem do svého sedlového vaku dvouřadý kabátec."

"Podívej," řekl konečně Rod, "moje uniforma vypadá docela dobře, ne?"

"Těsné kalhoty a vojenské boty by docela ušly, to ano. Ale pilotní bundu bude stěžet kdo považovat za dvouřadý kabátec. Musím pokračovat?"

"Ne, myslím, že ne." Rod si povzdechl a zalovil v sedlovém vaku. "Chápu, úspěch mise je přednější než mé osobní pohodlí, má důstojnost i - hej!" Vytřeštil oči na něco dlouhého a štíhlého, co viselo ze sedla.

"Hej co, Rode?"

Rod vzal podivný předmět do rukou - na jedné straně měl držadlo, jak si Rod všiml - a pozvedl ho, aby se na něj Fess mohl podívat.

"Co má být tohle?"

"Alžbětinský rapír, Rode. Historická chladná zbraň, něco jako dlouhý nůž, zkonstruovaný k sekání a bodání."

"Chladná zbraň," opakoval Rod po robotovi, jako by pochyboval o jeho duševním zdraví. "Čekáš, že ji budu nosit?"

"Samozřejmě, Rode. Alespoň pokud plánuješ vystupovat jako obvykle v převleku."

Rod ze sebe vydal povzdech hodný křesťanského mučedníka a vytáhl z vaku kabátec. Nasoukal se do něj a rapír si připásl k pravému boku.

"Ne, ne, Rode! Nos ho na levé straně. Budeš ho vytahovat křížem."

"Co všechno musím podstoupit pro demokracii..." Rod si připjal rapír k levému boku. "Fessi, nepřipadá ti, že se ze mne stává fanatik?"

"Jistě, Rode. Klasický případ psychické sublimace."

"Žádal jsem tě o názor, ne o analýzu," zamračil se muž. Pak se podíval na svůj kostým. "Hele! Není to tak zlé, vůbec to není tak zlé!" Vypnul prsa, pozvedl bradu a udělal několik kroků. Zlatý a rudý kabátec se matně zaleskl v měsíčním světle. "Jak se ti líbím, Fessi?"

"Docela ti to sluší, Rode." V robotově hlase jako by zaznělo něco, co se podobalo mírnému pobavení.

Rod se zamračil. "Myslím, že by to chtělo něco navrch."

"V sedlovém vaku, Rode."

"Myslels na všechno, co?" Rod zadoloval v sedlovém vaku a vytřepal z něj plášť stejně modrý jako kalhoty jeho uniformy.

"Ten řetěz má procházet pod levou podpažní jamkou a zprava kolem krku, Rode."

Rod si náležitě upravil plášť a postavil se tváří proti větru, nechávaje svůj nový šat rozevlát ze svých širokých ramen.

"Jen se na to podívej! Nevypadám skvěle?"

"Jako vystřižený ze Shakespeara, Rode."

"Za ty lichotky dostaneš dvojnásobnou dávku oleje." Rod se vyšvihl do sedla. "Zaměř k nejbližšímu městu, Fessi. Chci se předvést ve svém novém obleku."

"Zapomněl jsi zasít kráter, Rode."

"Cože? Ach! Jasně." Rod vytáhl z pravého sedlového vaku papírový pytlík a rozhodil jeho obsah po čerstvě rozkopané zemi. "Tak! Teď už jen hezký deštík a dva dny růstu, a nikdo to tu nerozezná od okolní louky. Doufejme, že sem nikdo nepřijde do té doby..."

Kůň trhl hlavou a vztyčil uši.

"Co se děje, Fessi?"

"Poslouchej," odpověděl robot.

Rod se zamračil a přivřel oči.

Z dálky, nesen větrem, k nim zazníval dívčí křik a smích chlapců.

Vypadá to, jako by tu místní omladina pořádala mejdan."

"Blíží se to," upozornil ho Fess tiše.

Rod zavřel oči a znovu se zaposlouchal. Zvuk opravdu sílil...

Podíval se na severovýchod, směrem, ze kterého, jak se zdálo, hluk přicházel, a očima zapátral na horizontu. Neviděl nic než tři měsíce na obloze.

Náhle se proti jednomu z nich objevil stín. Další ho následovaly.

Smích teď byl mnohem hlasitější.

"Asi tak pětasedmdesát mil za hodinu," zamumlal Fess.

"Cože?"

"Pětasedmdesát mil za hodinu. To je rychlost, jakou se to k nám blíží."

"Hmmm." Rod se kousl do spodního rtu. "Fessi, kolik uplynulo času od chvíle, kdy jsme přistáli?"

"Skoro dvě hodiny, Rode."

Něco proletělo nad jejich hlavami.

Rod vzhlédl. "Fessi?"

"Ano, Rode?"

"Oni létají, Fessi."

Zavládlo ticho.

"Rode, musím tě požádat, abys myslel logicky. Civilizace, která obývá tuto planetu, ještě nemohla dosáhnout úrovně cestování vzduchem."

"Necestují. Oni létají!"

Znovu zavládlo ticho.

"Myslíš ti lidé sami, Rode?"

"Přesně tak." Rodův hlas zněl rezignovaně. "Ačkoliv ne tak úplně, protože ta žena, co právě přeletěla nad námi, letěla na koštěti. A docela dovedně, řekl bych. Vlastně by se dalo říct, že na něm byla doma jako karty na hracím stole v Las Vegas... Fessi?"

Kůň stál s nohama strnule nataženýma a hlava se mu volně kolébala mezi nimi.

"Ale k čertu!" zaúpěl Rod. "Už zase!"

Sáhl pod sedlovou hrušku a resetoval hlavní řídicí okruh. Kůň pomalu zvedl hlavu a několikrát jí potřásl. Rod mu přitáhl uzdu a pobídl ho vpřed.

"Coo se staaalooo, Rooode?"

"Měl jsi záchvat, Fessi. Ale pro všechno na světě, teď nekňuč. Ty vzdušné bakchanálie se k nám blíží a není vyloučeno, že se letí podívat po spadlé hvězdě. Takže honem do lesa - a tiše, smím-li prosit."

Když byli v bezpečí pod stromy na okraji louky, Rod se ohlédl, aby prozkoumal vzdušnou flotilu.

Mládež dováděla v oblacích asi půl míle od něj a vydávala při tom veselý křik a radostný smích. Vítr k Rodovým uším zanesl několik srozumitelných vět.

"Radujte se, mé děti! To je lady Gwen!"

"Znamená-li to, že se přeci jen staneš matkou našeho covenu, Gwendylon?"

"Tvá spanilost roste každým dnem, sladká Gwendylon. Rci, jak to děláš?"

"Dozajista ne honbou za zajičky, Randale..."

"Zní to, jako by se nějaká mamina ocitla na večírku čarodějnické koleje," zavrčel Rod. "Jsi v pořádku, Fessi?"

"Řek bych, že ano," oznámil robot, "a už jsem zaznamenal nové vylepšení pro svůj budoucí řídicí systém."

"Hm," Rod našpulil rty. "Potvrzuješ moje pozorování?"

"Nic jiného mi nezbývá. Oni opravdu létají."

Poletující omladina jako by si vzpomněla na původní cíl své cesty. Zasvištěli nad loukou smějící se a pokřikující jeden na druhého, zakroužili nad kruhem odhalené země a pak se jeden po druhém snesli dolů a roztavili se kolem.

"Tak, teď už se nedá moc pochybovat o tom, proč jsou tady, co?" Rod se posadil na zem, upravil si plášť a opřel se o Fessovy přední nohy. "Myslím, že nám nezbyvá nic jiného než čekat." Otočil kamenem na svém prstenu o devadesát stupňů a zamířil jím na skupinku. "Odposlech, Fessi."

Kámen v prstenu teď fungoval jako velice citlivý směrový mikrofon; jeho signál byl prostřednictvím Fesse přenášen do sluchátka za Rodovým uchem.

"Neměli bychom o tom královnu zpravit?"

"Nikolivěk, zbytečně by to v ní ouzkost probudilo."

Rod se zamračil. "Co sis z toho vybral, Fessi?"

"Jenom to, že je to alžbětinská angličtina, Rode."

"Proto asi SPORT vždycky posílá s roboty lidi," povzdchl si Rod. "No dobře, začneme s očividným: jazyk potvrzuje, že se jedná o kolonii Emigrés."

"Ano, jistě," zamumlal Fess nepříteli přesvědčivě.

"Ale no tak, starý symbiote, žádné remcání. Já vím, že nepovažuješ samozřejmosti za hodný hlášení; ale přehlédnutí samozřejmých faktů může někdy vést k přehlédnutí tajemství, skrytých pod jejich povrchem, nemyslíš?"

"No..."

"Správně. Tak. Zmiňovali se o královně. To znamená, že zdejší vláda je monarchie, přesně jak jsme předpokládali. Ta omladina označovala sama sebe za coven, to znamená, že se považují za čarodějnice a čarodějníky... S přihlédnutím k jejich způsobu přemísťování jsem nakloněn tomu věřit. Ale..."

Nechal ale viset několik minut ve vzduchu. Fess nastražil uši.

"Taky říkali, že o tom poví královně. Tudíž musí mít přístup ke královniným uším. Co to znamená, Fessi? Monarchie schvalující čarodějnictví?"

"To není bezpodmínečně vyloučeno," namítl Fess věcně. "Vhodný příklad by mohl být král Saul a čarodějnice z Endoru..."

"Ale tyhle mají přístup ke dvoru."

"Rode, děláš unáhlené závěry."

"Ne, jen přicházím s pronikavým pohledem na věc."

"Proto asi SPORT vždycky posílá s lidmi roboty," opáčil Fess.

"Touché. Ale říkali taky, že kdyby to řekli královně, vzbudilo by to v ní 'ouzkost'. Co tím mysleli, Fessi?"

"Mysleli tím obavy, Rode."

"Hm. Pak by zdejší královna měla být spíš citlivá."

"Mohla by být, ano."

Přes louku se k nim donesla hudba - skotské dudy hrající doprovod k starému cikánskému popěvku. Mladí lidé tančili na holé půdě a několik stop nad ní.

"Bavorské selské tance," zamumlal Fess.

"Kde konec světa na nás čeká..." zanotoval Rod a pohodlně si natáhl nohy. "Smíšená kultura pečlivě kombinující to nejhorší, co stařícká Země mohla nabídnout."

"To není příliš objektivní názor, Rode."

Rod pozvedl obočí. "Copak tobě se dudy líbí?" Založil si ruce, bradu si opřel o hrudní kost a nechal na Fessovi, který neměl potřebu spánku, aby hlídal.

Robot držel stráž několik hodin, přezvykuje při tom nově získaná data. Když hudba zeslábla a ztichla, šťouchl do Roda kopytem.

"Grum!" řekl Rod, který se rázem probudil do plné bdělosti, jak se na správného tajného agenta sluší.

"Večírek končí, Rode."

Omladina se vznesla do vzduchu a zamířila zpátky na severovýchod.

Jedna z postav seděla vzpřímeně na koštěti; ve vzduchu se k ní přidružila postava mladého hochy.

"Doufat-liž smím, že už se nás nebudeš víc stranit, lady Gwendylon?"

"Randle, tobě když myš by byla dána, toužil bys hnedle po olifantovi. Na příště lépe učiníš, když dvornosti skládat děvám o šest let tebe starším zkoušet nebudeš!"

Koště se rozletělo přímo k Rodovi, mihlo se nad stromy a bylo pryč.

"Mmm, ano!" Rod si olízl rty. "Zdá se, že to děvče má říz. A podle toho, co jsem slyšel, je kapánek starší, než ti ptačí mozci..."

"Myslel jsem, že jsi nad takové věci povznesen, Rode."

"Což je jen ohleduplnější způsob, jak říct, že by se mnou stejně nechtěla nic mít. No co, i když nekoupím, kouknout se do výkladních skříní můžu vždycky."

Čarodějnická omladina zmizela za obzorem a jejich smích pomalu utichl.

"Tak, a je to." Rod si protáhl nohy a začal vstávat. "Je po večírku a my nejsme o nic moudřejší." Vstal. "Tak či tak, alespoň nás neodhalili; o kosmické lodi pod zemí nikdo neví."

"Ale kdež, nikoliv," zachichotal se tenký hlásek.

Rod ztuhl, otočil se a vytřeštil oči.

Za ním, mezi kořeny starého dubu stál mužik, podsaditý, rozesmátý a všeho všudy dvacet palců vysoký. Na sobě měl dvouřadý kabátec a úzké kalhoty v různých odstínech hnědé, měl velice bílé zuby a celkově působil dojmem pěkného rošťáka.

"Kníže elfů by ocenil tvou návštěvu, mistře čaroději," řekl mužiček a znovu se zakuckal smíchy.

Rod po něm skočil.

Ale človiček už byl pryč, nechávaje za sebou jenom veselý smích.

Rod vstal, zaposlouchal se do šumění větru, čechrajícího listy starého dubu, a posledního tichého chichotání doznívajícího mezi kořeny stromu.

"Fessi," řekl, "Fessi, viděls to?"

Žádné odpovědi se mu nedostalo.

Rod se zamračil a otočil se. "Fessi? Fessi!"

Robotova hlava se pomalu kývala mezi jeho předními nohami.

"Ach, k čertu!"

Zadunění zvonu oznamovalo devátou hodinu dopolední někde ve velkém, rozpadajícím se městě, jež bylo - alespoň pokud mohl Rod a Fess soudit z jejich rychlosti a azimutu - mateřskou základnou čarodějnické omladiny. V souvislosti s jejich poznámkami o královně Rod doufal, že by to mohlo být současně i hlavní město ostrova.

"Je to jen domněnka," dodal rychle.

"Samozřejmě," zabručel Fess. V robotově hlase se dalo vycítit shovívavé povzdechnutí.

"Jaké jméno bych měl použít, dojde-li ke kontaktu na bezprostřednější úrovni?"

"Proč ne Rodney d'Armand VII? Tohle je jeden z těch řídkých případů, kdy je tvé pravé jméno přiměřené podmínkám."

Rod zavrtěl hlavou. "Příliš troufalé. Moji předkové nikdy nedosáhli svých aristokratických cílů."

"Oni byli aristokraté, Rode."

"Jasně, ale to byli na naší planetě všichni, Fessi, s výjimkou robotů. A žili spořádaným rodinným životem tak dlouho, až získali právo vydávat to za čest."

"A copak to není dost velká čest -"

"Později," přerušil ho Rod. Fess měl naprogramováno kázání o tradici noblesse oblige z Robotí encyklopedie a ochotně s ním začal při sebenepatrnějším náznaku narážky. "Teď tu máme drobný problém s mým jménem, vzpomínáš?"

"Když na tom trváš," řekl Fess znechuceně. "Zase námezdný voják?"

"Ano. To mne opravňuje k cestování."

Fess sebou trhl. "Mohl by ses vydávat za potulného pěvce..."

Rod zavrtěl Hlavou. "Od potulných pěvců se čeká, že znají nejnovější zprávy a klípky. Ale vzít s sebou harfu není tak špatný nápad - zvlášť pokud je panovníkem žena. Píseň občas pomůže člověku tam, kam se s mečem nedostane..."

"Takže jako vždycky... Vyhovovalo by ti jméno 'Gallowglass', Rode? Je to starý irský termín pro žoldnéře."

"Gallowglass..." Rod vychutnal slůvko na jazyku. "Není to špatné. Má to brínk."

"Stejně jako ty sám."

"Myslels to ironicky, nebo se mi to jen zdá? Ale je to dobré, solidní jméno... i když se na ně zrovna nehodí výraz hezké."

"Přesně jako na tebe," zamumlal robot.

"Troufám si tvrdit, že je to ono. Rod Gallowglass, hou!"

Náhle Rod přitáhl uzdu a zastavil svého oře. Odněkud z nedaleka před nimi se ozývalo tlumené hučení davu.

Rod se zamračil. "Co to má znamenat?"

"Mohl bych doporučit obezřetný průzkum..."

"To není špatný nápad. Dej se do toho, ale našlapuj opatrně, prosím tě."

Fess pomalu kráčel úzkou měsíci osvětlenou uličkou a tiskl se do stínu starých, větrem ošlehaných zdí. Na rohu zastavil, natáhl krk a natočil svou koňskou hlavu do pravého úhlu.

"Co tam vidíš, sestřičko Aničko?"

"Dav," řekl Fess.

"Omračující postřeh, milý Watsone. Něco kromě toho?"

"Pochodně a mladíka, který šplhá na pódium. Promíneš-li mi to přirovnání, Rode, velice nápadně to připomíná veřejné manifestace na tvé alma mater."

"Nic není vyloučeno." Rod sklouzl na zem. "Ty zůstaň tady, můj velký příteli. Já půjdu na výzvědy."

Oběhl roh a pak přešel do rozsáhlého vojenského vykračování, s rukou položenou na jílcí meče.

Nebyl to špatný nápad, soudě podle vzhledu davu. Vypadalo to jako setkání místního svazu vagabundů. Mezi přítomnými se nenašel jediný nezaplátovaný kabátec. Rod nakrčil nos; umytý člověk tu byl zřejmě ještě větší vzácností. Pěkně ošuntělá cháska.

Místo shromáždění bylo velké, otevřené náměstí, na jedné straně ohraničené širokou řekou; byly tam přístavní můstky a dřevěné lodě připoutané ke svým kotvištím. Ostatní tři strany náměstí tvořily laciné, rozpadající se nájemné domy, obchůdky s produkty moře a jiným levným zbožím a skladiště. Alespoň ta byla v poměrně dobrém stavu.

Všechny budovy byly polodřevěné s charakteristickým přečnívajícím patrem.

Křičící a povykující dav už zaplnil skoro celé náměstí. Čadící smolné louče mu dodávaly démonické osvětlení. Při bližším pohledu odhalil dav oči zakryté páskami, amputované údy a hlavy bez uší -podivný kontrast k postavě, která stála na dřevěném pódium.

Byl to mladý, širokoplecí a světlolvasý muž. Obličej měl čistý a nezjizvený, s vyčnívajícím nosem a modrýma očima. Měl kulatou, takřka nevinnou tvář, bezelstnou a poctivou, naplněnou vnitřním světlem Muže s posláním. Jeho kabátec i kalhoty byly kupodivu čisté, vkusně ušité a z kvalitní látky. U boku mu visel meč.

"Dítě narozené ve správné rodině," zabručel Rod. "Co k sakru dělá v tomhle krysím doupěti?"

Mladík zamával rukama; dav zajásal a pozvedl louče do výše, aby měl víc světla.

"Či ramena jsou od toho, aby nesla ta nejtěžší břemena?" zvolal hoch.

"Naše!" zaburácel dav.

"Či ruce jsou poseté mozoly a ztvrdlé těžkou dřinou?"

"Naše!"

"Kdo vytvořil všechno to bohatství, jímž šlechta zbůhdarma mrhá?"

"My!"

"Kdo k nebi vztyčil jejich žulové hrady?"

"My!"

"Nepatří nám tedy podíl na jejich bohatství a přepychu?"

"Patří!"

"Ano," křikl mladý řečník. "Vždyť v každém z těch hradů je dost bohatství, by z vás všech učinilo krále!"

Dav začal šilet.

"Slyšíš to, Fessi?"

"Slyším, Rode. Připadá mi to jako směsice Karla Marxe a Huey Longa."

"Zvláštní syntéza," zamumlal Rod. "Ačkoliv možná zase ani tak zvláštní není, když se nad tím člověk pořádně zamyslí."

"Je to vaše bohatství!" křičel mladík. "To vy na ně máte právo!"

Dav začal šilet ještě víc.

"Ale dají vám, co vám po právu patří?"

Dav byl náhle zticha. Zaznělo zlobné mručení.

"Ne!" zaburácel mladý muž. "Musíte to však od nich žádat, protože takové je vaše právo!"

Zvedl obě ruce do výše. "Královna vám dala chléb a víno, když na vás dolehl hladomor! Královna dává maso a dobré víno čarodějnicím, kterých si váží!"

Dav jako by oněměl. Jeho řadami se nesl tichý šepot: "Čarodějnicím! Čarodějnicím!"

"Ano," zařval řečník, "dokonce i čarodějnicím, zavrženíhodným a opovrženíhodným. Oč víc dá vám, jež jste se zrodili z tepla dne?"

Dá vám, co vaše právem jest!"

Dav odpověděl hlasitým řevem.

"Kam půjdete?" zaječel mladý Démostenés.

"Do hradu!" vykřikl někdo a ostatní hlasy se k němu přidaly. "Do hradu! Do hradu!" Křik se změnil v rytmičné skandování. "Do hradu! Do hradu! Do hradu!"

Náhle se do pokřiku ozvalo ostré zaječení. Dav rázem ztichl. Hubená, shrbená postava se vyhoupla nastřechu skladiště a zavolala do náměstí: "Vojáci, celá rota nebo ještě víc!"

"Pryč skrze uličky a přístaviště!" zvolal mladý muž. "Za hodinu se sejdeme v Clovisově domu!"

K Rodovu úžasu dav zůstal zticha. Proudění lidí začaly odtékat křivolakými uličkami. Žádná panika, žádný zmatek.

Rod ustoupil do dveřního výklenku a díval se, jak jsou pochodně zhášeny. Jedna skupinka žebráků za druhou procházely kolem něj, tiše a bez povyku, aby byly pohlceny temnými jícny úzkých uliček. Náměstí se vyprazdňovalo; tlumený zvuk kroků zanikal v dáli. V nastalém tichu Rod zaslechl blížící se dunění kopyt - vojáci přicházeli rozehnat královny přivržence.

Rod vyskočil a rozběhl se k rohu ulice, kde stál Fess. Do sedla se vyhoupl, aniž zpomalil klus. "Do luxusní části města," zašeptal, "rychle a tiše."

Když bylo třeba pohybovat se tiše, mohl Fess z kopyt vysunout na palec tlusté gumové podrážky; mohl si také v paměti vybavit fotografickou mapu města pořízenou při jejich vzdušném průzkumu. To jsou výhody robotického koně. Cválali městem; terén se brzy začal zvedat, až se změnil v kopec, korunovaný královským hradem. Kvalita domů se postupně zlepšovala; dostávali se stále dál do blahobytnějších částí města.

"Co si o tom všem myslíš, Fessi?"

"Totalitní hnutí, nade vši pochyby," odpověděl robot. "Provokatér vydávající se za mluvčího lůzy, bezpochyby prahnoucí po moci, navádí lid, aby na vládu vznášel požadavky, které nemohou být splněny. Odmítnutí bude dáno davu jako povel k páchání násilí, a než se naděješ, máš tu revoluci jako vystřiženou z učebnice."

"Nemohl by to být jen nějaký ambiciózní šlechtic, který si uzurpuje nárok na korunu?"

"Uzurpátoři hledají podporu v horních vrstvách společnosti, Rode. Ne, tohle je proletářská revoluce - předehra k totalitní vládě."

Rod našpulil rty. "Dokázal bys říct, že tam byl nějaký důkaz o vnější intervenci nějaké vyspělejší společnosti? Chci říct, na tomto stupni kultury nejsou proletářské revoluce příliš obvyklé, ne?"

"Velice řídké, Rode, a když k nějaké dojde, je úspěšnost skoro nulová. Přesvědčovací metody ve středověké společnosti nikdy nestavějí na základních právech; takový koncept je této kultuře cizí. Pravděpodobnost intervence je velice -"

Rodovy rty se opět zkřivily do divokého úšklebku. "Výborně, starý mechanisme, vypadá to, že jsme přišli na správné místo."

Na horním konci města uviděli rozlehlý dvouposchodový dům obklopený ze tří stran dvorkem osvětleným pochodněmi. Čtvrtou stranu uzavírala dřevěná palisáda s bránou. Z brány právě loudavě vycházela skupinka smějících se, dobře oblečených mladíků; Rod zachytil úryvky pijácké písně. Zevnitř se ozývalo řinčení nádobí a volání po pivu a masu.

"Vypadá to, že jsme objevili jednu z lepších hospod."

"Řekl bych, že tvá domněnka je oprávněná, Rode."

Rod se protáhl v sedle. "Vypadá to jako dobré místo na strávení noci. Slučují se s místním stupněm kultury česnekové klobásky, Fessi?"

Robot si povzdechl. "Rode, ty máš příšerné chutě!"

"Udělejte místo, udělejte místo!" ozvalo se za nimi volání.

Rod se obrátil a uviděl skupinu vojáků, kavaléristů, cválajících směrem k němu. Za nimi jel pozlacený a bohatě vyřezávaný kočár.

Vpředu ujížděl herold. "Klid se z cesty, rabe!" zvolal. "Jede královnin kočár!"

"Královna!" Rod pozvedl obočí. "Ano, jistě! Samozřejmě, už se klidím!"

Pobídl Fesse koleno. Kůň se vzepjal a několika rychlými skoky zaujal pozici na okraji cesty, odkud měl Rod dobrý výhled na královský průvod.

Záclony kočáru byly napůl zataženy, ale byla mezi nimi skulina. Nitro kočáru ozařovala teple žlutým světlem lucerna, a tak měl Rod možnost, zatímco kočár projížděl kolem něj, zahlédnout na kratičkou chvíli postavu sedící uvnitř.

Štíhlá, křehká bytůstka zavinutá v tmavém cestovním plášti s kapucí, bledá drobná tvář rámovaná světlými, takřka platinovými vlasy, velké tmavé oči a malé, velice rudé rty vytvarované do dokonalého Amorova luku.

Byla mladá, příliš mladá - téměř ještě dítě, pomyslel si Rod.

Seděla zpřímá a vypadala velice křehce a velice odhodlaně zároveň - a jakoby zoufale, s tím nepřátelským výrazem v obličejí, který tak často znamená strach a osamělost.

Rod civěl za odjíždějícím průvodem.

"Rode."

Rod sebou trhl, zatřásl hlavou a zjistil, že kočár už je nějakou dobu z dohledu.

Podíval se na temeno Fessovy hlavy: "Co se děje, Fessi?"

"Zajímalo mne, jestli jsi neusnul." Černá hlava se obrátila na Rode a velké oči se na něj laskavě usmály.

"Ne." Rod se otočil a znovu se podíval k rohu, za kterým zmizel kočár.

"Už zase Sen, Rode?" Fess vložil do svého hlasu maximum shovívavosti.

Rod se zamračil. "Myslel jsem, že roboti nemají emoce."

"Ne. Ale máme instinktivní nechuť k nedostatku kvality, což často působí velice podobně."

Rod se přinutil k hořkému úsměvu. "A, samozřejmě, ocenění pro kvalitu se pojí s ironií, neboť to vychází ze základů

logiky. A ironie s sebou přináší -"

"- smysl pro humor, ano. A musíš připustit, Rode, že je něco instinktivně humorného v tom, jak se člověk honí přes půl galaxie za výplodem své vlastní fantazie."

"No jasně, je to k popukání, samozřejmě. Ale nespočívá v tomhle rozdíl mezi člověkem a robotem, Fessi?"

"V čem? Ve schopnosti tvořit imaginární konstrukce?"

"Ne, ve schopnosti lpět na nich. Nu což, podíváme se, jestli tu najdeme tichou stáj, kde by sis mohl v klidu přežvýkávat data."

Fess se obrátil a procválal bránou hospody.

Než Rod stačil sesednout, ze stáje vyběhl podomek. Rod mu hodil opratě, řekl: "Nedávej mu příliš mnoho vody," a zamířil do šenkovny.

Až do dnešního dne Rod netušil, že v hospodě může být nakouřeno i bez použití tabáku. Stavba komínů na této planetě očividně patřila mezi marginální umění.

Nicméně zákazníkům to nijak nevadilo. Místnost byla plná smíchu, hrubých vtipů a hrubých hlasů vedoucích hlučnou konverzaci. Stálo v ní asi dvacet velkých, oválných stolů; bylo tam i několik menších stolků obsazených lidmi, které jejich oblečení řadilo do vyšší společenské třídy (ale ne tak vysoké, aby bydleli na hradě). Osvětlení zajišťovaly borové louče, které také svým dílem přispívaly k vytváření atmosféry, vysoké svíce, odkapávající horký vosk na hosty, a velký krb, ve kterém by se dal upéct vůl, což bylo přesně to, co se zrovna dělo.

Nevelký počet mladíků a boubelatých venkovských děvčat udržoval proud jídla a pití mezi kuchyní a stoly; někteří z nich vykazovali pozoruhodné vlohy pro překážkový běh.

Z kuchyně vyběhl statný holohlavý muž se zástěrou uvázanou kolem blahobytně vyhlížejícího břicha a nesl velký kouřící podnos - majitel, jak bylo možno soudit. Obchody dnes zřejmě šly dobře.

Muž vzhlédl, uviděl Roda oblečeného do zlatého a šarlatového kabátce, rapír a dýku, autoritu vzbuzující chování, slušně naplněný měšec - zejména ten měšec - a strčil tác nejbližší číšnici. Čile se rozběhl k Rodovi utíraje si při tom ruce do zástěry.

"Čím mohu posloužit vám, ctěný pane?"

"Korbelem piva, kusem masa tlustým na dva prsty a volným stolem jen pro mne," řekl Rod a usmál se.

Hostinský vyvalil oči a jeho rty vytvořily okrouhlé O - Rod očividně udělal něco, co nebylo běžné.

Pak mužovy oči dostaly vypočítavý výraz, jaký Rod už znal: obvykle býval doprovázen sotto voce pronesenou poznámkou k číšníkovi: 'Je měkkej. Pořádně ho oškubej.'

Rod se usmál.

Už by mohl být chytřejší.

Leč některé chyby se dají lehce odstranit. Rodův úsměv plynule přešel v zamračený výraz.

"K čertu, na co ještě čekáš?" vyštěkl. "Hejbní sebou nebo si ten řízek useknu z tvého líného zadku!"

Hostinský vyskočil, pak se podlézavě nahnul a začal se rychle klanět.

"Samozřejmě, m'lorde, samozřejmě! Budu tady co nevidět, milostivý pane, než by řekl švec!" Obrátil se, aby odběhl.

Rod sevřel jeho rameno. "Ten stůl," připomněl mu.

Hostinský nasucho polkl, odvedl Roda ke stolu u hrubě otesané klády, která sloužila jako podpěrný pilíř, a odběhl pryč - bezpochyby s tichým klením.

Rodovi se podobné chování příliš nezamlouvalo, ale chápal, že chce-li se vydávat za námezdního vojáka, musí se přizpůsobit jejich společenským standardům. Co také mohl dělat? Jako agent SPORTu byl povinen vyhýbat se podezřelému chování a dobrušedný žoldněr nebyl ve středověku příliš častým zjevem.

Když hostinský řekl hned, myslel to vážně. Kus masa a pivo se před Rodem objevilo skoro dřív, než stačil usednout.

Hostinský před ním zůstal stát, utíral si ruce do zástěry a vypadal velice ustaraně. Pravděpodobně čekal, až Rod vyjádří svůj souhlas s jídlem.

Rod otevřel ústa, aby muže uklidnil, ale zarazil se dřív, než mu slova prošla hrtanem. Špička jeho nosu se nakrčila a na tváři se mu rozlil spokojený úsměv. Vzhlédl a podíval se na hostinského.

"Necítím tady česnekové klobásky?"

"Ach ano, vaše lordstvo!" Hostinský se znovu začal uklánět. "Česnekové klobásky to jsou, vaše lordstvo, a velice dobré česnekové klobásky, smím-li to tak říct. Pokud by vaše lordstvo ráčilo..."

"Moje lordstvo by ráčilo," přerušil ho Rod. "A presto allegro, rrrabe!"

Hostinský sebou trhl, připomínaje tak Rodovi Fessovu přecitlivělost na sylogismy, a pak odběhl.

Takhle je to správně? pomyslel si Rod. Musí to být ve způsobu, jak mluví. Na toho raba byl patřičně hrdý...

Okusil maso a právě ho splachoval hitem piva, když před ním na stole přistál talíř klobás.

"Velice dobře," řekl Rod. "A ten řízek se taky dá jíst."

Na hostinského tváři se rozlil ulehčený úsměv, obrátil se, aby odešel, zaváhal a pak se obrátil zpátky.

"No, copak je?" zeptal se Rod s plnou pusou klobásky.

Hostinský si opět nervózně otíral ruce do zástěry. "Prosím za prominutí, můj pane, ale..." Rty se mu několikrát zachvěly naprázdno a pak ze sebe vyrazil slova s takovou prudkostí, jako by se jimi dusil: "Ráčíte být černokněžníkem, pane?"

"Kdo, já? Černokněžníkem? Směšné!" Aby svá slova zdůraznil, učinil Rod výpad kuchyňským nožem v obecném směru, kde stál hostinský. Jeho obrovské břicho se poplašeně stáhlo, pak ucouvlo, bera svého majitele s sebou.

Jak ho, k čertu, napadlo, že jsem černokněžníkem? uvažoval Rod, zatímco žvýkal sousto masa.

Lepší řízek jsem ještě nejedl, rozhodl se. Zřejmě je uzený. Zajímalo by mne, jaké k tomu používají dřevo.

Zřejmě to bylo tím presto allegro. Asi to považoval za nějaké zaklínadlo...

Připadalo mu, že divy dělají spíš oni.

Rod si ukousl kus klobásky a zapil ji pivem.

On a černokněžník? Nikdy! Je sice druhý syn druhého syna, ale takhle zoufalý ještě není.

Kromě toho, aby se člověk stal černokněžníkem, musí podepsat smlouvu vlastní krví a Rod neměl krve nazmar. Pořád o nějakou přicházel na těch nejpodivnějších místech...

Vyprázdnil korbek a odložil ho s hlasitým bouchnutím. Okamžitě se před ním zhmotnil hostinský se džbánem a dolil mu.

Rod se na něj už už chtěl vděčně usmát, ale včas si vzpomněl na svůj status a změnil úsměv v zavrčení. Sáhl do svého měšce, nahmatal nepravidelný tvar zlatého nuggetu - ve středověké společnosti běžně přijímaného platidla - pak si připomněl rychlost, s jakou se v tomto domě trestá štědrost, a místo nuggetu vytáhl malý kousek stříbra.

Hostinský se podíval na lesklou tyčinku na své dlani a jeho oči podnikly hrdinný pokus změnit se v pingpongové míčky. Z hrdla se mu vydral klotavý zvuk, několikrát květnatě poděkoval a odkláněl se pryč.

Rod se rozzlobeně kousl do rtu. Zjevně i tak malý kousek stříbra tady stačil, aby se kolem něj strhl rozruch.

Ale pocit rozmrzelosti se rychle ztratil; libra nebo dvě hovězího v žaludku má tendenci dělat svět lepším. Rod si rozkošnický natáhl nohy, opřel si je o trnož a uvelebil se na židli co nejpohodlněji, aby se věnoval štourání kuchyňským nožem mezi zuby.

V místnosti nebylo něco podivným způsobem v pořádku. Veselí, které tu vládlo, bylo příliš okázalé - hlasy zněly moc hlasitě, smích kapánek nuceně a s temnou ozvěnou. Smutek, na druhé straně, byl skutečný smutek; tváře, ze kterých čísel, si ve svraštělosti nezadaly s vlašskými ořechy.

Strach.

Například ta dvojice u třetího stolu vpravo - ať už si šuškali cokoli, tvářili se při tom smrtelně vážně. Rod aktivoval kámen na svém prstenu a namířil ho jejich směrem.

"Jenže taková shromáždění nepřinesou nic dobrého, když proti nám královna bude pořád štvát své vojáky!"

"Pravdu díš, Adame, čistou pravdu; neslyší nás, neboť cokoli je řečeno, či uděláno, nenechá nás k sobě přijít dost blízko, aby nás slyšela."

"Potom musí být přinucena, aby nás vyslechla!"

"Baže, avšak co dobrého nám to přinese? Její šlechtici jí nikdy nedovolí, aby nám dala, oč žádáme."

Adam udeřil otevřenou dlaní do stolu. "My však máme právo být svobodní, aniž bychom se museli stát zloději nebo žebračky! Vězení pro dlužníky musí být rozbořeno a daně zrušeny!"

"Ano, a musí skončit řezání uší za krádež krajíce chleba." Dlaní si přejel po straně hlavy, kde lidé obvykle mívají sluchové orgány. "A musí pro nás sjednat spravedlnost..."

"Ano, musí potrestat své proradné soudce! Velcí pánové už nás nebudou soudit podle své chuti a zvěle."

"To šlechta nikdy nedovolí a ty to víš." Muž s jedním uchem se hořce usmál a začal si prstem kreslit na vlhkém stole kroužky.

"Ne, budou v hrdlo lhát, že všechno bezpráví pášou z vůle královniny!" Adam zabodl nůž do desky stolu. "Copak to Loguire nevidí?!"

"Loguire nech na pokoji!" Jednouchý se zamračil. "Nebýt jeho, byli bychom pořád jen sprostá lůza bez vyššího cíle! Loguire nech na pokoji, Adame, protože bez něj bychom neměli mědáky, abychom mohli sedět v této hospodě, kde jsou královniní vojáci stejnými hosty jako my!"

"Jistě, jistě, dal nás dohromady a udělal z nás zloděje zase muže. Jenže teď drží naše mužství na uzdě a zrazuje nás od boje, na který máme právo!"

Jednouchý obličej se nepěkně zašklebil. "Přespříliš nasloucháš planým a závistivým řečem Šklebila, Adame!"

"Bojovat musíme, zapamatuj si moje slova!" zvolal Adam a zaťal pěsti. "Musí být prolita krev, abychom dostali, co nám patří. Krev musí odpovědět krví a bude to krev šlechticů, jež -"

Něco velkého narazilo do Roda, srazilo ho to proti stolu a naplnilo mu nos pachem potu, cibule a levného vína.

Rod se rukou zapřel o stůl a odstrčil to ramenem. Těžký předmět se se zafuněním odvalil stranou. Rod vytáhl dýku a rychle vypnul prsten.

Nad ním se tyčil muž, který vypadal, jako by byl nejméně osm stop vysoký a široký jako selský vůz.

"Hej, ty!" zavrčel. "Neumíš se se klidit z cesty, když jdu?"

Čepel Rodovy dýky vrhla prasátko do mužova obličej. "Drž se zpátky, křupane," řekl Rod měkce. "Nech poctivého muže, aby si vypil své pivo."

"Prej poctivej muž!" vybuchl obr. "Kdejaký žoldák by rád sám sebe za poctivého vydával!" Jeho burácivý smích našel u okolních stolů příznivou odezvu.

Vsadil bych se, pomyslel si Rod, že cizinci tu nejsou moc populární.

Smích náhle ustal. "Polož tu hračičku," řekl obr vážným hlasem, "a já ti ukážu, jak vesnický křupan přepere žoldáka."

Rodovi něco říkalo, že to všechno byla předem smlouvaná záležitost. Hostinský tomu rabijátovi naznačil, že tu má někdo plný měšec...

"Nemám s tebou žádný spor," zamumlal Rod. Že to byla ta nejhorší věc, kterou mohl říct, zjistil skoro ještě dřív, než se mu ta slova odlepila od jazyka.

Obr se zašklebil a mlsně si ho změřil. "Žádný spor, říkáš teď? Nejprve se ubohému potácejícímu se muži posadí do cesty, aby do něj musel vrazit. Ale když vidí, že je to Velký Tom, tak honem kňučí 'žádný spor'!"

Velké masité ruce uchopily Roda za límec a postavily ho na nohy. "Počkej, já ti ukážu spor," zasyčel Velký Tom.

Rodova pravice švihla vzduchem, udeřila muže do lokte a odskočila od něj. Obrova ruka povolila stisk a dočasně paralyzována mu zůstala viset podél těla. Velký Tom se na ni užasle podíval a zatvářil se zrazeně.

Rod stiskl rty a zastrčil dýku do pochvy. Pak o krok ucouvl, pokrčil se v kolenou a promnul si pravou pěst levou dlaní.

Chasník byl velký, ale pravděpodobně neměl ani potuchy o boxu.

Do Tomovy ruky se pomalu vrátil život a spolu s ním se ozvala bolest. Obr zařval vzteky, ruce sevřel v pěsti a rozehnal se po něm širokým obloukem silou schopnou smést vše, co by se mu postavilo do cesty.

Ale Rod uhnul dolů a do strany, a když Tomova pěst prosvístěla kolem něj, zasadil mu krátký ostrý úder do ramene, který ještě zesílil moment vytvořený jeho švihem.

Velký Tom se otočil kolem své osy; Rod zachytil jeho pravici za zápěstí a zkroutil mu ji za záda. Pak trhl zápěstím nahoru a obr zavyl. Zatímco zápasil s bolestí, vklouzl Rod rukou do jeho podpaží, zachytil ho za šíji a nasadil mu polovičního nelsona.

Není to špatné, pomyslel si Rod. Možná, že nakonec box ani nebude třeba.

Rod se kolenem opřel o Tomovo pozadí a povolil stisk; obr vrávoravě proletěl otevřeným prostorem před krbem, snaže se rukama zachytit nějaké opory, což se mu nepodařilo. Převržené stoly se kácely a rachotily, jak zákazníci spěšně ustupovali víc než jen ochotni přenechat místo u ohně Velkému Tomovi.

Tom se postavil na všechny čtyři, potřásl divoce hlavou a podíval se na Roda, který stál v boxerském postoji před ním, zlověstně se usmíval a oběma rukama mu kynul, aby vstal. Zavrčel a opřel se nohou o podezdívku krbu.

Pak se vrhl proti Rodovi hlavou napřed jako divoký býk.

Rod uskočil stranou a nastavil mu nohu. Velký Tom dopadl mávaje rukama jako větrný mlýn na nejbližší řadu stolů.

Rod soucitně zavřel oči a stiskl zuby.

Ozval se rachot, jako když koule zasáhne najednou všechny kuželky. Rod sebou trhl. Otevřel oči a přinutil se podívat.

Hlava Velkého Toma se vynořila ze změti, oči vyvalené a čelist ochablou.

Rod smutně potřásl hlavou a mlaskl jazykem. "Měl jsi pernou noc, Velký Tome. Proč nejdeš domů a nevyspiš se z toho?"

Tom se začal sbírat, holeň, zápěstní kosti a klíční kosti, dal se dohromady a provedl letnou inventuru. Spokojený, že nic nechybí, vyškřábal se na nohy, opřel si pěsti v bok a podíval se na Roda.

"Poslyš, člověče," postěžoval si, "takhle poctiví gentlemani nezápasí!"

"Gentleman asi ne," souhlasil s ním Rod. "Co kdybychom si dali ještě jedno kolo, Tome? Dvojnásobek nebo nic!"

Velký Tom se podíval na své mohutné tělo, jako by pochyboval o jeho odolnosti. Zkusmo nakopl pozůstatky dubového stolu, uhodil se pěstí do vlastního, jako strom tlustého bicepsu, a přikývl. "Zdá se, že jsem docela v pořádku," řekl. "Tak do toho, skrčku."

Vstoupil do volného půlkruhu před krbem a opatrně začal Roda obcházet, neustále ho pozoruje jedním krví podlitým okem.

"Náš dobrý hostinský ti řekl, že mám v měšci stříbro, co?" řekl Rod a mrkl na něj.

Velký Tom neodpověděl.

"Taky ti řekl, že se mnou bude lehká práce," pokračoval Rod. "Nu což, spletl se v obou případech."

Velký Tom vytřeštil oči. Zničeně zařval: "Cože, ty nemáš stříbro?"

Rod kývl. "Myslel jsem si, že ti to řekl." Střelil očima po hostinském, který se šedý jako popel třásl za sloupem.

Když se podíval zpátky, uviděl, jak noha Velkého Toma míří přímo na střed jeho těla.

Rod uskočil, oběma rukama uchopil Velkého Toma za patu a škul mu nohou nahoru.

Tomova noha opsala úhledný oblouk. Na okamžik jako by visel ve vzduchu, ruce rozpřažené; pak s hromovým zaduněním dopadl na zem.

Rodovy oči se naplnily bolestí, když viděl, jak se jeho protivník svíjí na zemi a lapá po vyraženém dechu. Přistoupil k němu, chytil ho vpředu za kazajku, opřel svou nohu o jeho a pak přenesl celou svou váhu dozadu, stavěje obra zpátky na nohy. Tom se okamžitě převážil dopředu, ale Rod mu strčil rameno pod paži a podepřel ho ve svislé poloze.

"Hej, hostinský!" křikl. "Koňak - a rychle!"

Rod si o sobě rád myslel, že je muž, o kterého se lidé mohou opřít, ale takhle doslova to zase nemyslel.

Když byl Velký Tom jakž takž oživen a odevzdán svým opilým kumpánům, kteří si z něj okamžitě začali utahovat, hosté se v mezích možnosti vrátili na svá místa a Rod pořád neudělal nic, co by se dalo klasifikovat jako akt pomsty na podněcovateli, zazářila v očích hostinského jiskřička naděje. Znovu se přisouval k Rodovu stolu, bradu vysunutou a koutky úst mířící k zemi.

Rod se vytrhl z hlubin poněkud cynického přemýšlení o dobrotě vrozené lidem a zaostřil pohled na postavu před sebou. "Co chceš?"

Hostinský obtížně polkl. "Kdyby vaše lordstvo dovolilo, je tady ta drobná záležitost s rozbitými stoly a židlemi..."

"Tak stoly," řekl Rod, aniž hnul brvou. "A židle."

Vyskočil a prsty sevřel hostinského krk. "Cože, ty malý slizký škrholo! Poslals na mne svého pohůnka, aby mne oloupil, a teď máš tu drzost sem přijít a tvrdit, že ti dlužím peníze?" Každé vyslovené slovo zdůraznil důkladným zatřesením hostinského krkem a přitom ho pomalu tlačil zpátky ke sloupu. Hostinský učinil mistrovský pokus vysmeknout se, ale jediné, čeho dosáhl, byl pevnější stisk na jeho hrdle.

"A k tomu ke všemu mi ještě zteplalo pivo!" zařval Rod. "Říkáš si hostinský a takto se chováš k čestným mužům?"

"Odpusť, pane, odpusť!" drmolil hostinský zatínaje prsty do Rodovy paže s pozoruhodným úsilím a negativním účinkem. "Neměl jsem v úmyslu vašemu lordstvu ublížit, chtěl jsem jen -"

"Chtěl jsi mne jen oloupit, jistě!" odfrkl si Rod a vzpouzejícího se muže pustil na zem. "Příště si dej pozor, než si zase s někým z nás začneš, jinak špatně skončíš. Tak! Pohár svařeného vína, než napočítám do tří, a možná upustím od úmyslu vytahat ti uši tak, že si je budeš moci zavázat pod bradou. Jedna!"

Napočítal do tří s dvousekundovými odmlkami mezi jednotlivými čísly a pohár měl v ruce. Hostinský vycouval s rukama pevně přitisknutými k uším a Rod se posadil, pomalu upíjel víno a přemýšlel, co to asi ten škrhola je.

Když se rozhlédl, zjistil, že na stole zůstala ještě dobrá polovina česnekové klobásy. Vzal ji a uschoval do měšce. Jak to

tak vypadalo, byla to jediná dobrá věc, která ho dnes potkala.

Vstal a křikl: "Hej, hostinský!"

Vykutálený hostitel přiběhl v hlubokém předklonu.

"Samostatný pokoj a čistou přikrývkou!"

"Samostatný pokoj, pane! Okamžitě, pane!" Hostinský ustupoval, nepřestávaje se uklánět. "Čistou přikrývkou, pane! Hned, hned to bude, pane!"

Rod vycenil zuby a obrátil se ke dveřím. Vyšel ven a opřel se o sloupek, s hlavou svěšenou a očima zavřenýma.

"Zákon džungle," zamumlal si sám pro sebe. "Když se ukážeš být slabý, těžší z tebe; když jsi silný, klanějí se ti, nechávají tě, abys těžil z nich, doufáje, že je nepozřeš."

"Všichni lidé mají svou hrdost," zamumlal hlas za jeho uchem.

Rod vzhlédl a zavrčel: "To jsi ty, starý krtku?"

"Klej! Jen si zaklej!" odpověděl Fess.

Rod ze sebe nechal vytrysknout proud invektiv, který by dělal čest i námořníkovi s kocovinou.

"Cítíš se líp?" zeptal se Fess pobaveně.

"Nepřilíš. Kde má svou hrdost člověk jako ten hostinský, Fessi? Je po čertech jisté, že ji nikdy nedal najevo.

Podlézavost, ano; lakotu, ano; ale sebeúctu? Ne. Nic takového jsem u něj neviděl."

"Hrdost a sebeúcta nemusí být nutně synonymy, Rode."

Někdo Roda zatahal za loket. Rychle otočil hlavou, svaly napjaté.

Byl to Velký Tom, svých šest stop a pět palců nepřírozeně ohnutých v hrdinném pokusu dostat svou hlavu na úroveň Rodovy.

"Brý večír, pane."

Rod na něj chvíli hleděl beze slova. "Brý večír," odpověděl pečlivě neutrálním hlasem. "Co pro tebe mohu udělat?"

Velký Tom se ještě víc nahnul a poškrábal se na temeni lebky. "Ech, pane," postěžoval si, "před chvílí jsi ze mne udělal pěkného hlupáka."

"Ano?" Rod pozvedl obočí. "Neříkej!"

"Ano," pokračoval obr, "a... no..." Strhl si z hlavy klobouk a začal ho mačkat ve svých velkých dlaních. "Vypadá to... víš, pane, vyřídil jsi mě tady, to je jasný jako evangelium."

Rod cítil, jak se mu krev hrne do hlavy. "A předpokládám, že bych to měl nějak napravit, že? Nahradit ti škodu, předpokládám!"

"Ach ne, pane!" Velký Tom zděšeně ustoupil. "Tak to není, to vůbec ne, tak jsem to nemyslel! Já jenom... no..."

zajímalo by mě, jestli, jestli bys mohl... chci říct... já..."

Nervózně stvořil ze svého klobouku útvar, který by zajímal topolog; a náhle z něj slova vytryskla jako přívál.

"Zajímalo by mne, jestli bys nepotřeboval sluhu, hm - něco jako panoše a lokaje a..." Hlas ho opět zradil. Podíval se na Roda s nadějí i obavami v očích.

Rod měl pocit, jako když do něj uhodí hrom. Nevěřicně si prohlédl mužovu otevřenou, skoro oddanou tvář.

Založil si ruce na prsou a znovu se opřel o sloupek. "Jak tomu mám rozumět, Velký Tome? Není to ani půl hodiny, co ses mne pokoušel oloupit! A teď bych ti měl věřit natolik, abych z tebe udělal svého panoše?"

Velký Tom se kousl do rtu a zamračil se. "Zní to trochu divně, pane, já vím, ale -" Neurčitě máchl rukou. "No, pravda je, že jste jedinej muž, na kterýho jsem kdy vztáhl ruku, a kterej mne porazil, a..."

Hlas mu přeskočil a zmlkl. Rod pomalu přikývl, oči stále upřené na Velkého Toma.

"A tak mi musíš sloužit."

Tom ohrnul spodní ret. "Nemusím, pane - ale chtěl bych."

"Lupič," řekl Rod. "Chmaták. A já ti mám věřit."

Velký Tom se znovu jal rozpačitě mačkat klobouk.

"Máš poctivý obličej," zamumlal Rod. "Nemyslím, že bys dokázal předstírat city."

Velký Tom se široce usmál a horlivě přikývl.

"Což samozřejmě vůbec nic neznamená," pokračoval Rod. "Znal jsem pár na první pohled skvělých děvčat, ze kterých se časem vyklubaly prvotřídní děvky."

Tomův obličej se prodloužil.

"Takže můžeš být čestný muž - nebo můžeš být zatvrzelý lump. To je Fesscinující dilema."

Hlas za jeho uchem zamumlal: "Předběžné zhodnocení dosažitelných údajů indikuje bazální simplicitu struktury osobnosti. Pravděpodobnost osobního sluhy jako spolehlivého zdroje informací o místních sociálních proměnách převyšuje pravděpodobnost vzniku vážných problémů."

Rod pomalu kývl. Bral by i rovné šance.

Vylovil z měšce kousek stříbra - byl lehce cítit po česneku - a vložil ho do mužovy velké tlapy.

Tom vytřeštil oči na stříbro ve své dlani, pak na Roda a pak zase na platidlo.

Náhle sevřel ruku v pěst, která se lehce chvěla. Jeho vytřeštěné oči se upřely opět výlučně na Roda.

"Přijal jsi mé stříbro," řekl Rod. "Jsi můj člověk."

Na tváři Velkého Toma se roztáhl úsměv od ucha k uchu. Udělal hlavou pohyb, který měl bezpochyby představovat poklonu. "Ano, pane! Děkuji mockrát, pane! Navěky ti budu vděčný, pane! Já -"

"Mám poslání." Rod se nerad díval na to, jak se dospělý muž ponižuje. "Tvá služba začíná ihned. Pověz mi, jakou mám šanci získat místo v královnině vojsku?"

"Ach, tu nejskvělejší, mistře!" Velký Tom se zašklebil. "Vždycky potřebují nové žoldáky."

Špatné znamení, usoudil Rod.

"Dobře," řekl nahlas. "Běž dovnitř, zeptej se, který pokoj je můj, a zjisti, jestli nemám pod postelí hrdlořezy."
"Ano, pane! Hned, pane!" Velký Tom zacouval do nitra hospody.
Rod se usmál, zavřel oči a opřel se hlavou o sloupek. Pomalu jí převaloval ze strany na stranu a tiše se při tom smál. Nikdy nepřestane žasnout nad tyranii psychologie; jak může muž přejít v deseti minutách od arogance k servilitě, to nikdy nepochopí.
Náhle tichou noc prořízlo hluboké kvílení, postupně přecházející v táhlý jekot. Rod překvapeně otevřel oči. Sirény? Na tomhle stupni civilizace?
Zvuk přicházel zleva; podíval se tím směrem a uviděl hrad tyčící se na vrcholu kopce.
A tam, u základny jeho věže, něco žhnulo a kvílelo jako policejní vůz ženoucí se se spuštěným majákem nočním velkoměstem.
Z hostince se vyhnuli zákazníci, shlukli se na dvorku, dívali se a ukazovali.
"To je Banshee!"
"Už zase!"
"Ale což, všechno bude v pořádku. Cožpak se už neobjevila předtím potřikrát? A královna ještě žije!"
"Fessi," řekl Rod tiše.
"Ano. Rode?"
"Fessi, tamhle je Banshee. Na cimbuří hradu. Banshee, přízračná věštkyň smrti, Fessi."
Žádná odpověď.
Pak se Rodovi za uchem ozvalo pronikavé bzučení, které sílilo a kolísalo, až měl strach, že mu vibrace roztrhají hlavu na kusy. Rod hlavou zatřásl a přitiskl si ruce na spánky.
"Asi ho budu opravdu muset nechat prohlédnout," zamumlal si sám pro sebe. "Až dosud byly jeho záchvaty alespoň tiché."

Od Roda by nebylo moudré jít do stáje resetovat Fesse, zatímco hospoda byla plná čumilů; mohl by se stát podezřelým.
Tak šel raději do svého pokoje, aby si lehl, dokud se to tam trochu neuklidní, a, samozřejmě, když se dvůr vyprázdnil, cítil se Rod příliš pohodlně, než aby se mu chtělo jít dolů do stáje. Stejně neměl žádný akutní důvod, aby robota resetoval; dala se čekat klidná noc.
Pokoj byl temný s výjimkou dlouhého pruhu světla proudícího oknem z největšího z místních měsíců. Z výčepu sem doléhal tlumený hovor a řinčení - zákazníci zřejmě nebyli zvyklí odcházet brzy. V Rodově pokoji byl příjemný klid. I když ne tak docela. Velký Tom se uložil na slavníku dveří a jeho chrápání připomínalo zvuk motoru buldozeru zabírajícího naprázdno. Když spal, byl ještě hlučnější než v bdělém stavu.
To byla skutečná hádanka - Velký Tom. Rodovi se ještě nikdy nestalo, že by při zápasu neinkasoval alespoň jeden úder. Velký Tom jako by se ani nebránil. Jistě, byl velký, ale to nutně nemuselo znamenat, že by měl být tak nemotorný. Velcí muži mohou být rychlí...
Ale proč by se Velký Tom měl nechat porazit?
Aby ho Rod přijal do svých služeb?
A co ten Adam a Jednouchý. Z jejich rozhovoru bylo možno usoudit, že se zúčastnili shromáždění v přístavišti, což by znamenalo, že jsou členy proletářské strany. Jak to ten mluvčí lůzy říkal? Clovisův dům, ano.
Ale pokud byli Adam a Jednouchý reprezentativními vzorky, byl Clovisův dům spíše dvojdomkem. Zdálo se, že má dvě frakce, jednu, která stojí za Loguirem - mladým řečníkem? - a druhou vedenou Šklebilem, ať už to byl kdokoliv. Dvě obvyklé frakce, nenásilná a násilná, jazyk a meč.
Z jakého důvodu mohl Velký Tom stát o práci sluhy? Kvůli společenskému postupu? Ne, nebyl servilní typ. Lepší mzda? Ale zdálo se, že jako místní těžká váha prosperuje docela dobře.
Aby hlídal Roda?
Rod se obrátil na bok. Tom klidně mohl být významným členem Clovisova domu. Ale proč by se Clovisův dům měl o Roda zajímat? Nemohli ho přece podezírat, nebo ano?
Pokud byl Fessův předpoklad správný a Dům byl podporován zvenčí, pak by snad něco tušit mohl - čert ví jak.
Není to však všechno jen Rodův stihomam?
Byl naprosto bdělý; každý jeho sval se chvěl napětím. Povzdech si a převalil se na posteli; teď už neusne. Raději půjde resetovat Fesse a trochu si s ním promluvit. Potřeboval robotovu elektronickou objektivitu; své vlastní měl pomálu.
Velký Tom sebou trhl a probudil se, když se Rod pokusil odsunout zrezivělou závoru.
"Pane? Kam jdeš?"
"Mám trochu starost o svého koně, Velký Tome. Myslím, že seběhnu dolů do stáje a přesvědčím se, že se o něj podomek správně postaral. Klidně spi."
Velký Tom na něj chvíli užasle civěl.
"Certes," řekl, "jste velice starostlivý, pane."
Otočil se a zabořil hlavu do svinutého pláště, který mu sloužil jako podhlavník. "Taková starostlivost pro pouhého koně," zamumlal a znovu usnul.
Rod se zašklebil a vyšel z místnosti.
Po několika krocích našel zadní schodiště - temné a plesnivé, ale blíž ke dveřím do stáje než hlavní východ.
Na konci schodiště byly dveře, na kterých bylo vidět, že nejsou příliš často používány; když je otevíral, ryčely jako volská žába na slunci.
Hospodský dvůr se koupal v měkkém, zlatém světle tří měsíců. Ten největší byl jen o trochu menší než měsíc Země, ale

byl mnohem blíže, takže zaujímal na nebi prostor plných třiceti stupňů a místní obyvatelé podle něj určovali čas sklizně. "Skvělá planeta pro milence," pomyslel si Rod; a pak, protože upíral oči vzhůru k nebi, přehlédl tenký provázek napnutý mezi zárubněmi kousek nad prahem a klopýtl. Instinktivně vymrštil ruce, aby se chránil před pádem na obličej. Ve stejném okamžiku ho uhodilo něco těžkého do temene hlavy a svět se mu rozplynul v hejnu jiskřiček.

Rudé temno kolem a pulzující bolest v hlavě. Něco vlhkého a studeného se mu plazilo po tváři. Otrásl se a rázem procítl. Ležel na zádech a vysoko nad sebou viděl vápencovou klenbu třpytící se pablesky odraženého světla. Klenba byla podepřena do vosího pasu seškracenými vápencovými sloupy - spojenými stalaktity a stalagnity. Zahlédl zelený koberec rozprostírající se do stran alespoň na míli daleko. Byl v obrovské podzemní jeskyni. Světlo jako by přicházelo ze všech směrů najednou; tančící a vlnící se světlo, nutící jiskry na stropě do složitého baletu.

Zelený koberec byl i pod ním; cítil chlad, pružnost a vlhkost pod svými zády: na tři palce tlustý mech. Pokusil se ho dotknout prstem, ale zjistil, že nedokáže pohybovat rukama ani nohama. Pozvedl hlavu, aby se podíval na provazy, ale zjistil, že nic podobného nevidí.

Zatřásl hlavou, aby z ní vypudil bolest a mohl se soustředit na myšlení.

"Fessi," zamumlal. "Kde jsem?"

Žádná odpověď.

Rod se kousl do rtu. "No tak, železný koni! Usnul sis na vypínači?"

Vypínač...

Fess měl záchvat. Rod ho právě šel resetovat.

Rod byl odkázán sám na sebe.

Povzdechl si a znovu si položil hlavu na zelený koberec.

Uslyšel hluboký hlas, který začal zpívat někde po jeho pravici. Rod se podíval tím směrem.

V kruhu holé skály plápolal oheň. Nad ním stála trojnožka, podpírající kotel - zakrytý kotel s vesele bublajícím obsahem a trubici, která vedla z díry v poklici. Ze stropu padaly kapky vody na trubici a u jejího opačného konce stál pohárek, který zachycoval vysrážené páry.

Primitivní destilační přístroj.

Podlouhý palič alkoholu, palič snad jen pětadvacet centimetrů vysoký, velice ramenatý a podsaditý, oblečený v dvouřadý kabátec a kalhoty. Měl kulatý, dobrosrdečný obličej, živé zelené oči, vyčnělý nos a velice široká ústa zkrivená do uličnického úsměvu. Na hlavě měl klobouček jako Robin Hood, s červeným pérem.

Zelené oči vzhledly a zachytily Rodovy. "Ha!" zvolal mužíček bzučivým barytonem. "Tak už ses vzpamatoval, čaroději!"

Rod se zamračil: "Čaroději? Já nejsem žádný čaroděj!"

"Ale jistěže nejsi," opáčil mužík, "samozřejmě, že ne. Tys jenom přiletěl v padající hvězdě a máš koně vyrobeného z chladné oceli..."

"Tak moment," přerušil ho Rod. "Jak víš, že můj kůň je z oceli?"

"My jsme Maličký lid," řekl mužík nevzrušeně. "Žijeme s duby, jasany a trnkami, se dřevem, vzduchem a zemí, a ti, kdož žijí s chladnou ocelí, prahnou po konci naší lesní říše. Chladná ocel je znakem všeho, co nemůžeme vystát, a tudíž ji vždycky poznáme, bez ohledu na to, jaký tvar nebo převlek na sebe vezme."

Obrátil se zpátky ke svému kotli, sejmul poklici a zkontroloval obsah. "Taky můžeš slyšet vše, co se špitne půl míle od tebe, a tvůj kůň dokáže běžet tiše jako vítr a rychleji než sokol, když na to přijde. A nejsi čaroděj, eh?"

Rod zavrtěl hlavou. "Nejsem. Užívám vědu, a ne magii!"

"Samozřejmě," řekl mužík, "nazvi si to, jak chceš... Jsi čaroděj a jako takový už jsi znám po celé deli i šíři Gramarye!"

"Gramarye? Co je to?"

Mužíček na něj užasle vytřeštil oči. "Přece svět, čaroději! Svět ve kterém žijeme, země mezi Čtyřmi moři, léno královny Kateřiny!"

"Ach. Ona vládne celému světu?"

"Jistěže," řekl elf a zamračil se na Roda.

"A jak se jmenuje její hrad? A město kolem něj?"

"Runnymede. Pravdu povědím, jsi ten nejnevzdělanější čaroděj, jakého znám."

"Právě to se ti snažím vysvětlit," řekl Rod a povzdechl si.

Mužík se odvrátil, potřásl hlavou a něco si zamumlal. Pak otevřel kohoutek na jímacím pohárku a vypustil něco destilátu do maličké hrničky.

Rod náhle zjistil, že má strašnou žízeň. "Poslyš - co to tu vaříš? Není to náhodou koňak, že ne?"

Elf zavrtěl hlavou.

"Gin? Rum? Ague Vitae?"

"Nikolvěk; toto jest destilát jiného druhu." Sklonil se nad Rodem a přidržel mu hrniček u úst.

"Díky." Rod upil. Pak se podíval na klenbu nad sebou a olízl si rty. "Chutná to jako med."

"Piju to, co pijí divoké včely." Mužík se vrátil k ohni.

"Vůbec to není zlé. Mohl bys mi napsat recept?"

"Ano, jistěže." Elf se zašklebil. "Pro svého hosta uděláme, co je v našich silách."

"Hosta!" Rod si odfrkl. "Nerad bych kritizoval vaši pohostinnost, ale omráčit mne není přesně to, co bych považoval za přivítání."

"Ach, však hnedle vše zas napravíme." Mužík zvedl poklici a zamíchal obsah kotle.

V Rodově hlavě něco zazvonilo. Vlasy na temeni hlavy se mu naježily.

"Uh, povídám, uh... nemyslím, že jsme byli představeni, ale... nejsi náhodou šotek, co? Alias Puk?"

"Pravdu diš." Elf položil poklici s cinknutím na skálu. "Jsem veselý poutník noci."

Rod se svalil na mechový koberec. To bude báječná historka pro vnoučata; nikdo jiný by jí nevěřil.

"Poslyš, Puku - nevadí ti, že ti říkám Puku, že ne?"

"Ach, nikolivě." "

"Díky, uh... Já jsem Rod Gallowglass."

"My víme."

"No, chtěl jsem jenom, aby bylo jasno. Nepřipadá mi, že bys vůči mně choval nějakou zášť, takže, hm, mohu se zeptat... hm... proč jsem ochromen?"

"Á tohle," řekl Puk. "Musíme zjistit, jestli jsi čaroděj nebo černokněžník."

"Ach tak." Rod to chvíli tiše přežvykoval. "Pokud jsem čaroděj, pak mne, hm... necháte jít?"

Puk přikývl.

"A co se stane, když usoudíte, že jsem černokněžník?"

"Pak, Rode Gallowglassi, upadneš do spánku, ze kterého tě probudí až trouby posledního soudu."

Rod cítil, jako by jeho čelisti proběhl slabý elektrický proud. "Fajn. Trouby posledního soudu. A na mostech jsem se nikdy necítil moc jistý."

Puk se zamračil. "Jak...?"

"Zapomeň na to. 'Spánek, ze kterého mě probudí až trouby posledního soudu.' Velice roztomilý eufemismus. Proč neřeknete rovnou, že mě zabijete?"

"Nikolivě." Puk ohnul spodní ret a zavrtil hlavou. "Nezabijeme tě, Rode Gallowglassi. Budeš spát na věky a budou se ti zdát příjemné sny."

"Aha. Zastavení životních pochodů?"

Puk sraštil čelo. "Tento výraz je mi neznámý. Ale buď si jist, že o život nepřijdeš. Maličký lid nemá zálibu ve věšení."

"Fajn, řekl bych, že je to útěcha. A jak dokážu, že jsem čaroděj?"

"Tak," řekl Puk, "že tě uvolníme."

Rod vytřeštil oči. "Jak jsi to říkal?"

"Uvolníme tě. Sejmeme kouzlo, které tě poutá!"

"Aha." Rod si ulehčeně oddechl. Pak opět vyskočil. "Osvobodíte mne? A to dokáže, že jsem čaroděj?"

"Samo o sobě ne," odpověděl Puk. "Je to spíš otázka místa, kde tě uvolníme."

Zatleskal do dlaní. Rod uslyšel cupitání množství malých nohou a pak mu byl přes oči přehozen černý šátek, který mu mrňavé ruce vzadu zavázaly.

"Hej!" zaprotestoval.

"Klid," řekl Puk. "Jen tě odneseme na místo, kde ti vrátíme svobodu."

Roda zvedlo několik tuctů drobných rukou. Rezignovaně se uvolnil a vychutnával cestu.

Vlastně to byl docela pohodlný způsob cestování - jako na pružné, rychle se pohybující matraci. Nohy se mu po čase dostaly o něco výš než hlava a pohyb zpomalil - jeho nosiči stoupali po svahu.

Do obličeje ho udeřil studený noční vítr; uslyšel vánek prohánějící se v listoví stromů za harmonického doprovodu cvrčků, sov a možná i kolih. Pak byl naprosto neobřadně shozen na zem a šátek mu sklouzl z očí.

"Hej!" křikl, "co si myslíte, že jsem, pytel brambor?"

Uslyšel jen bublání potůčku u svého levého ucha.

"Teď jsi volný, Rode Gallowglassi," zachrčel mu do ucha Pukův hlas. "Bůh tě provázej!" A elf vykročil pryč.

Rod se posadil a zahýbal údy, aby jim dal najevo, že už se zase mohou hýbat. Pak se rozhlédl.

Byl na měsíčním světle zalité mýtině uprostřed lesa, na břehu stříbrného potůčku. Stromy měly leskle kovové kmeny a listí třpytící se jako cín a stín mezi nimi byl tušovitě černý.

Jeden ze stínů se pohnul.

Vystoupil na mýtinu, vysoká postava v mnišské kutně s kápi.

Rod se namáhavě postavil na nohy.

Postava pomalu zamířila k Rodovi, zastavila deset kroků od něj a shrnula si kápi.

Divoké, rozčuchané vlasy lemovaly dlouhý, úzký obličej s propadlými lícemi a propastmi očních důlků, na jejichž dnech sálaly ohnivé uhlíky - a celý ten obličej se kroutil a přeléval. Hlas, který zazněl, byl bezvýrazný a tichý, podobný zasyčení. "Jsi snad už unaven životem, že jsi přišel do vlkodlakovy klece?"

Rod vytřeštil oči. "Vlkodlak?"

Vlastně proč ne? Když už se smířil s elfy...

Pak se Rod zamračil. "Klece?" Rozhlédl se. "Mně to připadá spíš jako mýtina v lese."

"Kolem tohoto hvozdu je zed' z magie," zasyčel vlkodlak. "Je to vězení, které pro mne udělal Maličký lid - a nekrmí mne, jak by se patřilo."

"Ano?" Rod se na vlkodlaka podíval koutkem oka. "A co konkrétně to znamená?"

"Syrové maso." Vlkodlak se zašklebil a vycenil špičaté zuby. "Syrové, krvavé maso a krev jako víno."

Něco se spoustou malinkých nožiček přeběhlo Rodovi po zádech.

"Smíř se se svým Bohem," řekl vlkodlak, "neboť tvá hodina nadešla."

Na hřbetech jeho rukou se objevila hustá srst a jeho nehty začaly růst a zahýbat se. Čelo a tváře mu porostly kožesinou, nos, ústa a brada se slily a protáhly ve vlčí čumák. Uši se mu přestěhovaly na vrch hlavy a zašpičatily se. Odhodil svůj šedý plášť; celé jeho tělo bylo pokryto stříbrnou srstí; nohy se mu změnily na tlapy.

Klesl na všechny čtyři. Nadloktí se mu zkrátila a předloktí prodloužila, ruce se proměnily v pracky. Z beder mu vyrostl dlouhý chundelatý ocas.

Stříbrný vlk se přikrčil k zemi, mrazivě, hrdelně zavrčel a skočil.

Rod se vrhl stranou, ale vlk stačil změnit směr za letu a jeho zuby roztrhly Rodovu paži od lokte k zápěstí.

Vlk přistál na zemi a s potěšeným zavytím se otočil, v ústech se mu na okamžik objevil růžový jazyk a pak skočil znovu.

Rod se sehnul a poklesl na jedno koleno, ale vlk se znovu zarazil ve skoku a přistál přímo na něm. Jeho drápy se Rodovi zaťaly do zad, velké čelisti ho ovanuly horkým dechem a sevřely se mu kolem páteře.

Rod se namáhavě postavil na nohy, sehnul se a vši silou dopadl na vlkovo břicho. Vlk se pustil, ale předtím stačil Rodovi rozdrásat celá záda.

Tvrdě dopadl na záda a zavyl bolestí. Pak se znovu postavil na nohy, začal se v kruhu plížit kolem Roda a vrčel touhou po krvi.

Rod se vzpřimil a točil se za vlkem. Jak se vypořádat s vlkodlakem? Fess by to určitě věděl, ale Fess byl pořád ještě mimo provoz.

Vlk vycenil zuby a skočil Rodovi po hrdle.

Rod se přikrčil a oběma rukama vyrazil dopředu. Zasáhl vlka přímo na solar plexus.

Rod se zapotácel a přepadl dozadu. Vlk dopadl kousek od něj a začal se svíjet, lapaje po dechu. Tentokrát to byl Rod, kdo byl první na nohou a začal obcházet kolem svého soka.

Jak bojovat s vlkodlakem?

Oměj vlčí mor, samozřejmě.

Ale Rod by bez botanického klíče nerozeznal oměj ani - například - od jedovatého břečťanu.

Vlk těžce zafuněl a postavil se na všechny čtyři. Odfrkl si a začal se plížit v širším kruhu kolem Roda, hledaje jeho slabé místo.

Tolik ke kroužení, pomyslel si Rod a změnil směr. Začal kroužit po směru hodinových ručiček, pokoušeje se dostat za vlka.

Vlk skočil.

Rod uskočil a zaútočil pravicí na vlkovo spodní čelist, ale vlk zachytil jeho pěst zuby.

Rod zařval bolestí a kopl vlka do břicha. Stisk na okamžik povolil, jak vlk znovu zalapal po dechu, a Rod toho využil k uvolnění ruky.

Stříbrné kulky. Ale chemické ruční zbraně byly už tisíc let z módy a stříbrný standard zrušilo DDT ještě o nějaký ten rok dřív.

Kříž. Rod se pevně rozhodl, že se dá na víru. Stejně potřeboval nějakého koníčka.

Jeho chlupatý přítel se mezitím už zase vyhrabal na nohy. Přirbil se a skočil.

Rod udělal krok stranou, ale vlk s tím zjevně počítal. Přistál Rodovi na prsou a jeho zubaté čelisti chňaply po jeho krční žíle.

Rod se svalil na záda. Pokrčil nohy v kolenou, podsunul je pod vlkovo tělo a mocným kopancem ho katapultoval do vzduchu. Vlk dopadl tvrdě na zem a zakňučel, jak se mu vlastní nohy připletly pod tělo.

Co jiného vlkodlaci nesnášejí?

Česnek.

Znovu začal kroužit kolem vlka, hledaje při tom ve svém měšci česnekovou klobásu, kterou si schoval od večere.

Vlk otevřel čelisti a namáhavě se rozkašlal.

Rod si ukousl klobásu a začal ji rychle žvýkat.

Vlk se postavil na všechny čtyři, hrozivě, velice odhodlaně zavyl a skočil.

Rod chytil zvíře za přední tlapy, zavrával pod tíhou jeho těla a pak mu z plných plic dýchl do tváře. Odhodil vlka od sebe a uskočil.

Vlk se začal svíjet, prskat a kašlat, pak naposledy zalapal po dechu a svalil se na bok. Jeho tělo se napjalo, uvolnilo a znovu napjalo - náhle ležel místo něj v trávě vysoký šlachovitý muž, úplně nahý a úplně nehybný.

Rod klesl na kolena. Byl zachráněn česnekovou klobásou!

Tráva u jeho kolen zašeptala; podíval se přímo do smějících se očí šotka Puka.

"Vrát' se s námi, chceš-li, Rode Gallowglassi, neboť tvé cesty jsou našimi cestami a můžeš teď po nich kráčet bez obav."

Rod se unaveně usmál. "Mohl mě zabít," řekl a kývl hlavou směrem k bezvědomému vlkodlakovi.

Puk zavrtěl hlavou. "Pozorovali jsme vás a zabránili bychom smrti včas; a co se tvých ran týče, nedělej si starosti! Vyléčíme je, než se naděješ."

Rod se zvedl, nevěřicně kroutě hlavou.

"A potom," dodal Puk, "věděli jsme, že jsi tak mocný čaroděj, že se mu snadno ubráníš... Pokud bys byl čaroděj bílé magie."

"Ano?" Rod pozvedl obočí. "A co kdybych nebyl? Co kdybych byl černokněžník?"

"Potom," zašklebil se Puk, "by ses s ním spojil a hledal, jak se dostat z našeho vězení."

"Aha." Rod ohrnul dolní ret. "Nepostavilo by vás to do poněkud delikátní pozice?"

"Nikolivěk." Puk se znovu zašklebil. "Magie dvacítky elfů nemůže být překonána dvěma čaroději."

"Aha." Rod si zammul bradu. "Pojistili jste se, co? A říct jste mi to samozřejmě nemohli. Takže to, že jsem porazil vlkodlaka, prokázalo, že stojím na té správné straně?"

"Částečně."

"Ano? A co byla ta druhá část?"

"Copak to nechápeš, Rode Gallowglassi, několikrát jsi učinil vlkodlaka bezmocným, ale přitom jsi ho nezabil."

"Čímž jsem ukázal, že mám dobré srdce."

"Ano," přikývl Puk, "ale také to dokázalo, že jsi si svou mocí natolik jist, že si můžeš dovolit být velkorysý. A tohle dokazuje, že jsi bílý a nade vši pochybnost mocný čaroděj."

Rod křečovitě zavřel oči. S přehnanou trpělivostí řekl: "Samozřejmě by to taky mohlo znamenat, že jsem dobrý bojovník."

"Mohlo," připustil Puk, "ale nakonec jsi ho přemohl kouzlem."

Rod se zhluboka nadechl. "Podívej se," řekl trpělivě "já nejsem čaroděj. Nikdy jsem čaroděj nebyl. A nestojím o to stát se čarodějem ani v budoucnu. Jsem jen potulný žoldnér, který se naučil nějaký ten trik."

"Samozřejmě, mistře čaroději," řekl Puk srdečně. "Vrátíš se teď s námi do jeskyně? Odvedeme tě do tvé hospody."

"No dobře," povzdechl si Rod.

Ale pak se obrátil a podíval se na ubohou hromádku kostí a modřin, jež byla spícím vlkodlakem, ležícím ve středu mýtiny.

"Mistře Gallowglassi?" Pukův hlas zněl zmateně. "Trápí tě něco?"

Rod potřásl hlavou a vykročil za ním. "Nic," řekl. "Jen mě tak napadlo..."

"Co, čaroději?"

"Když jsem chodil do školy, přezdívali mne 'osamělý vlk'... Na tom nezáleží. Kudy jsi říkal, že se jde do té vaší jeskyně?"

Hvězdy už bledly úsvitem, když Rod unaveně doklopýtal přes hospodský dvůr do stáje.

Jediná lucerna osvětlovala řadu stání a vlastně jen prohlubovala stíny.

Rod se jednou rukou chytil Fesse kolem krku, aby neupadl, a druhou přejížděl po robotově šiji tak dlouho, až narazil na zvětšený výstupek obratle, který byl resetovacím knoflíkem. Stiskl ho: ocelové tělo pod kamufláží koňské kůže ztuhlo. Sametově černá hlava se zvedla, dvakrát se zatočila, pak se obrátila o sto osmdesát stupňů, takže se dívala přes svá vlastní ramena, a jeho velké hnědé oči se zaostřily na Roda. Robot byl na okamžik zticha a pak se konečně ozval trochu vyčítavý hlas za Rodovým uchem.

"Musels mě nechat vypnutého dlouho, Rode. Necítím žádné vedlejší účinky záchvatu."

"Promiň, starý šrote." Rod přehodil ruku přes robotův hřbet - nohy se mu pořád ještě trochu chvěly. "Zrovna jsem tě šel resetovat, když mě bacili po hlavě."

"Bacili po hlavě!" zvolal Fess zahanbeně. "A já spal! Ať moje karoserie na věky reziví na skládce! Ať mě germanium pošlou zpátky do konvertoru na přetavení! Ať můj -"

"Tak už toho nech!" zaúpěl Rod. "Nebyla to tvoje chyba." Odstoupil od koně a protáhl si záda. "Stejně jsem vlastně ani ve skutečném nebezpečí nebyl. Byla to jen trochu rušná noc, to je všechno."

"Co se stalo, Rode?"

Rod už chtěl začít odpovídat, ale pak si to rozmyslel. "Povím ti to ráno, Fessi."

"Přeorientoval jsem své okruhy, aby snášely nesoulad mezi přijatou teorií a probíhajícími událostmi, Rode. Můžeš se mi svěřit beze strachu z přetížení."

Rod zavrtěl hlavou a vykročil k východu ze stáje. "Ráno, Fessi. Nejspíš bys byl schopen věřit mi i teď, ale u sebe si tím tak docela jist nejsem."

Ráno Rod zasedl k pořádné snídani, ale v porovnání s tím, co měl Velký Tom, to byla ubohoučká dieta. Ten chlap si nechal nanosit neuvěřitelné množství jídla.

Něco z toho Rod poznal - vejce, palačinky a šunku. Ačkoli palačinky měly lehce nezvyklou vůni a vejce měly na tři prsty žloutku. Na všech lidmi obývaných planetách byly nějaké obilniny, obvykle potomci pozemské pšenice a žita, ale půda jiných planet občas produkovala nejpodivnější mutace. Vždycky se našla nějaká ta domácí drůbež, ale častěji ano než ne pocházela z místní fauny. Prasata byla přirozeně všudypřítomná, na terranských planetách se s nimi bylo možno setkat ještě častěji než se psy. Rod mnohdy nevycházel z údivu nad jejich rozličnými formami.

Jídlo bylo samozřejmě jedlé a pravděpodobně i výživné: genetický drift nemohl změnit lidský metabolismus příliš. Ale stopové prvky, to bylo něco jiného, a tak Rod raději spolkl pilulku s plným spektrem - jen tak pro všechny případy.

Velký Tom si toho všiml. "Co to bylo, pane?"

Rod se přinutil k úsměvu. "Jen takové malé kouzlo. Toho si nevšímej, Velký Tome."

Tom vytřeštil oči, ale pak se, mumlaje pod vousy krátkou modlitbu, zase sklonil nad talířem. Třesoucí se vidličkou zaútočil na omeletu.

Po chvíli obr promluvil, ale hlas mu selhal. Odkášlal si a zkusil to znovu.

"Co nového přinese dnešní den, můj dobrý pane?"

"Cestu na hrad," odpověděl Rod. "Uvidíme, jestli je královna armáda otevřena pro nové vojáky."

Tom zakvílel na protest. "Královnin žoldnér! Ne, pane, to není zaměstnání pro čestného muže!"

Rod pozvedl obočí. "Pokoušíš se mi naznačit, že by jeden z nás dvou mohl být nečestný?"

Velký Tom zmlkl.

Hostinský měl koně navíc, nebo tak alespoň usoudil ve chvíli, když Rod položil ruku na jilec své dýky. Byl to starý kosohřbetý šedý valach s trochu delším krkem a kratšíma ušima, než měla standardní terranská zvířata. To bylo zlé, protože to mohlo na Fesse přivolat nežádoucí pozornost; ale na druhé straně se stejně dalo stěží čekat, že tak velký černý hřebec nebude nápadný.

Kostelní zvony vyzváněly, když vyjížděli ze dvora hospody: Rod na Fessovi a Velký Tom na koňském pradědečkovi. Zvonění Tomovi připomnělo, jak časná je hodina, a začal reptat na pána, který se probouzí tak nezdravě brzy ráno. Ale veškerá rozmrzelost rázem zmizela, když vyjeli na stráň nad městem, odkud viděli na východní obzor těhotný ranním sluncem.

Tom se zhluboka nadechl úsvitu a zašklebil se přes rameno na Roda. "Ech, pane! Dnes budeme mít krásný den!"

"A taky chladný," řekl Rod a přitáhl si těsněji límec před ostrým větrem.

"Ano, ano! Copak jsem neřikal, že bude krásný?"

"Nedá se říct, že bych sdílel tvé nadšení pro nízké teploty," zavrčel Rod. "A zkus se tvářit trochu živěji, Tome; už jsme skoro na hradě."

"Stůjte a ohlaste se!" křikl zbrojnoš na padacím mostě.

"Ach bože!" Rod obrátil oči v sloup.

"Vaše jména a důvod, který vás přivádí na královnin hrad."

"Nejsi trochu příliš horlivý?" Rod si strážného změřil pohrdavým pohledem.

Zbrojnošova ústa se v koutcích ostře prohnula dolů. "Dávej si pozor na jazyk," vyštěkl. "Jsem královnin muž a budeš se mnou mluvit s úctou!"

"To sotva," opáčil Rod a shovívavě se usmál. "Jmenuji se Rod Gallowglass."

"Gallowglass?" Zbrojnoš se zamračil. "Marníš čas, královna už šaška má."

"Jak se tak na tě dívám, vojáku, řekl bych, že jich má víc." Rod si odplivl. "Má práce je vojančení a stejně tak i mého sluhu. Zavolej svého velitele, ať mne zapíše."

Zbrojnoš vybuchl: "Není tak snadné zapsat se do královnina vojska."

"Teď už toho mám dost!" vybuchl Rod. "Musím ti dokázat, že jsem skutečně voják?" Seskočil z koně a dopadl pouhý yard od zbrojnoše.

"Pokud jsi voják, pak velice špatný," řekl strážný a pohrdavě si odfrkl, "jinak bys svého koně nenechal neuvázaného."

Rod mu věnoval sacharínový úsměv a pak zavolal: "Fessi, couvni o čtyři kroky, pak půl kroku vlevo, čtyři a půl dopředu a zůstaň stát, dokud ti neřeknu."

Zbrojnoš civěl s ústy dokořán, jak Fess vykonal manévr se strojovou přesností.

"Jsem voják," řekl Rod, "a dobrý voják."

Zbrojnošova ústa se otevřela a zase zavřela, jako kapří tlamička. Jeho oči se ještě víc vypoulily, když je upřel na Rodovu hubenou postavu, ruku v černé rukavici na jílcí meče.

"Viš," vysvětlil mu Rod, "když svého koně potřebuji, prostě mu přikážu, aby ke mně přišel."

Jeho pravice vyrazila v předstíraném útoku. Voják překvapeně vyjel a ucouvl, když vtom ho špička Rodovy nohy zasáhla do kotníku. Zbrojnoš se s řinčením brnění složil na zem.

Rod mu při tom z ruky vyškubl píku a přehodil ji přes padací mříž.

"Tak," řekl, "nechceš si to zopakovat, že ne?"

"Dobře provedeno, ach! Dobře provedeno, můj pane!" jásal Velký Tom, šklebící se od ucha k uchu.

Zbrojnoš se vrávoravě postavil na nohy a zaječel: "Pomoc! Posila!"

"Ale ne!" Rod si připlácl dlaň na čelo. "To nemyslíš vážně!" zavrtil hlavou.

Opřel se zády o Fesse a založil si ruce. Z brány vyběhli tři zbrojnoši s napřaženými píkami. Jejich velitel se podíval z Roda na strážného, zpátky na Roda a pak zpátky na strážného. Zamračil se. "K čemu potřebuješ posilu?"

Strážný mávl rukou směrem, kde stál Rod. "Ten chlap..."

"Ano?" Rod se usmál.

"Srazil mne k zemi, to udělal, pane, a taky mi sebral píku!"

"Moc bych se tím nechlubil, být tebou," zamumlal Rod. Velký Tom se sklonil nad šíjí svého koně a dusil se tlumeným smíchem.

"Je to pravda, chlape?" Velitel si Roda změřil.

"Pravda." Rod se uklonil.

"Aha." Velitel se napřímil, opřel se pěstmi v bok a zamračil se.

"Aha co?" Rod pozvedl obočí.

Seržant začal rudnout. "Jaký jsi k tomu měl důvod?"

"Chtěl jsem se nechat zapsat do královnina vojska. Tenhle zbrojnoš mi naznačil, že bych se měl nejprve představit."

Seržant se podíval na schliplého strážného, pak zpátky na Roda a kývl. "Dostaneš svou příležitost," řekl. "Pojď."

Příležitost sestávala z mohutného seržanta vybaveného širokým mečem a štítem.

"Ty si nevezmeš štít, člověče?" zamračil se starý rytíř, který byl vrchním velitelem stráží.

"Ne, děkuji." Rod vytáhl z pochvy svou dýku. "Tohle mi docela postačí."

"Vypadá nebezpečně, ale úder meče se dá zachytit zase jen mečem nebo štítem!" Sir Maris smutně potřásl hlavou.

"Zdá se, že si opravdu přeješ zemřít mlád!"

Rodovy oči se rozšířily překvapením. "Děkuji," řekl. "Že vypadám mladě, mi nikdo neřekl od mých třinácti let."

"Dobře, tak tedy zkržte své meče," povzdechl si sir Maris. Rod a seržant poslechli; sir Maris k nim přikulhal a vlastním mečem rozdělil jejich zbraně.

Seržantův meč zasvítl k rozmáchlé ráně. Rod využil okamžiku a učinil předstíraný výpad proti seržantovu břichu. Štít ve vojákově ruce klesl, aby zachytil špičku rapíru, ale Rod bodl výš. Lehkým škusnutím zápěstí seržantovi roztrhl kabátec v místě srdce.

"Zadržte!" zvolal sir Maris a seržantův meč se zastavil ve vzduchu. Sklonil štít a podíval se na rytíře. "Co se děje?"

"Kdyby tento Gallowglass nebojoval jen v náznaku," řekl sir Maris, "bys teď už mrtvý muž, seržante Hapweede." Seržant se zmateně zamračil na Roda. "Kdo by si byl pomyslel, že použije špičku meče?"

"Chceš si to zkusit znovu?" Čepel Rodova rapíru zasvištěla vzduchem a pleskla o jeho nohu.

Sir Maris si pozorně prohlédl Rodův obličej a jeho čelo se zvrásnilo.

"Nikoliv," řekl a zvedl hlavu. "Jsem si jist, že jsi dobrý šermíř."

"To bych řekl," zamumlal Velký Tom a sir Maris po něm šlehl pohledem; ale obr jen zářil pýchou.

Velitel stráží se otočil a vzal zápasnickou tyč. "Chytej!" zavolal a hodil ji Rodovi. "Zkusíme to s tímhle!"

Rod schoval dýku do pochvy a uchopil tyč za střed. Pak zasunul i rapír.

Seržant učinil zápasnickou tyčí několik bleskurychlých náznakových výpadů.

"Připravte se!" zavelil rytíř a seržant vykročil vpřed s koleny přikrčenými a zbraní napřaženou. Rod učinil totéž.

Když zkrátily vzdálenost mezi sebou asi na polovinu, zasvištěla mu seržantova tyč kolem hlavy a ramen, hledajíc nechráněné místo. Rod zaťal zuby a přizpůsobil se svému protivníkovi, odrážející jeho výpady tak rychle, jak přicházely - stíhal to jen stěží. Žaludek se mu sevřel, když pochopil, že je v defenzivě.

Zadržel útok na svou holeň, odrazil výpad na hlavu, rychle přehmátl a spodním koncem tyče si zaštitil břicho - ale rána nepřišla. Byl to falešný výpad.

Horečnatě se pokusil zaštitit si znovu hlavu, ale seržant využil jeho půlsekundového otevření. Rod koutkem oka zahlédl, jak těžká dubová tyč míří přímo na něj.

Rychle ucouvl, ale ráně se nevyhnul. Dopadla na jeho lebku jako úder hromu. Před očima se mu objevilo temno prosvětlené jen tančícími jiskřičkami; uši mu ohlušil řev.

Pouhým reflexem vykryl další seržantův útok. Uslyšel, jak kolemstojící vojáci vítězoslavně jásají.

Nezvládneš to, pomyslel si Rod. Byl trénovaný v boji s tyčí, ale už celé roky neměl příležitost cvičit, zatímco seržant měl zručnost zaníceného nadšence. Souboj pro něj byl zřejmě pouhou hračkou, stejně jako byl pro Roda hračkou šermířský duel. Teď se dostal do vedení seržant a dobře to věděl.

Zbývala jediná šance. Rod pozpátku uskočil a uchopil tyč oběma rukama ve středu. Pak ji roztočil kolem své osy jako přehlídkovou taktovku. Zaťal zuby a vložil do toho všechnu svou sílu. Jeho tyč začala vířit s hlasitým bzučením.

Byl to francouzský styl zápasu, le moulinet. Seržant ho pravděpodobně znal stejně jako Rod, ale pořád tu byla šance, že v něm nebyl tak zběhlý. Byl to poměrně exotický způsob, pokud člověk nebyl Francouz. A se jménem jako Hapweed...

Sir Maris a spol. zírali. Seržant ucouvl a zaváhal. Pak se mu v obličeji objevil soustředěný výraz a jeho tyč se roztočila. Znal ten styl. Ale nebyl v něm mistr; na první pohled bylo vidět, že Rod má navrch. Seržantova tyč vířila, ale vířila pomalu. Zato Rodova bzučela jako rozezlený včelí roj. Dokázal jí dát větší úhlovou rychlost a tím i mocnější údernou sílu.

Seržant Hapweed to věděl; svaly na jeho šíji se napjaly, jak se pokoušel roztočit svou hůl rychleji.

Teď! Rod se vrhl vpřed. Vychýlil osu rotace své tyče a zaútočil jí na svého soka.

Tyče se střetly s třesknutím podobným výstřelu z pušky a energií, od níž se Rodovi rozdrnčely zuby. Získal však nad seržantem půlsekundovou výhodu, kterou využil ke dvěma rychlým úderům, jimiž svému soupeři vyrazil tyč z ruky.

Rod se narovnal, zhluboka se nadechl a dovolil svým svalům, aby se pomalu uvolnily, opíraje se při tom koncem tyče o zem.

Seržant hleděl na své ruce, do kterých se mu jen zvolna vracel cit.

Rod zvedl tyč a jemně se jejím koncem dotkl protivníkova spánku. "Beng! Jsi mrtvý!"

"Zadržte!" zvolal sir Maris, oficiálně ukončuje zápas. Rod se znovu opřel tyčí o zem a uvolnil se.

Sir Maris se zamračil na Roda, ale oči mu pod hustým obočím zářily.

Rod se na něj odměřeně usmál.

Sir Maris pomalu přikývl. "Co takhle zkusit to s lukem?"

Rod pokrčil rameny. Ale tentokrát blfoval. S kuší snad, ale s lukem...

Náhle se ozval hluboký, skřípavý smích. Velitel stráží a jeho muži vyskočili. Velký Tom padl na jedno koleno a zvedl ruce v obranném gestu.

Rod se rozhlédl, hledaje zdroj toho smíchu.

Na jednom z těžkých dubových trámů podpírajících strop místnosti seděl trpaslík a bubnoval kotníky o dřevo. Hlavu měl stejně velkou jako Rod, ramena širší, ruce stejně silné jako Rod. Vypadal, jako by někdo vzal normálního statného muže a ubral tu a tam tři stopy výšky.

Hrud' měl jako sud, ramena široká a šíji jako býk. Jeho kudrnatá černá hlava se zdála na takové tělo příliš velká. Černé vlasy mu visely v neuspořádaných pramenech až k dolní čelisti a na ramena; kartáčovitě obočí trčelo z plochého, ustupujícího čela. Oči měl velké a černé jako uhlí a - v této chvíli - plné veselí. Od sebe byly odděleny jestřábím nosem, pod kterým se šklebily tlusté, masité rty skrze kudrnatý černý vous obrůstající bradu. Z úst zářily velké bílé zuby.

Někdo se pokusil nacpat obra do náprstku a skoro se mu to povedlo, pomyslel si Rod.

"Luk!" vykřikl burácivým basem. "Vsadím se, že je asi tak stejně dobrý střelec jako venkovský beran na jaře!"

Sir Maris se podíval na trpaslíka. "Mor na tebe a tvé kradmé způsoby, Brome O'Berine! Jako by tu nebylo už dost zlé krve, musíš ji ještě čerit svými vtípky?"

"Kradmé způsoby!" zvolal trpaslík. "Vskutku! Kdybys měl v sobě kapku soudnosti, sire Marisi, poděkoval bys mi, že jsem tě včas upozornil na nedostatek bdělosti tvých stráží!"

"Brom?" zamumlal Rod. "O'Berin?"

Trpaslík obrátil svou pozornost na Roda. "Černý Brom O'Berin, to jsem já!"

"To je nějaká směsice holandstiny, irštiny a ruštiny, pokud se nepletu."

"Co za nesmysly to tlacháš?" naježil se trpaslík.

"To nic." Rod se odvrátil a potřásl hlavou. "Už je to tady zase. Čekal bych něco jiného, na té bláznivé - uh..."

Gramarye?"

Trpaslík se zašklebil a v očích se mu zle zalesklo. "Pokud mne můj sluch neklame, zdá se mi, že ses neuctivě vyjádřil o velké Gramarye!"

"Ale ne! Nemyslel jsem... chtěl jsem říct..." Rod zmlkl a připomněl si, že omlouvat se bylo pro ozbrojeného muže v zdejší civilizaci nepatřičné.

Napřímil se a bojovně vysunul bradu. "No dobře," řekl. "Byla to urážka, když to říkáš."

Trpaslík vesele zařičel a vyskočil rovnýma nohama na trám, na němž seděl.

"Teď s ním budeš muset bojovat, Gallowglassi," řekl sir Maris, "a budeš k tomu potřebovat všechno své umění."

Rod se udiveně podíval na velitele stráží. Myslel to vážně? Trpaslík že by měl dát Rodovi zabrat?

Trpaslík se hrdelně zachechtal a sklouzl ze svého hřadu. Byl to dvanáct stop hluboký skok na kamennou podlahu, víc než trojnásobek Bromovy výšky, ale on dopadl lehce, skoro jako by se od země odrazil. Okamžitě se rozběhl k Rodovi. Za Rodovými zády se ozval křik a Velký Tom vtrhl mezi ně. "Je to past, pane!" křičel. "Tahle země je plná čarodějnictví a on je nejhorší čarodějník ze všech! Nikdo ještě nepřemohl Černého Broma! Ani já bych -"

Všichni vojáci, kteří postávali kolem, se vrhli na Velkého Toma, řičíce hněvem a vykřikující urážky.

Rod překvapením strnul. Pak odhodil svou tyč a vrhl se do vířvy. Jeho ruce se rozkmitaly údery karate a za chvíli už se vojáci váleli po zemi.

"Zadržte!" zahřměl Bromův hlas.

Rázem zavládlo ticho.

Brom se nějakým způsobem dostal zpátky na svůj trám.

"Mé díky, chlapi," zavrčel miniaturní Herkules. "Ale ten velký chlapík nikomu neublíží; nechte ho jít."

"Nikomu neublíží!" vykřiklo půl tuctu rozrušených hlasů najednou.

Brom se zhluboka nadechl a povzdychl si. "Ano, nikomu neublíží. Chtěl jen bránit svého pána. A tenhle Gallowglass chtěl zase jen bránit svého sluhu. Nechte je oba na pokoji, ničím se neprovinili."

Vojáci váhavě poslechli.

Rod poplácal Toma po rameni a zamumlal: "Díky, Velký Tome. Ale nedělej si se mnou starosti; ten holandský Ir je jen člověk, jako ty nebo já. A jestli je člověk, pak ho dokážu porazit."

Trpaslík musel mít velice citlivé uši, neboť zařval: "Dokážeš, vsutku? Však se na to podíváme, ty tluchubo!"

"Ach, pane!" zasténal Velký Tom a zakoulel očima. "Nevíš, o čem mluvíš. Ten elf je ďáblův zaprodanec!"

"Černokněžík?" odfrkl si Rod. "Nic takového neexistuje."

Sir Maris se stáhl mezi své muže a v očích se mu mrazivě zablesklo. "Zkřív mu byť jen vlas na hlavě a stáhneme z tebe kůži zaživa!"

"Žádný strach," zasmál se Brom O'Berin. "Žádný strach, Gallowglassi. Klidně na mně vyzkoušej, co umíš. Buď si jist, že ti to nepomůže. Dej si na mne pozor."

Náhle se vyhoupl na trám a zvolal: "Teď!"

Rod se přikrčil, dlaně připravené k úderu.

Brom stál na trámu, ruce zaťaté v pěst opřené o boky, přikyvoval svou velkou hlavou. "Ano, připrav se. Ale" - v očích se mu zlověstně zablesklo a zachechtal se- "Brom O'Berin není muž, se kterým by ses vypořádal lehce." Na to skočil z trámu nohama napřed, přímo Rodovi na hlavu.

Rod ucouvl, zaskočen náhlostí trpaslíkova útoku. Reflex však nabyl vrchu; jeho ruka sama vyrazila vpřed, zachytila Bromovy paty a odmrštila je stranou.

Pak, čekaje, že trpaslík dopadne na záda na žulovou podlahu, Rod skočil vpřed, aby ho zachytil; ale Brom udělal kotrmelec a přistál na nohou.

Rychlým švihem srazil Rodovy ruce stranou. "Ušlechtilé gesto," zaduněl, "ale hloupé; zmeškal jsi příležitost. Šetři si svou laskavost pro ty, kdo ji potřebují, Gallowglassi."

Rod, teď už zase ve střehu, ucouvl a změřil si mužíka s rostoucím respektem. "Zdá se, že jsem tě podcenil, mistře O'Berine."

"Nenazývej mne mistrem!" zahromoval trpaslík. "Nejsem žádný mistr; nejsem nic než královnin blázen!"

Rod pomalu přikývl. "Blázen."

Pokynul oběma rukama a zašklebil se. "Tak tedy do toho, moudrý blázne."

Brom stál chvíli nehybně a zamračeně si Roda měřil. Zavrčel, sevřel rty do sotva znatelného úsměvu a přikývl.

Vyskočil, ve vzduchu se prudce otočil a zaútočil oběma nohama na Rodovu bradu.

Rod vymrštil ruce, aby trpaslíka znovu chytil za nohy, mumlaje: "Myslel bych, že se poučíš!"

Srazil Bromovy nohy vysoko, ale trpaslíkovi se přesto podařilo vrazit mu hlavou do brady. Měl velice tvrdou hlavu.

Rod se po té ráně svalil a přitom rukama těsně obemknul tělo Broma O'Berina.

Trpaslík vyprskl smíchy. "A co teď?" zachechtal se. "Když mě teď máš, co se mnou uděláš?"

Rod se zarazil a zamyslel se.

Byla to dobrá otázka. Kdyby jen na okamžik povolil své sevření, mohl si být jist, že se trpaslík vysmekne a kopne ho do břicha. Mohl ho odhodit nebo jím mrštit o zem, ale Brom měl tendenci se odrážet a tentokrát by to Rodova brada patrně odnesla mnohem hůř.

Dobře, jsi-li na pochybách, nejdřív konej a pak až přemýšlej. Rod sebou hodil na podlahu, drže Bromovo tělo v pravém úhlu k svému, svíraje ho lokty pod kolenem a za krkem.

Ale Brom se pohyboval ještě o trochu rychleji než on. Jeho pravice proklouzla pod Rodovou levicí, uchopila Rodův

loket a stiskla.

Bolest vystřelila do Rodových zad. Teď měl snadný výběr: podrobit se tlaku nebo omdlít bolestí.

Rozhodnutí, rozhodnutí!

Pokusil se využít zbytku svých sil; zesílil stisk na Bromově krku.

Brom překvapeně zavrčel. "Jiný muž by už ječel bolestí a pustil by mne, Gallowglassi."

Trpaslík dvakrát škulil kolenem, jeho noha se prosmykla přes Rodovu hrud', vzepřela se mu pod bradu a zatlačila.

Rod se sebe vydal přidušené zachroptění; jeho šiji a páteř zalila palčivá bolest. Místnost potemněla a naplnila se tančícími barevnými světélky.

"Musíš mne pustit, Gallowglassi," zamručel Brom, "jinak brzy upadneš do bezvědomí."

Copak ti ztracení mrňousi mají vždycky pravdu?

Rod se pokusil odpovědět zuřivým zavrčením; ale v místnosti se stmívalo čím dál rychleji, světélka se proměnila na zářící kola a zdálo se, že mu mnoho času nezbyvá.

Povolil stisk, rukama se opřel o zem a vymrštil se na nohy, kašleje při tom jako člověk v pokročilém stádiu tuberkulózy.

Brom nepřestával svírat Rodovu ruku a druhou mu ovinul kolem krku, stahuje svou vahou protivníka zpátky k zemi.

Když se jeho nohy dotkly podlahy, vymrštil se a odhodil Roda dozadu.

Rod se zapotácel, ztratil rovnováhu a upadl, ale instinkt znovu převzal iniciativu: stačil zvednout hlavu a udeřit roztaženými pažemi o zem, aby zabránil opravdu tvrdému pádu.

Když Brom viděl, že Rod neztratil vědomí, vesele zařval a skočil.

Rod popadl tu trochu dechu, co mu ještě zbývala, a vymrštil nohy. Zasáhl Broma přímo do břicha, zachytil jeho ruce a katapultoval ho přes sebe.

Brom s překvapeným zařváním přeletěl nad ním a dopadl o dobrých dvacet stop dál, samozřejmě na nohy. Okamžitě se otočil a vybuchl smíchy: "To bylo šikovné, kamaráde, velice šikovné! Ale ne dost..."

Rod už byl zase na nohou, prudce oddychoval a potřásl hlavou. Brom se rozběhl proti němu a pak skočil.

Rod se shýbl v plané naději, že by se trpaslík mohl minout, ale mužikovy dlouhé ruce zachytily jeho krk, špalkovité tělo mu přeletělo přes hlavu a přistálo na zádech. Jednou nohou se zapřel o jeho kříže a oběma rukama mu sevřel hrdlo.

Rod zachroptěl a zapotácel se, jak ho Bromova tíha táhla dozadu. Sevřel trpaslíkovy ruce, pak se rychle sehnul a současně jimi trhl.

Brom přeletěl přes Rodovu hlavu a odkutálel se pryč. Vzápětí už stál zase na nohou.

"Dobrá práce, příteli! Skutečně dobrá!"

Obrátil se, oči stále zlověstně blýskající. "Ale už mě ta hra začíná unavovat. Skončeme ji."

"Zk-kus to," vyrazil ze sebe Rod.

Brom se nahrbil, napřáhl své dlouhé ruce a vrhl se na Roda.

Popadl ho za kolenou. Rod sekl pravicí, aby zmařil jeho pokus, a levicí ho udeřil do ramene, aby ho odrazil a vyvedl z rovnováhy; ale trpaslíkovy ruce už se zase natahovaly po jeho krku.

Rod se napřímil, snaže se Broma shodit, a rukama při tom chytil mužíka za lokty, ale Bromův stisk tím jen zesílil.

Pak trpaslík vykopl obě nohy do vzduchu a přenesl všechnu svou váhu na svého soupeře. Rod viděl, jak se mu podlaha žene vstříc.

Brom uskočil a chytil ho při tom za nohu. Rod se natáhl na kamennou podlahu jak dlouhý tak široký, ale v poslední chvíli se mu alespoň podařilo ztlumit náraz rukama, takže si nerozbil hlavu.

Pokusil se zvednout, ale někdo mu ramena zatížil mlýnským kamenem. Pod levou rukou se mu proplazil had a opřel se mu o šiji.

Pokusil se vyprostit ze sevření polovičního nelsona, ale to už jeho levé zápěstí sevřel svěrák a uzamkl chvat.

"Křič, příteli," zasyčel mu do ucha Bromův hlas. "Křič, protože teď už se z toho nedostaneš."

Zapáčil Rodovou levicí nahoru, aby svá slova zdůraznil. Rod stiskl zuby, aby potlačil bolestivé zaječení.

Nějak se mu podařilo vyškrábat se na nohy a pokusil se mužíka setřást. Ale Bromovy nohy se pevně sevřely kolem jeho boků.

"Nikoliv," zasyčel trpaslík. "Řekl jsem, že se z toho nedostaneš."

Rod jím trásl jako teriér, ale Brom držel jako buldog. Na okamžik Roda napadlo svalit se na záda a rozmačkat trpaslíka vahou svého těla. Nedokázal snést pomýšlení, že ho přemohl muž třikrát menší než on. Ale rychle tu myšlenku zapudil; ani Brom podobných špinavých triků nepoužil, i když k tomu měl několikrát příležitost.

Bylo zřejmé, že Brom má silně vyvinutý smysl pro fair play, a ztraceně - Rod přece není o nic horší.

Bromův hlas mu zasyčel do ucha: "Tak ty nebudeš křičet, chlape?" A Rod zalapal po dechu a pokusil se pravou rukou dotknout zátylku.

Trpaslík zesílil tlak na jeho šiji a přitiskl mu bradu na klíční kost. Rod zavrával, div že nepřepadl dopředu, a udělal několik rychlých krůčků, aby získal zpět ztracenou rovnováhu. Svaly jeho ramen a krku ječely bolestí; jeho pravá ruka ho prosila, aby se vzdal. Jeho bránice se složila sama do sebe, tvrdohlavě odmítajíc dodat mu další doušek vzduchu. Průdušnice se mu zauzly a plíce volaly po kyslíku. Jakoby zvnějšku užasle sledoval, jak náhle přichází temná noc, a co bylo ještě divnější, hvězdy se kácely...

Studená voda se mu rozstříkla po obličejí. Hrdlo láhve, kterou mu někdo vtiskl mezi rty, mu připadalo velké jako kolo od vozu. Kapalina mu stékala po jazyku dolů do žaludku, kde explodovala v ohnivou smrt.

Potřásl hlavou a zjistil, že leží na studených kamenech. Co je to sakra za nápad pokoušet se spát na studené kamenné podlaze?

V hlavě mu zazněla ozvěna hlasů. Otevřel oči a uviděl oválný obličej s velkýma hnědýma očima lemovaný kudrnatými vlasy a vousy, shlížející dolů na něj. Pak hlava zmizela a nahradily ji šedé kamenné bloky. Zalapal po dechu a uhnul

očima před odleskem světla na hrotu kopí a pak se obraz místnosti pomalu ustálil.
Do ucha mu zaburácel hlas. "Je to čertovský chlapík, sire Marisi! Celý jsem se z něj zapotil!"
Obrovská ruka podepřela Rodovu hlavu a ramena a zvedla ho z podlahy. Do jeho zorného úhlu se dostal starostlivě se tvářící obličej Velkého Toma. "Jsi v pořádku, pane?"
Rod něco zachroptěl, mávl rukou a přikývl. Pak se znovu objevila ta kudrnatá hlava, kudrnatá hlava s šimpanzím tělem a svalnatá ruka sevřela jeho pravici.
"Skvěle jsi bojoval, příteli," zaburácel Brom O'Berin. "Takový zápas jsem nesvedl od chvíle, kdy jsem dospěl v muže!"
Rod stiskl trpaslíkovu ruku a pokusil se zašklebit.
Pak se nad ním objevila bělovlasá hlava sira Marise, jeho stářím se chvějící ruka uchopila Roda za předloktí a postavila ho na nohy. "No tak, chlapče, postav se zpřímá! Protože teď jsi voják královny armády."
"Královny armády!" zahromoval Brom, který se mezitím zase vyšvihl do trámů. Místnost se zachvěla jeho smíchem.
"Nikoliv, sire Marisi, na toho muže si činím nárok já! Od této chvíle bude královním osobním strážcem!"

"Zatraceně ne, Velký Tome! Jdi s tím krámem k čertu!"
"Ale pane!" Tom zmateně pobíhal kolem něj, v rukou kyrys. "Musíš přece mít nějaké brnění!"
"Uveď mi jediný rozumný důvod, proč," zavrčel Rod.
"Přece aby tě chránilo před šípy a meči, pane!"
"Meč mohu lehce odrazit svým vlastním. Před šípy mohu uhnout. A proti šipkám z kuše stejně není ta zatracená věc vůbec nic platná! Ne, Velký Tome! Jen by mě to zbytečně zpomalovalo."
Dveře strážnice zavrzaly a otevřely se dokořán. Brom O'Berin je chvíli mlčky pozoroval s rukama v bok a stříbrnou uniformou přehozenou přes rameno. "Copak, Rode Gallowglassi? Ty si neoblékneš královninu uniformu?"
"Obleču si ji, až ji budeš nosit ty, ty strakatý manekýne!"
Trpaslík se zašklebil, až se v houštině jeho vousů zaleskly bílé zuby. "Zásah, čistý zásah! Ale já nejsem strážný, Rode Gallowglassi; jsem šašek a strakatý šat je šašková uniforma. No tak, vojáku, nestyd' se za své barvy!"
"Jen se neboj, však já si je vezmu. Abych řekl pravdu, pro purpurovou a stříbrnou jsem měl vždycky slabost. Jediné, co proti nim mám, je to, že jsou uniformou - ale obleču si je. Avšak k čertu, Brome, absolutně odmítám vzít na sebe cokoliv z toho zatraceného haraburdí, co mu říkáš brnění."
Trpaslíkova tvář zvažněla; pomalu přikývl, oči stále upřené na Roda. "No ano. Myslel jsem si, že to řekneš." Hodil Rodovi uniformu.
Rod ji chytil, rozbil a zamačeně si ji prohlédl.
"Vezmeš si alespoň kroužkovou košili, Rode Gallowglassi?"
"To už bych klidně mohl nosit košili z pavučiny," zabručel, ale drátěnou vestu si navlékl. "Dobře mi sedí," zamumlal a zkontroloval košili pohledem; ale prsa mu z ní vyčuhovala a ramena ustupovala, jako by se naparoval.
Jeho pohled se přenesl na Broma O'Berina. "Co má být tohle, Brome? Jak to přijde, že mne necháš chodit bez prsního pancíře? Není to proti předpisům?"
"Ani ne," odpověděl Brom, "protože zbroj se nosí pod uniformou a není vidět. A jsi jediný muž ve stráži, který nechce nosit plátové brnění."
Rod se na mužika podíval koutkem oka. "Jak jsi věděl, že nebudu chtít prsní štít?"
Brom se tlumeně zachechtal pod vousy. "Zvítězil jsem nad tebou, Rode Gallowglassi, a svým způsobem jsi ty zase zvítězil nade mnou!"
Jeho úsměv se vytratil. "Ne, ty nebudeš nosit brnění o nic víc než já."
Rod se zamračil a chvíli si měřil hustě zarostlý obličej. "Ještě mi moc nedůvěřuješ, že?"
Brom se ironicky usmál. "Rode Gallowglassi, nedůvěřuji nikomu a na každého z královny stráže se dívám s podezřením, dokud nenasadí svůj život, aby zachránil její."
Rod přikývl. "A kolik už jich to udělalo?"
Bromovy oči se zavrtaly do jeho. "Sedm," řekl. "Za poslední rok si sedm strážců získalo mou důvěru."
Rod zkrivil levý koutek úst do neveselého úsměvu.
Vzal purpurovostříbrný kabátec a navlékl si ho. "Pokud máš o mně opravdu vysoké mínění, dej mi ochutnat královnino jídlo, jestli není otrávené."
"Nikoliv," zavrčel Brom. "Ta čest náleží mně, jen mně samotnému."
Rod zůstal chvíli zticha, pátravě se díval do trpaslíkových očí. "No," řekl nakonec a začal si zapínat přezky na kabátci, "vidím, že pořád ještě žiješ."
Brom přikývl. "Ačkoliv už to se mnou párkrát vypadalo špatně - dočista špatně, kamaráde. Ale časem jsem se naučil rozpoznávat jedy podle chuti; nemusím čekat na smrtelnou zkoušku."
Zašklebil se, přešel pokojem a poplácal Roda po obrněném břiše. "Nu což, není důvod být vážný. Všechno, čemu budeš muset čelit, je meč a možná ještě kuše, tak neztrácej dobrou mysl."
"To se jen tak třesu dychtivostí," zamumlal Rod.
Brom se otočil a zamířil ke dveřím. "Ale teď vzhůru do královny sněmovní síně. Pojď, ukážu ti cestu."
Pak ukázal rukou na Velkého Toma. "A ty zpátky do kasáren, obře; tvůj pán tě zavolá, až tě bude potřebovat."
Tom se podíval na Roda pro potvrzení; Rod přikývl.
Brom kopnutím rozrazil dveře a vyšel na chodbu. Rod zavrtěl hlavou, usmál se a následoval ho.
Královnina sněmovní síň byla velká, kruhová místnost z větší části zaplněná okrouhlým stolem dvacet stop v průměru. V místech, kde ukazoval jižní, východní a západní směr kompasové růžice, byly ve zdi těžkopádné dveře; na severu stál kamenný krb, ve kterém vesele praskal oheň.

Na zdech byly rozvěšeny křiklavé tapisérie a kožešiny. Nad krbem visel obrovský štít s královským erbem. Strop byl tvořen klenbou, takřka dómem, a křižovaly ho vystupující prohnuté nosníky.

Stůl byl z leštěného ořechového dřeva. Kolem něj sedělo dvanáct nejvyšších lordů království: vévoda Medicejský, hrabě z Romanovců, vévoda Gloucester, kníže Borgia, earl Marshall, vévoda Stewart, vévoda Bourbon, kníže Habsburský, kníže Tudor, baronet z Ruddigore, vévoda Savoyský a starý vévoda z Loguire.

Všichni tam byli, jak Rod viděl a slyšel, když herold předčítal jejich jména - všichni kromě královny, Kateřiny Plantagenetové. Když se Rod zamyslel nad seznamem jmen, které si elita Emigrés pro sebe vybrala, dospěl k názoru, že byli nejen romantici, ale i pěkní cvoci. Plantagenetová, no jistě!

Vedle každého z nejvyšších lordů seděl drobný a šlachovitý scvrklý mužík, lidský strašák; všichni měli pohublé obličej se zářícíma modrýma očima a několik osamělých chomáček vlasů na téměř holých lebkách.

Rádcové? usoudil Rod. Zvláštní, jak jsou si navzájem podobní...

Všichni seděli v masivních vyřezávaných křeslech z tmavého dřeva. Největší pozlacené křeslo stálo prázdné na východní straně stolu.

Zavířily bubny, zatroubily trubky a lordi se svými rádci povstali.

Těžké dvojité veřeje východních dveří se rozletěly a do místnosti vešla Kateřina.

Rodovo stanoviště bylo po straně západních dveří; měl skvělý výhled a z toho, co viděl, se mu srdce div nezastavilo.

Oblak stříbrných vlasů kolem dokonale tvarované, půvabné tváře, velké modré oči a rty jak poupata rudých růží, stihlé dětské tělo, rašící ňadra a vosí pas pod těsně přiléhajícím hedvábím, staženým širokým pasem šněrovačky.

Posadila se na volné křeslo, ruce si položila na opěrky a zády se přitiskla na zlacené opěradlo.

Brom O'Berin přiskočil k ní a posadil se na židličku u jejích nohou. Přímou naproti, na západní straně stolu, seděl vévoda z Loguire. Jeho rádcové se k němu naklonili a něco mu zašeptali. Vévoda ho tiše okřikl.

Brom O'Berin pokynul heroldovi.

"Nejvyšší královnin sněm se sešel," zvolal herold. "Nejvyšší a nejmocnější ze zemí Gramarye se shromáždili. Necht' všichni, kdož hledají nápravu příkonu a zla, vynesou svou žádost ke královně nyní, v přítomnosti sobě rovných."

Ticho naplnilo sál.

Vévoda Bourbon se zavrtěl a rozpačitě si odkašlal.

Bromova hlava se bleskurychle obrátila jeho směrem. "Mylorde Bourbone," zahřměl jeho hlas, "přeješ si oslovit královnou?"

Vévoda se pomalu zvedl. Jeho kabátec byl zdoben fleurs-de-lis, ale vlasy a knír měl světlé.

"Vaše veličenstvo," řekl vévoda a uklonil se královně, "a bratři nejvyšší lordi." Kývl hlavou ke stolu obecně, pak vysunul bradu a napřímil se. "Musím protestovat," zavrčel.

Kateřina se zaklonila, takže působila dojem, že na vysokého stojícího muže shlíží shora. "Proti čemu chceš protestovat, lorde?"

Vévoda Bourbon se podíval dolů na ořechový stůl. "Od dob, kdy naši předci přiletěli z hvězd, byli prostí lidé poddanými pánů a pání poddanými nejvyšších lordů. Nejvyšší lordi jsou zase poddanými krále... královny," opravil se s úklonou směrem ke Kateřině.

Její rty se sevřely do úzké čárky, ale kvitovala omluvu lehkým pokynutím.

"To je přirozený řád lidstva," shrnul vévoda, "že každý je poddaným toho nad ním, že právo a spravedlivost je záležitostí pánů, a mezi nimi zase je a bude právo záležitostí královny."

Další zdvořilá úklona Kateřině a další lehké pokynutí; ale její prsty se zatínaly do opěrek takovou silou, až jí zbělely klouby.

"Ale nyní by vaše veličenstvo chtělo zvrátit ten velký a všezahrnující řád tím, že svým rozhodnutím od nás naše právo soudit své poddané odejme a ponechá si ho jen pro sebe. Myslím, že by to bylo v rozporu s vůlí vašeho otce, urozená královno, jeho otce a všech vašich předků až k počátku vašeho nejjasnějšího rodu. Mohu-li mluvit prostou řečí, připadá mi to skoro jako výsměch vašim velkým a moudrým předkům; a - když mluvím za sebe - jak budu moci vládnout svým poddaným, když uvidí, že sám na svém panství nerozhoduji!"

Závěrečná slova jeho řeči se změnila takřka v řev, a když domluvil, byl vévoda v obličejí celý rudý.

"Skončil jsi?" zeptala se Kateřina tónem, který si schovávala u ledu právě pro takové příležitosti.

Vévoda Bourbon se pomalu uklonil. "Skončil," řekl a posadil se.

Kateřina na okamžik zavřela oči, pak se podívala na Broma O'Berina a skoro neznatelně přikývla.

Brom se postavil: "Chce ještě někdo promluvit, aby svým hlasem podepřel názor lorda Bourbona?"

Mladík s ohnivě červenými vlasy vyskočil. "Souhlasím se vším, co lord Bourbon řekl. Navíc bych dodal, že by královna udělala dobře, kdyby uvážila podplatitelnost svých jmenovaných soudců, protože lidé bez statků a polí, bezzemci z nízkého rodu, mohou lehce podlehnout pokušení spravedlnost prodávat."

"Pokud to udělají," odsekla Kateřina, "budou viset na nejvyšších šibenicích, a lidé, kterým učinili křivdu, jim sami poslouží coby popravčí." Několik sekund seděla tiše s očima upřenými na mladého šlechtice, pak Brom O'Berin zavrčel: "Děkujeme vévodovi Savoyskému."

Mladík se uklonil a posadil se.

"Kdo jiný promluví, aby podpořil pány Bourbona a Savoye?"

Jeden po druhém se lordi zvedali, aby se přidali k vévodovi Bourbonovi. Nejvyšší královnin sněm byl zjevně proti královně.

Kateřina chvíli seděla s očima zavřenými a rty pevně stisknutými. Pak vzhlédla a přejela shromáždění přísným pohledem. "Pánové, jsem hluboce zarmoucená zjištěním, že všichni tak odmítáte královninu spravedlnost." Chladně se na ně usmála. "Děkuji vám za vaši otevřenost. Přesto však setrvám na svém rozhodnutí a ponechám své soudce na

vašich panstvích."

Šlechtici se začali na svých křeslech vrtět a tiše se domlouvat tlumenými hlasy. Připomínali jedno velké, nepokojné zvíře, které vrčí.

Starý vévoda Loguire se zvedl a ztěžka se opřel rukama o desku stolu. "Má královno," zahřměl jeho hlas, "uvaž: i králové se mohou ve svých soudech zmýlit a ty jsi ještě mladá a v kralování nezkušená. Je známo, že mnoho mozků dohromady myslí jasněji, než jeden osamocený, a nyní ti oponuje dvanáct urozených mužů z prastarých a slavných rodů, kteří byli vychováni ve vladařské tradici; staří mužové za starých rodů a - jak doufám - moudří váhou svých let. Setrváš i nadále ve svém přesvědčení, když víš, že je nás tolik přesvědčeno, že se mýlíš?"

Kateřina tvář byla bílá, skoro smrtelně bledá. Oči jí plály. "Setrvám," odpověděla tiše.

Lord Loguire se jí dlouho upřeně díval do očí a pak znovu usedl.

Kateřina přehlédla očima všechny shromážděné, dávajíc si záležet, aby zachytila pohled každého z nich.

Pak vysunula bradu a řekla: "Mí soudci zůstanou na vašich panstvích, pánové. Co se jejich podplatitelnosti týče, zjistíte, že jsou takřka svatí ve své lhostejnosti k penězům, vínu a... přepychu. Zajímá je jen jediná věc, a tou je spravedlnost."

Odmíchlala se, aby její slova měla možnost se vstřebat, a Rod si všiml, že několik tváří zúčastněných lordů zrudlo jako řepa. Není těžké usoudit, pomyslel si, že na jejich panstvích není spravedlnost tak průzračně čistá, jak by měla být.

Vévoda Loguire nezrudl. Jediná emoce, kterou Rod dokázal z jeho tváře vyčíst, byl smutek.

"Celá ta záležitost se soudnictvím je však toliko druhořadá z hlediska účelu, pro který jsem vás sem dnes sezvala."

Kateřina se usmála s více než jen náznakem potměšilosti.

Všude kolem stolu sebou hlavy poplašeně trhly. Brom O'Berin vypadal překvapenější než ostatní. Očividně Kateřina se svým vrchním rádcem záležitost nekonzultovala, z čehož vyplývalo, že i Brom může mít nárok na svůj příděl překvapení. Každý z lordů sklonil hlavu k rychlé, šeptem vedené poradě se svým rádcem a zmatené výrazy v jejich tvářích se postupně proměnily v hněv.

"Na každém z vašich panství," pokračovala Kateřina "je klášter. Vaším zvykem bylo jmenovat kněze pro jednotlivé farnosti z vašich vlastních klášterů."

Na okamžik sklopila oči dolů na stůl, pak znovu zvedla hlavu. "Na mém hradě jsem soustředila nejlepší teology ze všech vašich klášterů. Můžete si vybrat mladé bratry z vašich mnichů, jednoho pro každou z vašich farností, a poslat mi je, aby zde byli vyškoleni mými mnichy. Pokud v některém případě nebudu souhlasit s vaším výběrem, pošlu vám dotyčné mladíky zpátky a budu na jejich místa požadovat jiné. Až dokončí svá studia a vstoupí do řádu, vrátím vám je, aby se stali knězi vašich farností."

Lordi vyskočili a začali se hlučně dohadovat, gestikulovat a bouchat pěstmi do stolu.

Kateřinin hlas ostře zazněl vřavou. "Dost! Budte zticha!"

Pomalů, jeden po druhém, se nejvyšší lordi usazovali na svá místa, kde setrvali v zasmušilém mlčení.

Tváře jejich rádců jako by plály potlačovaným veselím; oči jim zářily a ústa se stahovala do úsměvů podobným grimas.

"Řekla jsem," prohlásila Kateřina mrazivě, "a tak se i stane."

Chvějící se starý lord Loguire povstal. "Nechtělo by vaše veličenstvo -"

"Nechtělo."

Brom O'Berin si odkašlal. "Jestli vaše veličenstvo dovolí -"

"Nedovolím."

Ve sněmovní síni zavládlo ticho. Kateřina si znovu prohlédla tváře nejvyšších lordů a jejich rádců. Pak se podívala vlevo a kývla: "Lorde Loguire?"

Starý šlechtic se zvedl, čelisti pevně sevřené pod svým šedivým vousem, pěsti zaťaté ve stěži ovládané zlosti.

Odtáhl velké, pozlacené křeslo a Kateřina vstala. Lord se vrátil na své místo. Kateřina se obrátila a velké dubové dveře se ze široka otevřely. Její osobní stráž se seřadila kolem ní.

U dveří zaváhala a obrátila se: "Přemýšlejte, pánové," řekla, "a podrobte se; protože proti mně se postavit nemůžete."

Velké dveře se za ní zabouchly.

V sněmovní síni vypukla pandemie.

"Ale jdi! To je přece klasický model, až do té poslední urážky!"

Když jeho denní služba skončila, odjel Rod s Fessem zpátky do hospody se záměrem trochu si poklábosit a napít se piva. Velký Tom měl nařizeno zůstat na hradě a mít uši i oči otevřené pro šťavnaté informace.

"Nesouhlasím, Rode. Je to sice klasický model, ale s dodatkem." "Blbost! Je to prostý předčasný pokus o centralizaci moci. Pokouší se sjednotit Gramarye pod jediný zákon a jednoho vládce namísto dvanácti lokálních knížat. To je celá ta záležitost se soudci a nic jiného. Dá se snadno spočítat, že někteří z těch lordů si na svých panstvích hráli na bohy, nutili polovinu žen, aby s nimi spaly, a zatěžovali nadměrnými daněmi každého a všechno, co se dalo. Kateřina je reformátorka, to je to celé; pokouší se vyléčit veškeré zlo tím, že se sama stane jediným zákonem na Gramarye - a to se jí nepodaří. Možná, že by mohla uspět se soudci, ale ta záležitost s knězi dozajista povede k rebeliím. Kněží mají na lid v této společnosti větší vliv než kdokoli jiný. Pokud je donutí, aby se zodpovídali jí, prakticky tím vyrazí šlechtě zuby a oni to vědí. Nedovolí jí to bez boje."

"Až potud s tebou souhlasím," řekl robot. "Potud je to klasický -model, velice připomínající pokus anglického krále Jana sjednotit své národy v době, kdy takový projekt ještě neměl naději na úspěch."

"Ano," přikývl Rod. "A můžeme jen doufat, že jako v případě krále Jana budou i zdejší šlechtici trvat na Magna Chartě."

"Ale..."

Rod se zatvářil jako trpící mučedník. "Ale co, Fessi?"

"Ale je tady jeden cizí element: skupina rádců nejvyšších lordů, skupina, která se zdá být velice soudržná."

Rod se zamračil. "Ano, jistě. Máš pravdu."

"A podle toho, jak jsi mi popsal události po Kateřinině odchodu..."

"Páni!" otřásl se Rod. "Bylo to, jako by, hodila na zem rukavici a všichni vévodové se předháněli, kdo bude mít tu čest zvednout ji první. Možná, že to děvče má nějaké elementární znalosti politických věd, ale docela určitě není diplomat!"

Doslova je vyzvala, aby se proti ní spojili!"

"Ano, a rádcí si s tím poradili velice hezky - každý z nich radil svému pánovi, aby nebojoval, protože je příliš slabý... a pak mu řekl, že pokud je boj nevyhnutelný, bylo by lépe, kdyby se spojil s ostatními lordy, neboť každý z nich je příliš slabý na to, aby bojoval sám. Jeden by skoro řekl, že rádcí mají v úmyslu eliminovat centrální moc úplně."

"Ano..." Rod se zamračil a zamyslel se. "To není v tomto typu společnosti moc obvyklé, že ne, Fessi?"

"Ne, Rode. Teorie anarchie obvykle nevznikne dřív, než se civilizace dostane na určitý poměrně vysoký stupeň technologie."

Rod se kousl do rtu. "Že by vnější vliv?"

"Možná. A to nás přivádí zpátky k totalitnímu hnutí lidu; další anomálie. Ne, Rode, tohle není klasický model."

"Zatraceně, není. Máme tu tři skupiny, které zápasí o moc: prostý lid, vévodové se svými rádci a královna s těmi, kdož ji podporují. Vypadá to, že v tuto chvíli se ta podpora omezuje už jen na Broma O'Berina."

"Totalisti, anarchisté a královna mezi nimi," zabručel Fess. "A koho z nich podporuješ ty, Fessi?"

"Kateřinu, zatraceně!" zašklebil se Rod. "Jsem tady, abych zasadil semínka demokracie, a vypadá to, že jediná schůdná cesta vede přes konstituční monarchii."

"Možná, že se mylím," zamumlal Fess, "ale mám pocit, že je ti zjištění, že musíš podporovat právě ji, docela příjemné."

Světlá kolem nich temněla večerním oparem a mlhou, která se pomalu začala snášet. Rod si pojednou připadal jako v zemi stínů; Fessova kopyta zněla v okolním tichu podivně a nepatřičně.

Náhle noc protrhl ostrý výkřik, následovaný řinčením štetnuvších se mečů. "Pomoc! Pomoc!" zavolal mladý hlas.

Rod ztuhl s rukou na jílci meče, pak zabořil paty do Fessových kovových boků a velký černý kůň vyrazil vstříc vřavě.

Rudé světlo pochodně jen slabě osvětlovalo temnou uličku. Tam, zády opřen o zeď, se bránil jeden muž s mečem proti třem útočníkům.

Rod zahalekal a pobídl svého koně přímo do hloučku. Při tom mával mečem a ječel jako indián, snažící se být dobrým vojákem Konfederace. Stačil se krýt právě včas, aby zachytil rapír, který na něj zaútočil zleva. Pak jeho vlastní meč vyťal ve vzduchu úhledný oblouk a se zařinčením narazil na ocel meče jiného protivníka.

Špičky rapírů se kolem něj míhaly jako jehly šicího stroje. Rod byl přinucen couvnout a přejít do defenzivy. V tu chvíli ze sebe někdejší oběť vyrazila křik hodný Banshee a pustila se do útočníků z druhé strany.

Netrvalo to dlouho a tři meče dopadly na zem, zatímco jejich majitelé pelášili uličkou do tmy. Rod na okamžik zůstal jako omámený, pak spustil válečný pokřik a pobídl Fesse, aby je pronásledoval.

Ale muži zmizeli na konci temné uličky, a když tam Rod dorazil, našel jen kamennou zeď. Byla to slepá ulička; muži museli uniknout jedněmi z temných a nepříjemně páchnoucích dveří.

Jejich zamýšlená oběť doběhla Roda, rozhlédla se a zalapala po dechu. "Jsou pryč a nemá smysl je hledat. V několika minutách budou pět mil odsud."

Rod zaklel a zasunul rapír zpátky do pochvy. Opatrně se dotkl své ruky: špička zbraně jednoho z útočníků pronikla jeho kabátcem a poranila mu kůži. Podíval se na cizince: "Jsi v pořádku?"

Mladík přikývl a schoval svůj meč.

Rod se zadíval do otevřené, nosaté a modrooké tváře, která se na něj šklebila skrz chuchvalce mlhy. Mladík měl výrazné lícní kosti a velké, nevinně se dívající oči. Světlé vlasy měl zastříženy do pážecího účesu. Byl to mladý, nezkažený a velice pohledný obličej - Rod ucítil, jak se v něm zvedá odpor.

Seskočil ze svého koně. Vršek hochovy hlavy byl asi tak v úrovni jeho očí, ale co chlapci scházelo na výšce, to mu přebývalo na podsaditosti. Jeho býčí šíje přecházela do svalnatých ramen, o dobrých šest palců širších, než měl Rod. Jeho ruce by vypadaly mnohem přiměřeněji na gorile nebo medvědovi a jeho nohy byly dva krátké kmeny stromů, sbíhající se do úzkých boků.

Na sobě měl krátký kožený kabátec a bílou košili, široký černý opasek, úzké kalhoty a vysoké kožené boty.

Když uviděl krev na Rodově rukávu, zamračil se. "Jsi zraněn."

Rod si odfrkl. "Škrábnutí," řekl a zalovil ve Fessově sedlovém vaku pro antiseptické obvazy. Když si zraněnou ruku ošetřil, zašklebil se na mladíka. "Ale měl bys zaplatit účet za krejčího."

Hoch vážně přikývl. "To učiním rád, neboť nebyť tvé včasné pomoci, měl bych teď takovou díru v srdci. Tuan McReady je tvým dlužníkem."

Rod si ho změřil od hlavy až k patě a pak souhlasně přikývl. Slušný hoch, pomyslel si.

Napřáhl ruku. "Rod Gallowglass, k tvým službám - a o dluhu už nemluvmé. Vždycky rád pomohu jednomu proti třem."

"Ale ano, jsem tvůj dlužník!" zvolal chlapec a stiskl Rodovu ruku stiskem sentimentálního svěřáku. "Přinejmenším mi musíš dovolit, abych za tebe zaplatil korbel piva!"

Rod pokrčil rameny. "Proč ne? Stejně jsem zrovna byl na cestě do hostince, pojďme spolu!"

K jeho překvapení Tuan zaváhal. "Odpusť, můj dobrý Gallowglassi... je jen jeden dům v tomto městě, kde jsem vítán. Ve všech ostatních znají mé staré zvyky a" - oválný obličej se náhle zkřivil v úšklebku - "můj způsob života neteší pokojné a správné poddané."

Rod se taky zašklebil a kývl. "Post jocundum juventutem. Co na tom, jedna hospoda je stejně dobrá, jako kterákoliv

jiná, řekl bych."

Cesta do Tuanovy hospody se nějak neslučovala s jeho urozeným vzhledem. Prošli dvěma temnými a úzkými uličkami, přelezli přes starou cihlovou zeď a dostali se na sluncem zalitý dvorek, který byl možná ve své době docela elegantní. Ta doba však už byla jedno nebo dvě století minulostí. Uprostřed dlážděného prostranství bublala zřícenina kamenné fontány plná zrezivělé vody z primitivních rozvodů. Mezi dlažebními kameny vykukoval plevel, sám ve značném stadiu úpadku. Cihly, ze kterých se skládaly zdi, byly otlučené a popraskané, malta vydrolená. V rozích a u zdí ležely hromady sutě a odpadků; menší hromádky byly tu a tam roztroušeny všude kolem.

Hospoda sama byla poloviční zřícenina s opadanými okapy. Horní patro bylo vybaveno rezivějícím zábradlím, kterému na první pohled nebylo radno důvěřovat. Okna byla zabetonována prkny, prkna popraskaná, trouchnivějící a prorostlá houbou. Masivní dubové dveře byly zjevně jedinou zdravou částí domu, a dokonce i ty se prohýbaly.

"Tak tady tolerují tvé chování?" zeptal se Rod, rozhlížeje se po zchátralém okolí, zatímco Tuan klepal na dveře jílcem rapíru.

"Ano, tolerují," přikývl Tuan, "ačkoliv i jejich pohostinnost má své meze."

Rod ucítil zamrazení mezi lopatkami a pomyslel si, na jakého dobře vychovaného mládence to asi natrefil.

Tuan zaklepal znovu. Rod se divil, že čeká odezvu; zabetonovanými okny ven nepronikalo žádné světlo. Pokud mohl soudit, bylo to místo naprosto opuštěné.

Ale dveře se náhle s příšerným skřípěním pohnuly a otevřely se natolik, aby jimi mohli projít dva muži.

"Náš hostitel," řekl Tuan vesele. "Šklebil."

Sukovitá, shrbená parodie lidské bytosti nakoukla šterbinou mezi dveřmi a vydala ze sebe kloktavý hrdelní zvuk. Jedno její ucho vypadalo jako květák a druhé jí chybělo úplně; holohlavou lebku zdobilo jen pár špinavých chumáčů vlasů. Nos měl jako bambuli vyčuhující z úrody bradavic, oči zlověstné, blýštící se šterbiny. Oblečený byl ve sbírku hadrů a záplat, která o sobě kdysi mohla tvrdit, že byla kabátcem a kalhotami, a která na vyhublé postavě lidského strašáka nepěkně visela.

Trol ustoupil do páchnoucí temnoty svého doupěte. Tuan ho statečně následoval. Rod se zhluboka nadechl, vypjal hrud' a ohlédl se přes rameno, aby se ujistil, že Fess pořád ještě stojí u fontány s hlavou skloněnou v imitaci koňského odpočinku. Na okamžik mu záviděl jeho schopnost odpojit si vnější čidla. Pak vypjal hrud' a následoval Tuana dovnitř. Dveře se za ním zabouchly a ozval se šouravý zvuk, jak Šklebil chvátal otevřít další dveře.

Tyto se otevíraly snadno a odhalily za sebou zář pochodní a přívál drsného, hrubého smíchu. Rod vyvalil oči. Vešli dovnitř a Rod se rozhlédl. Byla to velká výčepní místnost se čtyřmi otevřenými ohništi a zdmi lemovanými zapálenými loučemi. Nad ohni se opékalo maso; číšnice si prodíraly cestu vřavou s korbely piva a vína ze dvou velkých sudů, které dominovaly vzdálené straně místnosti.

Zákazníky byla spodnina města. Jejich oděvem byly zchátralé, zalátané hadry. Jejich těla nesla znaky primitivního zákonodárství: tomu chybělo ucho, tomu zase oko. Jejich obličejové byly znetvořené a zjizvené nemocemi. Ale tady, mezi sebou, vesele povykovali a šklebili se, ačkoliv se jim oči leskly zlobou, když se dívali na Roda.

Ale zloba zmizela a byla vystřídána něčím skoro jako zbožnou úctou, když vedle něj uviděli mladého Tuana.

"Říká se," řekl chlapec s úsměvem, "že mezi zloději není cti, ale mezi žebráky Gramarye je alespoň přátelství. Vítej, Rode Gallowglassi, do Clovisova domu."

Vlasy na temeni Rodovy lebky se naježily. Vzpomněl si na dav s pochodněmi, který viděl včera večer na nábřeží. Jeho oči se rozšířily; podíval se na Tuana. To nemohl být on. Ne, určitě to nemohl být on!

Nebo snad mohl být? Ano, určitě byl.

Tuan McReady byl ten mladý buřič, který podněcoval davy, aby táhly na hrad.

Tenhle růžolící, zdravím kypící mladík byl hlavní krysou ve zdejší stoce.

Dav se rozpadl do jásajících, pokřikujících skupinek, vítajících svého Galahada. Tuan se usmíval a kynul. V obličejích se mu objevil lehký nach. Skoro to vypadalo, jako by se za svou popularitu styděl.

Pak odvedl Roda do temného kouta v zadní části místnosti. Šklebilovi neřekl ani slovo, ale skoro ve stejnou chvíli, kdy usedli, se před nimi na stole objevily dva kouřící džbánky svařeného vína. Hostinský pak zmizel, aniž by počkal na zaplacení.

Rod se za ním díval, jak odchází, a pozvedl jedno obočí v cynickém úšklebku. Obrátil se na Tuana: "Tady nemusíš platit?"

"Nikoliv." Tuan se usmál. "Všichni, kdo přijdou do Clovisova domu, přinesou s sebou to málo peněz, co mají. Ty přijdou do společné pokladny a pořídí se za ně maso, víno a pivo, které pak každý dostane podle svých potřeb."

"A místo na spaní, předpokládám?"

"Ano, a oblečení. Na gentlemanské poměry je tu ubohá strava, ale pro mé chudé bratry je to pohádkové bohatství."

Rod se hochovi zadíval do tváře uvažuje, co měl asi na mysli, když řekl bratry.

Pohodlně se opřel a překřížil si nohy. "Nazval bys sám sebe nábožensky založeným mužem?"

"Já?" Tuan se pokusil zaklonit a rozesmát se, a skoro se mu to povedlo. "Ach ne! Dříve jsem býval, ale teď už mě v kostele neviděli dobře třikrát dvacet neděl!"

Takže, pomyslel si Rod, ať už byly jeho pohnutky pro pomoc ubohým jakékoliv, přinejmenším nebyly hypokritické. Podíval se do svého džbánu. "Tak ty chceš říct, že živiš všechny ty chudáky z krejcarů, které sem přinesou?"

"Nikoliv, to je jen začátek. Ale dáme-li takto najevo své nejlepší úmysly, naše urozená královna nás jistě uzná za hodny života."

Rod z chlapce nespouštěl oči. "Míníš tím, že vám královna přispívá na podporu nezaměstnaným?"

Mladík se lišácky zašklebil. "Přesně tak, ačkoliv neví, komu se její podpory dostává. Neví nic o Clovisově domě, ví jen, že dává svému dobrému Bromu O'Berinovi peníze na podporu ubohých."

"A Brom je dává tobě."

"Ano. A co se jeho týče, je rád, že je v temných uličkách mñí vrahů a zlodějů."

Rod přikývl. "Velice důmyslné! A to celé jsi vymyslel ty?"

"Ach ne! Byl to Šklebil, kdo na to přišel, ale nikdo mu nedopřál sluchu."

Rod vytřeštil oči. "Šklebil? Chceš říct, že ta hrbatá postava z půlnočních hororů je šéfem celého toho podniku?"

Tuan se zamračil a zavrtěl hlavou. "Lidé za ním nešli, příteli Gallowglassi, nemá v sobě dost vůdčího ducha. Je náš hostitel, udržuje hospodu a opatřuje zboží, které je třeba - správce, pouhý správce, ale správce dokonalý. Zjistil bys, že je lepší účetní než kdokoli jiný, dokonce přísnější než královnin pokladník."

"Aha, takže správce." Ale taky člověk, který drží prkenici, dodal Rod v duchu. A mozek podniku také. Tuan možná věděl, jak přimět lidi, aby dělali, co chce, ale věděl také, co má chtít?

Ano, samozřejmě, že věděl. Copak mu to Šklebil neřekl? To ze Šklebila dělalo také místního politického ekonoma a nejspíš i autora Tuanových projevů.

Rod se zaklonil a zammul si bradu. "A vy jim zajišťujete tenhle dekadentní přepych jen z žebráckých grošů - a královniných stříbrňáků?"

Tuan se ostýchavě zašklebil, nahnul se dopředu a přikývl. "Není to tak jednoduché, příteli Gallowglassi. Tihle žebráci se nedají snadno ovládat. Je to nevděčná práce, vyčerpávající, zmáhající a nejistá - člověka to brzy unaví. Ale přesto stojí za to, aby byla udělána."

Rod přikývl. "Vyžaduje to muže bez falešné pýchy a bez falešné poníženosti, někoho, kdo dokáže nahlédnout do srdcí těchto lidí."

Tuan se zarděl.

"Jen takový muž," pokračoval Rod, "se může stát králem žebráků."

Ale Tuan rozhodně zavrtěl hlavou. "Ne, žádný král tady není, příteli Gallowglassi. Možná hospodář, ale velice chudý."

"Ty nechceš být králem?"

Tuanova ramena sebou zaškubala záchvatem smíchu. "Žebráci by mne neposlouchali!"

"To není to, na co jsem se ptal."

Tuanovy oči se upřely na Roda a smích mu z tváře pomalu zmizel. Pochopil, co Rod zamýšlí, a rysy mu ztvrdly. "Ne!" odsekl. "Netoužím po trůnu."

"Proč se tedy snažíš vést žebráky proti královně?" zaútočil Rod.

Na Tuanově tváři se znovu objevil úsměv; rozvalil se v židli vyhlížeje velice spokojený sám se sebou. "Ach, ty znáš mé projevy! Pak se tě mohu zeptat, můj příteli Rode, půjdeš s námi, když potáhneme na hrad?"

Rod cítil, že mu kůže na obličejí tuhne jako omítka; upřel oči na Tuana a zeptal se velice klidným hlasem: "Proč já?"

"Budeme potřebovat tolik přátel v královnině gardě, kolik můžeme mít..."

"Nemáte jich tam zřejmě málo," zabručel Rod, "když už víte, že jsem do ní dnes ráno vstoupil."

Tuanův úsměv se rozšířil, jeho víčka se zavřela.

Zdánlivě nesouvisející skutečnost náhle vyvstala Rodovi na mysl. "Kdybych zapátral v této místnosti," zeptal se, "našel bych tu i ty tři muže, kteří tě před chvílí napadli?"

Tuan vesele přikývl.

"Docela dobrá práce," řekl Rod a naklonil se k němu. "Malé představení sehrané jen pro mne s jediným účelem - dostat mne do situace vhodné k naverbování. Ty víš, jak ovládat lidi, Tuane McReady."

Tuan se začervenal a sklopil oči.

"Ale co když se k vám nechci připojit, Tuane McReady? Odejdu dnes v noci z Clovisova domu živ?"

Tuan zvedl hlavu a zavrtal své oči do Rodových. "Jedině," řekl, "pokud jsi skvělý šermíř nebo čaroděj."

Rod pomalu kývl a události uplynulých dvou dnů mu začaly vířit hlavou. Na okamžik byl v pokušení připojit se; nebylo pochyb, že by se dokázal dostat na trůn, až by bylo po revoluci.

Ale ne; co Tuan řekl, byla pravda. Ovládat žebráky vyžadovalo muže s vrozeným nadáním pro hypnotizování mas. Rod mohl získat trůn, ale žebráci - a Šklebil, ať už za ním byl kdokoli - by mu ho dlouho nenechali.

Ne, rozložení moci bylo takové, jaké bylo; konstituční monarchie byla jediná možná cesta k demokracii pro tuto planetu.

A pak, byla tu Kateřina...

Už tomu zřejmě bylo tak. Lpěl na Kateřině, byla jeho Snem.

Ale Tuan se mu líbil na první pohled. Jak je má mít rád oba, když ve skutečnosti bojují proti sobě?

Samozřejmě, Tuanův přímočarý šarm mohl být hraný, ale něco Rodovi říkalo, že tomu tak není.

Ne, kdyby Tuan doopravdy bažil po trůnu, musel by nenávidět Kateřinu - a že by se mu podařilo nad ní zvítězit, o tom Rod nepochyboval.

Takže Tuan královnu podporoval. Jak si myslel, že jí jeho demagogie pomůže, to si Rod nedokázal představit, ale všechno nasvědčovalo tomu, že Tuan v to pevně věřil.

Proč potom to důmyslné spiknutí na vlákání Roda do Clovisova domu?

Chtěl si Roda vyzkoušet, samozřejmě; zjistit, jestli se mu dá důvěřovat, když se pohybuje v královnině blízkosti.

Což dává smysl, zejména je-li do toho zapleten Brom O'Berin. Dalo by se čekat, že se Brom bude pokoušet získat pro královnu podporu veřejnosti - ale k čemu pak ta propaganda tažení na hrad?

Tuan pravděpodobně odpověď na tu otázku znal, a až ji Rodovi poví, odpoví tím současně i na ty ostatní.

Zuřivě se na Tuana podíval a zvedl se, s rukou na jílci meče. "Ne, děkuji. Raději vyzkouším své štěstí s magií a mečem."

Tuanovy oči zaplály radostí; vyskočil a chytil Roda za ruku. "Dobře řečeno, příteli Gallowglassi! Doufal jsem, že odpovíš takhle. Teď se posad' a poslechni si pravdu o mém spiknutí."

Rod vycenil zuby: "Tas," vyštěkl s předstíranou zlostí.

"Ne, ne! Nebudu tasit proti příteli. Zahrál jsem na tebe nečistou hru, ale musíš opanovat svůj hněv; bylo to v dobrém úmyslu. Ale teď už se posad' a vyslechni mne."

"Už jsem slyšel všechno, co jsem potřeboval." Rod začal vytahovat meč.

Tuan ho znovu chytil za ruku a tentokrát ho Rod nedokázal setřást. Podíval se Tuanovi do očí, čelist vysunutou a ústa pevně sevřená, ale postupně mu dovolil, aby mu zasunul meč zpátky do pochvy.

"Posad' se," zopakoval Tuan a vtlačil Roda zpátky do židle tak snadno, jako by byl malé dítě. "A teď poslyš o mém spiknutí." Pustil Roda a usmál se, jako by se vůbec nic nestalo. "Královna nám dává peníze a žebráci vědí, že pocházejí od ní; ale dary jen zvyšují hněv, který k dárci cítí. Abychom z nich udělali královniny přátele, musíme najít způsob, jak jejich hněv proměnit ve vděčnost."

Rod zamračeně přikývl.

"Takže musíme z královniných stříbrníků udělat něco jiného než dar."

"A tys našel způsob, jak to udělat."

"Já ne," přiznal se Tuan. "To Šklebil. 'Kdy dar není darem?' zeptal se mne a já odpověděl: 'Tehdy, když na něj má obdarovaný právo.'"

Tuan se zaklonil a rozpřáhl ruce. "A je to: nic těžkého na tom není. Žebráci potáhnou na hrad a budou křičet, že jim královna dluží chleba a maso, protože je to jejich právo. A ona jim to dá a oni jí budou vděční."

Rod se usmál a zamnul si bradu. "Velice vychytralé," řekl a přikývl, ale sám pro sebe dodal: Pokud by to fungovalo. Jenže to nefunguje: lidé, kteří mají peníze, je rádi dávají z dobročinnosti, ale nedali by ani cent, kdyby jim někdo řekl, že musí. Jak vděční jí ti žebráci budou, až je odmítne a povolá armádu, aby je zahnila?

A dokonce i kdyby souhlasila, co pak? Co ten pocit moci, který tím získají? Žebráci přikazují královně! Nezastaví se u chleba a masa, ne, příští týden se vrátí s dalšími požadavky, ať už s Tuanem nebo bez něj.

Ach ano, byl to vychytralý plán, a Tuan do něj byl krásně zatažen. Šklebil nemohl prohrát; a ani cizí totalisti, kteří stáli za ním.

Ale Tuan to myslel dobře. Jeho úmysly byly čisté. Byl sice trochu slabší v politické teorii ale jeho záměr byl dobrý.

Rod pozvedl džbánec, aby se zhluboka napil, a pak se zadíval do jeho nitra, pozoruje víření horkého vína. "Najdou se i takoví, kteří říkají, že Clovisův dům má v úmyslu svrhnout Kateřinu z trůnu."

"Ne, nikdy!" zvolal Tuan a zbledl. "Já Kateřinu miluji!"

Rod se zadíval hochovi do jeho upřímné, otevřené tváře a rozhodl se pro vlastní prohlášení.

Upřel oči zpátky do džbánu. "Já také," řekl pravdivěji, než měl v úmyslu. "Ale přesto jsem nucen povědět, že královna, abych tak řekl, nejedná moudře."

Tuan si zhluboka povzdechl a spráskl ruce. "To je pravda, svatá pravda. Myslí to tak dobře, a přitom jedná tak špatně." Už ses někdy podíval do zrcadla, pane Zmatku? pomyslel si Rod a nahlas řekl: "Jak to myslíš?"

Tuan se smutně usmál. "Toužíš odčinit v jediném dni, co její předkové napáchali za celá staletí. V tomto království je více zla, než bych byl rád přiznal. Ale hromada hnoje se nedá odklidit jediným máchnutím vidlemi."

"Pravda," souhlasil Rod, "a když pod ni dáš sanytr, výbuch všechno rozmetá."

"Nejvyšší lordi nedbají na to, že se chce vypořádat se zlem," pokračoval Tuan. "Vidí jen, že chce v zemi prosadit jedinou vůli - a to svou."

"Jistě," Rod pozvedl s rezignovaným výrazem svůj džbánec, "doufejme, že se jí to povede."

"Pokud si myslíš, že je to možné," řekl Tuan "jsi ještě větší hlupák než já - a o sobě vím, že jsem hlupák naprosto výjimečný."

Rod postavil džbánec netknutý. "Říkáš to jenom tak obecně, nebo máš na mysli něco konkrétního?"

Tuan přitlačil jeden svůj ukazováček proti druhému. "Trůn spočívá na dvou nohách, primus, šlechta, která se vzpírá všemu novému, a tudíž stojí proti královně."

"Díky," řekl Rod s kyselým úsměvem, "že mi svěčuješ takové tajemství."

"Nech si to," odpověděl Tuan a pak pokračoval nevzrušeně. "Lordi by jí z oddanosti k jejímu otci snad i podpořili, ale mají své rádce."

"Ano." Rod se kousl do spodního rtu. "Mám pravdu, když se domýšlím, že lordi dělají to, co jim jejich rádci řeknou?"

"Nebo co jim řeknou, aby nedělali, což vychází nastejno. A rádci hovoří jediným hlasem - Durerovým."

"Durer?" zamračil se Rod. "Kdo je to?"

"Rádce lorda Loguira." Tuanovi se na tváři objevil kyselý úšklebek. "Má na Loguira velký vliv, což je zázrak, protože starý Loguire je ten nejtvrdohlavější muž na světě. Dokud Loguire žije, Kateřina se snad udrží. Ale až zemře, padne, neboť Loguirovi potomci královnu nenávidí."

"Potomci?" Rod pozvedl obočí. "Loguire má syna?"

"Dva," řekl Tuan s neveselým úsměvem. "Ten mladší je hlupák, který miluje svého největšího nepřítele; starší má horkou hlavu a slabost pro Durerovy lichotky. Takže co Durer řekne, Anselm Loguire udělá."

Rod pozvedl džbánec. "Tak tedy popřejme starému Loguirovi dlouhý život."

"Ano," přisvědčil Rod, "protože Anselm chová vůči královně zášť ohledně nějaké staré křivdy."

Rod se zamračil. "Jaké křivdy?"

"Nevím." Tuanovy tváře poklesly, takže vypadal jako starý policejní pes se zanícenými dutinami. "Já nevím."

Rod se opřel a položil jednu ruku na jílec meče. "Takže on a Durer touží po královnině pádu. A ostatní šlechtici se k nim přidají - až starý Loguire zemře. Tolik k první noze trůnu. A co ta druhá?"

"Secundus" řekl Tuan se zasalutováním Mladého skauta, "lid; venkované, kupci a řemeslníci. Milují ji, protože jim usnadňuje jejich bříň, ale zároveň se jí bojí kvůli jejím čarodějnicím."

"Ach. Ano. Jejím... čarodějnicím." Rod se zamračil a pokusil se vyhlížet bystře a zasvěceně, zatímco mu v hlavě zuřila

bouře. Čarodějnice jako politická síla ?!

"Po celé věky," pokračoval Tuan, "byly čarodějnice mučeny, dokud nepřiznaly spolčování s ďáblem, nebo byly podrobovány zkouškám vodou, nebo, když všechno ostatní selhalo, byly upalovány na hranici."

Rod na okamžik pocítil příval soucitu s generacemi esperů.

"Ale královna teď s nimi jedná jinak; a proslychá se, že i ona sama je čarodějnice."

Rod se přinutil setřást mentální mlhu alespoň natolik, aby dokázal zaskřehotat: "Rekl bych, že to lid příliš neinspireje k podpoře své vládkyně a jejích snah."

Tuan se kousl do rtu. "Rekněme, že váhají..."

"Mají zatracený strach," přeložil Rod. "Ale všiml jsem si, že jsi žebráky nezahmul jako součást lidu."

Tuan zavrtěl hlavou. "Ne, ti jsou mimo, rozhněvaní a nenávidící všechny a všechno. A přitom doufám, že právě z toho prohnílého trámu vytesám třetí nohu ke královnině trůnu."

Rod se zadíval na mladíka a při tom trávil jeho slova. Pak se opřel a pozvedl džbánec. "Pak tu máš vše, co královna potřebuje." Napil se. Odkládaje džbánec, zeptal se: "Předpokládám, že rádci dělají, co mohou, aby strach v lidech ještě prohloubili?"

Tuan zavrtěl hlavou a překvapeně zamrkal. "Ne, nic takového nedělají. Člověk by skoro řekl, že ani netuší, že nějaký lid existuje." Zamračil se do svého džbánu a zamyšleně zamíchal jeho obsahem. "Jenže lidem nikdo nemusí říkat, že se mají bát."

"Takže už to sami dobře vědí?"

"Ano, neboť viděli, že ani všechny královniny čarodějnice nedokážou zahnat Banshee od jejího krovu."

Rod se zmateně zamračil. "Tak ať ji nechají vysedět na cimbuří důlek, když jí to baví. Nikomu přece neublíží, ne?"

Tuan překvapeně vzhledl: "Copak nevíš, co znamená Banshee, Rode Gallowglassi?"

Rod cítil, jak se mu scvrkává žaludek; není nic horšího, než neznat místní pověsti, když se pokoušíš být nenápadný.

"Když se Banshee objeví na tvém krovu," řekl Tuan, "někdo v domě zemře. A pokaždé, když se Banshee objevila na cimbuří, unikla Kateřina smrti jen o vlas."

"Ano?" Rod pozvedl obočí. "Dýka? Padající cihla? Jed?"

"Jed."

Rod se opřel a zamnul si bradu. "Jed, zbraň aristokratů, chudí si ho nemohou dovolit. Kdo z lordů nenávidí Kateřinu tak strašně?"

"Samozřejmě, žádný!" Tuan zbledl. "Nikdo z nich by nikdy nepoužil jed, Rode Gallowglassi, protože by se tím navěky zbavil cti!"

"Takže čest pořád ještě něco znamená?" Když uviděl pobouřený výraz v Tuanově tváři, rychle pokračoval: "Šlechtice tedy nechme stranou. Ale co takhle někdo z jejich blízkosti? Třeba rádcové?"

V Tuanově očích se zablesklo hněvem a pochopením. Zaklonil se a přikývl.

"Ale co by získal její smrtí pouhý rádcové?" zamračil se Rod. "Pokud nechce, aby jeho pán získal korunu a on úřad královského rádce..."

Tuan přikývl. "To si zřejmě přejí všichni, přáteli Gallowglassi."

Rod náhle v mysli uviděl Gramayre rozdělenou na dvanáct malých království, nepřetržitě válčících proti sobě, každé s králem, kterého řídí jeho rádcové. Japonská uzurpace, muži za trůnem, anarchie.

Anarchie.

Na Gramayre pracovala síla z venčí, agenti civilizace s rozvinutou technologií a promyšlenou politickou filozofií.

Nejvyšší šlechta byla pomalu rozdělována, lid štván proti šlechtě podle vzoru Clovisova domu. Dvanáct malých království se brzy rozdrobí na válčící hrabství, hrabství na farnosti a tak pořád dál, až k vítězství anarchie.

Rádcové byli tou hybnou silou, pečlivě směřováni k nastolení anarchie. Ale kým?

Proč mohlo počkat. Na čem teď záleželo nejvíce, byla hlavní postava hry a ta se nacházela u lorda Loguira: jmenovala se Durer.

A jeho hlavním cílem byla Kateřina smrt.

Hrad se černal proti nebi, když se Rod vracel, ale padací most a brána byly osvětleny pochodněmi. Fessovy podkovy dutě zabubnovaly na prknech mostu. Od velkého stínu brány se oddělil menší stín, stín, který napřáhl ruku a tvrdě ji položil na Rodovu holeň.

"Stůj, Rode Gallowglassi!"

Rod shlédl dolů, usmál se a kývl. "Rád tě vidím, Brome O'Berine."

"Možná," odušil trpaslík. "Dnes v noci tě čeká služba u královny, Rode Gallowglassi."

Když vcházeli do královniny audienční komnaty, Rod pořád ještě uvažoval, jak Brom mohl vědět, kde v noci byl.

Samozřejmě předpokládal, že Brom má v Clovisově domě špióny, ale jak se mohli k Bromovi dostat tak brzy?

Dveře byly masivní, dubové, železem pobité a čalouněné zeleným a zlatým sametem královnina domu. Rod si zkušeným okem změřil dva strážné a přesvědčil se, že veškerá kůže na nich byla vyleštěna a všechen kov se blýskal. Pochvalně na ně kývl; jejich tváře však byly jako ze dřeva. Byl snad podezřelý z velezrady?

Na Bromovo kývnutí jeden ze zbrojnošů na dveře třikrát silně zaklepal a pak je otevřel dokořán. Rod následoval Broma dovnitř. Dveře se za nimi se zaduněním zavřely.

Místnost byla malá, ale s vysokým stropem, obložená tmavým dřevem, osvětlená jen čtyřmi velkými svícny, které stály na sametem pokrytém stole v jejím středu, a malým ohněm v kachlovém krbu. Kamennou podlahu pokrýval tlustý koberec a na stěnách visely tapisérie. Přes celou protější zeď se táhla obrovská knihovna.

Po stranách krbu stála dvě velká vyřezávaná křesla; další dvě byla odtazena ke stolu. Kateřina seděla v jednom z nich,

skloněná nad velkou v kůži vázanou knihou. Pět nebo šest podobných leželo na stole kolem ní. Světlé vlasy jí splývaly rozpuštěné po ramenou, ostře kontrastující s jejími tmavými, sivorudými šaty.

Zvedla hlavu a její oči se setkaly s Rodovými. "Vítej." Hlas měla jemný, lehce chraplavý kontraalt, tak odlišný od ostrého sopránu, který nechala zaznívat ve sněmovní siní, až Rod na okamžik zapochyboval, jestli je to skutečně stejná žena.

Ale oči měla ostražitě a arogantní. Ano, byla to Kateřina.

Její těžká koruna však ležela na stole vedle ní a ona se zdála být nějak menší a křehčí.

"Byl jsi v Clovisově domě?" otázala se. Její oči měly přísnost úřední obsílky.

Rod odhalil zuby v úšklebku a přinutil svou hlavu, aby přikývla.

"Dnes večer, jak jsi řekla, má královno." V Bromově hlase zazněl trpký podtón. "Ačkoliv jak víš -"

"- to není tvoje věc, Brome O'Berine." Královna zpražila trpaslíka pohledem; Brom se usmál a pokorně sklonil hlavu.

"Cože?" Rod si odfrkl. "Ach tak, špion, samozřejmě. Skvěle pracující špion, když dokázal podat své hlášení tak rychle."

"Nikoliv." Brom se zmateně zamračil. "Máme jen málo špionů, neboť věrnost je v těchto temných dobách vzácná, a v Clovisově domě si žádného nedržíme."

"Žádný špion," přisvědčila královna, "a přesto vím, že jsi dnes mluvil s Tuanem od žebráků."

Její hlas změkl; v očích měla skoro laskavý výraz, když se podívala na trpaslíka. "Brome...?"

Trpaslík se usmál, sklonil hlavu a otočil se ke dveřím. Hranou dlaně udeřil do dřeva. Dveře se otevřely, Brom se na jejich prahu otočil a obdařil Roda zlověstným pohledem zpod svého hustého obočí; pak se za ním dveře zavřely.

Kateřina vstala a přistoupila ke krbu. Tam zůstala stát hledíc do plamenů, ruce založené v bok. Ramena jí poklesla, na okamžik vypadala tak malá a opuštěná - a tak půvabná, když ji zář krbu halila ramena a tvář jako závoj - až se Rodovi starým známým způsobem stáhlo hrdlo.

Pak se napřímila a prudce se otočila k němu: "Nejsi, čím se zdáš být, Rode Gallowglassi."

Rod vytřeštil oči.

Kateřinina ruka si pohrávala s pramínkem vlasů na svém hrdle.

Rod si maličko nervózně odkašlal. "Ale ano, jsem obyčejný voják, který plní rozkazy, aby si zasloužil svůj žold - a přesto jsem byl už třikrát v posledních třiceti hodinách obviněn, že jsem něčím tajemným."

"Pak si musím myslet, že je to pravda." Na Kateřinině obličeji se objevil zlomyslný úšklebek.

Posadila se do jednoho z velkých dubových křesel, rukama pevně sevřela opěrky a několik okamžiků Roda bedlivě pozorovala.

"Kdo jsi, Rode Gallowglassi?"

Rod rozpřáhl ruce, snaže se vypadat jako ztělesnění uražené nevinnosti. "Pouhý žoldněř, má královno! Voják štěstěny, nic víc!"

"Nic víc," opakovala královna rozzlobeně. "Jaké je tvoje povolání, Rode Gallowglassi?"

Rod se zamračil; začal se ho zmocňovat neodbytný pocit, že byl zatažen do hry na kočku a myš. "Jsem voják, má královno."

"To je jen tvé vedlejší zaměstnání," řekla. "Tvoje zábava a hra, kterou hraješ. Pověz mi, jaké je tvé skutečné povolání."

Ta žena byla a) záhadná a b) potvora, pomyslel si Rod. Potíž byla v tom, že byla překrásná potvora a Rod měl svoje slabá místa.

Jeho mozek se horečně rozběhl; zavrhl několik lží a pak si vybral tu nejprostší a přitom přijatelnou.

"Moje povolání je chránit život jejího veličenstva."

"No jistě!" Kateřina ho zmrazila pohledem. "A kdo tě v tom povolání vyučil? Kdo je mi tak oddán, že tě sem poslal?"

Náhle Rod prohlédl přes všechny ten její výsměch a útočnost. Byla to všechno maska, štít - za ním byla velice vystrašená a velice osamělá malá dívenka, která jen chtěla někoho, komu by mohla důvěřovat, toužila po někom, komu by mohla důvěřovat. Ale všude kolem bylo tolik zrady; důvěru už si nemohla dovolit.

Podíval se jí do očí co nejlaskavěji a nejdůvěryhodněji a řekl mírným hlasem: "Nemám žádného pána, má královno; já sám jsem se poslal z lásky ke královně Kateřině a oddanosti k národu Gramayre."

V očích se jí objevil záblesk zoufalství a její ruka se křečovitě, sevřela na opěrce křesla. "Z lásky," zamumlala.

Pak se jí v očích znovu objevil posměch. "Ano, láska - ke královně Kateřině." Odvrátila se a zadívala se do ohně.

"Budiž tedy tak, jak říkáš. Připadá mi, že jsi doopravdy můj přítel - ačkoliv nedokážu říct, proč si to myslím."

"Ach, tím si můžeš být jista!" usmál se Rod. "Věděla jsi, že jsem byl v Clovisově domě, ačkoliv jsi mi neřekla, jak to víš - a byla to pravda!"

"Buď zticha!" okřikla ho. Pak se její oči pomalu zvedly k jeho. "Jaká záležitost tě zavedla dnes večer do Clovisova domu?"

Byla snad čtenářkou myšlenek?

Rod se poškrábal na bradě, čímž aktivoval mikrofon zabudovaný do čelisti...

"Odpusť mi zvědavost, která není v mé profesi obvyklá," řekl. "Ale jak ses dozvěděla, že jsem byl v Clovisově domě?"

"Tady, Rode?" ozval se mu v uchu tichý hlas.

Z Kateřinina výrazu bylo možno vyčíst, že poněkud vypadla z konceptu. "Věděla jsem, že jsi hovořil s Tuanem Loguirem. Kde jinde k tomu mohlo dojít, než v Clovisově domě?"

Velice hezké - ale jak mohla vědět, že byl s Tuanem... Loguirem?

Loguire!

Rod vytřeštil oči. "Odpusť, ale - hm, řekla jsi - Tuanem Loguirem?"

Kateřina se zamračila.

"Myslel jsem, že se jmenuje, hm - McReady."

Kateřina div že se nerozesmála. "Ó ne! Je druhým synem mylorda Loguira! To jsi nevěděl?"

Druhý syn! Takže Tuan byl sám oním mužem, kterého odsuzoval pro jeho hloupost!

Stejně jako jeho bratr byl tím mužem, který chová 'prastarou zášť' vůči královně,' a byl hlavní hrozbou trůnu.

"Ne," řekl Rod, "nevěděl jsem to."

Ozval se Fessův hlas: "Údaje naznačují existenci skvělého informačního systému."

Rod mentálně zasténal. Roboti byli skutečně k nezaplacení!

Našpulil rty a upřeně se podíval na Kateřinu. "Říkala jsi, že v Clovisově domě nemáš žádné špióny," řekl, "a předpokládám, že mluvíš pravdu, což tedy znamená -"

Nechal větu nedopovězenou; Fess měl doplnit zbytek.

Na okamžik bylo ticho a pak se Rodovi ozvalo v uchu hlasité bzučení, ukončené ostrým cvaknutím.

Rod v duchu zaklel. Pokud Kateřina neměla špióny, logicky nemohla vědět, co ví. Postavil Fesse před další paradox a jeho obvody se přetížily. S epileptiky jsou samé problémy.

Kateřina po něm šlehla pohledem: "Samozřejmě, že jsem mluvila pravdu!"

"Ach, nikdy jsem o tom nepochyboval!" spěchal ji ujistit Rod. "Ale jsi panovnice a byla jsi tak vychována; hned v první lekci tě museli naučit lhát bez mrknutí oka."

Kateřinina tvář ztuhla, pak pomalu sklonila hlavu a podívala se na ruce ve svém klíně. Když znovu vzhledla, její maska byla pryč a její pohled byl velice zoufalý. "Znovu jsem měla pravdu," zamumlala. "Viš víc, než obyčejný voják, Rode Gallowglassi."

Rod rozpačitě přikývl. Znovu klopýtl - námezdný voják se nevyzná v politice.

"Teď mi pověz," zašeptala, "co tě dnes v noci přivedlo do Clovisova domu."

"Má královno," řekl Rod vážným hlasem, "v postranní uličce byl jeden muž napaden třemi jinými. Pomohl jsem mu a on mne vzal do Clovisova domu, aby mi poděkoval džbánkem vína. Tak jsem se setkal s Tuanem Loguirem."

Její obočí poklesla v znepokojeném zmaření. "Kdybych jen mohla věřit, že mluvíš pravdu," zamumlala.

Vstala a přistoupila ke krbu. Najednou se napřímila a pozvedla hlavu. "V tuto chvíli potřebuji všechny přátele, které mám," zašeptala chraplavým hlasem, "a ačkoliv nedokážu říct proč, myslím, že ty jsi ten nejupřímnější z nich."

Upřela na něj své oči a on ke svému překvapení uviděl, že je má vlhké slzami. "Pořád je ještě někdo, kdo mne chce chránit," řekla hlasem tak tichým, že ho sotva slyšel, ale oči ji přes slzy zářily a kolem Rodovy hrudi se stáhl neviditelný pás. Hrdlo se mu také stáhlo a začaly ho svědit oči.

Kateřina se odvrátila a kousla se do hřbetu ruky. Když po chvíli znovu promluvila, hlas se jí chvěl. "Velice brzy může přijít čas, kdy nejvyšší lordi povstanou proti mně; myslím, že nebude mnoho těch, kdož ponesou mou zástavu."

Znovu se k němu obrátila; oči měla lesklé a nesmělé, rty se jí chvěly. Rod zachytil její pohled - sám zmatený, fascinovaný a se srdcem bušícím jako zvon.

Přistoupila až těsně k němu, jednou rukou si při tom mimovolně pohrávala s pramenem světlých vlasů. "Budeš v těch dnech stát na mé straně, Rode Gallowglassi?" zašeptala.

Rod nemotorně přikývl a pokusil se říct něco příhodného. V tu chvíli by zřejmě odpověděl stejně, i kdyby žádala jeho duši.

V příštím okamžiku byla v jeho náručí, malá a choulící se, a její vlhké a horké rty se tiskly k jeho.

O nekonečný okamžik později sklopila hlavu a váhavě ucouvla, držíc ho stále za ruku, jako by potřebovala jeho oporu.

"Ach, jaká jsem to slabá žena," zamumlala radostně. "Teď jdi, Rode Gallowglassi, patří ti vděčnost královny."

Řekla ještě něco jiného, ale Rod příliš neposlouchal a najednou se, neznámo jak, ocitl na druhé straně dveří a kráčel širokou, pochodněmi osvětlenou chodbou.

Zastavil se, potřásl hlavou v heroickém, leč marném pokusu uspořádat si myšlenky, a pak pokračoval v chůzi krokem, který byl všechno, jen ne pevný.

Ať už si o jejich politických schopnostech myslím cokoli, ta dívenka dobře ví, jak přimět muže, aby jí sloužil...

Klopýtl a jen na poslední chvíli se mu podařilo udržet rovnováhu; důvodem jeho klopýtnutí se ukázala být ruka opřená proti jeho pasu.

"Zastav se, dlouháne," zahřímal Brom O'Berin, "zpomal svůj krok a nevrážej do lidí."

Trpaslík se pátravě zadíval Rodovi do očí. To co hledal, našel někde mezi duhovkou a rohovkou, a spokojeně přikývl.

Pak Rode popadl za rukáv a táhl do dál chodbou. "Co si přinášíš od Kateřiny, Rode Gallowglassi?"

"Co si od ní přináším?" zamračil se Rod. "No, přijala můj slib oddanosti..."

"Ach!" Brom přikývl, jako by soucitně. "V co jiného bys mohl doufat, Rode Gallowglassi?"

Rod rychle potřásl hlavou a zamrkal očima. V co víc by k čertu mohl doufat? Co by pro smilování boží mohl čekat? A kvůli čemu, při sedmém Cerberově úsměvu, se cítí jako náměsíčník?

Stiskl čelist, jak se v něm náhle zvedl hněv. Ta potvora pro něj nic neznamenala - byla jen pešákem ve velké hře, nástrojem, který měl pomoci nastolit demokracii. Tak proč se k čertu vztekal? Neměl k tomu nejmenší důvod, jedině že by...

Zatraceně! Potřeboval objektivní analýzu. "Fessi!"

Chtěl to zašeptat, ale vyšlo to z něj jako výkřik. Brom O'Berin se na něj zamračil. "Co je to fess?"

"Nespolehlivá mašina s přeskakující přenoskou," improvizoval Rod. Kde k čertu ten zatracený robot vzešel?

Pak si vzpomněl. Fess měl záchvat.

Ale Brom zastavil a studoval Rodův obličej nejpodezíravějším pohledem. "Co ta slova znamenají, Rode Gallowglassi?"

Co je to mašina? A co je to přenoska?"

Rod stiskl rty a v duchu odříkal slova Bible. Opatrně, hochu, opatrně. Balancuješ na pokraji propasti! Teď sis to hezky

zavařil!

Podíval se na Broma. "Mašina je dopravní mezek, kterého si s sebou berou rytíři na cesty, aby jim vezl výzbroj a zbraně," řekl. "A přenoska je přitroublý panoš."

Brom se nepřestával mračit. "Přitroublý?"

"No, řekněme poněkud excentrický. V mém případě to všechno znamená koně."

"Koně?" Brom vytřeštil oči, teď už dokonale zmatený.

"Ano. Mého koně, Fesse. Veškerý můj majetek na tomto světě a také všechn můj personál. Také jediná duše - i když nemá - které se mohu svěřit se všemi svými potížemi."

Brom se jeho posledních slov chytil a držel se jich s úporností topícího se muže. Jeho oči změkly a laskavě se usmál.

"Teď jsi nás, Rode Gallowglassi, ač je nás nemnoho, co stojíme při královně."

Rod uviděl v Bromových očích upřímnost a napadlo ho, čím asi Kateřina mužika k sobě připoutala - a náhle se v něm znovu zvedla nenávist k té potvoře, která s takovým potěšením využívala muže.

Rychlými kroky vyrazil chodbou. Brom musel běžet, aby mu stačil.

"Pokud jsem neztratil svou schopnost odhadnout lidi," procedil Rod skrze sevřené zuby, "má královna dalšího přítele v Clovisově domě - jakkoliv ho nazývá nepřitelem. Proč to všechno, Brome? Je to jen proto, že je synem jejího nepřítele, vévody z Loguire?"

Brom se zastavil a s úsměvem vzhlédl k Rodovi. "Žádný nepřítel, Rode Gallowglassi, ale jeden z těch, které miluje nejvíc: její strýc, pokrevní příbuzný, který jí poskytl azyl a pečoval o ni pět let, zatímco její otec krotil povstalec severních vévodství."

Rod pomalu zvedl hlavu, nespouštěje oči z Broma O'Berina. "Vyбираá si podivné způsoby, jak vyjádřit svou lásku."

Brom přikývl. "Máš pravdu, podivně, ale není pochyb o tom, že je oba miluje, vévodu i jeho syna Tuana."

Rod na něj mlčky hleděl dál.

Brom se obrátil a pomalu pokračoval v cestě. Rod se za ním chvíli díval a pak ho následoval.

"Je to dlouhý příběh, a pořádně zamotaný," zamumlal Brom, když ho Rod dohonal. "A jeho začátek, konec i jádro je Tuan Loguire."

"Žebrácký král?"

"Jo." Brom těžce kývl. "Pán Glovisova domu."

"A jeden z těch, kteří milují královnu."

"Ach, ano!" Brom zvrátil hlavu a obrátil oči ke stropu. "A miluje ji upřímně, tím si buď jist; rád ti to řekne."

"Ale ty mu nevěříš?"

Brom si založil ruce za záda a naklonil hlavu na stranu. "Buďto mluví pravdu, Rode Gallowglassi, nebo je ten nejskvělejší lhář; a jestli lže, musel se to naučit rychle. Na hradě jeho otce ho učili jen pravdě. Ale je pánem Clovisova domu, jeden z těch, kteří žádají, aby byl vládce vybrán tak, jak byl vybrán král Clovis, nebo jak se alespoň říká, že byl - volbou těch, kterým vládne."

"No, trochu si historii upravili," zamumlal Rod. "Mám to chápat tak, že jeho úmyslem je svrhnout Kateřinu z trůnu?"

"Ano - a jak mu pak mám věřit, když tvrdí, že ji miluje?" Brom smutně zavrtěl hlavou. "Je to nanejvýš důvěryhodný mladík, čestný a poctivý; trubadúr, který zapěje píseň o kráse zubů své dámy stejně rychle, jak rychle ti vyrazí meč z ruky svým rapírem. Vždycky byl pravý gentleman, který nezná klam."

"Řek bych, žeš ho dobře znal."

"Ach ano! Samozřejmě, že jsem ho znal. Ale znám ho i teď?" Brom si povzdechl a zavrtěl hlavou. "Potkali se, když ji bylo sedm a jemu osm, na jižním panství mylorda Loguire, kam ji její otec poslal, aby byla v bezpečí. Obě děti si spolu hrály a škádli se - pod mým dohledem, protože já byl jejich strážcem. Byli jediní dva svého věku na celém hradě a já - zašklebil se a trochu kysele se zasmál - "byl hříčka přírody, dospělý člověk, který vyrostl menší než oni."

Brom se znovu zasmál, pohodil hlavou a zadíval se skrz kamennou zeď k časům, které už byly dávno mrtvé. "Byli tehdy tak nevinní, Rode Gallowglassi! Ano, tak nevinní - a tak šťastní! Zbožňoval ji, trhal jí květiny na korunu, ačkoliv ho za to zahradník huboval. Obtěžovalo ji slunce? Udělal jí baldachýn z listí! Rozbila křišťálový pohár? Tvrdil, že to byla jeho vina!"

"Pořádně ji rozmazlil," zamumlal Rod.

"Ano, ale nebyl první, kdo ji hrál hlupáčka, protože už tehdy byla tou nejpůvabnější princeznou, Rode Gallowglassi. Ale na jejich štěstí padl temný a ponurý stín, čtrnáctiletý jinoch, který si činil nároky na majetek. Anselm Loguir. Díval se z věže, pozoroval je, jak si hrají, a v srdci se mu zrodila zášť; stal se jediným člověkem v zemi, který nenáviděl Kateřinu Plantagenetovou - proč, to nikdo nedokáže říct."

"A nenávidí ji pořád?"

"Ano; a nám nezbývá než přát lordu Loguirovi dlouhý život."

Po následujících pět let Anselmova nenávist jen sílila, ale pak konečně mohla slavit triumf. Neboť lordi na severu byli podrobeni a její otec ji povolal, aby zase žila po jeho boku na jejich hradě. Tehdy si Tuan a Kateřina, on dvanáctiletý a ona jedenáctiletá, přísahali, že na sebe nikdy nezapomenou a že ona počká, dokud si pro ni nepřijede."

Brom smutně potřásl svou velkou hlavou. "Přijel pro ni. Přijel si pro ni jako devatenáctiletý mladík, zlatý princ přijíždějící z jihu na velkém bílém koni - širokoplecí, zlatovlasý a pohledný, se svaly, které by dokázaly zastavit jazyk každé ženy a přilepit ji ho navěky na patro. Trubadúr s harfou na zádech a mečem u boku a s tisícem nezvyklých lichotek pro její krásu. Jeho mysl byla čistá, jeho srdce otevřené a jeho duše stejně hravá, jako když mu bylo dvanáct." Usmál se na Rodu. "Ji bylo osmnáct. Rode Gallowglassi, a její život byl stále tak hladký, jako hladina letního potůčku. Osmnáct a byla zralá na vdávání, a hlavu měla plnou všech těch závrtných pavučin snů, které dívky čerpají z balad a knih."

Brom měl ve tváři tvrdý výraz, ale hlas měl měkký a zaznívala v něm ozvěna prázdnoty jeho let. "Ty jsi nikdy nesnil o princezně, Rode Gallowglassi?"

Rod se na něj podíval a těžce polkl. "Pokračuj," řekl.

Brom se odvrátil a pokrčil rameny. "Co ještě dodat? Milovala ho, samozřejmě, která žena by ho nemilovala? Přisahal bych, že vůbec nevěděl, k čemu jsou ženy, a ona také ne, ale možná, že když byli spolu, naučili se to; příležitosti k tomu měli dost a dost."

Potřásl hlavou a zamračil se. "Pokud tomu tak bylo, bylo to korunou jejího mládí, protože to bylo právě to jaro, kdy její otec zemřel a žezlo přešlo do jejích rukou."

Umlkl a byl zticha tak dlouho, že Rod pocítil potřebu něco říct. "Žádný důvod k nenávisti jsem nepostřehl, Brome O'Berine."

"Jistě! Ale poslechni si konec toho příběhu, protože sotva měla na hlavě korunu, všimla si Kateřina, že Tuan byl druhým synem, což znamenalo, že sice zdědí rodovou čest, ale nic jiného. Tehdy ho obvinila, že ji nemiluje a že prahne jen po jejím trůnu. V potupě a hanbě ho vyhnala - patrně bez konkrétního důvodu, neboť jestli nějaký existoval, znají ho jen oni dva. Vypověděla ho do Divočiny a vypsala na jeho hlavu odměnu, aby ho donutila žít mezi divými muži a elfy, nebo zemřít."

Znovu upadl do mlčení.

Rod ho pobídl.

"A lord Loguire v hněvu povstal?"

"Ano," přisvědčil Brom, "a všichni jeho spojenci s ním, stejně jako polovina sousedních panství. Pokud se Tuan provinil proti zásadám dvornosti, potupu a hanbu si zasloužil, prohlásil Loguire, a ale vypovězen mohl být jen za velezradu."

Copak nebyl dostatečný důvod, odpověděla Kateřina okamžitě, že osnovoval spiknutí proti koruně?

Tehdy se Longuire hrdě postavil a prohlásil, že Tuan netoužil po ničem jiném než po Kateřině lásce, ale jeho slova nenašla odezvy, neboť mu Kateřina odpověděla, že koho si královna vezme, ten musí vládnout.

Pak Loguire řekl, že jeho syn není zrádce, ale jen hlupák, hlupák, že se chtěl dvořit pošetilému a rozmazlenému děcku, a Kateřina už už chtěla znovu křičet 'velezrada!', kdybych jí to včas nerozmluvil."

"A přesto tvrdíš, že je oba miluje, Loguire i Tuana?"

"Jistě; proč jinak by byla tak krutá?"

Brom znovu upadl do mlčení. Rod si odkašlal a řekl: "Nezdá se, že by Tuan zůstal vypovězený moc dlouho..."

"Ano." Brom se smutně zašklebil. "Přisahal, že jí musí být nablízku, i kdyby ho to mělo stát hlavu. A jelikož je na něj vypsána odměna, může se mu to lehce stát."

Rod se kysele usmál. "A přitom ho nějak napadla myšlenka, že s žebráky bude mihnouti, když se o ně někdo postará."

Brom přikývl. "Tak se žebráci stali mocí, se kterou je třeba počítat, ale Tuan přisahal, že se jí klidně vzdá, jen aby ochránil královnu. Přisahal, že ji miluje a milovat ji bude, i kdyby ho připravila o hlavu."

"Zatímco ona samozřejmě tvrdí," doplnil ho Rod, "že neexistuje důvod, proč by ji neměl nenávidět."

"A má pravdu; ale stejně si myslím, že ji Tuan miluje."

Došli ke dvěma strážnicím; Rod položil ruku na kliku a usmál se na Broma O'Berina, usmál se a smutně potřásl hlavou.

"Je to ten nejbližší pár, o jakém jsem kdy slyšel."

"A zároveň nejněžnější se milující nepřátelé ze všech," usmál se Brom trochu podrážděně. "Tohle je tvá ložnice - dobrou noc."

Brom se otočil na patě a rychle odkráčel.

Rod se za ním díval, kroutil hlavou a v duchu se proklínal. Jsem pěkný hlupák," zamumlal nakonec, "myslel jsem, že při ní stojí proto, že ji také miluje. Nu což, i Fess se občas mýlí..."

Velká svíce v kasárnách už dohořela na pouhý nedopalek. Čas byl na Gramayre měřen masivními svícemi s červenými a bílými pruhy; každá jich měla šest červených a šest bílých. Jedna svíce byla zapalována za úsvitu, druhá vždy o dvanáct hodin později.

Podle této svíce byly tři hodiny ráno. Rod najednou cítil, že má víčka jako z olova. Pocit ještě zesílil, když si vzpomněl, že jedna hodina na Gramayre odpovídá zhruba hodině a dvaceti minutám galaktického standardního času.

Vykročil ke své palandě a klopýtl. Předmět pod jeho nohama ze sebe vydal tlumené záupění; Rod docela zapomněl, že Velký Tom spává na zemi u jeho postele.

Obr se posadil, zívá a poškrábal se na zátylku. Pak se podíval na Roda. "Ach, můj pane! Kolik je hodin?"

"Devátá hodina noční," řekl Rod tiše. "Klidně spi dál, Velký Tome. Nechtěl jsem tě probudit."

"Od toho jsem tady, pane." Zatřásl hlavou, aby se probudil úplně. Což bylo zvláštní, pomyslel si náhle Rod, protože oči Velkého Toma vůbec nebyly ospalé. V Rodově mozku cvakly patřičné synapse a on byl rázem zase čilý, jako správný podvrtný agent.

Aby nevzbudil podezření svého sluhy, předstíral, že je ještě ospalejší, než doopravdy byl.

"To byla báječná noc, Tome," zamumlal a padl tváří na svou palandu. Doufal, že Velký Tom přijme věci tak, jak jsou, a zase usne; ale vtom ze země uslyšel srdečné zachechtání a Velký Tom mu začal stahovat boty.

"Vyhodil jste si z kopytka, že jo, pane?" zamumlal. "Sázím se, že v tom byla jedna nebo dvě holky, co?"

"Probuď mne při zapalování svíce," zabručel Rod do polštáře. "Na snídani jsem očekáván u královny."

"Ano, pane." Velký Tom mu sundal druhou botu a pak ulehl na své místo na podlaze.

Rod čekal, dokud Tom zase nezačal zhluboka oddychovat, pak se opřel o loket a podíval se přes rameno. Ten velký trouba se zdál být docela oddaný a nepříliš bystrý k tomu, ale byly okamžiky, kdy měl Rod pocit...

Nechal svou hlavu dopadnou na polštář, zavřel oči a přinutil se k spánku. Bohužel se zdálo, že dnes v noci se mu mysl nepodaří vypnout jen tak lehce. Jeho smysly byly napnuty k prasknutí. Mohl by přísahat, že cítí každou nit v polštáři pod hlavou, že slyší škrábání myši pod podlahou, kvákání žab v bažinách i veselý smích, přinášený s vánkem. Užasle otevřel oči. Veselý smích? Skutálel se z postele a po špičkách došel k úzkému vysokému oknu. Kdo se to tam k čertu veselí v tuhle noční hodinu? Měsíc stál přímo nad severní věží hradu a v jeho světle tančily vzduchem mladé postavy - některé z nich při tom seděly na košťatech. Čarodějnice. V severní věži...

Rod stoupal po ohlazených kamenných schodech věže, vinoucích se do strmé šroubovice. Čím výš vystupoval, tím víc se mu zdálo, že se žulové zdi kolem něj svírají těsněji. Připomněl si, že on sám byl elfy prohlášen za čaroděje - zatracení malí tupci! - takže tam kam jde, vlastně svým způsobem patří. Ale jeho žaludek na to měl jiný názor; pořád byl zralý pro dramamin. V ústech měl sucho. Jistě, elfové ho schválili, ale zmínili se o tom čarodějníkům?

Všechny polozapomenuté historky z jeho dětství se mu opět vybavily, volné promísené několika čarodějnickými scénami z Mackbetha. Na okanzík se zastavil, aby zkusil, jestli si nevzpomene alespoň na jeden příklad filantropické čarodějnice, ale nepřípadl na žádnou kromě Hodné Glindy, a ta se mezi čarodějnice vlastně ani počítat nedala. Jedna skutečnost byla na jeho straně; tyhle čarodějnice vypadaly docela spokojené. Hudba, která proudila dolů schodištěm, byla zřejmě irská a hojně se mísila se smíchem, jástem a veselými výkřiky. Zeď nad ním zasvítla odleskem světla pochodní. Překonal poslední zatáčku a vstoupil do hlavní místnosti věže. Kruhový nebo spíše kulový tanec byl v plném proudu; byla to nějaká třírozměrná obdoba hory. Přes kotouče dýmu z pochodní viděl páry tančící na zdech, na stropě, ve vzduchu a příležitostně i na podlaze. Tu a tam byly hloučky klábosících, smějících se lidí. Jejich šaty byly pestré v extrémním smyslu tohoto slova - vlastně by se dalo říct, že byly velice křiklavé. Většina z nich držela v rukou džbánky, občas doplňované z velkého sudu, ležícího u schodiště. Všichni byli mladí, výrostci. Neviděl tam jedinou tvář, jejíž majitel by byl dost starý na to, aby mohl k volbám. Zastavil se na prahu, zasažen neodbytným pocitem, že tam nepatří. Cítil se jako gardedáma na maturitním večírku - tedy trapně. Jeden z mladíků, který se staral o pití, ho uviděl a zašklebil se. "Zdráv buď!" zahalekal. "Zpozdil ses," řekl a vrazil mu do ruky džbánek.

"Netušil jsem, že jsem byl pozván," zamumlal Rod.

"Toť přeci nad slunce jasnější." Mladík se znovu zašklebil. "Molly tvůj příchod předpověděla; leč říkala, že přibudeš o půl hodiny dříve."

"Je mi líto," Rodův pohled byl poněkud skelný. "Přišlo mi do toho pár věcí..."

"Ech, tím se nermuť. To její chyba byla, ne tvá; jak pořekadlo říká: vinno tím je víno. Čekáme tě už od té chvíle, kdy jsi přibyl na hrad. Včerejší noci nás elfi zpravili, žeš čaroděj."

Rodova mysl byla náhle čistá jako sklo. "Blbost! Nejsem o nic víc čaroděj než ty... chci říct..."

"Ach, pravda žeš čaroděj!" Hoch vážně pokýval hlavou. "Čaroděj a mocný k tomu. Copak ses k nám nesnesl v padající hvězdě?"

"To je věda a ne magie! Nejsem žádný čaroděj!"

Mladík se shovívavě usmál. "Ať je ti to povědomo nebo ne, tys zkrátka čaroděj." Zasalutoval Rodovi džbánkem. "A tudíž jeden z nás."

"Uh... děkuji mockrát," poděkoval Rod a napil se ze džbánu. Bylo to svažené víno, horké a kořeněné.

Rozhlédl se po místnosti, snaže se přivyknout na konstatní hluk a hrubé porušování Newtonových zákonů.

Jeho oči zachytily pár sedící pod jedním z oken zabraný hluboce do konverzace, což znamenalo, že ona mluvila a on poslouchal. Ona byla pohledná dívka s živůtkem nacpaným k praskutí a on byl štíhlý mladík, hltající ji očima.

Rod se cynicky zasmál, přemýšleje o tom, co chlapce vede k takové zjevné oddanosti.

Dívka zalapala po dechu a šlehla po Rodovi rozhněvaným pohledem.

Rodovi poklesla čelist. Pak začal drmolit omluvy, ale než mohly přejít přes jeho rty, dívka se usmála, zjihla a graciézně se mu uklonila a pak se otočila zpátky ke svému jednočlennému auditoriu.

Rod úžasem zapomněl zavřít ústa. Pak popadl vedle stojícího hochu za ruku, oči stále upřené na děvče.

Chlapec ho objal kolem ramen a zeptal se starostlivým hlasem: "Něco tě trápí, příteli?"

"To - to děvče," vykotal ze sebe Rod. "Ona umí číst myšlenky?"

"Jistěže! My všichni to umění ovládáme, třebaže ona vyniká nad většinu z nás."

Rod si sevřel hlavu do dlaní, aby jí zabránil v točení. Telepatie. Celá místnost plná telepatů. Podle všeobecně uznávaného odhadu mělo být v celé známé galaxii nanejvýš deset ověřených telepatů.

Pokusil se vzbopit. Musela to být nějaká mutace, genetické zatížení nebo něco takového. Odkašlal si. "Poslyš, chlapče... hm, jak se vlastně jmenuješ?"

"Ay de mi!" Hoch si plácl dlaní na čelo. "Odpusť mi mou nevychovanost. Zovu se Tobiaš, mistře Gallowglassi; a mou povinností jest představit ti i ostatní."

Než se Rod nadál, táhl ho hoch k nejbližší skupince.

"Ale - ale já jsem se jen chtěl zeptat -"

"Toto jest Nell a toto Andrejev, to Brian, toto Dorothy..."

O půl hodiny a třiapadesát představení později se Rod zhroutil na dřevěnou lavici. Pozvedl džbánek a nalil si jeho obsah do hrdla. "Tak," řekl a nechal si džbánek spadnout do klína, "teď jsme prázdní oba."

"Hned ho zase naplním!" Toby si od něj vzal džbánek a odletěl.

Doslova.

Rod se za ním díval, jak pluje místností deset stop nad podlahou a zatřásl hlavou. Už se ničemu nedivil.

Vypadalo to, že má tady přímo před sebou mladou esperskou kolonii - levitátory, věštce a telepaty.

Ale pokud se všichni dokážou teleportovat, proč děvčata létají na košťatech?

Toby se s lehkým puf! vytlačeného vzduchu objevil Rodovi po boku. Rod na něj chvíli zíral a pak si od něj vzal džbánek vína.

"Hm, díky. Poslyš, vy všichni dokážete, hm, levitovat a teleportovat se?"

"Prosím?" Toby se nechápavě zamračil.

"Umíte všichni, hm, létat? A, hm, přemísťovat se z jednoho místa na druhé silou myšlenek?"

"Ach, ano!" Toby se zašklebil. "Všichni to dokážeme."

"Co? Létat?"

"Nikoliv; všichni se dokážeme přemísťovat na kterékoliv známé místo. Všichni jinoši umějí létat, děvy nemohou."

Geny spážené s pohlavím, pomyslel si Rod. Nahlas řekl: "Proto létají na košťatech?"

"Tak jest. Ony zase mají schopnost ovládat mrtvé předměty. To my muži nedovedeme."

Aha! Další vazba. Telekineze se pojí s chromozomy Y, levitace zase s X.

Ale všichni se dokážou teleportovat. A čist myšlenky.

Kolonie esperů nevyčíslitelné hodnoty. A kdyby jich bylo možno využít jako telepatů, kteří žijí mimo tuto planetu...

"A obyčejní lidé vás pro to nenávidí?"

Tobyho mladá tvář posmutněla. "Ano, a urození rovněž. Říkají, že máme spolky s ďáblem. Než na vladařský stolec zasedla naše dobrá královna Kateřina, hrozila nám neustále zkouška vodou nebo nanejvýš nepříjemné smažení v ohni."

Mladík se odvrátil a zvolal: "Hola, Bridgett!"

Mladička, nanejvýš třináctiletá dívka zmizela od svého partnera a zhmotnila se po Tobyho boku.

"Přítel Gallowglass by rád věděl, jak moc nás mají lidi v lásce," řekl jí Toby.

Všechna radost z dívčí tváře rázem zmizela, oči se jí zvětšily a rozšířily; zkousla si spodní ret.

Pak si rozeplula blůzu od krku až po šněrovačku a obrátila se. Její záda byla poseta nescíslnými šrámy a jizvami - stopami po devítiocasé kočce.

Otočila se zpět k Rodovi, v očích stále žal, zatímco jí Toby zapínal blůzu. "Tohle," zašeptala, "mi udělali pro pouhé podezření. Byla jsem tehdy děcko stěží deset let staré."

Rodův žaludek se pokusil obrátit naruby a vyšplhat se jícnem nahoru. Se vši důrazností mu to zakázal, a tak se žaludek pomalu usadil na své místo v zaživacím traktu. U kořene jazyku ho zaštípal žluč.

Bridgett se otočila a zmizela, o nanosekundu později byla zpátky u svého partnera, zase veselá a rozesmátá.

Rod se za ní zadumaně zamračil.

"Tak teď už víte," řekl Toby, "proč jsme nanejvýš vděční naší dobré královně."

"Skoncovala s ohnivými a/nebo vodními zkouškami?"

"Zrušila ten zákon, avšak upalování čarodějnic pokračovalo dál, skrytě. Byla jen jediná cesta, jak nás spasit - poskytnout azyl těm z nás, kteří sem přijdou a požádají o něj."

Rod zamyšleně přikývl. "Takže není tak docela nemoudrá."

Znovu se podíval po Bridgett, která tancovala na stropě.

"O čem přemítáš, příteli Gallowglassi?"

"Necítí vůči nim nenávisť," zabručel Rod. "Má tolik důvodů, co jich jen na světě je, aby obyčejné lidi nenáviděla, ale ona to nedělá."

Toby zavrtěl hlavou a usmál se. "Ani ona, ani nikdo z nás. Všichni, kdož se uchýlili pod ochranu královnina covenu, přísahali, že budou žít podle křesťanských zákonů."

Rod se pomalu otočil. "Ach tak," řekl po chvíli. "Coven bílých čarodějnic."

Toby přikývl.

"Jsou všichni čarodějníci a čarodějnice na Gramarye bílí?"

"Žel Bohu, musím přiznat, že nikoliv. Jsou tu i takoví, kteří zahořkli utrpením horším, než bylo naše - ztrátou ucha, oka, milované osoby nebo toho všeho - skryli se v horách Divočiny a tam se mstí na celém lidstvu."

Rodova ústa se zkřivila do tenké, trpké linie.

"Je jich dohromady stěží víc než tucet," pokračoval Toby. "Jen tři z nich jsou mladí; ostatní jsou vadnoucí ježibaby a seschlí dědci."

"Jako čarodějnice z pohádek," zabručel Rod.

"Pravdu povědí, také jimi jsou; a to, co činí, dočista stačí k očernění pověsti nás všech."

"Takže na Gramarye jsou dva druhy čarodějnic: ty staré a zlé, které žijí v horách, a mladé a bílé na královnině hradě."

Toby zavrtěl hlavou a usmál se. Oči se mu opět vesele zaleskly. "Nikoliv, kromě nás je ještě několik tuctů bílých čarodějnic, které se nemohou těšit z bezpečí královnina azylu. Je jim třicet až čtyřicet let, jsou dobré, ale v tom věku už jim nemožno příliš důvěřovat."

Pochopení Roda zasáhlo jako blesk z čistého nebe. Jeho ústa se vytvarovala do užaslého 'O', pak rychle přikývl a řekl:

"Tak proto jste všichni tak mladí. Jen čarodějnicím a čarodějkám, kteří jsou ještě mladí a bezelstní, se může dostat královnina pozvání! Takže ona sází na teenagery!"

Toby se zašklebil od ucha k uchu a vzrušeně přikývl.

"Pokud tomu dobře rozumím, znamená to," pokračoval Rod, "že dospělé čarodějnice jsou dobré, ale také velice opatrné!"

Toby přikývl. Jeho obličej trochu posmutněl. "Jsou mezi nimi jedna nebo dvě, které by si sem troufaly přijít. Byla tady i nejmoudřejší čarodějnice ze všech, Gwendylon z Jihu. Ale je už moc stará. Myslím, že už jí musí být bezmála třicet let!" Roda to prohlášení zastihlo při pití. Zakuckal se, polkl, vyprskl, odkašlal si, kýchl a utřel si oči.

"Stalo se něco, příteli Gallowglassi?" zeptal se Toby s účastí obvykle vyhrazenou osmdesátiletým staříkům.

"Ale nic," zalapal po dechu Rod. "Jen menší kolize mezi jícnem a hltanem. S námi starými už to tak chodí, víš. Proč tu ta moudrá čarodějnice nezůstala?"

Toby se usmál, záře porozuměním a laskavostí. "Ále, říkala, že si mezi námi mnohem víc uvědomuje, kolik jí je, a vrátila se do hor na Jihu. Kdyby ses v těch končinách někdy dostal do potíží, jen zavolej její jméno, a spolehni se, že se ti v mžiku dostane víc pomoci, než bys potřeboval."

"Zapamatuji si to," slíbil Rod a pak, když si představil sám sebe, jak volá na pomoc ženu, zase hned zapomněl. Už už se skoro zase zakuckal, ale pak potlačil smích; vzpomněl si, jak byl ve svých patnácti citlivý.

Napil se vína, aby smích spláchl, a pak ukázal džbánkem na Tobyho. "Už jenom jedna otázka: proč vás královna vlastně chrání?"

Tom vytřeštil oči. "Vy to nevíte?"

"To tedy nevím." Rod se sladce usmál.

"No přece proto, že jest sama čarodějnicí, můj dobrý příteli Gallowglassi!"

Rodův úsměv vymizel. "Hm." Poškrábal se na špičce nosu. "Slyšel jsem, že se to povídá. Tak je to tedy pravda?"

"Svatá pravda. Čarodějnicí sice neškolenou, leč čarodějnicí přeci."

Rod pozvedl obočí. "Neškolenou?"

"Ano. Naše nadání je třeba podporovat a pěstovat, procvičovat a školit, aby se rozvinulo v plné šíři. Kateřina se narodila jako čarodějnice, ale neškolila se. Dokáže zachytit myšlenky, ale ne kdykoliv a nejasně."

"Hm. Co jiného ještě dokáže?"

"Nic, pokud víme. Dokáže jen číst myšlenky."

"Takže je něčím jako čarodějnicí v minimálním provedení." Rod se poškrábal za uchem. "Docela užitečné nadání - pro královnu. Ví tedy všechno, co se šustne na jejím hradě."

Toby zavrtěl hlavou. "Dokážeš snad poslouchat pět rozhovorů najednou, příteli Gallowglassi? A poslouchat je po celý den? A pořád být schopen říct, o čem mluví?"

Rod se zamračil a zammul si bradu.

"Dokážeš zopakovat alespoň jediný rozhovor?" Toby se shovívavě usmál a zavrtěl hlavou. "Samozřejmě, že to nedokážeš - a královna taky ne."

"Nemohla by je zapsat..."

"Ano, leč nezapomínej, je neškolená, a vyjádřit myšlenky slovy, to vyžaduje těžký výcvik nebo zcela výjimečné nadání."

"Počkej," Rod zvedl ruku. "Chceš říct, že neslyšíte myšlenky jako slova?"

"Ne, nikoliv. Obsah jediné myšlenky by vystačil na celou knihu slov, příteli Gallowglassi. A je snad třeba při myšlení měnit myšlenky na slova?"

Rod kývl. "Aha. Většina myšlenek je zpracovávána mechanicky."

"Zvláštní..." zamumlal hlas. Když Rod vzhlédl, zjistil, že se nachází uprostřed slušné velké skupinky mladých čarodějnic a čarodějníků, kteří se zjevně shromáždili, aby se připojili k zajímavému rozhovoru.

Podíval se na toho, který promluvil, rozložitého čarodějníka, a trochu ironicky se usmál: "Co je divné?" Pomyslel si, že by ho zajímalo, jak se chlapec jmenuje.

Hoch se zašklebil. "Jmenuji se Martin." Na okamžik se odmlčel a potutelně se zasmál Rodovu překvapenému pohledu; pořád si ještě nezvykl na čtení myšlenek. "A zvláštní je, že jako čaroděj nevíte nic o čtení myšlenek."

"Ano," přikývl Toby. "Jste jediný čaroděj, kterého známe, příteli Gallowglassi, který nedokáže číst myšlenky."

"Hm, ano." Rod si přejel dlaní po skrání. "No, říkal jsem vám přece, že nejsem žádný čaroděj. Víte..."

Byl přerušen veselým výbuchem smíchu. Povzdechl si a rezignoval.

Vrátil se k předchozí linii otázek. "Pochopil jsem, že někteří z vás dovedou číst myšlenky jako slova."

"Ach, ano," řekl Toby a utřel si slzy smíchu z očí. "Jednu takovou tu máme." Rozhlédl se. "Je Aldis přítomna?"

Hezká, asi tak šestnáctiletá dívka plnějších tvarů se prodrala do první řady. "Koho mám pro vás vyslechnout, pane?"

Přes mezeru v Rodově mysli prošlehla jiskra. V očích se mu objevil zlověstný lesk. "Durera, rádce mylorda Loguira." Aldis si složila ruce do klína a posadila se do strnulé pozice. Zadívala se na Roda a pohled jejích očí se rozostřil. Pak začala mluvit vysokým, trochu nosovým monotónním hlasem.

"Jak si přeješ, mylorde. Nemohu se však ubránit pochybám, zdali jsi opravdu loajální?"

Hlas jí klesl o dvě oktávy níž, ale zachoval si svou monotónnost. "Rabe! Ty se odvažuješ vmést mi urážku do očí?"

"Nikoliv, mylorde!" odpověděl vysoký hlas spěšně. "Neurážím tě; jen pochybuji o moudrosti tvého konání."

Durer, pomyslel si Rod. Ten vysoký hlas byl Durer, který se právě věnoval tomu, čemu rozuměl nejvíc - ovlivňování a manipulaci s lordem Loguirem.

"Nezapomeň, mylorde, že ona je pouhé dítě. Je pro dítě dobré nechat ho, když vyvádí? Nebo je lépe mu naplácat, když to potřebuje?"

Na okamžik bylo ticho, pak hlubší hlas lorda Loguira odpověděl: "V tom co říkáš, je jistý díl pravdy. A v jejím způsobu převzetí moci přes jmenované kněze je skutečně něco dětinského."

"Je to čin proti tradici, mylorde," zamumlal vysoký hlas, "a proti moudrosti mužů mnohem starších, než je ona. To je ta hořká stránka konání vzpurného dítěte."

"Možná, že ano," odpověděl Loguire. "Ale pořád ještě je královna a zákonů královny musí být uposlechnuto."

"I když ta královna dělá špatné zákony, pane?"

"Její konání není zlé, Durere." Hluboký hlas dostal zlověstný přidech. "Snad lehkomyšlné a bezohledné a dozajista špatné promyšlené - neboť dobro, které snad mohou přinést dnes, sešle zítra zkázu na naše hlavy. Nerozumné zákony, ale ne zlé."

Vysoký hlas si povzdechl. "Možná, mylorde. Ale ona ohrožuje čest šlechty. To není zlo?"

"Kdož ví," zabručel Loguire jak to vlastně je? Chová se nadutě, to ano, osobuje si vyšší moc, než přísluší královně, možná, ale nikdy neučinila nic, co by bylo možno považovat za urážku."

"Ano, mylorde, ještě ne."

"Co tím chceš říct?"

"Ten den může přijít."

"Jaký den, Durere?"

"Den, kdy prostý lid postaví před šlechtu, mylorde."

"Dost už bylo těch urážek!" zaburácel Loguire. "Na kolena, bídný červe, a děkuj Bohu, že tě na místě nezkrátím o hlavu!"

Rod zíral na Aldisinu tvář a pořád se nějak nedokázal smířit se skutečností, že dva rozdílné mužské hlasy vycházejí z úst mladé dívky.

Její oči se pomalu zase zaostřily. Zhluboka se nadechla a usmála se na něj. "Slyšel jste, příteli Gallowglassi?"

Rod přikývl.

Rozpřáhla ruce a pokrčila rameny. "Nepamatuji si ani slovo z toho, co jsem řikala."

"S tím se netrap. Já si pamatuji všechno." Rod se poškrábal ve strništi na bradě. "Fungovala jsi jako přenosový kanál, médium v pravém smyslu toho slova."

Potřásl hlavou, vyprázdnil svůj džbánek a vrazil ho do ruky jednomu z mladých čarodějnů. Mladík ho vzal, pak zmizel a znovu se objevil. Vrátil Rodovi džbánek plný.

Rod si povzdechl a napil se vína. Pak se rozhlédl po mladých tvářích kolem, veselých a vědomých si své moci.

"Dělali jste to už dřív?" zeptal se, ukazuje džbánkem na ně na všechny. "Myslím naslouchat takové lidi, jako je on."

"Jen královniny nepřátele," odpověděla Aldis a pohodila hlavou. "Durera posloucháme často."

"Ano?" Rod pozvedl obočí. "A dozvěděli jste se něco?"

Aldis přikývla. "V poslední době se zajímá víc o prostý lid."

Rod chvíli mlčel. Pak se opřel lokty o kolena a předklonil se. "Co ho zajímá na prostém lidu?"

Toby se znalecky zašklebil. "Třeba ten jeho poslední 'skvělý kousek'! Pořádně to zavařil dvěma mladým lidem na královnině vlastním panství. Mladý chasník si chtěl vzít dceru starého sedláka a sedlák řekl ne. A mladík jen zalomil rukama a nechal se odehnat se zlomeným srdcem."

"Ale Durer se do toho vložil."

"Baže. Strávil u mládence noc a den a pak o něm začal roztrušovat po všech okolních vesnicích, že není žádný muž, když se nechal oloupit o děvčátko svého srdce."

Rod přikývl. "A ostatní si z něj začali utahovat."

"Samozřejmě. Pošklebovali se mu, posmívali a uráželi ho - až mládenec děvku v noci unesl a udělal jí dítě."

Rod našpulil rty. "Dovedu si představit, že to jejího tatíka poněkud rozrušilo."

Toby přikývl. "Přitáhl hochy před vesnického kněze a požadoval, aby byl oběšen za zprznění jeho dcery."

"A kněz řekl...?"

"Že to byla láska, a ne zprznění, a odpovídající trest je manželství, nikoliv oprátka."

Rod se zašklebil. "Vsadím se, že z toho byli ti dva mladí hrozně nešťastní."

"Jejich žal byl tak velký, že se na místě dali do tance." zachechtal se Toby. "A její táta si povzdechl, pomyslel si, že Bůh je asi chytřejší než on, a požehnal jim."

"Jenže Durer se do toho vložil znovu."

"Pravdu díš. Vřhl se před královnou, když byla u stolu před všemi svými lordy a jejich dámami, křičel, že královna musí prokázat spravedlivost svého nového pořádku tím, že se sama vloží do toho případu; vždyť nejednalo se snad o její vlastní poddané?"

Rod se zašklebil a plácl se do stehů. "Předpokládám, že mu neváhala plivnout do očí!"

"Ach, vy neznáte královnu!" Toby obrátil oči v sloup. "S největší radostí by mu zabodla nůž mezi žebra. Ale jeho výzvu nemohla nechat nevyslyšenou, a tak sama přednesla případ při příštím zasedání Všeobecného soudu."

"Všeobecného soudu?" Rod se zamračil. "Co to k čertu je?"

"Jednu hodinu v měsíci je královnin soud otevřen všem v jejím království, kdož si přeje být vyslyšeni; poddaní, šlechta i kněžstvo přicházejí do Velké síně. Vyšší šlechta se většinou přijde jen podívat, kdo z poddaných a nižší šlechty si zase stěžuje. A můžeš si myslet, že za takových podmínek moc stížností nezazní."

"Jako v tomhle případě," přikývl Rod. "Kdy je příští Všeobecný soud?"

"Zítra," řekl Toby. "A myslím, že nejvyšší lordi pošlou své oddané kněze a sedláky, aby protestovali proti královnině novým soudcům a kněžím. Lordi vysloví své stížnosti jako první a obyčejní lidé se po nich pak už samozřejmě jen budou opakovat."

Rod přikývl. "Přebral celou tu záležitost na otázku veřejného mínění. Ale co doufá Durer tím svým přihříváním starého případu získat?"

Toby pokrčil rameny. "To ví jen Durer sám."

Rod se zaklonil, zamračil se a znovu zvedl svůj džbánek. Zamyšleně si prohlížel mladé tváře kolem a při tom se škrábal

na temeni lebky. "Mám pocit, že by tyhle informace mohly královnu zajímat. Proč jste jí to neřekli?"

Obličej se protáhl. Toby se kousl do rtu a zadíval se na podlahu.

Rod se zamračil. "Proč jste jí to neřekli, Toby?"

"Snažili jsme se, příteli Gallowglassi!" Chlapec vzhlédl a podíval se Rodovi do očí. "Snažili jsme se, ale ona nám nedopřála sluchu!"

Rodův obličej zkameněl. "A pročpak ne?"

Toby bezmocně rozhodil ruce. "Páže, které jsme za ní poslali, se k nám vrátilo ze vzkazem, že bychom jí měli být vděční za ochranu, již nám poskytuje, a neprokazovat svou nevděčnost a neomalenost vměšováním se do jejich vládařských záležitostí."

Rod krátce kývl hlavou a zašklebil se. "Jo, v tomhle Kateřinu poznávám."

"Možná," zamumlal jeden z hochů zadumaně, "že je to tak nejlepší - má dost starostí i bez našeho věštění blížící se zkázy."

Rod se nevesele usmál. "Jo. V kleštích mezi šlechtici a žebráky má určitě problémů víc než dost a o další asi nestojí."

Toby vážně přikývl. "Ano, má hodně starostí i s rádci, Clovisovým domem a Banshee na střeše. Má všechny důvody k tomu, aby byla vystrašená."

"Ano," přisvědčil Rod drsným hlasem. "Ano, důvodů má dost; a myslím, že vystrašená je pořádně."

Velký Tom musel mít velice lehké spaní; když se Rod kradl po špičkách k palandě, vymrštil se ze svého slamníku.

"Jsi v pořádku, pane?" zeptal se rozespalým šepem ne nepodobným hlasovému projevu volské žaby v čase páření.

Rod se zastavil a zamračil se na svého sluhu. "Ano, úplně v pořádku. Proč bych neměl být?"

Velký Tom se krotce usmál. "Moc jsi toho dnes v noci nenaspal," řekl. "Bál jsem se, že máš horečku."

"Ne." Rod se úlevně usmál a zavrtěl hlavou. Protlačil se kolem Velkého Toma: "Nemám horečku."

"Co tedy?"

Rod dopadl na záda na palandu a složil si ruce pod hlavu. "Slyšel jsi někdy o hře zvané kriket, Tome? Středem hry je koš, víš, a jeden z týmů se ho snaží srazit dolů tím, že do něj hodí míč. Druhý tým se snaží koš chránit odražením míče pálkou."

"Zvláštní," zamumlal Tom, oči rozšířené údivem. "To je nejpodivnější hra, o jaké jsem kdy slyšel, pane."

"Ano," přisvědčil Rod, "ale to ještě není to nejhorší. Víš, týmy si mění strany, takže ten, který na koš útočil, ho pro změnu zase brání." Podíval se přes své nohy na Tomovu zmatenou tvář.

"Hm," zabručel obr a rozpačitě zavrtěl hlavou. "A co z toho všeho vyplývá, pane?"

Rod se protáhl, až mu klouby zapraskaly. "Vyplývá z toho, že bez ohledu na to, kdo vyhraje, pro koš je to vždycky špatné!"

"Aha!" přisvědčil Velký Tom dychtivě. "To je dozajista pravda, pane!"

"No a já mám pocit, že se tady hraje kolosální kriketová hra - až na to, že se jí účastní tři týmy: rádcové, žebráci..."

"Clovisův dům," zamumlal Tom.

Rodovo obočí se překvapeně zvedlo. "Ano, Clovisův dům. A samozřejmě královna."

"A kdo potom," zeptal se Velký Tom, "je ten koš?"

"Já." Rod se otočil na bok, zformoval si pěstí polštář a s posledním povzdechem se uvelebil: "Ale teď bych se konečně rád vyspal. Dobrou noc."

"Mistře Gallowglassi," zapípal hlas pážete.

Rod křečovitě zavřel oči a vyslal k nebi střílnou modlitbičku, aby mu Bůh dal sílu. "Ano, páže?"

"Mám ti oznámit, že se máš dostavit do služby u královniny snídaně, mistře Gallowglassi."

Rod přinutil svá oční víčka, aby se otevřela, a podíval se z okna; obloha už růžověla úsvitem.

Znovu zavřel oči a napočítal do deseti; málem při tom zase usnul. Pak ze sebe vydal povzdech, který by zoufalstvím naplnil bezednou jámu, přehodil nohy přes okraj palandy a posadil se. "Co se dá dělat, pro koš není odpočinku. Nevíš, kde mám tu svou ztracenou uniformu, Tome?"

Rod musel přiznat, že Kateřina Plantagenetová má smysl pro dramatickost, a co víc, ví, jak ho použít u dvora. Strážce byly na svých místech v jídelně ještě před rozbřeskem. Lordi a jejich dámy, kteří se těšili tomu privilegii - nebo spíš měli tu smůlu - že snídali s královnou, přišli hned po kohoutím zakokrhání. Kateřina sama přišla, až když byli všichni usazeni a nějaký čas čekali, mlsně šilhající po přichystaných pokrmech.

Ani v tuto ranní hodinu se nevzdala svého slavnostního vstupu. Dveře síně se rozevřely doširoka a odhalily Kateřinu stojící ve světle pochodní. Šest trubačů zatroubilo fánfáru, lordi a dámy vstali a Rod sebou trhl (vstávání bylo na tomto stupni kultury více méně jen záležitostí vkusu).

Pak Kateřina vplula do síně, s hlavou vysoko vztyčenou a tělem strnule vypjatým. Obešla stůl až k velkému pozlacenému křeslu v čele stolu. Vévoda Loguire přiskočil a odtáhl jí křeslo. Kateřina se posadila s grácií a lehkostí peřička. Loguire se posadil po její pravici a zbytek společnosti zaujal svá místa kolem stolu. Kateřina zvedla dvouhrotou vidličku a ze všech čtyř rohů síně vypochoďovali sluhové s velkými tácy slaniny a klobás, naložených herinků, bílých rohlíčků a mís čaje a polévky.

Každý z táců byl předložen nejprve Bromu O'Berinovi, který seděl po královnině levici. Brom si z každého vzal vzorek a trochu ochutnal, odkládaje zbytek na talíř před sebou. Pak byly tácy položeny na stůl. Když se Brom přisvědčil, že je všechno v pořádku, podal talíř Kateřině.

Celá společnost se pustila do jídla a Rodův žaludek začal svému majiteli připomínat, že od včerejšího večera nepozřel nic vydatnějšího než kořeněné víno.

Kateřina začala elegantně ozobávat jídlo s ptačím apetit. Říkalo se, že tady jedla jen předkrm před skutečnou snídaní, kterou si dávala v soukromí svých komnat. Její štiřlost však Roda nutila k pochybám, že by na těch řečech bylo něco pravdy.

Sluhové pochodovali dovnitř a ven s karafami vína a velkými masovými koláři.

Rod měl své stanoviště u východních dveří a měl odtamtud dobrý výhled na Kateřinu, která seděla u severního konce stolu, mylorda Loguira, sedícího po její pravici, Durera po Loguireově pravici a vyčuhující Bromovu hlavu po levici královnině.

Durer se naklonil a zašeptal něco svému pánovi. Loguire mávl rozmrzele rukou a pak krátce kývl. Roztrhl kotletu na dva kusy, strčil si ji do úst, snědl a zapil pohárem vína. Když ho zase odložil na stůl, obrátil se ke Kateřině a řekl: "Vaše výsosti, jsem znepokojen."

Kateřina si ho změřila mrazivým pohledem. "My všichni jsme znepokojeni, lorde Loguire. Ale musíme se každý se svými starostmi vypořádat, jak jen to jde."

Loguire stiskl rty tak těsně, až se jeho ústa skoro ztratila mezi knírem a plnovousem. "Mé znepokojení," pokračoval, "se týká vaší vlastní osoby a dobra království."

Kateřina se sklonila nad talířem a velice pečlivě si ukrojila kousek vepřového. "Musím doufat, že to, co je dobré pro mou osobu, bude dobré i pro království."

Loguire zrudl, ale nenechal se odradit. "Jsem rád, že vaše výsost chápe, že hrozba její osobě je hrozbou i pro království."

Kateřinino čelo se nacrčilo; zamračila se na Loguira a řekla: "Samozřejmě, že to vím."

"Vědomí, že je královnin život ohrožen, zneklidňuje lid."

Kateřina položila vidličku a opřela se v křesle. Její hlas byl klidný, skoro sladký: "Má to snad znamenat, že můj život je ohrožen, mylord?"

"Mohlo by se tak zdát," zabručel Loguire rozpačitě. "Včera večer byla na vaší střeše opět Banshee."

Rod nastražil uši.

Kateřina našpulila rty a pak si je skousla zuby; její oči se zavřely. V hodovní síni se rozhostilo ticho, které náhle porušil Bromův burácivý hlas: "Banshee často sedává na střeše jejího veličenstva, a přesto je stále naživu."

"Buď zticha!" okřikla ho Kateřina. Celá její postava se napjala, když se nahnula kupředu, aby sáhla po poháru. "O Banshee si nepřeji nic slyšet." Vypila pohár do dna a přidržela ho ve vzduchu. "Sluho, doleji mi víno!"

Durer vyskočil, vzal pohár z královniny ruky a obrátil se ke sluhovi, který spěchal splnit rozkaz své paní. Držel pohár, zatímco do něj sluha naléval víno z karafy a ostatní dvořané přihlíželi; taková zdvořilost vůči královně byla od Durera přinejmenším neobvyklá.

Pak se Durer otočil zpátky ke královně, poklekl na jedno koleno a pohár jí podal. Kateřina na něj chvíli hleděla a pak pohár přijala. "Děkuji ti, Durere, ale musím přiznat, že jsem od tebe takovou dvornost nečekala."

V Durerových očích se zablesklo. S falešným úsměvem na tváři se zvedl a hluboce se uklonil. "Ať ti slouží ke zdraví, moje královno."

Ale Rod byl máličko míň důvěřivý než královna, a kromě toho viděl, jak Durer přešel nad pohárem rukou, než ho přidržel před sluhou.

Vyskočil ze svého místa a uchopil pohár ve chvíli, kdy ho Kateřina zvedala k ústům. Podívala se na něj, ve tváři bledá, a oči se jí zaleskly rostoucím hněvem. "Nezavolala jsem tě, rabe!"

"Ať vaše veličenstvo promine." Rod si odepjal dýku od opasku, zabodl ji do stolu a naplnil konickou pochvu vínem. Díky Bohu, že obezřetně resetoval Fesse dřív, než šel do služby!

Pozvedl stříbrný roh a řekl: "Snad je to svázáno s mou professi vojáka, že ač nedokážu svou předtuchu přesně analyzovat, cítím pojednou velký strach o život vašeho veličenstva."

Kateřinin hněv. už se však rozpustil v úžasu nad Rodovým počínáním. "Co je to?" zeptala se, ukazujíc na stříbrný roh.

"Roh jednorožce," odpověděl Rod a podíval se na Durera, jehož oči plály vztekem a nenávistí vůči němu.

"Analýza hotova," zamumlal hlas za jeho uchem. "Vino obsahuje substanci jedovatou pro lidský organismus."

Rod se ponuře usmál a stiskl máličkem knoflík na špičce pochvy.

'Jednorožcův' roh se zbarvil do ruda.

Celá síň zděšeně zalapala po dechu, protože všichni znali pověst o tom, že se roh jednorožce zbarví do ruda, pokud se do něj naleje jed.

Kateřina zbledla a sevřela pěsti, aby potlačila náhlou třesavku.

Také Loguire zaťal ruce v pěsti a oči se mu zúžily, když se podíval na Durera. "Darebáku, jestli to bylo tvoje dílo..."

"Sám jsi to viděl, mylord," zaúpěl Durer přeskakujícím hlasem. "Jen jsem držel pohár!"

Ale jeho planoucí oči se stále upíraly na Roda, jako by se mu snažily vsugerovat, že by si ušetřil spoustu potíží a problémů, kdyby rovnou tady na místě otrávené víno vypil.

Rod byl jmenován jedním ze čtyř strážců, kteří doprovázeli královnu z jejích komnat do velkého sálu, kde se měl konat Všeobecný soud. Měli čekat venku, až se dveře otevřou a vstoupí Brom O'Berin, aby královnu ohlásil. Dva zbrojnoši pak měli vejít za Bromem a před královnou; Rod a ještě jeden za ní.

Pomalou kráčeli chodbou, přizpůsobující svou chůzi Kateřině, a královna zachumlaná do kožešinového pláště a obtížená mohutnou zlatou korunou se mezi nimi pohybovala velice pomalu. Přesto vypadala spíš majestátně, než neohrabaně.

Když se přiblížili k velkému sálu, oddělila se od stínů vyhublá postavička v sametu - Durer.

"Prosím za prominutí," řekl, ukláněje se třikrát, "ale musím s vaším veličenstvem mluvit." Rty měl pevně sevřené a oči

mu blýskaly hněvem.

Kateřina zastavila a napřímila se do celé své výše.

Na ramenou jí teď spočívá pořádné břemeno, pomyslel si Rod.

"Pak tedy mluv," řekla a shlédla na hrbícího se muže před sebou, "ale buď stručný, rabe."

V Durerových očích se zablesklo: slovo 'rab' byl nepříliš lichotivý termín vymezený pro prostý lid.

Přesto se ovládl a zachoval si svou poníženou důstojnost, když řekl: "Vaše veličenstvo, odvažuji se prosit, abyste neotálela s vyslechnutím petice nejvyšších lordů, neboť je ve svém obsahu nanejvýš naléhavá."

Kateřina se zamračila. "Proč bych měla otálet?"

Durer se kousl do rtu a odvrátil pohled.

Kateřiny oči zaplály hněvem. "Mluv, rabe," vyštěkla. "Nebo se mi tu snad pokoušíš naznačit, že se královna bojí vyslechnout své šlechtice?"

"Vaše veličenstvo..." řekl Durer váhavě a pak ze sebe rychle vychrlil: "Slyšel jsem, že dnes mají být u soudu vyslechnuti dva poddaní..."

"To je pravda." Kateřinina ústa ztvrdla. "Je to případ, který jsi mi sám doporučil, Durere."

Mužikovy oči se zlomyslně zaleskly, ale v příštím okamžiku už byl zase učiněným ztělesněním pokory: "Myslel jsem... slyšel jsem... bál jsem se..."

"Čeho ses bál?"

"Vaše veličenstvo projevovalo vůči svým poddaným vždy takovou starost..." Durer zaváhal a pak vyrazil: "Bál jsem se... že by vaše veličenstvo mohlo... snad..."

Kateřininy oči se zúžily. "Že bych mohla vyslechnout ty kmány dřív, než dopřeju sluchu petici svých šlechticů?"

"To vaše veličenstvo nesmí!" Durer se vrhl na kolena, spínaje prosebně ruce. "Nesmí riskovat, že urazí nejvyšší lordy!"

Musel bych se bát o jeho život, kdyby -"

"Ničemo, nazýváš mne zbabělcem?"

Rod zavřel oči; srdce se mu sevřelo.

"Vaše výsosti," zvolal Durer, "nechtěl jsem nic než -"

"Dost!" Kateřina se od klečícího muže odvrátila a vykročila. Brom O'Berin a zbrojnoši vykročili spolu s ní. Velké dubové dveře se před nimi rozletěly.

Rod riskoval krátký pohled přes rameno.

Durerova tvář zářila škodolibou radostí, oči mu vítězoslavně plály.

Nejlepší způsob, jak dítě přinutit, aby něco udělalo, je říct mu, že nesmí...

Brom uvedl královnin průvod do velkého klenutého sálu, osvětleného řadou oken po každé straně. Padesát stop nad jejich hlavami se táhl střešní trám jako obrovská páteř s dubovými žebry klenoucími se nad žulovými zdmi. Ze stropu visely dva velké železné lustry s planoucími svícemi.

Přišli na vyvýšené pódium, zvedající se deset stop nad podlahu sálu. Před nimi stál mohutný pozlacený trůn. Brom je zavedl kolem okraje pódia k trůnu. Tam se zbrojnoši rozestavili po stranách a Kateřina učinila poslední půlkrok, aby stála štíhlá a hrdá před svým trůnem, obhlížejíc dav, který jásal dole.

Dav vypadal jako reprezentativní vzorek populace. Naplňoval síň od pódia až po trojí dveře na její opačné straně. V první řadě bylo dvanáct nejvyšších šlechticů, usazených ve vyřezávaných křeslech ve tvaru přesýpacích hodin, rozestavených do půlkruhu dvanáct stop od paty trůnu. Za nimi stálo čtyřicet nebo padesát věkovitých mužů v hnědých, šedých nebo tmavě zelených oblecích se sametovými límci a malých, čtvercových plyšových kloboucích. Na vypasených břichách jim visely stříbrné nebo zlaté řetězy. Měšťané, usoudil Rod - místní úředníci, kupci, cechovní mistři - prostě buržoazie.

Za nimi se černaly róby kléru a ještě dál vybledlé a zalátané šaty chudiny, z nichž velká část, jak Rod předpokládal, pocházela z hradní kuchyně a sloužila více méně ke zvýšení třídní pestrosti účastníků Všeobecného soudu.

Ale uprostřed nich stáli čtyři vojáci v zeleném a zlatém - v královniných barvách - a mezi nimi se krčili dva vesničané, jeden mladý a jeden starý a oba vyděšení až k smrti. Starší měl dlouhý šedivějící vous; mladší byl hladce oholen. Oba na sobě měli rozedrané halenky neurčité barvy a nohy omotané stejným materiálem po způsobu kalhot. Vedle nich stál kněz, který byl skoro stejně tak bleďý, jako oni.

Všechny oči se upíraly na královnu. Kateřina si toho byla velice dobře vědoma - jako by trošku vyrostla - nehýbala se, dokud se vřava kolem docela neuklidnila. Pak důstojně usedla a Brom se posadil u jejích nohou. Čtyři ratiště udeřila o podlahu, jak Rod a jeho tři kolegové zaujali předpisový postoj, kopí nahnutá o dvacet stupňů.

Bromův hlas zaburácel sálem. "Kdo dnes předstoupí před královnu?"

Předstoupil herold se svítkem pergamentu a přečetl seznam asi dvaceti petic. Na prvním místě bylo dvanáct nejvyšších lordů, na posledním Durerovi vesničané.

Kateřininy prsty se zařaly do opěrek trůnu. Promluvila vysokým, jasným hlasem: "Náš Pán řekl, že ubozí budou povýšeni a poslední budou prvními, a tak si nejprve vyslechnu svědectví těch dvou vesničanů."

Na okamžik zavládlo ohromené ticho; pak lord Loguire vyskočil z křesla a zařval: "Svědectví! To je to svědectví tak důležité, že musíš stavět sprosté kmány před svou nejvyšší šlechtu?"

"Lorde," odsekla Kateřina, "zapomínáš, kde je tvé místo."

"Ne, to ty zapomínáš! Ty zapomínáš na úctu a tradice, i na všechny zákony, které tě učil tvůj otec!"

Ostatní lordi začali vzrušeně vstávat: "Náš starý král," vykřikl někdo, "by nás nikdy takto neponížil!"

"Otevřte už konečně oči, pánové!" Kateřinin hlas byl mrazivý a arogantní. "Můj otec už je po smrti a nyní vládnu já."

"Vláda!" Lord Loguire opovržlivě ohrnul spodní ret. "Tohle není vláda, ale tyranie!"

V síni okamžitě zavládlo ohromené ticho. Pak se zvedl silící šepot: "Velezrada! Velezradavelezradavelezrada Velezrada!"

Brom O'Berin povstal. "Mylord Loguire," zaburácel, "ted' okamžitě poklekne a poprosí její veličenstvo královnu o odpuštění, nebo bude navěky prohlášen za zrádce trůnu!"

Loguairova tvář zkameněla; vypjal se, narovnal a vysunul bradu, ale než mohl odpovědět, promluvila Kateřina upjatým, mrazivým hlasem: "Nikdo nebude žádat o odpuštění a nikomu se odpouštět nebude. Ty, lorde Loguire, jelikož jsi urazil naši královskou osobu, jsi tímto vypovězen od našeho soudu i z naší přítomnosti a nikdy se k nám už nepřibližuj."

Oči starého vévody se setkaly s královninými. "Tak je to tedy, dítě," zamumlal a Rod si s překvapením všiml, že se v koutcích jeho očí objevily slzy. "Odvděčíš se otci stejně, jako ses odvděčila jeho synovi, dítě?"

Kateřina tvář smrtelně zbělela. Vstala.

"Klid' se z tohoto místa, lorde Loguire!" Bromův hlas překypoval hněvem. "Klid' se z tohoto místa, nebo tě budu muset vyhnat!"

Vévodův pohled pomalu sklouzl na Broma. "Vyhnat mne? Jistě, jsi přece ten skvělý královnin hlídací pes!" Znovu pozvedl oči ke Kateřině. "Paní, paní! I já byl tvým oddaným chrtem."

Kateřina se znovu posadila, s pyšnou graciézností. "Ted' mám mastiffa. Necht' se mi nepřátelé mají na pozoru!"

Starý muž pomalu pokýval hlavou, aniž přitom spustil své smutné oči z jejího obličeje. "Tak ty mne tedy nazýváš nepřitelem..."

Kateřina jen vysunula bradu.

Loguirův pohled ztvrdl; smutek z jeho tváře vystřídala chladná pýcha.

Otočil se na podpadku a vykročil sálem. Dav před ním se rozdělil, aby mu vytvořil průchod. Zbrojnoši u vchodu se postavili do pozoru a pak otevřeli dveře.

Vévoda se na prahu otočil a zadíval se přes dav na královnu. Jeho těžký starý hlas naposledy naplnil síň.

A zněl jemně, takřka laskavě. "Ještě tohle slyš, Kateřino, kterou jsem kdysi nazýval svou neteří - dokud budu živ, mých vojsk se bát nemusíš."

Okamžik stál nehnutě, dívaje se královně do očí.

Pak se otočil, až se jeho plášť rozevlál, a byl pryč.

Celé shromáždění bylo po dobu tří nadechnutí tiché, pak, jako jeden muž, se zbývajících jedenáct nejvyšších lordů zvedlo a vydalo se vzniklou uličkou k prostředním dveřím, aby následovalo Loguira do vyhnanství.

"Tak jak se rozhodla v případě těch dvou vesničanů?" zeptal se Fess.

Rod se projížděl na svém robotickém koni po svahu od hradu za účelem 'tréninku' - nebo to alespoň řekl podomkovi ve stáji. Ve skutečnosti potřeboval od Fesse zjistit, Co To Má Všechno Znamenat.

"Potvrdila rozhodnutí kněze z jejich farnosti," odpověděl Rod. "Odpovídající trest pro toho hochy je svatba. Tatíkovi se to moc nelíbilo, ale Kateřina měla eso v rukávě - hoch bude povinen podporovat svého nevlastního otce ve stáří. Stařík se zašklebil, a když mladík odcházel, vypadal, jako by si nebyl tak docela jist, jestli opravdu získal hlavní výhru."

"Skvělé rozhodnutí," zamumlal Fess. "Možná by si mladá dáma měla raději zvolit kariéru soudkyně."

"Cokoliv ji udrží dál od politiky... Na téhle planetě jsou báječné západy slunce."

Jeli proti klesajícímu slunečnímu kotouči, který barvil oblohu do ruda a do zlatova od horizontu skoro až k zenitu.

"Ano," přisvědčil robot, "ta výjimečnost spočívá v hustotě místní atmosféry, která je skoro pětikrát vyšší než na Zemi. Ovšem na této zeměpisné šířce vzhledem k naklonění osy planety, které je -"

"Ano, ano, všechno jsem to zapsal do palubního deníku, hned, jak jsme přistáli. Ted' bych si s tím dal raději pokoj... všiml jsem si, že paprsky slunce jsou při západu skoro krvavě rudé..."

"To je příhodné," zabručel Fess.

"Hmm, ano. Přivádí nás to zpátky k tématu, že? Co takhle promluvit si o další chystající se vraždě?"

"Nikoliv vraždě, Rode - pokusu o vraždu."

"No dobře, tak tedy pokusu. Promiň mi mou nepřesnost a dej se do toho."

Rod se na okamžik odmlčel, aby si připravil údaje pro komplexní zprávu.

"Politická situace na ostrově Gramarye je ovlivněna třemi základními frakcemi, jednou royalistickou a dvěma antiroyalistickými. Royalistická frakce se skládá z královny, jejího hlavního rádce - Broma O'Berina - kléru, královského vojska, královské osobní gardy a skupiny esperů označovaných jako 'čarodějnice'."

"A co soudci?"

"Jak jsem chtěl právě říct, do royalistické frakce mohou být zahrnuti i státní úředníci, z výjimkou těch, které zkorumpovanost nutí stavět se proti královniným reformám."

"Hmm, ano. Na to jsem zapomněl. Je ještě někdo na Plantagenetině straně?"

"Ano, podskupina druhu homo sapiens vyznačující se extrémní zakrnělostí velikosti a označovaná místními obyvateli jako 'elfi'."

"Ano, ti proti ní určitě nebudou," zamumlal Rod.

"Antiroyalistické frakce se vyznačují svou nejednotností v opozici proti trůnu. První z těch frakcí je aristokracie, vedená dvanácti vévody a hrabaty, které zase vede vévoda Loguire. To, že jsou ve svém odporu vůči královně jednomyslní, nic neznamená. Taková jednomyslnost je mezi aristokracií na tomto stupni feudální společnosti naprosto bezprecedentní, a tudíž musí být považována za anomálii."

"Ale odkud se ta podivná jednotná fronta vzala?"

"Jednotnost může být způsobena skupinou označovanou jako rádci, z nichž každý radí jednomu z dvanácti nejvyšších lordů. Fyzická koherence této skupiny ukazuje -"

Rod sebou trhl a zadíval se svému koni mezi uši. "Jaks to říkal?"

"Všichni rádcové jsou fyzicky charakterizovatelní nízkou postavou, mimořádnou hubeností, řídkými vlasy, bledou pletí

a obecnými příznaky pokročilého věku."

Rod našpulil rty. "Veeelice zajímavé! Až do této chvíle jsem tomu žádnou důležitost nepřikládal."

"Takový fyzický zjev je příznačný u mimořádně technicky vyspělé společnosti, ve které už byl zvládnut problém dlouhověkosti a přizpůsobení metabolismu na nedostatek ultrafialového záření."

"Moderní lékařská věda a bary." Rod přikývl. "Ale jak si vysvětluješ jejich podřízené postavení?"

"Můžeme předpokládat, že je to součástí jejich úlohy. Právě to, jak v ponižování zacházejí do extrémů, svědčí o tom, že to není jejich přirozené chování."

"Finaglův zákon opaku." Rod přikývl. "Pokračuj."

"Cíl royalistické frakce je zvýšit moc ústřední autority. Cílem rádců se zdá být ústřední autoritu zlikvidovat, což by na tomto stupni vývoje vedlo ke společenské formaci známé z japonských šogunátů."

"Což," doplnil Rod, "je druh anarchie."

"Přesně tak; a dá se předpokládat, že konečným cílem rádců je přejít od šogunátů k lokálním vládám farností, což je extrémní podoba totalitní anarchie."

"A proto se snaží zavraždit královnu Kateřinu."

"Skvělý postřeh; každá příležitost k odstranění ústřední moci se hodí."

"Což znamená, že je v nebezpečí. Vraťme se zpátky na hrad."

Přitáhl uzdu, ale Fess se odmítl obrátit. "Není v nebezpečí, Rode, ještě ne. Mytologie této společnosti vyžaduje, aby se před smrtí objevilo na střeše obydlí zjevení označované jako Banshee. A Banshee se může objevit až v noci."

Rod se podíval na oblohu. Byl soumrak; zpoza obzoru pořád ještě vycházelo dost slunečního světla.

"No dobře, Fessi. Máme ještě čtvrt, možná i půl hodiny."

"Zjevnost původu rádců ve vysoce rozvinuté technické společnosti," pokračoval Fess, "nasvědčuje tomu, že tato skupina nepochází ze zdejší planety, na které je jedinou lidskou kulturou Kateřinino království, vyznačující se feudálním stylem života. Druhá antiroyalistická frakce rovněž nese znaky mimoplanetárního původu."

"Jako bych to už někdy slyšel," zauvažoval Rod. "Pokračuj, ano?"

"Jistě. Druhá antiroyalistická frakce je známá pod označením Clovisův dům, což je jméno odvozené od předpokládané volebního způsobu vybírání králů v dávnověku. Osazenstvo Clovisova domu se skládá z žebráků, zlodějů a ostatních kriminálních živlů. Titulární vůdce je vypovězený šlechtic, Tuan Loguire."

"Počkej moment," přerušil ho Rod. "Titulární vůdce?"

"Ano," přisvědčil Fess. "Povrchní struktura Clovisova domu se zdá hraničit s neuspořádaným davem, ale hlubší analýzou je možné odhalit jemnou síť suborganizace, jejíž jednou funkcí je obstarávání jídla a šatstva pro členy Domu."

"Ale to přece dělá Tuan!"

"Opravdu? Kdo opatřuje vše důležité pro Clovisův dům, Rode?"

"No, Tuan dává peníze hostinskému, té shrbené opici, která se nazývá Šklebil."

"Přesně tak."

"Ty chceš říct," řekl Rod pomalu, "že Šklebil používá Tuana jako hlavního sponzora a loutkového vůdce, zatímco skutečným šéfem je on?"

"Právě to, zdá se, vyplývá ze známých údajů," přisvědčil Fess. "Jakého fyzického zjevu je Šklebil, Rode?"

"Odpudivého."

"A jak přišel ke své přezdívce 'Šklebil'?"

"No, znamená to něco jako člověk, který umí měnit tvář..."

"Ale jaké jsou jeho hlavní fyzické rysy, Rode?"

"Hm..." Rod zaklonil hlavu a přivřel oči, pokoušeje si vybavit Šklebilovu podobu. "Řekl bych, že má asi tak pět stop deset, pořád chodí shrbený, jako by měl strnutou páteř, křehce stavěný - velice lehce, jako by vystačil tak se dvěma sty kaloriemi denně - málo vlasů..." Otevřel oči a zamrkal: "Hej! Vypadá jako jeden z rádců!"

"A dá se tudíž předpokládat, že pochází z vysoce rozvinuté technologické společnosti," přisvědčil Fess, "tedy rovněž z cizí planety. Toto spojení je potvrzeno jeho politickou filozofií, o čemž svědčí Tuanovy projevy k lůze..."

"Takže Tuan je také jednou ze součástí," zamumlal Rod. "No jistě sám by proletářský totalismus nikdy nevymyslel."

"Žádný význam nemá ani to, že Šklebil je jediný člen Clovisova domu svého fazického typu."

"Aáno!" Rod si zamnul bradu. "Hraje sólovou roli. Všichni jeho lidé jsou místní, vycvičení k tomu, aby ho podporovali."

"Jeho dlouhodobý cíl," pokračoval Fess, "je patrně nastolení diktatury. Do té doby patrně usiluje dosadit na trůn někoho, koho by mohl ovládat."

"Tuana." "Přesně tak. Ale nejdříve musí odstranit Kateřinu."

"Takže jak rádcové, tak Clovisův dům baží po Kateřině krvi."

"Ano; neexistuje žádný důkaz, že by své síly spojili. Spíš se zdá, že stojí proti sobě."

"Takže dvojí snaha - velice neefektivní. Ale, Fessi, co tu vlastně dělají?"

"Můžeme předpokládat, že jsou zástupci dvou rozdílných společností, které si obě přejí kontrolovat nějakou komoditu, jež se nachází na Gramarye."

Rod se zamračil. "Neslyšel jsem, že by se tu vyskytovaly nějaké vzácné minerály..."

"Měl jsem na mysli lidské zdroje, Rode."

Rodovy oči se rozšířily. "Espeří! No jistě! Jsou tady kvůli čarodějnicím!"

"Nebo elfům," připomněl mu Fess.

Rod se zamračil. "K čemu by jim byli dobří elfi?"

"Žádnou přijatelnou hypotézu k dispozici nemám, ale nějaké logické vysvětlení existovat musí."

Rod si odfrkl. "No dobře, hledej si své logické vysvětlení, já se budu držet čarodějnic. Každý, kdo by kontroloval trh telepatů, by vládl galaxii. Hej!" Rod zbledl. "Oni zřejmě vládnou galaxií!"

"Pravděpodobnost," odušil Fess, "je vysoká."

"Já bych řekl..." začal Rod, ale náhle byl přerušen kolísavým, pronikavým kvílením, připomínajícím mnohokrát zesílený zvuk nehtu na tabuli skla.

Fess se bleskurychle obrátil; Rod se podíval na hrad. Na cimbuří, kousek od východní věže, se rýsoval tmavý obrys. Muselo to být obrovské; Rod dokázal rozeznat detaily i z té vzdálenosti. Bylo to oblečeno v hadrech a cárech rubáše, skrze které Rod viděl tělo svůdné ženy, ale hlavu měla králičí a vpředu jí trčely špičaté zuby.

Banshee začala znovu kvílet - nejprve hlubokým sténáním, které stoupalo do ostrého křiku a dál do pronikavého ječení, ječení, jež pokračovalo a pokračovalo, až Rodovým ušním bubínkům začalo vážně hrozit, že prasknou.

"Fessi," vyrazil ze sebe, "co vidíš?"

"Banshee, Rode."

Rod se rozjel k hradu, proběhl všemi pěti královními strážemi až ke dveřím Kateřininých komnat. Ale tam narazil na nepřekonatelnou překážku asi dvě stopy vysokou - Bromův O'Berina stojícího s nohama zešířena rozkročenýma a rukama založenýma na prsou.

"Dal sis načas," zavrčel mužík. Jeho tvář byla rudá zlostí, ale z očí mu hleděl strach.

"Přišel jsem tak rychle, jak jsem dokázal," zalapal po dechu Rod. "Je v nebezpečí?"

Brom si odfrkl. "Jistě že je v nebezpečí, ale nikdo neví, v jakém. Dnes v noci budeš stát na stráži u jejího lože, čaroději."

Rod ztuhl. "Nejsem čaroděj," řekl. "Jsem jen prostý voják štěstěny, který ví něco málo o vědě."

Brom netrpělivě pohodil hlavou. "Teď není vhodná doba na skromnost. Nazývej se, jak chceš, kuchař, řezbář nebo kameník, pořád máš čarodějnickou moc. Ale marníme čas."

Zabušil na dveře, ty se otevřely a vyšel z nich zbrojnoš. Zasalutoval a postavil se stranou.

Brom se ponuře usmál a vešel dovnitř.

"Pořád mi ještě plně nedůvěřuješ, co?" zeptal se Rod.

"Skoro," odpověděl Brom.

"Zrovna to jsem říkal."

Zbrojnoš vešel za nimi a zavřel dveře. Komnata byla prostorná, se čtyřmi zamřížovanými okny na jedné stěně. Podlaha byla pokryta tlustými koberci, stěny hedvábím, sametem a tapisériemi. V malém krbu praskal oheň.

Kateřina seděla ve velké posteli s nebesy, po pás přikryta kožešinami a přikrývkami. Rozpuštěné vlasy jí splývaly po ramenou přes sametový, hermelínem obšitý župan. Byla obklopena hloučkem dvorních dam, několika služebními a dvěma pážaty.

Rod poklekl po jejím boku. "Vaše veličenstvo necht' omluví mé zpoždění!"

Změřila si ho mrazivým pohledem. "Nepamatuji se, že bych tě volala." Pak se od něj odvrátila.

Rod se zamračil, nespouštěje z ní oči.

Seděla na osmi nebo deseti nadýchaných saténových polštářích, pohodlně opřená. Přivřela oči a na tváři se jí objevil lehký úsměv. Dokázala si svůj denní odpočinek opravdu plně vychutnat.

Možná byla ve smrtelném nebezpečí, ale určitě o tom nevěděla. Brom před ní opět všechno držel v tajnosti.

Pokynula rukou jedné ze svých dam; žena jí podala kouřící pohár vína. Kateřina si ho grációzním gestem přiložila ke rtům.

"Nee!" Rod vyskočil a zadržel pohár dřív, než se ho mohla dotknout ústy, zatímco levou rukou sahal po svém 'rohu jednorožce'.

Kateřina sebou vyděšeně škubla; pak se její oči zúžily a obličej zbrunátněl: "Rabe, co to má znamenat?"

Ale Rod už se věnoval své 'jednorožčí' pochvě. Za uchem mu zazněl Fessův hlas: "Substance v analyzační jednotce je pro lidský organismus jedovatá."

Jenže Rod ještě víno do rohu nenalil. Nebylo v něm nic.

Kromě vzduchu.

Rod stiskl knoflík a roh se zbarvil purpurově.

Kateřina zděšeně hleděla na tmavnoucí načervenalý nádech povrchu pochvy. "Co to má znamenat?" vyrazila ze sebe.

"Jedovatý plyn," odsekl Rod. Podal pohár služebné a rozhlédl se po místnosti. Někde tam muselo být něco, co uvolňuje jedovatý plyn.

Krb.

Rod přistoupil ke krbu a přidržel ústí pochvy nad praskajícími plameny, ale její povrch zesvětlil do levandulova.

"Tady ne," zabručel Rod a narovnal se. Pomalu přecházel po pokoji, drže roh před sebou jako svíci. Stále byl levandulový.

Zamračil se a poškrábal se na temeni hlavy. Kam by se dal nejlépe umístit zdroj jedovatého plynu?

Co možná nejbliž ke královně, samozřejmě.

Obrátil se a pomalu vykročil k loži. Jak se blížil ke Kateřině, barva pochvy tmavla do nachova.

Kateřina na ni hleděla užasle a zděšeně.

Rod si pomalu klekl. Roh tak ztmavl, že byl skoro černý. Odhrnul prostěradlo a nakoukl pod postel. Před ním, na kamenné podlaze, stála kouřící ohřívací pánev.

Rod uchopil její dlouhé držadlo a vytáhl ji ven. Přiblížil roh k jednomu z otvorů v jejím víku - pokud ho paměť neklamala, ohřívací pánev žádné otvory mít neměla...

Roh se zbarvil do uhlové černi.

Podíval se na Kateřinu. Ta si tiskla pěst jedné ruky k ústům, kousajíc se do ní, aby neječela.

Rod se obrátil a podal pánev zbrojnošovi. "Vezmi to," řekl mu, "a hod' to do hradního příkopu."
Zbrojnoš odložil kopí, vzal ohřívací pánev a spěšně odešel, drže ji na délku natažené paže od sebe.
Rod se pomalu obrátil ke Kateřině. "Znovu se nám podařilo Banshee obelstít, má královno."
Kateřinina ruka se chvěla, když ji pomalu oddalovala od úst. Potom se její rty sevřely, víčka zavřela a ruce stiskly v pěstě tak silně, až jí klouby prstů zbělely.
Pak oči zase pomalu otevřela. Zaleskly se a na rtech se jí objevil lehký úsměv. "Mistře Gallowglassi, zůstaň se mnou. Vy ostatní, odejděte!"
Rod polkl a zmocnil se ho pocit, že se jeho klouby mění v máslo. V tu chvíli byla tou nejkrásnější ženou, kterou kdy v životě viděl.
Zbrojnoši, dvorní dámy a pázata už byli na nohou, tvoříce tlačenicu u dveří. Brom vykřikoval rozkazy a komnata se rychle vyliďňovala. Do třiceti sekund v ní nebyl nikdo vyjma Roda, královny a Broma O'Berina.
"Brome," zasyčela královna, nespouštějíc oči z Rodova obličeje. Přes její úsměv se zaleskly zuby. "Brome O'Berine, ty odejdi také."
Brom uraženě zaváhal, pak mu ramena poklesla a hluboce se uklonil. "Už jdu, má královno."
Dveře se za ním tiše zavřely.
Kateřina se pomalu položila do polštářů. Rozkošnický a elegantně se protáhla. Natáhla jednu ruku a dotkla se Rodovy. Prsty měla velice hebké.
"Už je to dnes po druhé, co jsi mi zachránil život, mistře Gallowglassi." Její hlas byl sametovým zapředním.
"To je - moje výsada, vaše veličenstvo." Rod se v duchu proklel, že na ni civí jako puberťák na výtisk Fanny Hillové.
Kateřina se půvabně zamračila, vysunula bradu a ukazováčkem se dotkla rtů. Pak se usmála a obrátila se na bok.
Sametový župan se jí na prsou rozevřel. Zjevně měla ve zvyku spát nahá.
Nezapomínej, chlapče, řekl si v duchu Rod, jsi jen obchodní cestující. Ráno se probudíš a vydáš se na další cestu. Jsi tady, abys pomohl demokracii, ne aby ses dvořil královně. Není spravedlivé, abys využíval příležitosti, pokud tady nemíníš zůstat a využít příležitosti... Co to plácám za nesmysly?
Kateřina si pohrávala s diamantovým přívěskem na krku. Zuby trýznila svůj spodní ret. Dívala se na něj tak, jak se kočka dívá na kanárka. "Námezdní vojáci," zapředla, "mají jistou pověst..."
Rty měla vlhké a velice plné.
Rod cítil, jak se jeho vlastní rty pohybují a slyšel slova, které se mu od nich neohrabaně odlepovaly: "Až - až má královna vyléčí nepravosti, k nimž v zemi dochází, doufám... že i pověst námezdních vojáků se zlepší. Chci pro vaše veličenstvo... jen to nejlepsi."
Na moment se zdálo, že se zastavila i krev v Kateřininých žilách, tak nehybně najednou ležela. Pak pohled jejích očí ztvrdl a ticho v místnosti bylo náhle velice, velice napjaté.
Posadila se a upravila si župan. "To je nanejvýš chvályhodné, mistře Gallowglassi. Jsem vskutku šťastná, že mám kolem sebe tak oddané služebníky."
Za stávajících okolností jí bylo třeba připočíst ke cti, pomyslel si Rod, že jí v hlase zazněl jen slabý přidech posměchu. Jejich oči se opět setkaly. "Přijmi královniny díky za záchranu jejího života."
Rod poklekl na jedno koleno.
"Jistěže jsem šťastná," pokračovala Kateřina, "že mám tak oddaného sluhu. Zachránils mi život a jsem přesvědčena, že jen málo vojáků by se při tom zachovalo tak čestně, jako ty."
Rod nehnul ani brvou.
Usmála se a v očích jí tentokrát zaskvíla škodolibost a uspokojení.
Pak sklopila oči. "Teď odejdi, protože mne čeká těžký den a musím co nejlépe využít času, který mi zbývá k spánku."
"Jak si má královna přeje," odpověděl Rod s tváří zkušeného hráče pokeru. Vstal a obrátil se, sotř vztekem - na sebe. Nebyla to přece její chyba, že byl takový hlupák.
Zavřel za sebou dveře, pak se obrátil a vši silou praštil pěstí do kamenného portálu. Nervy v jeho ruce zaječely bolestí.
Když se otočil zpátky na chodbu, uviděl Broma O'Berina, chvějícího se, s obličejem celým zpoceným a brunátným.
"Mám před tebou pokleknout? Stal ses naším králem?"
Rodův vztek ještě vzrostl. S čelisti bojovně vysunutou a očima zúženými zamířil k trpaslíkovi: "Znám lepší využití svého času, Brome O'Berine, než se honit za zajíčky!"
Brom se na něj upřeně zadíval a krev i vztek z jeho tváře pomalu vymizely. "Je to pravda," zamumlal a přikývl. "U všech svatých, samozřejmě, že mluvíš pravdu! Protože ti z tváře jasně vidím, že si v sobě odnášíš běsnící furiu neukojeného mužství!"
Rod křečovitě zavřel oči. Čelisti stiskl tak pevně, až mu div že nepraskly. Něco povolit muselo. Cítil, že musí něco rozbít. Jakoby z velké dálky uslyšel Broma O'Berina, jak říká: "Tenhle má pro tebe zprávu od čarodějnic z věže..."
Rod se přinutil otevřít oči a podívat se na Broma.
Brom se taky díval dolů. Rod sledoval jeho pohled a uviděl elfa sedícího po krejčovském způsobu u trpaslíkových nohou. Puk.
Rod se narovnal. Uklidni svůj hněv, nech si to na později. Pokud mu čarodějnice posílají vzkaz, bude patrně smrtelně důležitý.
"No dobře, sem s tím," řekl. "Co mi vzkazují čarodějnice?"
Ale Puk jen zavrtěl hlavou a zamumlal: "Bože, jací hlupáci jsou tihle smrtelníci!"
Uskočil stranou jen zlomek sekundy před tím, než Rodova pěst dopadla na místo, kde před tím seděl.
Rod zavyl bolestí a otočil se. Uviděl Puka a vyrazil znovu.
Ale Puk řekl: "Pomalu," a místnost naplnil obrovský šarlatovorůžový, oheň vydechující drak v životní velikosti, který

se postavil na zadní a sežehl Roda plamenem.

Rod sebou škubl. Pak se zašklebil a v divošské radosti vycenil zuby.

Drak vychrlil kotouč ohně. Rod se shýbl pod plamenem a dostal se pod netvorovu hlavu. Jeho prsty sevřely šupinatý krk, snažíce se nahmatat dýchaací trubici.

Drak zvedl hlavu vysoko do vzduchu a šlehl krkem jako bičem. Rod držel pevně, třebaže jím netvor tloukl o žulové zdi.

Hlava mu třískala o kameny a křičel bolestí, před očima mu tančily hvězdičky, ale sevření nepovolil.

Nestvůrný krk se prohnul a obrovské drápy dračích tlap hrábly po Rodově břichu, rozsetnuvše ho od klíčních kostí až ke stehnům. Vytryskla krev a Rod cítil, jak se začíná propadat do temnoty; ale držel dál, rozhodnut vžít draka na onen svět s sebou.

Jo, na onen svět, pomyslel si překvapeně a cítil se uražen myšlenkou, že by měl zemřít jen kvůli svému vzteku, vzteku z toho, že se nějaké děvče chová jako čubka.

Nu což, alespoň bude mít na onom světě draka za oře. Jak ho zachvacovala tma, cítil, jak velká hlava klesá, sklání se níž a níž, následujíc ho do smrti...

Pod nohama ucítil pevnou zemi a světe div se, nohy ho unesly. Tma se zamlžila světlem, v němž viděl, že netvor leží mrtvý na zemi.

Tma ustupovala a v silicím světle Rod začínal rozeznávat kamenné zdi a brokátové drapérie; a pak se objevila hradní chodba, zakolébala se a ustálila.

Barvy draka u jeho nohou začaly blednout. Jeho obrysy se rozmazaly a zmizely a pak byla najednou celá obluda pryč; pod Rodovými nohama byla jen čistá kamenná podlaha.

Podíval se na svá prsa a břicho; jeho kabátec byl neporušený -nebyl dokonce ani pomačkaný. Nikde ani stopa po krvi, ani nejmenší škrábnutí.

Stískl si rameno, očekávaje bolest a modřiny; žádné tam nebyly.

Hlavu měl najednou čistou, prostou duchů i bolesti.

Pomalů se podíval na Puka.

Elf mu pohled oplatil; oči měl velké a smutné. Kupodivu se neusmíval.

Rod si skryl tvář do dlaní a pak se na něj podíval znovu. "Kouzla?"

Puk přikývl.

Rod se odvrátil. "Díky."

"Potřebovals to," odpověděl Puk.

Rod vypjal prsa a zhluboka se nadechl. "Máš pro mne vzkaz?"

Puk opět přikývl. "Jsi zván na setkání covenu."

Rod se zamračil a potřásl hlavou. "Vždyť nejsem členem."

Brom O'Berin se zachechtal, jako když se startuje dieselaagregát. "Nikoliv, jsi jedním z nich, protože jsi čaroděj."

Rod už už otvíral ústa, aby mu odpověděl, pak si to ale rozmyslel a zase je zavřel. Rezignovaně rozhodil ruce. "No dobře, ať je tedy po vašem. Tak jsem tedy čaroděj. Jenom nečekejte, že tomu budu věřit."

"No, teď už to alespoň nebudeš popírat." Toby Rodovi dolil džbánek horkým svařeným vínem. "Ovšemže nám bylo jasné, že jsi čaroděj, sotva jsme tě prvně uzřeli."

Rod upil vína a rozhlédl se kolem. Pokud si včera večer myslel, že to byl mejdan, pak byl jednoduše naivní. Byl to pouhý kaffeeklatsch. Ale dneska to děcka pořádně roztočila.

Otočil se zpátky k Tobymu a zařval, aby slyšel vlastní slova: "Nevysvětluj si to špatně, nechci být šťoura, ale co se slaví? Z čeho se všichni tak radují?"

"Přece že naše královna žije!" zaječel Toby. "A ty jsi hrdina noci! Zahnal jsi Banshee!"

"Hrdina..." opakoval Rod a po tváři mu přelétl kyselý úsměv. Pak pozvedl džbánek a dlouze, dlouze se napil.

Náhle si odtrhl džbánek od úst, vyprskl a rozkašlal se.

"Co se stalo?" zeptal se Toby starostlivě. Pak Roda několikrát udeřil do zad, až konečně popadl dech.

"Nech toho," řekl a chytil ho za ruku. "Už jsem v pořádku. Jenom mě právě něco napadlo, chápeš?"

"A co tě napadlo?"

"Že ta Banshee nebyla pravá."

Toby vytřeštil oči. "Cos to řekl?"

Rod vzal hocha za rameno a přitáhl si jeho hlavu ke svým ústům. "Podívej," zaječel mu do ucha. "Banshee se objevuje vždycky před tím, než někdo zemře, že ano?"

"Jistěže," odpověděl Toby zmateně.

"Než někdo zemře," zopakoval Rod, "ne pokaždé, když je někdo v nebezpečí smrti. A královna pořád ještě žije!"

Toby se odtáhl a užasle zíral na Roda.

Rod se usmál. "Měla by se objevovat jen tam, kde je smrt nevyhnutelná." Obrátil se a podíval se k velké hradní věži.

Čarodějnice a čarodějníci tančili na stěnách, na stropě a příležitostně i na podlaze nebo jen tak ve vzduchu, naprosto ignorující gravitaci. Svíjeli se a kroutili tak, že by z toho had dostal trojitý ústřel.

Rod se podíval na Tobýho a pozvedl obočí. "To nevypadá jako pohřeb."

Toby se zamračil; pak se mu po tváři rozlil úsměv. "Řekl bych, že toho o životě na Gramarye moc nevíš. Nicméně máš pravdu, dnes oslavujeme Život, ne Smrt."

Rod se divoce zašklebil, znovu se napil ze svého džbánu a oťel si rty hřbetem ruky. "Takže když jsme se domluvili, že je falešná, je tady druhá otázka: kdo ji tam dal?"

Tobymu klesla čelist. Vytřeštil oči.

"Sežeň mi Aldis," zařval Rod.

Toby zavřel pusu, polkl a přikývl. Zavřel oči a o okamžik později zasvištěla Aldis vzduchem a navedla své koště na dvoubodé přistání.

"Čeho si přeješ?" zeptala se. Byla celá zardělá, obličej jí jen zářil radostí a vzrušením. Při pohledu na ni Rod začal okamžitě truchlit nad svým vlastním ztraceným mládím.

Naklonil se k ní. "Pokus se, jestli bys dokázala vyladit Durera, Loguirova hlavního rádce."

Aldis přikývla a zavřela oči. Po několika okamžicích je znovu otevřela a vystrašeně se na Roda podívala. "Jsou strašně rozlícení, že královna neumřela. Ale ještě víc jsou rozlícení z toho, že nevědí, kdo povolal dnes v noci Banshee na střechu hradu."

Rod přikývl a stiskl rty do úzké linky. Naposledy si přihnul ze džbánu a pak vstal a zamířil ke schodišti.

Toby se natáhl a chytil ho za rukáv. "Kam jdeš?"

"Na cimbuří," křikl Rod přes rameno. "Kde jinde bych měl pátrat po Banshee?"

Venku na hradbách noční vítr mrazivě pronikal pod šaty. Měsíc mu svítil přes rameno a vytvářel strašidelný stín, plazící se před ním. Cimbuří se před ním táhlo jako dlouhá řada obřích špičáků.

"Fessi," zavolal Rod tiše.

"Tady, Rode," zamumlal hlas za jeho uchem.

"Dá se říct, že Banshee dává přednost jedné části cimbuří před jinými?"

"Ano, Rode. V průběhu doby, po kterou jsme na Gramarye, se Banshee vždycky objevovala u východní věže."

"Vždycky?"

"Soudě podle toho nedostatečného vzorku, ano."

Rod zabočil doleva, k východu. "No dobře. Tak si tedy zajisti dostatečný vzorek a já se tady zatím trochu porozhlédnu."

"Ano, Rode," řekl robot, kterému se nějak podařilo, aby jeho hlas zněl s mučednickou trpělivostí.

Rod nakoukl přes cimbuří k věži, která měla základy u paty kopce, jež sloužil rovněž jako základ hradu. Od ní se klikatila bílá cesta k padacímu mostu s předsunutou hlídkou v podobě nízké hospody.

A tam dole, v hničícím srdci města, stál jako velký bazaltový náhrobek Clovisův dům.

Náhle Rod uslyšel zvuk kroků ozývajících se za jeho zády. Rychle zaujal zápasnický postoj a vytáhl dýku.

Na širokém schodišti se objevil Velký Tom, který nesl něco přehozeného přes ruku. Zastavil se, rozhlédl se ospalýma očima a pak zhluboka nabral vzduch do plic.

Náhle uviděl Roda a rozběhl se k němu, ve tváři výraz ulehčení. "Ach, pane, jsi v pořádku a celý!"

Rod se uvolnil, narovnal se a zasunul dýku zpátky do pochvy. "Samozřejmě, že jsem celý. A co ty tu děláš, Velký Tome?"

Obr se zastavil a po tváři mu přelétl úsměv. Sklopil oči ke kamenné dlažbě a rozpačitě zašoupal nohama. "Hra, pane, slyšel jsem... já... no..." Pak vzhlédl a slova se z něj vyvalila jako přival: "Nesmíš znovu pokoušet Banshee, ale pokud přece jen půjdeš, pak nesmíš jít sám!"

Rod si dlouze prohlížel obrův obličej, přemýšleje, odkud se ta jeho hluboká oddanost vzala. Pak se jemně usmál.

"Kolena se ti proměnila v rosol, když ses o té obludě jen doslechl, ale přesto jsi sem za mnou přišel."

Poklepal Tomovi na rameno a zašklebil se. "No dobře, Velký Tome, dáme se do toho spolu; a přiznám se, že jsem opravdu rád, že tě vidím, i když bych ti to asi neměl říkat."

Tom se zašklebil a znovu sklopil oči. V měsíčním světle se to nedalo tvrdit s určitostí, ale Rodovi se zdálo, že v obličejí malinko zčervená.

Otočil se a vykročil k věži. Tom se držel vedle něj. "Ochladilo se, pane," řekl a přehodil mu přes ramena plášť, který po celou dobu nesl složený přes ruku.

Bylo to hřejivé a přátelské gesto, pomyslel si Rod, když Tomovi děkoval. Dojalo ho, že o něj má ten nemotorný opičák takovou starost - ale také si uvědomil, že mu plášť překáží při vytahování meče a byl si zatraceně jist, že Tom to ví také.

"Nebojíš se, pane?"

Rod se zamařil a zamyslel se nad jeho otázkou. "Ne, vlastně ani ne. Koneckonců, ještě jsem neslyšel, že by Banshee někomu ublížila. Je to vlastně jen, hm, předpověď, chápeš? Posel Smrti a tak."

"Pořád ale je to div, že se jí vůbec nebojíš. Copak ani nepůjdeš ve stínu zdi, pane?"

Rod se zamařil a přešel pohledem stín táhnoucí se kolem cimbuří. "Ne, když to jde, držím se raději středu ulice. Vždycky raději kráčím vzpřímeně v denním světle, než se plížím stíny postranních uliček."

Velký Tom byl chvíli zticha a sledoval s obavami stíny kolem.

"Stejně se občas naskytne nutnost," řekl, "že muž musí projít stínem - ať už ve dne, nebo v noci."

Rod si s úžasem uvědomil, že Velký Tom právě použil alegorii. Negramotný vesničan, to jistě!

Přikývl, tváře se tak vážně, až to skoro bylo komické. "Ano, Velký Tome, jsou chvíle, kdy si musí vybrat: buďto jednu stranu cesty, nebo druhou. Ale co mě se týče, dávám přednost tomu zůstat nestranným tak dlouho, jak to jen jde. A mám raději světlo." Zašklebil se. "Je to dobrá ochrana proti duchům."

"Duchové!" Tom si opovržlivě odfrkl. Pak se na Roda rychle dobrosrdečně zašklebil. "I tak, pane," pokračoval původním, vážným tónem, "není příliš rozumné jít středem cesty, protože takového muže mohou napadnout z obou stran. A co víc, nemůže ani říct, zda si vybral pravou nebo levou stranu."

"Ne," přisvědčil Rod, "ale může říct, že si vybral střed. A co se napadení týče, pokud je ulice dobře postavená, je střed nejvýše, dlažba se svažuje doprava i doleva a okraje jsou měkké a nejisté. Muž, který kráčí středem, vidí, odkud na něj útočí, a má pevnou oporu pod nohama. Okraje cest jsou zrádné. Jistě, je to místo, které je nejvíce na očích. Proto je jen

málo těch, kteří se odváží tudy jít."

Chvilí kráčeli tiše, pak Rod řekl: "Slyšel jsi někdy o dialektickém materialismu, Velký Tome?"

"Co...?" obr sebou překvapeně trhl. Pak horlivě zavrtěl hlavou a zakoktal: "Ne, ne, pane, ne nikdy!"

Jistě, Velký Tome, pomyslel si Rod. Nahlas řekl: "Je to terránská filozofie, Velký Tome. Její počátky se ztrácejí v Temném věku, ale někteří lidé ji stále zastávají."

"Co je to terránská?" zeptal se obr.

"Sen," odpověděl Rod, "a mýtus."

"Jsi snad jeden z těch, kteří jím žijí, pane?"

Rod překvapeně vzhledl: "Co? Terránským snem?"

"Ne, tím dialek - jak jsi tu magickou věc nazýval?"

"Dialektický materialismus?" Rod se zašklebil. "Ne, ale některé z jeho tezí mi připadají užitečné, například myšlenka syntézy. Víš co je to syntéza, Tome?"

"Nikoliv, pane." Tom zavrtěl hlavou, oči rozšířené úžasem.

Jeho údiv byl pravděpodobně nelíčený. Poslední věc, kterou mohl Velký Tom očekávat, byla, že Rod začne citovat totalitní filozofii.

"To je střední cesta," řekl Rod. "Pravá strana cesty je teze a levá antiteze. Zkombinuji je a dostaneš syntézu."

"Aha," přikývl Velký Tom.

Na nevzdělaného vesničana chápe velice rychle, pomyslel si Rod. Pak pokračoval: "Jak teze, tak i antiteze jsou částečně mylné, a tak oddělíš to špatné, zkombinuješ to dobré - to je, co zbude - nazveš to výsledkem syntézy a máš pravdu. Chápeš?"

V Tomových očích se objevil ostražitý výraz. Začal tušit, kam Rod míří.

"Takže syntéza je střed cesty. A mít pravdu je samozřejmě nepohodlné." Vzhledl; východní věž se teď tyčila přímo nad nimi. Stáli v jejím stínu. "Dost filozofování. Pusťme se do práce."

"Modli se k nebi, aby se na nás Banshee nevrhla!" zaúpěl Velký Tom.

"Neboj se, ukazuje se jen jednou denně, vždycky večer, aby předpověděla smrt, ke které dojde v následujících čtyřadvaceti hodinách," řekl Rod. "Její čas nastane zase zítra večer."

Ze stínu se náhle ozval škrábavý zvuk. Velký Tom uskočil a v ruce se mu zaleskla dýka. "Banshee!"

Rod měl tu svou v ruce už dávno a teď se pokoušel proniknout i tmou stínu pohledem. Zhlédl dva planoucí body u paty zdi věže.

Rod zaujal zápasnický postoj, přehazuje si dýku z jedné ruky do druhé. "Prohlaš se," zvolal, "nebo zemřeš."

Ozvalo se zapištění a zašramocení a kolem se přehnala velká krysa, aby zmizela ve stínu protější zdi.

Velký Tom se skoro zhroutil úlevou. "Svatí nás ochránili! Byla to pouhá krysa!"

"Ano." Rod se pokoušel zakrýt chvění vlastní rukou, když zasouval dýku zpátky do pochvy. "Vypadá to, že v hradních zdech je krys plno."

Velký Tom znovu zpozorněl.

"Když ta krysa běžela kolem mne, něco jsem zahlédl..." řekl Rod pomalu a poklekl k vnější zdi, přejížděje lehce rukama po kamenech. "Tady!"

"Co je to, pane?" Tomův česnekový dech polechtal Roda na zátylku.

Rod vzal Velkého Toma za ruku a položil mu ji na to, co objevil. Tom vyjel a ruku rychle zase stáhl.

"Je to studené," řekl chvějícím se hlasem, "studené a hranaté, a - kouslo mě to!"

"Kouslo tě to?" Rod se zamračil a přejel prsty po kovové skřínce. Ucítit slabou elektrickou ránu a ucukl rukou. Ať už ten vynález zapojoval kdokoli, musel to být amatér. Nedokázal to ani pořádně uzemnit.

Když člověk věděl, kde má krabici hledat, byla docela dobře viditelná. Byla vyrobena z bílého kovu o rozměrech osmkrát osmkrát dva palce, zamaskována kamením a umístěna v polovině mezi dvěma 'zuby' cimbuří.

Ale když se nad tím Rod zamyslel, vadné uzemnění mohlo být i úmyslné. Docela dobře mohlo sloužit k tomu, aby odradilo případné zvědavce. Rod vytáhl dýku. Byl docela rád, že má jilec izolovaný kůží. Opatrně otevřel přední kryt krabice.

Uviděl stříbrné bludiště tištěných spojů a ploché, hranaté pilulky elektronických komponentů - celé vnitřní zařízení nebylo větší než jeho palec! Vlasy na zátylku se mu postavily. Ať už tohle zkonstruoval kdo chtěl, věděl o molekulárních obvodech ještě víc než inženýři u nich doma.

Ale k čemu tak velká krabice pro tak malé zařízení?

Zbytek prostoru byl vyplněn jakýmsi důmyslným přístrojem, o jehož funkci neměl Rod ani potuchy.

Podíval se na vršek krabice; v jeho středu bylo zasazeno kulaté okénko. Rod se zamračil. Nic takového v životě neviděl. Dalo se předpokládat, že okruhy byly součástí dálkového řízení a ten zbytek byl - co?

"Pane, co je to?"

"Nevím," zabručel Rod, "ale mám takový zvláštní pocit, že to má něco společného s Banshee."

Dloubl do zařízení dýkou, snaže se najít pohyblivou část. Při tom měl pocit, že jedná poněkud lehkovážně: přístroj mohl být vybaven autodestrukčním obvodem schopným vyhodit je oba i s kusem cimbuří do vzduchu.

Pokus přinesl výsledek - strojek cvakl a začal takřka neslyšitelně bzučet.

"Pryč, pane!" Zařval Velký Tom. "Je to prokleté!"

Ale Rod zůstal, kde byl, obávaje se třeba jen pohnout rukou, aby nerozpojí tak šťastně sepnutý kontakt.

Nad okénkem v horní části zařízení se objevil dým, vystřelil deset stop do výše a pak zase padl dolů. Po několika desítkách sekund se takto zformoval malý, poměrně ostře ohraničený obláček.

Někde před Rodem cvaklo jiné zařízení a z vnější zdi vyrazil kužel světla a zabodl se přímo do obláčku. Pak se roztočil

jako obrovský ventilátor.

Velký Tom zařval hrůzou: "Banshee! Spas svůj život, pane?"

Rod vzhlédl a uviděl Banshee, která se nad ním tyčila. Připadalo mu, že takřka může cítit pach tlejících hadrů, pokrývajících tělo svůdné ženy.

Králičí tlamička se otevřela, odhalující dlouhé ostré tesáky. Skrytý amplión se probudil k životu: zjevení začalo kvílet.

Rod pozvedl dýku o čtvrt palce a světlo potemnělo. Syčení mechanismu vyvíjejícího dým ustalo.

Nad cimbuřím šuměl vítr, odnášející s sebou poslední zbytky dýmu.

Rod chvíli nehybně klečel, hledě na zařízení před sebou, pak přiklopil kryt a zasunul krabici na její místo.

"Pane," zašeptal Velká Tom, "co to bylo?"

"Kouzlo," odpověděl Rod. "A Banshee, kterou vyvolávalo, byla jen klam."

Stál, bubnuje prsty o kamennou zeď.

Udeřil pěstmi do cimbuří. "Nedá se nic dělat. Pojd' sem, Tome, a chyt' mne za kotníky."

Položil se na břicho mezi dva velké žulové bloky s koleny nad zařízením na vyvíjení dýmu.

"Cože, pane?"

"Chyt' mne za kotníky," odsekl Rod. "Chci si prohlédnout vnější stranu zdi. A ty mne drž, abych nespadl do příkopu."

Tom neodpověděl.

"No tak, dej se do toho!" Rod se ohlédl přes rameno. "Nechceme tu přece stát celou noc."

Velký Tom se pomalu předklonil, velký neohrabaný stín v šeru. Jeho silné ruce se sevřely kolem Rodových kotníků.

Rod se pomalu sunul kupředu, až se dostal hlavou nad volný prostor. Tam, zrovna pod bradou, uviděl malou krychlovou krabičku s krátkým tubusem: miniaturní projektor, promítající obraz Banshee do oblaku dýmu, který mu dodával iluzi trojrozměrnosti – velice kompaktní projektor a důmyslná promítací plocha, vše bezpochyby ovládané dálkově.

Odkud?

Rod natáhl krk. Neviděl nic než šedý kámen.

"Drž mě pevně, Tome." Posunul se dopředu, doufaje, že se ve svém velkém příteli nezmýlil. Když ucítil, že okraj žulové zdi tlačí na sponu jeho opasku, zastavil se. Horní část jeho těla teď volně visela ve vzduchu, vysoko, vysoko nad hradním příkopem.

Podíval se dolů.

Hm, to by byla dlouhá cesta, pomyslel si. Co by se stalo, kdyby odhadl Velkého Toma špatně? Kdyby, v rozporu s očekáváním, obr Rodovy kotníky pustil?

Kdyby k tomu došlo, Fess by odeslal hlášení do ústředny SPORTu a oni by sem poslali jiného agenta. Nemusel si s tím dělat starosti.

Velice blízko za ním se ozvalo Tomovo přerývané oddechování.

Pospěš si s tím, hochu. Rod si prohlédl zeď pod sebou.

Tam, přímo pod projektorem, byla ke zdi připevněna malá stříbrná, velice hluboká mistička - hyperbolická anténa.

Proč hyperbolická? napadlo ho.

Aby rádiové impulzy, které spouštěly projekční zařízení, mohly být velice, velice slabé a nebylo je možno zachytit nikde jinde než na přímé linii mezi vysílačem a přijímačem. Takže chce-li nalézt vysílač, musí jen vést myšlenou čáru osou přijímací antény.

Když se podíval podél oné linie a uvážil nutnou paralaxu, zjistil, že se dívá přímo na hniající bazaltové pilíře Clovisova domu.

Na okamžik jen civěl, neschopen kloudné myšlenky. Tak přece jen to nebyli rádcové.

Pak si vzpomněl na Durerův trávičský pokus při snídani a změnil svůj původní odhad: nebyli to rádcové pokaždé. A, když už na to myslel, umístit upravenou vyhřívací pánev bylo také snadnější pro sluhu než pro rádce.

Z uvažování byl vytržen náhle; ruce Velkého Toma na jeho kotnících se roztřáslly. K čertu, tolik přece zase nevážím, pomyslel si; ale zároveň už se plazil zpátky. Když zjistil, že ho Tom přitahuje, nedokázal potlačit ulehčené oddechnutí.

Rod se dotkl nohama země a postavil se. Obličej Velkého Toma byl mokrá pot; jeho pokožka připomínala špinavý hadr na nádobí a jeho horní ret se ještě chvěl, když se hlasitě nadechl.

Rod se obrovi pátravě zadíval do očí, mlčky a dlouze. Pak zamumlal: "Díky."

Tom držel jeho pohled ještě několik okamžiků a pak se odvrátil.

Společně se vydali ke schodům.

Ušli polovinu cesty ke schodišti, když Velký Tom řekl: "Viš už, kdo sem to kouzlo poslal, pane?"

Rod přikývl. "Clovisův dům"

Zvuk jejich kroků se dutě rozléhal na kamení.

"Proč jsi ho nezničil?"

Rod pokrčil rameny. "Je to varování, že je královna v nebezpečí."

"A komu o tom povíš?"

Rod se zadíval na hvězdy. "Svému koni," řekl pomalu.

"Koni?" Velký Tom se zamračil.

"Ano, svému koni. A nikomu jinému, dokud nezjistím, na které straně stojí Tuan Loguire - zda na královnině, nebo proti ní."

"Hm." Zdálo se, že Velký Tom považoval vysvětlení za dostatečné.

Rod zvýšil svůj odhad ohledně postavení Velkého Toma. Ten muž zjevně věděl, co se děje, a patrně lépe než Rod.

Velký Tom mlčel, dokud nedošli ke schodišti. "Tuto noc tě od smrti dělil jen vlasek, pane."

"Nemyslím." Rod si založil ruce a opřel se o zeď. "Byla to falešná Banshee a nemohla nám nijak ublížit. A i kdyby byla pravá, znám kouzlo, které na ni působí."

"Neměl jsem na mysli Banshee, pane."

"Já vím." Rod se Tomovi zadíval přímo do očí. Po chvíli se odvrátil a vykročil dolů po schodišti. Ušel šest schodů, když si uvědomil, že ho Velký Tom nenásleduje.

Ohlédl se přes rameno. Tom se na něj díval, ústa pootevřená ohromením.

Pak se jeho ústa zavřela a obličej ztuhl. "Tak tys o tom nebezpečí věděl, pane?"

"Věděl."

Tom velice pomalu přikývl. Pak se podíval dolů na schody a začal sestupovat.

"Pane," řekl na prvním odpočívadle "jsi buďto ten nejodvážnější muž, nebo ten největší hlupák, jakého jsem kdy potkal."

"Pravděpodobně obojí," odpověděl Rod, upíraje oči na schody osvětlené pochodněmi.

"Měls mne zabít hned, když tě to napadlo." Tomův hlas zněl břitce.

Rod beze slova zavrtěl hlavou.

"Proč ne?" vyštěkl Tom.

Rod pomalu zaklonil hlavu. Povzdechl si. "Kdysi dávno, Tome, a velice daleko - Bože, jak strašně daleko..."

"Teď není vhodná doba na pohádky!"

"To není pohádka. Je to legenda - kdo ví? Možná pravda. Král jménem Hidejoši panoval zemi, která se jmenovala Japonsko, a nejmocnější vévoda té země se jmenoval Jejajasu."

"A ten vévoda se chtěl stát králem."

"Vídím, že základní schéma znáš. Ale Hidejoši nechtěl Jejajasua zabít."

"Byl hlupák," zavrčel Tom.

"Ne, potřeboval Jejajasovu pomoc. A tak Jejajasua pozval, aby se s ním prošel zahradami - jen oni dva, sami."

Tom zastavil a podíval se na Roda. Oči mu ve světle pochodní zasvítily. "A tam spolu bojovali."

Rod zavrtěl hlavou. "Hidejoši řekl, že se cítí unavený a starý, a požádal Jejajasua, aby nesl jeho meč."

Tom vytřeštil oči. Pak si olízl rty jazykem. Polkl a přikývl. "Hm. A co bylo dál?"

"Nic. Chvilí spolu hovořili a pak dal Jejajasu Hidejošovi zpátky jeho meč a vrátili se do hradu."

"A?"

"A Jejajasu byl Hidejašovi věrný, dokud starý muž nezemřel."

Tomův pohled byl zastřený; vypadal, jako by byl vyřezán ze dřeva. Pak přikývl. "Vykalkulované riziko."

"Na vesničana máš docela slušnou slovní zásobu."

Tom zavřel a odvrátil se. Rod stál chvíli nehnutě a díval se za ním. Pak se usmál a vykročil.

Byli už skoro zpátky ve strážní místnosti, když Tom položil Rodovi ruku na rameno. Rod se na něj podíval.

"Kdo jsi?" zavrčel Tom.

Rod se zašklebil. "Chceš říct, pro koho pracuji? Jenom pro sebe, Velký Tome."

"Nikoliv." Tom zavrtěl hlavou. "Tomu nevěřím. Ale na to jsem se neptal."

Rod pozvedl obočí. "Ne?"

"Ne. Ptal jsem se, kdo jsi, ty, ty sám, co jsi to za člověka?" Rod se zamračil. "Nic zvláštního na mně není."

"Ale ano, je. Nezabil bys člověka jen tak, bez mrknutí oka?"

Rod vytřeštil oči. "Och?" Našpulil rty. "A to je tady normální?"

"Samozřejmě. Bojoval jsi za svého sluhu. A věříš mu. A mluvíš s ním víc než jen rozkazy. Kdo jsi, Rode Gallowglassi?"

Rod zavrtěl hlavou a rozhodil zmateně ruce. Pak se dutě zasmál. "Muž. Prostě muž."

Tom si ho chvíli prohlížel. "To jsi," řekl nakonec. "Tuhle odpověď přijímám." Pak se od něj odvrátil a zamířil ke dveřím strážní místnosti.

"Pane Gallowglassi," řeklo páže, "královna tě volá."

Jeden z největších a nejlevnějších pokladů života je falešný úsvit. Svět čeká na slunce, osvětlený zářícím nebem, studený a svěží, plný ptačího zpěvu.

Velký Tom se zhluboka nadechl ranního vzduchu, naplnil si plíce nevinností, jakou nikdy nepoznal. "Ech, pane!" zavolal přes rameno, "tohle je svět pro pořádného muže!"

Rod odpověděl slabým úsměvem a Tom se odvrátil. Začal si prozpěvovat, vesele a s chutí, ačkoliv poněkud falešně.

Rod bohužel nebyl v kondici, ve které by ocenil asketické přednosti úsvitu, neboť za posledních osmačtyřicet hodin spal dohromady jen tři hodiny.

A pak tu byla Kateřina.

Audience u ní byla krátká a trpká. Přijala ho v audienční síni, po celou dobu se dívala do krbu a ani jednou na něj nepohlédla. Ve tváři měla chladný výraz a rty měla pevně sevřené.

"Mám strach o svého strýce Loguira," řekla. "Má kolem sebe příliš mnoho lidí, které by potěšilo, kdyby se jeho starší syn stal vévodou."

Rod odpověděl stejně škrobeným a neosobním tónem. "Když zemře, ztratíš svého nejmocnějšího spojence mezi lordy."

"Ztratím člověka, který je mi drahý," odsekla. "Nezáleží mi na spojencích mezi lordy; ale záleží mi velice na mém strýci."

Tohle, jak si Rod uvědomil, byla zřejmě pravda - k její cti jako ženě a k její škodě jako vladařce.

"Ještě dnes vyrazíš na jih, na jeho panství," rozhodla, "a dohlédneš, aby mu nikdo neublížil."

A bylo to. Takovou pitomost ještě neviděl, pomyslel si Rod. Posílala svého nejlepšího ochránce tak daleko, jak jen to

šlo.

"Fessi."

"Ano, Rode?" Kůň obrátil hlavu a podíval se na svého jezdce.

"Fessi, já jsem patrně ten nejvýstavnější trouba, jaký se kdy narodil."

"Jsi velký muž, Rode, z rodu velkých mužů."

"No ano, jsem tak velký! Čeká se ode mne, že tohle království přeměním na konstituční monarchii, a já si místo toho cestuji na jih, rádcové ničí jakoukoliv možnost vytvoření ústavy, zatímco Clovisův dům neustává v pokusech zavraždit monarchu!"

A na jih jedu se sluhou, který by mi patrně s radostí bodl nůž mezi žebra, jen kdyby jeho smysl pro povinnost na půl minuty zvítězil nad jeho svědomím.

A co jsem dokázal? Prokázal jsem, že se tohle místo hemží duchy, elfy, čarodějnicemi a obludami, které pravděpodobně vůbec nemohou existovat; pětkrát nebo šestkrát jsem tě už musel resetovat a k tomu ke všemu se mi nabídne půvabná žena, a já ji odmítnu! Ach, jsem tak velký, že je to až neuvěřitelné! Kdybych byl jen o trošku zdatnější, už bych to stačil zpackat všechno. Fessi, nebylo by lepší, kdybychom odsud prostě vypadli?"

Robot začal tiše prozpěvovat:

"Jsem muž, jenž zná jen trápení a starosti,
můj život je plný malérů..."

"Ále, zklapni!"

Část II.

Čarodějnice nízkého původu

Úsvit je zastihl uprostřed louky, napůl pokosené a napůl ne. Rod se z malé terénní vyvýšeniny rozhlédl po okolních polnostech a úhledně zastřižených živých plotech, tu a tam přerušených košatými stromy, černajícími se proti vycházejícímu slunci.

"Velký Tome!"

Tom se v sedle otočil a ohlédl se a pak, když viděl, že Rod zastavil, přitáhl svému koni uzdu.

"Snídaně!" zvolal Rod a seskočil na zem. Odvedl Fesse kousek od cesty na skalnatý jazyk pod hlodašovým houštím. Tom pokrčil rameny a sesedl.

Než Velký Tom svého koně vyhřebelcoval a zavedl na pastvu, Rod připravil dřevo a rozdělal oheň. Obr chvíli s úžasem pozoroval, jak Rod zápasí s pánví a čajníkem, pak se odvrátil, zmateně pokrčil rameny a šel si vyhledat suché místo k sezení kousek níž po svahu. Nosem natáhl vůni smažící se slaniny, povzdechl si a vytáhl si z vaku suchar.

Rod vzhlédl a pozvedl obočí, když uviděl, že Velký Tom sedí v mokré trávě žvýkáje suchar, který zapíjel pivem z měchu.

Zamračil se a křikl na něj: "Hej!"

Výkřik zastihl Velkého Toma, zrovna když pil; vyprskl, zakuckal se a podíval se na Roda. "Ano, pane?"

"Moje jídlo ti není dost dobré?"

Velký Tom otevřel ústa a vypouil oči.

"No tak, pojď sem!" mávl Rod netrpělivě rukou. "A vem s sebou ty suchary; osmažené na tuku ze slaniny budou skvělé!"

Velký Tom ještě několikrát otevřel a zase zavřel ústa, pak mlčky přikývl a vstal.

Voda začala vřít; Rod zvedl poklici čajníku a hodil dovnitř hrst kávy. Pak se podíval na Velkého Toma, který rozpačitě přešlapoval u ohně a zarputile se mračil. "Čemu se tak divíš?" prohodil koutkem úst. "To jsi ještě nikdy neviděl táborák?"

"Tys mne pozval, abych se s tebou najedl, pane!"

Rod se zamračil. "Tak to je ten obrovský zázrak? Hele, dej mi napít toho piva, ano? Cestou mi vyschlo v krku."

Tom přikývl, a aniž z Roda spustil oči, podal mu měch. Rod se napil, utřel si ústa hřbetem ruky a zamračil se. "V čem je problém? Ještě jsi neviděl, jak chlap pije? Copak jsem nějaká exotická obluda?"

Tom zavřel ústa a zatvářil se zadumaně. Pak se zašklebil, zasmál se a usadil se na kameni. "Ne, pane, to ne! Jsi vzácně dobrý člověk, to je všechno. Ano, to je všechno."

Rod se zachmuřil. "Co je na mně tak vzácného?"

Tom hodil na pánev dva suchary, podíval se na Roda a zašklebil se: "V této zemi, pane, nejedí gentlemani spolu se svými sluhy."

"Ach, tohle!" Rod mávl rukou. "Jsme tady jen ty a já, Tome. Nemíním se zabývat takovými nesmysly."

"Ano," Tom se smíchy zakuckal. "Nanejvýš vzácně dobrý člověk, jak jsem řekl."

"A taky hlupák, co?" Rod naservíroval dva plátky slaniny na dřevěné talíře. "Ber to tak, jako že u nás je zvykem jíst se svými kmány, Tome. Pusť se do toho."

Jedli tiše, Rod se mračil do svého talíře, Tom se opřel o strom a pozoroval okolí. Seděli nad malým údolíčkem, naplněným ranním oparem, pastí pro první sluneční paprsky. Slunce proceděné přes živé ploty a opar bylo zlaté.

Tom se najednou zašklebil a ukázal palcem směrem k údolí. "Tady končí duha, pane."

"Hm?" Rod sebou škubl. Pak se kysele usmál; koneckonců, byl to větší hrnec zlata, než jaký si kdy mohl přát.

Tom si hlasitě řihl a začal si šťourat nožem mezi zuby. "Zlatý opar, pane, a možná jsou v něm i zlaté děvy."

Rod rychle polkl a namítl: "Ach, ne! Žádné zálety na naši cestě nebudou, Tome! Musíme se dostat na jih a musíme se tam dostat rychle!"

"Ale pane!" zaúpěl Tom ukřivděně, "co záleží na hodince nebo dvou? Kromě toho" - narovnal se a s úšklebkem dlouhl Roda do žeber - "vsadím se, že mě v tom směru předčíš. Není na světě mladice, kterou by čaroděj nemohl mít, ne?... Eé, co se děje, pane?"

Rod se rozkašlal a začal si zoufale bušit do prsou. "To se jen drobeček sucharu pohádal s ústím mé dýchací trubice."

Tome, říkám to slavnostně, místopřísežně a naposledy, já nejsem čaroděj!"

"Ale samozřejmě, že jsi, pane," odpověděl Tom s úsměvem od ucha k uchu. "A taky si můžeš být jist, že jsi zrovna tak dobrý lhář, jako zabiják."

Rod se zamračil. "Za celou dobu, co jsem tady, jsem nezabil jediného člověka!"

"Právě to jsem měl na mysli."

"Hm." Rod se odvrátil a podíval se přes louku. "No dobře, Tome, klidně si k seznamu funkcí, ve kterých nejsem dobrý, přidej milovníka."

Obr se předklonil, zakabonil se a podíval se Rodovi přímo do očí. "Skoro bych řekl, že to myslíš vážně!"

"Samozřejmě, že to myslím vážně."

Tom se zase opřel, prohlížel si svého pána a přitom si pohazoval s dýkou, chytaje ji střídavě za jílec a za špičku. "Ach tak, ty mluvíš o svých znalostech," řekl po chvíli. "Takže mi nebudeš mít za zlé, když budu tak smělý a poučím tě."

Rod se zašklebil a dutě se zasmál. "V pořádku, pouč mě. Řekni mi, jak se to dělá."

"Nikoliv." Tom pozvedl dlaň. "Tolik jsem si jist, že tohle dobře víš. Jsou to vesnické dívky, před kterými tě musím varovat, pane."

"Oh?"

"Ano. Jsou -" Tomova tvář se zkrivila do úšklebku. "Ach, jsou skvělé, pane, i když poněkud prostoduché. Ale" - znovu se zamračil - "nikdy jim nedávej ani semínko naděje."

Rod se zamračil. "Proč ne?"

"Byl by to tvůj konec. Můžeš se s nimi pomilovat, pane - ale jen jednou. Pak je rychle opusť a ani se neohlédni."

"Proč? Proměnil bych se v solný sloup?"

"Nikoliv. Proměnil by ses v manžela. Protože když jim dáš třeba jen ždíbínek naděje, pane, vesnické dívky se na tebe přísají pevněji než pijavice a už nikdy se jich nezbavíš."

Rod si odfrkl. "Pochybuji, že budu mít příležitost dělat si s tímhle starosti. Vypij si své kafe a pojedeme."

Uhasili oheň, sbalili si věci a pak se rozjeli dolů do zlaté mlhy. Ujeli možná tři sta yardů, když je pozdravil jásavý alt.

Rod vzhlédl, napjatý a ostražitý.

Dvě venkovské dívky s vidlemi stály u stohu na okraji jedné z luk, smály se a mávaly jim.

Velký Tom si je zmršil pohledem a takřka neznatelně mrkl. "Ech, pane! Docela hezké malé děvečky, nemám pravdu?"

Byly hezké, to Rod musel uznat - ačkoliv byly všechno, jenom ne malé. Obě měly plné boky a bujné poprsí, na sobě měly volné, hluboce vystřižené halenky a dlouhé sukně, vlasy svázané stužkami. Sukně měly ke kolenům podkasané, aby si je nezmáčely ranní rosou.

Mávaly na ně a jejich smích a posměšky byly všechno, jen ne nevinné. Jedna z nich si přitiskla ruce na boky a předvedla několik pomalých, vlnivých pohybů.

Velký Tom zalapal po dechu a oči mu maličko vylezly z důlků. "Pane," zaprosil, "opravdu tak strašně moc spěcháme?"

Rod si povzdechl, obrátil oči v sloup a pak zavrtěl hlavou. "Máš pravdu Tome, taky se nemohu dívat na to, jak ty dívky trpí nedostatkem pozornosti. Jdi na to!"

Tom vrazil svému koni paty do slabin, vesele zahalekal a rychlým cvalem překonal louku. Než kůň stačil zpomalit, svezl se ze sedla, chytil obě dívky za ruce a zatočil se s nimi.

Rod pomalu zavrtěl hlavou, zamával Velkému Tomovi a jeho partnerkám a pak se obrátil, aby si našel jiný stoh, kde by si mohl pokojně zdřímnout.

"Rode," řekl tichý hlas za jeho uchem.

"Ano, Fessi?"

"Tvé chování mne zneklidňuje. Pro zdravého mladého muže není přirozené."

"Není to poprvé, kdy tohle slyším, Fessi. Ale jsem metodický; nedokážu si v mysli udržet dvě dívky najednou."

Přihodný stoh našel kousek od živého plotu. Rod zaparkoval u něj a nechal Fesse pro zachování správného dojmu

okusovat seno.

Sám seskočil se sedla přímo do stohu a kutálel se dolů do měkkého a křehkého sena. Vůně čerstvě usušené trávy ho vrátila zpět do dětství na polích otcova panství v dobách žní, do skutečného ráje bez problémů a starostí, které mu později začaly komplikovat život. Jen roboti...

Díval se na obláčky s nazlátlými okraji plující po tyrkysovém nebi a ani nevěděl, kdy ho přepadla dřímota.

Najednou se zase probudil. Ležel nehnutě a pokoušel se přijít na to, co ho probudilo. Rychle prolistoval seznam pocitů, které rozezvonily poplašné zařízení v jeho podvědomí.

Někdo byl nablízku.

Bleskurychle otevřel oči a všechny svaly v jeho těle se napnuly připravené k boji.

Díval se do velice hluboce vystřiženého živůtku.

Odtrhl pohled od příjemného pastorálního výjevu, což si vyžádalo nemalé vypětí vůle, a uviděl dvojici velkých očí barvy mořské modři, upírajících se na něj. Byly zvlhlé, lemované dlouhými řasami, a vypadaly rozpačitě.

Rod zaostřil na jejich bezprostřední okolí: klenuté obočí, mírně pozvedly nosík korunovaný stádečkem pih, velice široká ústa s plnými, krvavě rudými rty, to vše zasazeno v oválném obličejí lemovaném dlouhými rudými vlasy.

Plné rty se chvěly a velké modré oči se na něj dívaly ustarané.

Rod se usmál, zívla a protáhl se. "Dobré ráno."

Chvějící se rty vytvořily nesmělý úsměv. "Dobré ráno, pane."

Seděla vedle něj, opírala se o jednu ruku a hleděla mu do očí.

"Proč tady spíš sám, pane, když je na blízku žena, která čeká na tvé zavolání?"

Rod měl pocit, jako by mu někdo nalil do oběhového systému žluč; zmocnila se ho třesavka a zaplavil ho ne zrovna příjemný pocit. Usmál se a pokusil se do toho vložit maximum něhy. "Děkuji ti, děvče, ale nemám dnes náladu na láskování."

Usmála se, ale v očích měla stále smutek. "Děkuji ti za tvou shovívavost, pane, ale stěží mohu uvěřit tvým slovům."

"Proč?" zamračil se Rod. "Je to tak nemožné, že muž nemá zájem o láskování?"

Dívka propukla v napůl zoufalý smích. "Ach, možné to je, mylord, ale stěží pravděpodobné. Ani u obyčejného vesničana ne, a u šlechtice ještě méně."

"Nejsem šlechtic."

"Tedy u gentlemana. Kterým samozřejmě jsi. A jako takovému by ti zájem nikdy chybět neměl."

"Ano?" Rod pozvedl obočí. "A proč?"

Dívka se smutně usmála. "To je přece jasné, mylord. Vesničan se může bát vynuceného sňatku; pán nikdy."

Rod se zamračil ještě víc a prohlédl si dívčinu tvář. Soudil, že by mohla být o něco mladší než on sám, možná devětadvaceti nebo třicetiletá.

A pro vesnickou dívku v téhle společnosti znamenalo neprovdát se do třiceti...

Rozhodil ruce. "Pojď ke mně, děvče."

V dívčiných očích na okamžik zaplála naděje, ale ihned zase pohasla a vystřídala ji rezignace. S povzdechem padla do sena vedle něj a položila si hlavu na jeho rameno.

Naděje, pomyslel si Rod, velice si vědom jejích náder a boků tisknoucích se k jeho tělu. Naděje, že bude využita a odvržena...

Pokrčil rameny; dívka starostlivě pozvedla hlavu. "Je ti chladno, pane?"

Obrátil se k ní a usmál se, a vtom se v něm vzedmula náhlá vlna vděčnosti a něhy, která ho docela pohltila. Pevně ji k sobě přitiskl, přivíraje oči, aby mohl lépe vychutnat dotek jejího těla na svém. Jeho nos naplnila vůně, ne růží nebo šejku, ale prostá vůně ženského těla.

Trochu překvapeně zjistil, že se pocit bolesti začíná z jeho nitra ztrácet, pocit bolesti, o kterém nevěděl, dokud ho teď nezačal opouštět. Přitáhla se k němu, její prsty se zařaly do látky jeho kabátce; tvář si přitiskla na jeho krk a rameno.

Pak, postupně, se znovu začal uvolňovat a jeho objetí sláblo. Ležel velice klidně, ponechávaje svou mysl rozostřenou a otevřenou světu, který ho obklopoval; někde v dálce slyšel zpěv ptáků a šumění větru v živém plotu a stromoví. Někde blízko jeho hlavy zacvrkal cvrček.

Její objetí sláblo společně s jeho; její paže a hlava teď jen volně ležela na jeho hrudi.

Oči měl stále zavřené před sluncem, které ho páliło na víčkách, ležel v karmínové tmě a 'prohlížel' si svět kolem pouze sluchem.

Ozvalo se šustění a její tělo se od něj odtáhlo; žena se posadila.

Teď se dívá dolů na něj a v očích má zraňující bolest, spodní ret se jí chvěje, na tvářích slzy.

Zaplavila ho lítost; lítost k ní, a vzápětí nato vztek na sebe sama: nebyla to její chyba, že teď toužil po klidu a ne po románu.

Otevřel oči, obrátil se na bok a zamračil se na ni.

Ale v jejích očích neviděl bolest - jen smutek, hluboké odevzdání a účast.

Ostýchavě zvedla prsty k jeho tváři, ale jeho kůže se nedotkla. Zachytil její ruku a přitiskl si ji k obličejí, překvapen, jak malá v jeho dlani byla.

Zavřel oči a stiskl její ruku silněji.

V dálce zabučela kráva, vítr se zachichotal v trávě.

Její hlas zněl hluboce a velice něžně. "Mylorde, použij mne podle své libosti. O víc nežádám."

O víc nežádám... Lásku, musí mít lásku, i kdyby to mělo být jen na minutu, i když ji při ohlédnutí zpět bude muset být jasné, že to byla touha a ne láska. I když jí přinese jen žal a bolest, musí mít lásku.

Podíval se jí do očí; byly v nich slzy.

Zase oči zavřel a vyvstanula mu před nimi Kateřinina tvář - a Tuanova vedle ní. Část z něj zůstala stranou a zpovzdálí pozorovala tváře; napadlo ho, jak hezky jim to spolu sluší, krásná princezna a mladý galantní rytíř.

Pak se mu vybavila jeho vlastní tvář vedle Tuanovy a porovnej je, zamumlala ta jeho oddělená část, jen je porovnej.

Rod sevřel pěsti a uslyšel, jak vesnická dívka tiše vykřikla překvapením a bolestí.

Uvolnil své sevření a podíval se na ni; Kateřinina tvář plula vedle její. Prohlédl si je obě, tu, která měla sklony ho využívat, i tu, která se chtěla nechat využít jím, a náhle se ho zmocnil hněv, hněv na Kateřinu pro její egocentričnost a odhodlání podřídít všechno na světě své vůli; a na vesnickou dívku pro její tichou odevzdanost a ponižující rezignaci, pro hloubku její něhy a jemnost. Hněv svíral jeho prsa stále úžeji a úžeji, hněv na to zvíře, které měl v sobě, zatímco se jeho prsty zatínaly do jejího ramene, jak ji tiskl dolů do slámy. Svíjela se bolestí a tiše křičela, dokud se jeho rty nepřitiskly na její, klejíce, kousající a zraňující, jak jí tiskl prsty pod čelist, nutil ji otevřít ústa, aby do nich bezohledně pronikl svým jazykem. Jeho ruce se rozběhly po jejím těle, prsty se jí bolestivě zatínaly do masa stále níž a níž, hnětouce ji a mačkaje.

Pak se mu její nehty zaryly do zad a celé její tělo se prohnulo v bolestivé křeči. Žena tiše zavzlykala a ztěžkla, jak všechny její svaly najednou povolily a ochably.

Polovina jeho hněvu se změnila v nic, druhá polovina se obrátila proti němu a zaútočila na něco v jeho nitru, co uvolnilo příliv výčitek svědomí.

Odvalil se na stranu, aby ji zprostil své váhy. Jeho rty byly náhle jemné, teplé a prosící; jeho ruce byly něžné, hladící a laskavé.

Nadechla se a její tělo se znovu napjalo. Hlupáku, zasyčel ten vzdálený hlas v něm. Hlupáku! Tím jí jen ublížíš ještě víc!

Podíval se jí do očí, připraven se zahanbeně odvrátit... a uviděl tam planoucí nahou touhu, žádostivou a lačnickou, která ho vtahovala do víru jejího nitra. Její rty se rozevřely, vlhké, plné a teplé, lákavé a svádějící, stahující ho stále níž a níž do oslepujících, světlem zaplavených hloubek, kde zrak ani sluch nebyli ničím; jen dotek těla na těle.

Rod se pozvedl na lokti a shlédl dolů na dívku, která ležela nahá vedle něj, zakrytá jen velice nedostatečně jeho pláštěm. Plášť lnul k jejím obrysům a Rodovy oči putovaly po jejím těle, vpíjejíce se do něj a ukládající si jeho rysy do paměti. Byl to obraz, který nechtěl nikdy zapomenout.

Pohládl ji, lehce a velice něžně. Usmála se, něco zamumlala, zavřela oči a pomalu se odvrátila.

Pak se její oči znovu otevřely; podívala se na něj z boku, rty těžké a mdlé.

"Máš smaragdové oči," zašeptal Rod.

Rozkošnický se protáhla, trochu potměšile se usmála, ovinula ruce kolem jeho šíje a stáhla si ho dolů na sebe. Pomalu, skoro ospale ho políbila a pak ho zase pustila.

Rod se jí zadíval do očí a cítil se při tom velice spokojený a smířený s celým světem. K čertu s tím, svět se klidně může jít oběsit!

Pomalu se zvedl, nespouštěje z ní oči, pak se pomalu rozhlédl a uviděl modré nebe nad hlavou... a kopečky šatů kolem nich.

Znovu se podíval dolů; v jeho světě neexistovalo nic než ona a on si s trochou překvapení uvědomil, že se mu to tak líbí. Mír, který v sobě cítil, byl nesmírný; cítil se dokonale naplněný, kompletně spokojený se světem, s životem a s Bohem zároveň - a nejvíce ze všeho s ní.

Nechal svou ruku zachvět se na pláštěm zahalené křivce jejich řader. Zavřela oči a něco zamumlala, pak, když jeho ruka znehybněla, se na něj znovu podívala. Její úsměv se změnil v pouhý přízrak a do očí se jí vkradla starost.

Začala něco říkat, pak se zarazila a místo toho řekla skoro bojácně: "Je ti dobře, pane?"

Usmál se na ni a oči měl velice smutné; pak je zavřel a pomalu přikývl.

"Ano. Je mi velice dobře."

Sklonil se, aby ji znovu políbil - pomalu, skoro bojácně - a pak se odtáhl. "Ano, je mi dobře, neskutečně dobře, mnohem lépe, než mi kdy v životě až dosud bylo."

Úsměv znovu nakrátko rozzářil její tvář; pak se odvrátila, podívala se dolů na své tělo, pak znovu na něj a v očích se jí zaleskl strach.

Sevřel ji do náručí a převálil se s ní na záda. Její tělo na okamžik ztuhlo, pak se zase uvolnilo; dívka tiše vykřikla, napůl plačtivě a napůl úlevně, zabořila si hlavu do jamky pod jeho ramenem a znehybněla.

Podíval se na záplavu vlasů zakrývající její hrud'. Dívka se líně usmála a pomalu zavřela oči.

"Rode," zašeptal mu Fessův hlas v uchu a svět kolem se zase zhmotnil.

Rod strnul a jedenkrát stiskl zuby, aby potvrdil, že slyší.

"Velký Tom už se oblékl a teď jde ke tvému stolu."

Rod se posadil a zamžoural do slunce; bylo skoro v nadhlavníku. Čas a vzdálenost pro něj znovu získaly smysl.

"Zpátky do života," zabručel a sáhl po svých šatech.

"Mylorde?"

Lítostivě se usmívala, ale v očích měla výraz ukřivdění - výraz, který se rychle rozpouštěl v hlubokém odevzdání a beznaději. "Vzpomínka na tyto chvíle bude mému srdci navždy drahá, mylorde," zašeptala, přitiskla si jeho plášť na prsa a oči se jí rozšířily.

Byla to zoufalá prosba o ujištění, ujištění, které jí nemohl se ctí dát, protože už ji nikdy v životě pravděpodobně neuvidí. Pak ho náhle zaplavil dojem, že odmítnutí jakéhokoli ujištění očekává, očekává, že ji odvrhne pro nehoráznost, s níž trvala na tom, že má nějakou hodnotu, že si jeho díky zaslouží.

Věděla, že jí prosba přinese jen bolest, a přesto prosila; protože ženy láskou žijí a ona byla žena skoro třicetiletá v zemi, kde se dívky vdávají v patnácti. Už se smířila s tím, že prožije svůj život bez lásky, a snažila se posbírat těch pár drobtů,

které se jí naskytly.

Srdce ho pro ni zabolelo a znovu se v něm probudily výčitky svědomí.

A tak jí samozřejmě řekl jednu z těch lží, které muži říkají ženám jen proto, aby je uklidnili - a pak zjistí, že jsou velice pravdivé.

Políbil ji a řekl: "To nebyl Život, děvče; to bylo to, proč se žije."

Později, když nasedl na svého koně a otočil se, aby se na ni podíval, s Velkým Tomem, který mával na rozloučenou svým dvěma děvečkám po boku, zadíval se Rod dívce znovu do očí a uviděl v nich zoufalství, nádech paniky z jeho odchodu, tichou, šilenou prosbu o ždíbínek naděje.

Ždíbínek, jak řekl Tom, byl příliš mnoho, ale Rod už tu dívku patrně nikdy neměl potkat. Ani jiskřičku naděje - třeba jen odlesk. Ale copak to mohlo uškodit?

"Řekni mi své jméno, děvče."

Byla to jen jiskřička, ale v jejích očích zaplála jako vatra. "Říkají mi Gwendylon, můj pane."

A když pak zabočili za zákrut cesty a dívky jim zmizely za nízkým vrškem, Tom si povzdechl a řekl: "Dals jí toho příliš, můj pane. Teď už se jí nikdy nezbavíš."

O mezihře ve slámě je třeba říct ještě toto: odčerpala Tomovu vitalitu natolik, že už si nezpíval. Možná si pořád broukal, ale jel od Roda natolik daleko, že nic neslyšel, a proto to nemohl říct jistě.

Rod sám jel mlčky, neschopen zaplašit z mysli ohnivé vlasy a smaragdové oči. Tiše zaklel, ale zdálo se mu, že jeho kletbě něco chybí - možná zanícení. Docela určitě mu nešla od srdce. Dalo by se říct, že to byl jen velice polovičatý pokus o zlořečení.

Rod to nepopíral. Pořád ještě se cítil velice smířený se silami stvoření. V tu chvíli by se nedokázal zlobit ani na svého kata... A to mu působilo starosti.

"Fessi."

"Ano, Rode?" Hlas zněl jakoby o něco víc uvnitř jeho hlavy než obvykle.

"Fessi, necítím se v pořádku."

Robot nic neřikal; pak se zeptal: "Jak se cítíš, Rode?"

V tom, jak to Fess řekl, bylo něco, co... Rod se ostře podíval na pseudo-koňovu hlavu. "Fessi, ty se mi směješ?"

"Směju?"

"Jo, směješ se mi. Slyšel jsi mě. Chechtáš se mi pod vousy."

"Tohle tělo žádné vousy nemá."

"Přestaň s tou komedií a odpověz mi na otázku."

Robot, s něčím, co mohlo být povzdechnutím, řekl: "Rode, musím ti připomenout, že jsem pouhý stroj. Nejsem schopen emocí... Jen jsem zaznamenal nesoulad, Rode."

"Tak takhle je to!" zavrčel Rod. "O jaký nesoulad se jedná, smím-li se zeptat?"

"V tomto případě je to nesoulad mezi tím, co člověk doopravdy je a v co si přeje o sobě věřit."

Rod ohrnul horní ret a kousl se do něj. "V co si tedy přeji věřit?"

"Že k té venkovské dívce nejsi nijak emocionálně vázán."

"Jmenuje se Gwendylon."

"Ke Gwendylon. K žádné ženě, když už o tom mluvíme. Namlouváš si, že jsi citově naprosto nezávislý a že už tě netěší to, čemu se obvykle říká 'být zamilovaný'."

"Mám lásku strašně rád, děkuji pěkně!"

"To je něco jiného," zamumlal robot, "než být zamilovaný."

"Zatraceně, nemluvil jsem přece o milování!"

"Ani já ne."

Rod stiskl rty do úzké bílé linky. "Mluvíš o emocionální intoxikaci. A jestli je tohle to, co myslíš - ne, nejsem zamilovaný. Vůbec nemám chuť být zamilovaný. A pokud k tomu mohu něco říct, nikdy v budoucnosti zamilovaný nebudu!"

"To je přesně to, v co jsem říkal, že si přeješ věřit," odušil robot.

Rod zaťal zuby a počkal, až ho zlost trochu přejde. "A jaká je tedy pravda o mně?"

"Že jsi zamilovaný."

"K čertu, člověk buďto zamilovaný je, nebo není, a zatraceně dobře to o sobě ví."

"Souhlasím, ale může si to odmítnout připustit."

"Podívej se," odsekl Rod. "Už jsem zamilovaný byl a vím, jaké to je. Je to... hm..."

"Pokračuj," pobídl ho robot.

"No, je to jako" - Rod zvedl hlavu a rozhlédl se po krajině - "víš, že je tu svět a že je skutečný, ale najednou nemáš ani jediný zatracený důkaz, že jsi středem světa a tou nejdůležitější věcí pod sluncem."

"Neměl jsi nějaký takový pocit docela nedávno?" zeptal se Fess.

"No... ano, zatraceně," zkrřivil ústa Rod.

"S Kateřinou?"

Rod civěl na temeno koňovy hlavy. "Jak to k čertu víš?" Oči se mu zúžily.

"Logika, Rode." Robotův hlas měl takřka blazeovaný přídech. "Pouhá logika. A jak ses cítil, když jsi byl s Gwendylon?"

"No..." Rod pokrčil rameny a protáhl se. "Báječně, Fessi. Lépe než kdy v životě. Svět je najednou čistší a dny mladší. Cítím se tak zdravý a dobrý, že je to až neuvěřitelné. Je to pravý opak toho, jak se cítím, když jsem zamilovaný, ale líbí

se mi to." Rod se náhle zamračil na Fessův zátylek. "No?"

Robot pokračoval v klidné chůzi, mlčky.

"Ukousl sis jazyk?"

"Nejsem vybaven jazykem, Rode."

"Neutíkej od tématu."

Kůň byl ještě chvíli zticha a pak řekl: "Mýlil jsem se, Rode. Miluješ a jsi milován - ale nejsi zamilovaný."

Rod se zamračil na prašnou cestu dole. "Proč-ne, Fessi?"

Robot ze sebe vydal zvuk podobný povzdechnutí. "V čem se ty dvě ženy odlišují, Rode?"

"No..." Rod několikrát naprázdno přežvýkl. "Gwendylon je lidská. Chci říct, že je jen obyčejná, každodenní žena, jako já jsem obyčejný muž."

"Ale Kateřina je něco víc?"

"Ach, ona je přesně ten druh ženy, který bych nejraději postavil na oltář... taková, kterou je třeba zbožňovat, a ne se jí dvořit..."

"A ne milovat?" napověděl robot. "Rode, z těch dvou žen, která je lepší člověk?"

"Hm... Gwendylon."

"Vynesení rozsudku," řekl robokůň, "se odročuje."

Panství Loguirů byla velká, široká pláň mezi horami a mořem. Na východě a na severu ji ohraničovaly nízké hřebeny hor; na jihu se v polokruhu táhla pláž; strmý, sto stop vysoký útes se tyčil na severozápadě. Z jedné strany na ni útočil oceán, z druhé strany se řítil do údolí vodopád. Dlouhá mohutná řeka se klikatila plání k moři.

Pláň se skládala z šachovnice políček, tu a tam narušených chatrčemi Loguirových lidí.

Tom s Rodem stáli na pokraji jednoho z horských lesů, z nichž vedla severní cesta dolů do údolí.

Rod pomalu otočil hlavu a obhlédl okolí. "A kde je hrad?" zeptal se.

"Přece za vodopádem, pane."

Rod trhl hlavou a podíval se na Toma; pak přejel očima podél cesty.

Vedla přes planinu až k vodopádu a tam, kde se zvedal útes, byla ve skále vytesána velká brána s padací mříží a padacím mostem vedoucím přes přirozený příkop, vytvořený jedním z bočních ramen řeky. Lord Loguire zjevně proměnil útes ve svůj domov.

Rodovo obočí se nakrabilo a vytvořil se mezi ním velký otazník. "To je hráz, to po obou stranách padacího mostu, Velký Tome?"

"Ano, pane; a říká se, že v ní jsou nálože střelného prachu."

Rod pomalu přikývl. "A země před bránou se svažuje. Takže když zaklepou nezvaní hosté, stačí jen odpálit hráz a všechny spláchne třicet stop vysoká stěna vody. Velice chytré. Pak už postačí jen sedět a čekat. Vodopád hradu dodává dostatek čerstvé vody, takže jedinou starostí zůstává jídlo."

"Říká se, že uvnitř jsou velké zahrady," dodal Velký Tom.

Rod potřásl hlavou v tichém obdivu. "Jsou tam dokonale v bezpečí a vybaveni na deset let obléhání. Bylo to místo někdy dobyto, Tome?"

Obr zavrtil hlavou. "Nikdy, pane." Zašklebil se.

"Zdá se, že ten člověk, co to postavil, byl trochu paranoik... Ale předpokládejme, že tam mají pár rezervních pokojů pro unavené pocestné, co říkáš?"

Velký Tom ohnul rty. "Jistě, pane, pokud by se jednalo o šlechtice. Loguirova pohostinnost je pověstná. Ale lidé, jako jsem já, a třeba i vy, kteří jsou míň než panoši, hledají pohostinnost v chatrčích."

Slunce zamrkalo. Rod se zamračil a podíval se na oblohu. "Zase ten zatracený pták. Copak nechápe, že jsme pro něj příliš velká svačinka?" Sejmul svou kuši a začal ji natahovat.

"Ne, pane." Velký Tom zvedl ruku. "Už jsi na něj vyplýtl čtyři šipky."

"Prostě se mi nelíbí, když mne něco shora sleduje, Tome. Nemusí to být vždycky to, co si myslíš." Tomovo čelo se po tom kryptickém sdělení nakrabilo. Tom si přiložil pažbu k rameni. "Kromě toho, poslední čtyři dny na něj střílím pravidelně jednou denně; už se z toho pomalu stává zvyk."

Tětiva zadrnčela a šíp vystřelil, ale pták byl zase rychlejší. Šíp prosvístěl místem, kde se nacházel před chvílí, uletěl ještě nějakých padesát stop a pak začal padat. Pták, který vyletěl ještě výš, je pozoroval nehnutě.

Velký Tom pozvedl obočí a zašklebil se. "Nikdy ho nedostaneš, pane. To kuře ví, k čemu je kuře."

"Skoro to tak vypadá." Rod si znovu zavěsil kuši na záda. "Co je to za země, když pod každým stromem žije elf a sokoli na obloze tě špehují?"

"To není sokol, pane," opravil ho Velký Tom. "To je říční orel."

Rod zavrtil hlavou. "Začal nás sledovat hned druhý den cesty. Co by dělal říční orel tak daleko od vnitrozemí?"

"To já nevím, pane. Ale můžeš se ho zeptat."

"A vůbec by mne nepřekvapilo, kdyby mi doopravdy odpověděl," zabručel Rod. "No, ublížit nám zřejmě neublíží, a my máme horší problémy. Přijeli jsme sem, abychom se dostali do hradu. Umiš zpívat, Velký Tome?"

Tom vytřeštil oči. "Zpívat, pane?"

"Jo, zpívat. Nebo hrát na dudy nebo něco jiného..."

Tom se kousl do rtu a zamračil se. "Dokážu vyloudit nějaké zvuky na pastýřskou fujaru a napůl mrtvý člověk by to třeba mohl považovat za hudbu. Ale co je to za pošetilost, pane?"

"Hloupá pošetilost." Rod rozvázal svůj sedlový vak a vytáhl z něj malou harfu. "Od této chvíle jsme potulní pěvci.

Doufáme, že obyvatelé útesu zrovna po hudbě prahnou." Vytáhl ze sedlového vaku altovou flétnu a podal ji Tomovi.

"Myslím, že se to fujare dost podobá."

"Ano, pane, velice. Ale -"

"Ale, nestarej se, dovnitř nás pustí. Lidé, kteří bydlí daleko od hlavního města, často nejsou v obraze; lační po novinkách a nových písničkách, a potulní pěvci nabízejí obojí. Znáš 'Heigolandskou romanci'?"

"Nikoliv, pane."

"Škoda, ta má v přístavním městě vždycky úspěch. No, nevadí. Po cestě tě to naučím."

Rozjeli se dolů cestou, zpívající sice neuměle, ale s chutí. Říční orel zakřičel a odletěl pryč.

"Nesete novinky ze severu?" zeptal se strážný dychtivě; a Rod, který si byl vědom, že potulní pěvci byli středověkými ekvivalenty žurnalistů, odpověděl souhlasně.

Teď stál spolu s Tomem před shromážděním osmašvaceti šlechticů, jejich žen a sluhů ve věkovém rozmezí od hezkých, sotva dospělých služiček až po devadesátiletého hraběte z Vallenderie a všichni měli stejně nedočkavý lesk v očích. Jenže Rod neměl, co by jim řekl.

Co na tom, pomyslel si, však už si něco vymyslí. Nebude prvním žurnalistou, který to tak udělal.

Zemitý starý vévoda Loguire seděl ve velkém dubovém křesle ve středu celé společnosti; nezdálo se, že by Roda poznal. Ale Durer ano; stál shrben nad Loguirovým levým ramenem a očima si Roda nenávisťně měřil. Kdyby ho však odhalil, nic dobrého by mu to nepřineslo a on to věděl; Loguire stále miloval svou neteř, ačkoliv se od ní tak lišil. Přijal by Roda jako čestného hosta za to, že Kateřině zachránil život.

Byl to Loguire, který kladl otázky za celý svůj lid, a Rod, který věděl, že vévoda má velice osobní důvod zajímat se o zprávy z Clovisova domu, odpověděl v tom směru, že na severu vládne klid. Jistě, člověk slyší řeči a tu a tam zahlédne znamení Domu, ale to jsou jen řeči a řeči - a tak dál.

Pak se spolu s Velkým Tomem pustil do přednášení 'Romance helgolandské'. Shromáždění upadlo do užaslého mlčení, pak úšklebky vymizely a ruce začaly tleskat do rytmu.

Velkého Toma to povzbudilo natolik, že přidal na tempo i na hlasitost; Rod se ho pokusil mírnit, zatímco s obavami zkoumal tváře publika.

Starý vévoda se pokoušel tvářit striktně odmítavě, ale příliš mu to nešlo. Vysoký štíhlý muž asi tak Rodova věku, který stál po vévodově pravici, se začal usmívat a tvář se mu rozjasnila, třebaže byl předtím ztělesněním netečnosti, sebelibosti a hořkosti. Starší syn, usoudil Rod, nenávisťný slaboch, plný v Durerově moci.

Bylo snadné rozpoznat Loguirovy poddané šlechtice; všichni byli bohatě oděni a obklopeni ještě bohatěji oděnými vyzábělými a svraštělými muži: svými rádci, Durerovými lidmi.

Rod si byl naprosto jist, že cokoliv Durer navrhne, setká se s hromadným souhlasem všech jižních pánů, s výjimkou lorda Loguira.

A Loguirův hlas samozřejmě platil samojediný víc než hlasy všech jeho vazalů. Rod si vzpomněl, co při svém odchodu slíbil Kateřině: "Nikdo královně neublíží, dokud já budu naživu..."

Dokud budu naživu..."

Jejich vystoupení mělo doslova skvělý úspěch. Rodovi se dařilo setrvat na mírně oplzlé než politické hladině a držel se na úzké hranici mezi risqué a pornografií. Publikum bylo nadšeno a Rod usoudil, že tenké uši musí být na Gramayre dominantním genetickým rysem. Také si všiml, že oči všech služiček nyly spíš při pohledu na něj, než na Velkého Toma, a pokoušel se pochopit proč. Ovšem nezdálo se, že by to Tomovu egu nějak škodilo.

Ale tu a tam položil některý z rádců otázku, která se nedala jen tak přejít, a když se Rod v odpověď zmínil o tom, že se mezi lidmi na severu povídá, že by Clovisův dům mohl povstat proti koruně, zazářila jim v očích škodolibá radost.

Alespoň to bylo pochopitelné. U revoluce je nejdůležitější, aby začala; převzít kontrolu vždycky můžeš i dodatečně.

To bylo pochopitelné; ale teď, když bylo po zpívání, a Rod se odebral na půdu, která byla jemu a Velkému Tomovi přiřknuta jako dočasné útočiště, musel stále uvažovat o pohledech, kterým ho pronásledovaly služby. Kdyby se dívaly na Toma, bylo by mu všechno jasné a čekal by, že půda už bude plná, protože Tom šel napřed.

Ale pohledy nemohly znamenat totéž, když byly určeny jemu -pokud se povolání potulných pěvců netěšilo mnohem větší popularitě, než si myslel.

A tak byl ještě víc zmaten, i když ne překvapen, když mu jedna ze služiček nabídla džbánec vína.

"Svlaž si své vyprahlé hrdlo, pane pěvče," zamumlala tiše a oči se jí leskly, když mu džbánec podávala.

Podíval se na ni koutkem oka a váhavě džbánec přijal; nemělo smysl představit se jako nevychovanec.

"A dovol mi," zašeptala, zatímco pil, "abych zahrála tvé lůžko, máš-li chuť."

Rod vyprskl a rozkašlal se, pak se na ni pozorně podíval. Dívka měla oblé tvary a bujně poprsí a široká ústa s plnými rty - svým způsobem úplně jako Gwendylon...

Jat náhlým podezřením, Rod se na děvče zadíval ještě pozorněji; ale ne, oči téhle dívky byly na vnějších koutečích trochu zvedlé a nos měla rovný a dlouhý, kromě toho, oči i vlasy měla černé.

Suše se usmál, dopil zbytek vína ve džbánu a vrátil jí ho. "Díky, děvče, děkuji ti pěkně."

Bylo to příznačné, že přišla za ním a ne za Velkým Tomem. Tom byl určitě větší kus chlapa, ale Rod byl tím, kdo měl postavení. Čubičky, jako je tohle děvče, pomyslel si, se nestarají o to, jaký chlap je, ale co je, zvláště když je na společenském žebříčku výš než ony.

"Děkuji ti," řekl znovu, "ale byl jsem dlouho na cestě a umdlévám únavou." Skvělá řeč, pomyslel si. Jen tak dál a začne pochybovat o mé mužnosti. Alespoň mne pak nechá na pokoji.

Služebná sklopila oči a kousla se do rtu. "Jak si přeješ, pane." Pak odešla a nechala Roda, aby ji sledoval pohledem.

Nezdá se, že by si z jeho odmítnutí něco dělala. Když si to Rod uvědomil, pocítil skoro vztek... ale nebylo to spíš tím vítězoslavným výrazem, který se jí mihl v očích, zábleskem radosti? Rod pokračoval v cestě a přitom uvažoval, jestli se

nějakou náhodou neocitl na stránkách učebnice machiavellistiky.

Dveře na půdu byly zavřeny a přesně jak Rod předpokládal, zevnitř se ozývalo tlumené ženské kvičení, doprovázené Tomovým basovým smíchem, jenž rovněž potvrzoval jeho předpoklad. Rod filozoficky pokrčil rameny, upravil si harfu na zádech a vydal se zpátky po dlouhém, točitém schodišti. Věděl, jak užitečně využít času. Hrad byl očividně vystavěn paranoikem a bylo jisté, že se v něm nacházejí tajné chodby.

Pomalů procházel hlavní chodbou a pohvizdoval si. Žulové zdi byly zbarveny do okrova, lemovány naaranžovanými brněními a tu a tam osamocenou tapisérií. Některé z tapisérií byly velké a dosahovaly od stropu až k zemi; Rod si jejich rozmístění pečlivě uložil do paměti. Bylo velice pravděpodobné, že alespoň některé z nich ukrývají vchody do tajných chodeb.

Z hlavní chodby se pravoúhle rozbíhalo dvanáct vedlejších chodeb. Když došel k sedmé, zmocnil se ho pocit, že jeho kroky získaly ozvěnu - velice zvláštní ozvěnu, která zněla jako dva kroky za každý jeho vlastní. Zastavil se, aby si prohlédl tapisérii; ozvěna udělala ještě dva kroky a pak zastavila rovněž. Rod koutkem oka zachytil mihnutí svažitého, přepychově oděného strašáka; zdálo se mu, že poznal Durera, ale v té rychlosti bylo těžké říct to s určitostí.

Odvrátil se a pokračoval chodbou, broukaje si 'Já a můj stín'. Ozvěna začala znovu.

Rod se považoval za docela družného člověka a společnost mu nijak zvlášť nevadila. Ale mohl se klidně vsadit, že s Durerem za patami se tady toho moc nedozví. Ergo musel vymyslet nějaký způsob, jak se jeho nechtěné společnosti zbavit. To nebude lehké, protože je jisté, že Durer zná hrad velice podrobně, zatímco Rod ho nezná vůbec.

Ale devátá odbočka se zdála být pro tento účel docela příhodná - byla neosvětlená. Zvláštní, pomyslel si Rod; ostatní chodby byly osvětleny pochodněmi umístěnými každých pár kroků. Ale tady bylo tma jako v Karlových Varech před začátkem sezóny; taky tam byl tlustý koberec prachu bez jediné stopy po lidských nohou. Ze stropu hustě visely pavučiny, ze zdi stékaly kapičky vody, svlažující ostrůvky mechu.

Ale hlavním jejím rysem byla tma. V prachu by zanechal zřetelnou stopu, ale temnota mu poskytovala příležitost zmizet v chodbě nenápadně a Durer nemohl předpokládat, že tamtudy půjde.

Rod zabočil do chodby, rozkýchal se v prachu, který se zvedl pod jeho nohama, a přitom zaslechl zašarmocení za svými zády. Na rameno mu dopadl pařát a on se rychle obrátil, připraven udeřit.

Ano, byl to Durer, měřící si Roda svým obvyklým pohledem, ve kterém se podezíravost mísila s nenávistí. "Co tady hledáš?" zakrákal.

Rod smetl jeho kostnatou ruku ze svého ramene a opřel se o zeď. "Nic zvláštního, jen se tak rozhlížím kolem. Zrovna nemám nic lepšího na práci, leda že by sis přál poslechnout píseň?"

"Jdi s tím svým kvákáním k čertu!" odsekl Durer. "A přede mnou si na pěvce hrát nemusíš; já vím, kdo jsi."

"Ano?" Rod pozvedl obočí. "Jak víš, že ve skutečnosti nejsem pěvec?"

"Slyšel jsem, jak zpíváš. Teď táhni do svého pokoje, pokud nemáš co na práci jinde."

Rod se poškrábal na nose. "Hm, co se mého pokoje týče," řekl jemně, "vypadá to, že můj společník pro něj našel lepší upotřebení než spánek. Takže jsem v poněkud choulostivé situaci, jestli mi rozumíš."

"Skandál!" zasyčel rádce.

"Ach ne, řekl bych, že Velký Tom bere tyto věci velice přirozeně. A jelikož teď nemám kde být, myslel jsem si, že nemůže škodit, když se tu trochu porozhlédnu."

Durer ho probodl pohledem o intenzitě laserového paprsku. Pak, velice váhavě, o několik kroků ucouvl.

"To je pravda," řekl. "Nejsou zde žádná tajemství, která bychom před tebou museli skrývat."

Rod se násilím ovládl a redukoval záchvat smíchu na mírnou křeč ve svém nitru.

"Nemůžeš však vědět," pokračoval strašák, "že v těchto místech straší."

Rod pozvedl obočí. "Neříkej." Zatahal se za spodní ret a zamyšleně si Durera změřil. "Zdá se, že znáš hrad dokonale."

Durerovy oči zaplály jako elektrický oblouk. "Žádný, kdo v tomto hradě bydlí, nemůže o sobě něco takového tvrdit."

Ale já jsem Durer, rádce vévody Loguire! Je mou povinností znát dobře jeho hrad - ne však tvou!"

Ale Rod už se odvrátil a podíval se do temné chodby. "Víš," řekl zadumaně, "ještě nikdy jsem neviděl ducha..."

"Nikdo, kdo zůstal na živu, aby o tom mohl vyprávět, ho neviděl! Vejít tam je akt čiré hlouposti!"

Rod se dobrosrdečně usmál. "Fajn, to je pro mne jako stvořené. Kromě toho, setkání s duchem by mohlo dát vzniknout skvělé baladě."

Mužik vytřeštil oči, pak mu po tváři přeběhl pohrdavý úsměv. Začal se dusit smíchem, který zněl, jako když se táhne řetěz po rezavém železe: "Pak tedy jdi, blázne! Však uvidíme, jestli toho nebudeš litovat!"

Rod se zašklebil, pokrčil rameny a vešel do temné chodby.

"Moment!" křikl na něj Durer.

Rod si povzdechl a otočil se. "Co zase chceš?"

"Než se vydáš vstříc své smrti," řekl Durer a oči se mu horečnatě zaleskly, "řekni mi: kdo jsi?"

Mráz přeběhl Rodovi po zádech. Připadalo mu, jako by mužik si viděl skrz jeho kůži.

Opřel se o zeď, snaže se vypadat co nejvíc nenuceně "Pěvec, přirozeně. Co jiného bych měl být?"

"Nikoliv, jsi hlupák! Copak si myslíš, že jsem slepý? Jsi špion!"

Rodova ruka sklouzla na jílec dýky. Jeho svaly se napjaly.

"Špion z Clovisova domu!" zavyl Durer.

Rodovy svaly se uvolnily a ulehčeně si vydechl, aniž si vůbec uvědomil, že zadržoval dech. "Hádej znovu, skrčku."

Durer se zamračil. "Nejsi z Domu? Pak tedy... Ne, jsi jejich špion! Ani teď jsi to nepopřel!"

V Rodově mozku se náhle rozběsklo.

Pohodlně se opřel o zeď, ruce si založil na prsou a zašklebil se. "A jaké zájmy máš v Clovisově domě ty, drahý rádce?"

Proč by měl chtít Clovis vědět, co tady podnikáš?"

"Ha!" zasyčel Durer a oči se mu vzteky rozšířily. "Hlupáku, myslíš si, že ti odpovím na takové... Aha! Hanba na mou starou hlavu, že ji to hned nenapadlo! Jsi špionem královny!"

Rod odstoupil ode zdi a uvolnil svou dýku z pochvy. Nijak zvlášť se nestaral o to, jestli Durer ví, že ho Kateřina poslala; ale odpovědět mu nechtěl. "Na něco jsem se tě ptal," řekl tiše.

V mužíkových očích se objevil strach. Uskočil, až zády narazil na zeď. "Zadrž! Stačí, když zavolám, a je tady tučet zbrojnošů!"

Rod mu věnoval pohled, který byl něčím mezi úsměskem a zašklebením. "To by ti moc neprospělo, kdybys byl mrtvý dřív, než by sem dorazili." Kývl směrem k temné chodbě. "Navíc bych pravděpodobně zmizel, než by mne zahlédli."

Mužík vyděšeně vytřeštil oči a začal se třást.

Ale ten starý parchant měl tuhý kořen, to mu Rod musel přiznat. Jeho hlas zněl jako hlas cikád na podzim, ale přesto promluvil. "Možná... jen možná, opravdu nemáš nic společného s Clovisovým domem! A pokud jsi přišel od královny, pak jsi zde samozřejmě vítán!"

Rod napůl odvrátil hlavu a změřil si muže kosým, podezřivým pohledem.

"Řekl jsem ti, co sis přál slyšet!" Rádce rozhodil s patetickou dychtivostí ruce. V očích se mu objevila podivná světélka. "Ano, a řeknu ti i den, kdy vyrazíme na královnino hlavní město! Můžeš jí to říct a ona může vyrazit na jih, abychom se setkali v půli cesty! Dokonce i to ti řeknu!"

Vyskočil a zaťal prsty jako drápy. "Jen se drž dál od té chodby! Pokud přicházíš od královny, nechci, abys přišel o život!"

Rodova tvář byla nehybná jako kámen. "Ne. Ale něco tam skrýváš a já mám podivné tušení, že je to mnohem důležitější než datum, na které je stanoveno povstání. Myslím, že se tam přece jen podívám." Obrátil se a vykročil do zaprášené chodby.

Durer běžel několik kroků za ním a kvílel: "Ne, ne! Musíš zanést zprávu na sever! Jdi odtamtud, hlupáku!"

Rod pokračoval v chůzi.

Mužík za ním prskal vzteky. "Tak jsi tedy jdi vstříc své smrti! Nepotřebujeme tě! Zanesu zprávu na sever sám! Zemři, blázne, když ti není rady!"

Jeho ječení a hysterický smích se ozvěnou odrážel ode zdí, mučil Rodovy uši a zanikal v zatuchlých, temných hlubinách hradu Loguire. Když Rod zahnul za roh, smích utichl. Zmizel i poslední slabý odlesk světla pochodní z hlavní chodby; tma teď byla dokonalá.

Rod pomalu kráčel dál, kousaje se do spodního rtu. Mužík očividně skutečně věřil, že umře... což je zvláštní, přihlédneme-li k tomu, že Roda od cesty chodbou zrazoval. Znamenalo to, že skutečně chtěl, aby Rod doručil zprávu o připravovaném povstání proti Kateřině. Ale proč chtěl hrát s povstanci dvojí hru?

Pokud se nějakým způsobem nejednalo o trojí hru...

Také bylo zřejmé, že v hloubi této chodby něco ukrývá, a bojí se, že to Rod najde a nějak se mu podaří zůstat při tom naživu.

Na druhé straně čekal, že zemře, což zase znamená, že nemůže Durerovo velké tajemství nikomu prozradit...

Pokud by samozřejmě...

Rod se zastavil, shledávaje, že neví, kudy kam. Měl matný dojem, že zatímco uvažoval, několikrát zahnul za roh, ale nedokázal si vzpomenout na kterou stranu ani kolikrát.

Hlas se mu maličko chvěl, když zašeptal: "Fessi."

"Ano, Rode," odpověděl okamžitě lhostejný hlas za jeho uchem. Bylo to svým způsobem uklidňující.

"Fessi, jsem ve strašidelné části hradu."

"Strašidelné?"

"Má takovou pověst."

Po krátké odmlce robot řekl: "Rode, analýza tvého hlasu indikuje mírný strach. Nevěříš na duchy, že ne?"

"Ne, nevěřím. Ale tak mě napadlo, Fessi - nevěřil jsem přece ani v elfy. Nebo Banshee. Nebo -"

"Elfové," přerušil ho Fess, "jsou mýtické postavy."

"Hm, Fessi..."

"Ano, Rode?"

"Od chvíle, kdy jsme tu přistáli, jsem se setkal s několika elfy."

"A fait accompli," připustil robot váhavě, "což jsem nucen přiznat. Ještě nemám dost údajů, abych vysvětlil konflikt s několika základními principy."

"Pak jsi na tom stejně jako katolíci," zavrčel Rod. "Ale alespoň to není horší?"

"Ne-e-e." Robot se zamyslel. "Vstup prvních údajů u mne způsobil přetížení, ale mezitím jsem se tomu přizpůsobil."

"Takže sis pořád jistý, že musí existovat nějaké racionální vysvětlení."

"Přesně tak."

"A jsi schopen zařizovat praktické záležitosti?"

"Naprosto schopen."

"Protože jsi si jist, že je časem nějak srovnáš se zákony vědy."

"To je naprosto jisté, Rode."

"Teď mluvíš jako jezuita," zavrčel Rod. "Ale jeden z faktů je, že mám strach. A to z velice dobrého důvodu. Fessi..."

"Ano, Rode?"

"Pokud na téhle bláznivé planetě existují elfi, proč ne duchové?"

Další odmlka, pak Fess váhavě připustil: "Neexistuje důkaz, který by tuto hypotézu přímo vylučoval."

Zasténání, tak tiché, že ho Rod stěží slyšel, a přitom tak hlasité, že mu projelo až do morku kostí, otfásko stěnami

chodby.

Rod zalpal po dechu: "Co to bylo?"

"Soubor zvukových vln o nízké frekvenci a vysoké amplitudě," odpověděl Fess pohotově.

"Díky, doktore Výklouzi. Co je způsobilo?"

Zasténání se ozvalo znovu a přímo před Rodovou hlavou se objevil mlžný oblak s prázdnými černými očima a černým jícenem úst, visící ve vzduchu.

Rod zaječel a hodil sebou ke zdi. Strach mu zauzlil střeva, strach mu proměnil nohy ve vosk, strach mu změnil mozek v rosol a sevřel mu srdce.

Ozvalo se další zasténání, o půl oktávy výš než předchozí, a Rod škulbl hlavou doprava. Tam se vznášel druhý duch.

Třetí zasténání a Rod obrátil oči v sloup; třetí přízrak visel přímo nad ním.

Tři duchové pluli vzduchem rovnou k němu a tlačili ho ke kamenné zdi. Jejich ústa vytvářela velká temná 'O', mrazivé kostěné prsty se po něm natahovaly.

Skrz ochromující paniku se Rodovým mozkiem prodírala jediná myšlenka: Fess v duchy nevěří.

"Duchové!" vyjekl Rod. "Duchové, Fessi, duchové!"

"Duchové," zadekloval robot, "jsou nehmotní, i kdyby existovali. Nejsou projevem hmoty ani energie, a tudíž nemohou hmotné bytosti způsobit žádnou škodu."

"Řekni to jim! Řekni to jim!" ječel Rod.

Ruka, která tiskla jeho srdce, se sevřela. Zalpal po dechu a rozkašlal se. Něco tísnilo jeho plíce, ocelový pás kolem jeho hrudi, který se stále svíral a svíral... Strach byl fyzická věc, nejasně se rýsující přítomnost, ozbrojená a nenávistná. Strach mohl ochromit, strach mohl zabít...

"Rode, zacpi si uši."

Rod se pokusil uposlechnout robotovu rozkazu, ale nemohl. "Fessi!" zaječel, "Fessi, já se nemohu hýbat!"

Náhle mu lebkou projel hlasitý, uširvoucí řev, který na okamžik přehlušil i sténání. Zformoval se do monotónních slov: "Z-A-C-P-I S-I U-Š-I."

A strach byl pryč, zmizel - nebo alespoň skoro zmizel; redukoval se na mrazivý, známý tlak v žaludku. Rod se zase mohl hýbat, stejně snadno jako dřív. Nacpal si prsty do uší. Bzučení ustalo a on znovu uslyšel duchy, jejichž sténání se teď ozývalo jakoby z dálky. Znovu se v něm zvedla vlna strachu, ale už ne ochromující.

"Slyšíš je, Rode?"

"Jo, ale už to není tak zlé. Co je to, Fessi?"

"Nic zvláštního, Rode. Jejich sténání obsahuje harmonické frekvence v podzvukové části spektra, schopné u zástupců tvého druhu indukovat strach."

"Aha."

"Tón, který indukuje strach, vzniká simultánní emisí subsonických harmonií všemi třemi přízraky."

"Takže k tomu, aby mne vystrašili, musí být všichni tři?"

"Správně, Rode."

"A já nejsem doopravdy vystrašený, jen mám pocit, že se bojím?"

"Opět správně."

"Fajn, to je úleva. Na minutu už jsem se bál, že se ze mne najednou stal zbabělec."

"Všichni lidé se někdy bojí, Rode."

"Ano, ale jen zbabělec dovolí, aby ho strach odradil."

"To je přebytečné stanovisko, Rode."

"Ále, k čertu s teorií! Omluv mne, zatím co ji budu uvádět do praxe."

Rod odstoupil ode zdi. Pak pokračoval v chůzi, přímo skrze duchy, kteří se vznášeli před ním. Sténání náhle ustalo a pak, se zoufalým zavytím, duchové zmizeli.

"Jsou pryč," zaskřehotal Rod.

"Přirozeně, Rode. Jakmile jsi předvedl, že se jich nebojíš, dostali strach z tebe."

"A-a-ano," vydechl Rod. Zešíroka se rozkročil, opřel si ruce v bok, zaklonil hlavu a zašklebil se. "Tak co, bubáci! Ještě někdo pochybuje, kdo je tady pánem?"

Stál a poslouchal, jak ozvěna jeho hlasu zaniká v prázdných chodbách. Hlasitá slova tu mohla znít docela působivě.

Ze vzduchu mu odpověděl ponurý, hřbitovní hlas: "Nech nás na pokoji, smrtelníku. Nech nás klidu našich hrobů."

Nikomu tady v našich chladných příbytcích neubližujeme."

"Nikomu kromě lidí, kteří sem přijdou," odsekl Rod. "Ty zabijíte tak, jako byste zabili mne - tíhou strachu."

"Jen několik," zasténal duch. "Jen velmi málo jich bylo. Byli to jen blázni a hlupáci."

"Jestli jste tu zabili jen jediného člověka," křikl Rod v odpověď, "pak jste jich zabili víc, než bylo dobré!"

"Ty bys nezabíjel, člověče, kdybys bránil svůj dům?"

Rod si pohrdavě odfrkl. "Jaké právo máte na tyto chodby?"

Náhle byl duch zase tady a vznášel se přímo před ním. "Kdysi jsem býval Horaciem, prvním vévodou z Loguire!"

zaburácel zlostně. "To já postavil tuto pevnost! Nemám snad právo na jednu ubohou studenou chodbu?"

Strach se opět zavrtal do Rodova břicha; ucouvl o krok, pak zaťal zuby a znovu vykročil vpřed. "Máš tady jistá práva," připustil. "A vlastnická práva jsou devět desetin zákona. Ale kolik lidí jsi zabil, abys svého vlastnictví dosáhl?"

"Ani jediného." Duch to vyslovil skoro nešťastně. "Všichni zemřeli strachy."

Rod přikývl a přehodnotil svůj názor na ducha. Horacio zjevně nezabíjel, pokud se tomu mohl vyhnout. Na druhé straně ho ale zřejmě docela těšilo, když to bylo nevyhnutelné...

"Nechci ti ublížit, Horacio." Rod se ironicky zašklebil. "Copak bych ti mohl ublížit, i kdybys chtěl?"

Duch trhl hlavou a jeho prázdné oči se upřely na Roda. "Ty nevíš, smrtelníku?"

"Duch," zazněl Fessův hlas za Rodovým uchem, "může být jako všechny nadpřirozené bytosti zraněn chladným železem nebo stříbrem, nebo prostřednictvím jiného dobře vodivého média, ačkoliv zlato je pro tyto účely obvykle pokládáno za příliš nákladné."

Duch jako by se zvětšil a postoupil o krok proti Rodovi.

Rod ucouvl a vytáhl dýku. "Zůstaň, kde jsi," napomenul ho. "Chladné železo, vzpomínáš si?"

"A pak," pokračoval Fess, "znáš také tajemství jeho síly. Mohl bys sem přivést armádu se zátkami v uších."

"A pak," řekl Rod, "znám tajemství tvé síly. Mohl bych sem přivést armádu se zátkami v uších."

Duch se zarazil a obličej se mu protáhl. "Myslel jsem, že jsi říkal, že to nevíš."

"Vím. Ustup o krok, pokud by ti to nevadilo."

Duch váhavě ucouvl a zasténal. "Jaký to přízrak stojí na tvé straně a pomáhá ti?"

Rod se zašklebil. "Černý kůň, vyrobený z chladného železa. Je sice v hradní stáji, ale může se mnou mluvit i odtamtud."

"Pooká!" zavyl Horacio. "Přízračný kůň, zrádce světa duchů!"

"Ne." Rod pochmurně zavrtěl hlavou. "Vůbec to není duch. Řekl jsem, že je vyrobený z chladného železa, ne?"

Duch rozhodně zavrtěl hlavou. "Nic takového existovat nemůže."

Rod si povzdechl. "Tak o tom nerozumuj. Víc, věř, je toho na zemi a na nebesích, milý Horacio, než se vám filozofům ve snu zdá! Ale to jen tak mimochodem. Všechno, co by tě teď mělo zajímat, je, že ti protentokrát nemíním ublížit. Jen tady něco hledám. Trochu se tu porozhlédnu a zase půjdu. OK?"

"Ty jsi tu pán. Proč se ptáš?" řekl duch hořce.

"Zdvořilost," vysvětlil mu Rod. Pak ho najednou něco napadlo. "Mimochodem, jsem pěvec..."

Duch úžasem otevřel ústa, pak se vrhl vpřed a dychtivě rozpráhl paže: "Hudba! Ach, sladké tóny písní! Zahraj nám, pane, a budeme ti plně k službám!"

"Počkej na moment." Rod zvedl ruku. "To tys nechal vystavět tyto chodby, Horacio Loguire, a proto bych tebe měl požádat o svolení kráčet v nich pokojně. Dej mi je a já ti zahraju."

"Můžeš kráčet, můžeš kráčet, kudy si přeješ!" ujistil ho duch spěšně. "Jenom už nám zahraj, člověče!"

Velice hezké, pomyslel si Rod. Chytrý způsob, jak mu zachovat tvář. Koneckonců, jaký by mělo smysl dělat si nepřátele z těch, kteří ti mohou pomoci.

Vzhlédl, rozhlédl se a utrpěl menší šok. Byl obklopen souvislou zdí duchů minimálně na tři řady hlubokou a všichni hladově vyvalovali oči jako lidé na pokraji smrti hladem v továrně na špagety.

Suše polkl a sundal harfu, s tichou modlitbičkou za to, že neměl možnost odložit ji na půdě.

Sáhl do strun a shromáždění duchů vydalo hlasité zasténání extáze, podobné mumlání pohřebních zvonů ve větru.

Roda napadlo, že je v báječné pozici na uzavírání výhodných obchodů. "Poslyš, lorde Horacio, když zahraji dvě písně, prozradíš mi, kde jsou tajné chodby?"

"Ano, ano!" kýval hlavou duch horlivě. "Hrad i všechny mé državy jsou tvé! Celé království, přeješ-li si to. Jenom už hraj, člověče! Po celých deset stovek let jsme neslyšeli jediný akord lidské hudby! Jen hraj a celý svět bude tvůj!"

Rodovy ruce se rozběhly po strunách a duchové se roztřáslí jako školačky po prvním polibku.

Zahrál jim 'Zelené pláně' a 'Opilého námořníka', což byly nejstarší písně, které znal. Z toho přešel na 'Půlnoc duchů' a 'Nešťastná slečna Baileyová'. Už už se chtěl pustit do 'Přízračných jezdců', když ho napadlo, že se duchům třeba písničky o duších moc nelíbí. Koneckonců, smrtelníci si pro pobavení vyprávějí duchařské historky, takže duchové by naopak mohli ocenit písně o obyčejném, každodenním životě, něco pokojného a uklidňujícího, vzpomínky na zelené pastviny a bublající potůčky a zemi dunící pod kopyty stád.

A tak místo toho zahrál tolik z Beethovenovy Šesté, kolik si dokázal vzpomenout, což nebylo na irskou harfu zrovna lehké.

Poslední tón konečně dozněl v duté se rozléhajících chodbách. Duchové byli na moment zticha, pak ze sebe vydali uspokojený, ale lítostivý povzdech.

Potom se ozval dunivý hlas Horacia Loguire: "To byla hezká písnička." A pak, velice opatrně, dodal: "Zahraj ještě jednu, člověče."

Rod se usmál a rozhodně zavrtěl hlavou. "Hodina už pokročila, mylorde, a do rozednění toho ještě musím hodně udělat. Příští noc se vrátím a zahraju vám znovu, ale, dnes už musím jít."

"No dobře," přikývl Horacio a znovu si lítostivě povzdechl. "Nu, zachoval ses k nám hezky, člověče, jednal jsi s námi zdvořile a k ničemu jsi nás nenutil. A patří se ve jméno pohostinnosti zdržovat svého hosta? Ne; ale pojd' se mnou a já ti ukážu dveře vedoucí do tajných chodeb a povím ti o všech jejich zákrutech a křížovatkách."

Všichni duchové s výjimkou Horacia zmizeli za zvuku myších nožiček utíkajících po podzimním listí. Horacio se obrátil a vyrazil do hloubi chodeb, následován Rodem.

Rod počítal kroky; po padesátém duch udělal ostrou otočku o devadesát stupňů, zcela pomíjeje zákony setrvačnosti, a prošel dveřmi. Rod se pokusil to po něm zopakovat a vyvázl z toho jen s lehkým klopýtnutím.

Duchův hlas se v jeskyni podobné místnosti rozléhal zlověstnou ozvěnou. "Původně to samozřejmě byla jeskyně, vyrobená Bohem mnoho století předtím, než jsem sem přišel. Jeho daru jsem využil pro velkou hodovni síň." Místnost se rozezvučela hlasy tisíce ozvěn a duch-patriarcha si ztěžka povzdechl. "Veselé a bouřlivé hostiny tu byly pořádány v oněch časech, člověče. Mnoho půvabných děv a statečných rytířů." V jeho hlase zaznělo vzrušení. "Zářící světly a jásající hudbou byla tato síň v těch dávno zapomenutých dnech a zaznívaly tu příběhy a ságy starší, a přesto mnohem živější než ty, které se vyprávějí dnes. Víno barvilo tváře mých dvořanů do červena a život proudil žilami jejich spánků, plníc jejich uši hučením krve!

Voláním života..." Duchův hlas zeslábl; jeho ozvěna odumřela na chladných kamenných zdech jeskyně, až byla celá

bývalá hodovní síň zase tichá.

Někde v dálce dopadla kapka vody a naplnila ticho tisícem ozvěn.

"To všechno už je pryč, člověče," zamumlal duch. "Pryč a mrtvé, zatímco pět tuctů synů z mé krve vládlo této zemi po mně a po smrti za mnou přicházelo sem do chladných síní. Mrtví jsou všichni mí stateční druzi, ochotné děvy - pryč, proměněny v prach pod tvýma nohama."

Rod se nahnul, jako by se ho mezi lopatkami dotkl mrazivý vítr. Pokusil se poněkud nadlehčit na tlustém koberci prachu, který pokrýval zem staré hodovní síně.

"A teď!" duchův hlas ztvrdl v náhlém hněvu, "teď jiní vládnu těmto síním, plémě šakalů a hyen, jež se rouhá mým starým druhům tím, že tu chodí v lidských podobách!"

Rod nastražil uši. "Jak to myslíš, můj pane? Někdo ti tuhle síň zabral pro sebe?"

"Zpropadení zakrslí strašáci!" zvolal Loguire zlostně. "Sprostá lůza, zbabělci nízkého rodu - a jejich pán se stal rádcem odnože mého rodu, vévody Loguira!"

"Durer," vydechl Rod.

"Tak sám sebe nazývá," zavrčel duch. "A je to příhodné jméno, protože jeho srdce je tvrdé a duše křehká.

Ale zapamatuj si, člověče," duch obrátil své propastné oči na Roda a Roda se zmocnil pocit, že se mu při pohledu na řěavé uhlíky v nich kůže vlasů odlepila od lebky. "Zapamatuj si dobře," pokračoval duch a přitom napřáhl ruku s ukazováčkem naměřeným na Roda, "že tvrdá a křehká ocel bude zlomena jediným mocným úderem, starého dobrého železa. A stejně tak bude tahle zlotřilá parodie na člověka rozdracena mužem, který je hoden označení muž!"

Duchova ruka poklesla. Sklonil hlavu a celá jeho postava se nahnula. "Jestli," zamumlal tiše, ještě někdo takový, kdo může sám sebe nazvat mužem, žije v těchto temných dnech..."

Rod se od ducha diskrétně odvrátil a rozhlédl se po jeskyni. Byla tam jen tma, hustá a svírající se. Zamrkal a potřásl hlavou, aby se zbavil pocitu, že ta tma tlačí na jeho oční bulvy. "Lorde Loguire," začal, pak se zarazil a začal znovu:

"Lorde Loguire, to já bych mohl být tím tvým kusem železa - stejně mi tak už kdysi říkali. Ale abych porazil rádce, musím toho o nich vědět co nejvíc. Proto mi pověz: jakou práci dělají v těchto chodbách?"

"Čarodějnictví," zavrčel duch, "černou magii! Ačkoliv se v tom sám nevyznám, a tudíž nemohu říct..."

"Řekni mi, co víš," pobídl ho Rod. "Všechno, co mi povíš, přijmu s povděkem."

"Mluvíš jako farář při zpovědi," odfrkl si duch. "Přesto ti povím, co vím. Věz, člověče, že ti zakrslíci si postavili velký oltář - ne z oceli, ani ze stříbra nebo zlata, z žádného kovu, který znám - přímo tady ve středu síně, kde kdysi tančili mí dvořané!"

"Hm," Rod stiskl rty. "A koho vzývají před tím oltářem?"

"Koho vzývají?" Duch zvedl hlavu. "To je mystérium samo o sobě, neboť oni vstupují do svého zlého oltáře a pak jsou pryč; pak hle! zase jsou tady, stejní jako předtím. Mohu se jen domýšlet, že dávají svou živou krev nějakému temnému démonovi v blýštícím se oltáři - proč jinak by byli taková zakrslíci?"

Známé brnění začalo na Rodově zátylku a pokračovalo dál mezi lopatky. "Musím ten oltář vidět, můj pane." Sáhl po dýce. "Udělám teď trochu světla."

"Ne!" zaječení projelo Rodovými ušními bubínky jako žhavý drát. Duch zapulzoval, scvrkl se a zase vyrostl, ale jeho obrysy byly rozmazané jako plamínek svíčky. "Chceš mne zničit, člověče, poslat mne úpícího do temnějších končin, než jsou tyto?"

Rod si promasíroval temeno hlavy, pokoušeje se uvolnit svaly, které z duchova zaječení zachvátila křeč. "Odpusť, lorde Loguire; zapomněl jsem. Má pochodeň zůstane temná, ale musíš mne odvést k tomu oltáři, abych si ho mohl prohlédnout alespoň rukama."

"I ty chceš vzývat démona?" Propastné oči zlověstně nabyly na hloubce.

"Ne, ale musím ho znát, abych ho mohl zničit, až nastane čas."

Duch byl na chvíli tiše, pak vážně přikývl a pokynul hlavou. "Pojď."

Rod pomalu klopýtal kupředu, ruce napřažené před sebou, dokud se nedotkl něčeho studeného.

"Opatrně, člověče," zahřměl duch, "neboť tady sídlí temná moc."

Opatrně a systematicky Rod zkoumal rukama kovový předmět, slabě se lesknoucí ve světle duchovy luminiscence. Pak jeho pravá ruka sáhla do prázdna. Vyjekl, zjistil, že to byl jen roh, a přál si, aby duch vydával trochu víc světla. Pak pokračoval v průzkumu, dokud nenašel obrys dveří, nebo spíš dveřního otvoru sedm stop vysokého a tři stopy širokého.

"Co je uvnitř, lorde?" zašeptal.

"Je to rakev," zasténal duch, "kovová rakev bez víka, stojící vzpří meně. Tys našel její otevřenou část."

Roda napadlo, co by se asi stalo, kdyby vstoupil dovnitř, ale z jakýchsi nevysvětlitelných důvodů k tomuto experimentu postrádal to právě vědecké zanícení.

Místo toho přešel rukou kolem otvoru. Dlaní nahmatal ovál, malý ovál lehce vystupující z povrchu kovového bloku.

Když prsty prozkoumal oblast vpravo od dveří, našel celé pole takových oválů, hranolů a tlačítek. To místo bylo hladší a méně chladné než zbytek 'oltáře' - sklo, usoudil, nebo nějaký plastik. Objevil ovládací panel.

"Lorde Loguire," zavolal tiše, "pojď prosím tě blíž ke mně, protože potřebuji světlo."

Duch se snesl k němu a v jeho chladném světle Rod uviděl skupinu měřidel a ukazatelů a panel různobarevných tlačítek.

Duchův hlas zněl mírně, skoro soucitně. "Proč se chvěješ, člověče?"

"Je tu chladno," odsekl Rod. "Lorde Loguire, bojím se, že musím souhlasit s tvým názorem na tuto ohavnost. Nevím, co to je, ale nic dobrého to není."

Duch souhlasně zabručel. "A soudě podle toho, jak nedobře to vypadá, musí být i účel, ke kterému to bylo stvořeno,

zlý."

"No, nejsem si jist, že to platí obecně," zamumlal Rod, "ale v tomto případě to musím potvrdit. Lorde, nevšímej si prosím, co budu říkat v příštích okamžicích. Musím odříkat, hm, zaklínadlo proti zlu tohoto, hm, stroje."

Přešel do žargonu galaktických pilotů, zatímco se Loguire jen zmateně mračil.

"Jsi tam, Fessi?"

"Ano, Rode."

"A slyšels to?"

"Samozřejmě, Rode."

"Hm. Tak tedy, tahle věc je z kovu, pravoúhlá, asi tak, hm, dvacet stop dlouhá, řekněme deset vysoká a možná deset široká. Vpředu má prohlubeň zhruba ve tvaru rakve."

"Příhodné," zamumlal robot.

"Nekecej mi do toho, prosím tě. Je to bílý kov s matným povrchem, a zrovna teď je studenější než peklo. Vedle prohlubně je skupina knoflíků - a dlouhý pruh stupnice s ukazatelem.

"Jak jsou kalibrovány stupnice, Rode?"

"Řekl bych, že logaritmicky, Fessi. Arabské číslice. Nula je asi tak ve třech čtvrtinách zleva. Levá strana stupnice je cejchovaná do deseti tisíc. Pravá strana pokračuje až k, hm, 2 385. Připadá ti to nějak povědomé?"

Chvilí bylo ticho, pak robot odpověděl: "Zaznamenáno pro analýzu. Pokračuj v popisu."

Rod zaskřípal zuby: ten krám byl pro Fesse očividně stejnou hádankou jako pro něj.

"Je tady ukazatel s knoflíkem uprostřed, vpravo od stupnice. Referenční bod nahoře, kde je na hodinách dvanáct, záporná čísla vlevo, kladná vpravo. Alespoň předpokládám, že to jsou čísla. Značka vpravo od referenčního bodu vypadá jako paranoidní sinusoida. Pak je tam něco jako obrácená hruška. Potom pár kroužků a čára přes ně. Nakonec je tu otazník ležící na boku a vedle ležatá osma v pozici šest hodin. Nalevo to vypadá stejně, jen jsou všude záporná znaménka."

Robot chvíli bzučel; Rod rozeznal melodii: 'Sempre Libera' z La Traviata. Fess byl spokojen sám se sebou.

"Zaznamenáno pro analýzu, Rode. Pokračuj v popisu." "Poznal jsi, hm, něco?"

"V matematice jsou naprosto bezprecedenční, Rode, ale pokud je v ní nějaká logika, já ji rozluštím. Pokračuj."

"No dobře. Pak je tady sedm tlačítek v řadě pod stupnicí, barevně rozlišených. Barvy jsou - hm - hej, to je spektrum!"

"Toho jsem se bál," zabručel robot. "Užití spektra v barevném odlišení by mohlo svědčit o libovolném přiřazení. Není v té barevné posloupnosti nějaká anomálie?"

"No, barvy jsou duhové..."

"Tohle bych nenazval přesně anomálií. Tak, je to zaznamenáno. Pokračuj."

"Víc nic. To je všechno."

"Všechno? Jen tři ovládací prvky?"

"To je všechno."

Robot se odmlčel.

"Co na to říkáš, Fessi?"

"Hm..." robotův hlas zněl nejistě. "Zdá se, že řídicí systém je navržený pro laiky, Rode..."

"Proč? Protože je tak jednoduchý?"

"Přesně. Na další závěry jsou údaje nedostatečné -"

"Hrome, vymysli něco! A vymysli to rychle!"

"Rode, myšlení nepatří do schopností kybernetických mechanismů, neboť vyžaduje intuitivní přístup -"

"No tak tedy extrapoluj z dostupných dat!"

Uslyšel několik tónů z La Traviaty a pak Fess řekl: "Nepravdivost číslice 2 385 by mohla svědčit o tom, že se jedná o rok, Rode. Potvrzuje to i jeho poloha na stupnici deseti tisíc."

"Jak to myslíš?"

"Číslice deset tisíc," poučil ho Fess, "má mnoho pravděpodobných významů. Jedním z nich je délka trvání zaznamenané historie lidstva."

"Počkej moment, Fessi. Psaná historie nesahá před rok 2 000 před naším letopočtem; to vím i já."

"Což je zázrak, přihlídneme-li k tvému nezájmu o minulost."

"No dobře, dobře! Byl jsem nepořádný školák, který nedělal domácí úkoly! Je mi to líto! Polepším se! Ale teď už pokračuj v extrapolaci, ano?"

Uslyšel rychlé zacvakání relé, které mu vždycky připomnělo smích; pak Fess řekl: "Lidská historie před objevem psaného písma byla zaznamenána v legendách a mýtech, ústním podáním, v takových dílech, jako je 'Epos o Gilgamešovi'. Období zahrnující tato díla sahá asi tak do hloubky čtyř tisíc let před naším letopočtem.

Jestliže to připočteme k současnému letopočtu, získáme číslo 9 432, což je uspokojivě blízko zaokrouhlené hodnotě deset tisíc."

"Hmm." Rod se kousl do spodního rtu. "Dobře, přijmeme-li toto vysvětlení, vyjde nám, že 2 385 by mohl být letopočet. Ale co znamená?"

"To je přece jasné, Rode."

"No tak jsem zabeďněný idiot. Řekni mi to, prosím."

Robot zaváhal. "Přesnost dedukce má velice nízkou pravděpodobnostní hodnotu..."

"Žádal jsem tě o odhad, ne? Tak do toho, řekni mi to."

"Ta věc před tebou, Rode, by mohlo být zařízení na cestování v čase."

Rod vytřeštil oči na stupnici. "Chceš říct, že je to stroj času?" Podíval se na stupnici, na vzdálenost, která její konec

dělila od číslice 2 385.

"Rode, nezapomínej na pravděpodobnostní index -"

"Stroj času!" Rodovi se zatočila hlava. "Takže ti malí parchanti přišli z budoucnosti!"

"Rode, musím tě varovat před tvými sklony přijímat neověřené hypotézy jako fakta."

Rod energicky potřásl hlavou. "Nestarej se, Fessi. Je to jen dohad a pravděpodobně špatný. Nezapomínám na to."

Odvrátil se od stroje a oči mu plály. "Stroj času! Kdo to kdy slyšel!" Pak si uvědomil slabou záři po své levici. Horacio Loguire se vznášel nad ním a přemýšlel.

"Co je to za čarodějnictví, člověče?"

Rod se zamračil a obrátil se zpátky ke stroji. "Podivné, lorde, temné a podivné. Vím něco o rozličných druzích, hm, magie, ale o tomto nevím nic."

"Co tedy budeš dělat?"

Rod se zamračil na podlahu a pak, se slabým úsměvem na rtech, zase vzhledl. "Půjdu spát. A uvažovat o tom, co jsem viděl."

"A kdy zničíš tu Satanovu hračku?"

"Až si budu jist," zabručel Rod a znovu se podíval na stroj, "jist, že je to nákaza a ne lék tohoto zaostalého světa."

Loguire nadsvedl obočí a zamračil se. Vypadalo to skoro, jako by se nadouval a rostl, čině tak z muže před sebou trpaslíka. Rod měl nepříjemný pocit, jako by na něj najížděla prastará lokomotiva.

Zaburácel hromový hlas. "Pak tě tedy zavazují přísahou, že zničíš ten ďábelský oltář a všechny jeho zpropadené přísluhovače."

Staříkovi docela přeskočilo, pomyslel si Rod.

Duchův meč vyjel z pochvy a Rod mimovolně zaujal obranný postoj. Pak si v duchu vynadal a zase se narovnal; příznačný meč by mu sotva mohl ublížit.

Meč se mihl vzduchem, špičkou dolů, a vytvořil zářící kříž. "Teď přísahej na jilec mého meče, že neustaneš, dokud tuto zemi nezbavíš kletby zlé moci, nezničíš tento temný oltář a jeho kněze, že neopustíš ostrov Gramarye v hodině jeho nebezpečí, ani kdyby tě to mělo stát život."

Rodovi v posvátné bázní poklesla brada a s očima vypoulenýma hleděl na ducha před sebou. Vlasy na zátylku se mu postavily a do ledví se mu vkradl podivný strach.

Ucouvl. "Můj pane, to snad ani není nutné. Miluji ostrov Gramarye. Nikdy bych -"

"Polož svou ruku na jilec a přísahej!" Duchova slova byla strohá a ostrá.

Rod slabě zaprotestoval, dobře si vědom toho, že by ho přísaha nadosmrti připoutala k planetě. "Můj pane, žádáš po mne slib věrnosti? Uráží mne, že vůbec můžeš pochybovat o mé -"

"Přísahej!" zahřměl duch. "Přísahej! Přísahej!"

"Jsi tam, starý krtku?" zamumlal si Rod pod vousy, ale nebylo to k ničemu; ještě nikdy se necítil směšněji.

Podíval se na zářící jilec a přísný obličej za ním. Skoro proti své vůli vykročil o krok kupředu, pak o další; díval se, jak se jeho ruka svírá kolem jílce meče. V dlani necítil nic, žádný tlak kovu; ale vzduch v jeho ruce byl tak mrazivý, že mu ochromil prsty.

"Teď přísahej mně a mému lidu!" zaburácel Horacio.

No dobře, pomyslel si Rod, jsou to jenom slova. Koneckonců, jsem přece ateista, ne?

"Přisáhám," řekl váhavě. Pak, veden náhlým nápadem, dodal: "A také přísahám, že neustanu, dokud královna a všichni její poddaní s právem jednoho hlasu nebudou společně vládnout."

Sundal ruku z meče, docela spokojen sám se sebou. Dodatečná klauzule ho jasně vedla k jeho cíli na Gramarye, ať už si lord Horacio myslel o demokracii cokoliv."

Duch se zamračil. "Podivné," zabručel. "Nanejvýš podivná přísaha. Přesto ji však přijímám a potvrzuji její platnost."

Jistě, pomyslel si Rod, přísaha ho stále váže ke Gramarye, ale měl alespoň nějaký most přes propast.

Meč se vrátil zpět do pochvy. Duch se odvrátil a křikl na něj přes rameno: "Teď mne následuj, ukážu ti chodby v těchto chodbách."

Rod ho následoval, dokud nedošli ke zdi. Duch ukázal svým dlouhým, kostnatým prstem: "Tápej, dokud nenajdeš kámen, který ti ustoupí pod rukou."

Rod se dotkl kamene, který mu duch ukázal, a zatlačil proti němu celou svou váhou. Kámen zasténal a se skřípěním se zasunul do zdi. V tu chvíli se otevřely skryté padací dveře se zavržením pantů, dlouho strádajících bez oleje. Chladný vlhký vzduch ovanul Rodovu tvář.

"Teď odejdi," řekl duch, vysoký a majestátný po jeho boku. "Jdi si za svými povinnostmi. Ale nezapomeň, člověče, na svou přísahu, a buď si jist, že jestliže ji někdy porušíš, první věvoda Loguire bude navždy stát u tvého lůžka, dokud tě ne naučí, co je smrtelný strach."

"To je opravdu uklidňující pomyšlení," zamumlal Rod. Pak se vydal dolů po mechem obrostlých stupních, broukaje si píseň: 'Nikdy nebudeš sám'

Tentokrát byly dveře na půdu otevřeny a Tomovo hluboké, burácivé chrápání se ozvěnou rozléhalo kamennými chodbami. Rod se zastavil u dveří a kousl se do rtu. Pak se vrátil do chodby, vytáhl z kruhu pochodeň a strčil ji před sebou do místnosti a opatrně nakoukl dovnitř, aby se přesvědčil, že Toma někdo nenapodobuje, máje při tom nekalé úmysly vůči jeho osobě.

Plápolající světlo pochodně odhalilo statného vesničana pohrouženého do říše snu a od hrudního koše níž zakrytého pláštěm. Jedna jeho medvědí tlapa byla pohodlně přehozena kolem hebkého a štědře zaobleného těla blondýnky, zakryté (nebo nezakryté) ve stejné míře tímtež pláštěm. Její malá, pevná ňadra byla přitisknuta k Tomově boku; hlavou

spočívala na jeho rameni, husté světlé vlasy rozhozeny v půvabném nepořádku všude kolem. Jedna z jejích sluncem opálených paží byla majetnický přehozena přes obrovu medvědími kožichem porostlou hrudí.

Rod se zamračil a přistoupil blíž. Dívčina tvář byla útlá, nos pozvedlý, ústa malá, zformovaná do spokojeného úsměvu. Očividně to nebyla brunetka, která před několika hodinami Rodovi projevovala náklonost. Překvapilo ho to; tahle holka se tedy neobrátila na sluhu, když byla odmítnuta pánem.

Jistě, mohlo to být způsobeno prostě tím, že nebyla dost rychlá... I když to asi ne, neboť Velký Tom by se klidně a rád postaral o obě.

Vložil pochodeň zpátky do kruhu a pak se vrátil na půdu, sundal si kabátec a uvelebil se na hromádce slámy, která sloužila místo postele. Její dotek v něm vyvolal nedávné vzpomínky. Zív, položil si hlavu na předloktí a pomalu se začal propadat do spánku.

"Smrtelníče Gallowglassi!"

Hlas se v malé místnosti rozlehl jako zaburácení hromu. Rod se vymrštil, dívka zaječela a Velký Tom zaklel. Nad nimi se vznášel duch, chladně světélkující do tmy.

Rod vyskočil na nohy a přitom přešel pohledem po svých spolunocležnících. Dívka se choulila k Tomově mohutné hrudi a v očích měla čirý děs. Tomův obličej naproti tomu vyjadřoval nevrlý (ač pravděpodobně rovněž zděšený) odpor. Rod obrátil svou pozornost na ducha, který před nimi stál vzpřímený v plátovém brnění a obličej měl neuvěřitelně protáhlý a hubený. Meč, který mu visel po boku, byl rapír; Horacio Loguire to tedy nebyl.

Rod si připomněl, že pánem je tady on - což byl fakt, na který už skoro zapomněl. Oplatil prázdný pohled duchových očí se vši důstojností a přezíravostí, které byl v danou chvíli schopen. "Jak si to představuješ," vyštěkl, "chovat se před gentlemany takovým zavrženíhodným způsobem?"

Duchovy propastné oči se rozšířily a kostnatá čelist mu poklesla až na prsa. Zjevně byl smrtelníkovým chováním zaražen.

Rod pokračoval ve stejném duchu: "Mluv, a zdvořile, nebo zatančím na tvých kostech skočnou!"

Duch se nahrbil a Rod měl najednou pocit, jako by cítil pach vlhké země. Zjevně existovalo stálé spojení mezi duchem a jeho tělesnými pozůstatky. Rod si v duchu učinil poznámku, aby se příležitostně porozhlédl po místním hřbitově.

"Prosím o prominutí, mylord," zakoktal duch. "Nemíním jsem nikoho urazit. Já jen -"

Rod ho stroze přerušil. "Teď, když jsi přerušil můj odpočinek, můžeš docela dobře pokračovat. Co mi přinášíš?"

"Jsi předvolán -"

Rod ho opět zarazil. "Mne nikdo předvolávat nebude." "Omlouvám se, mylord." Duch se uklonil. "Mylord Loguire si žádá tvé přítomnosti."

Rod ho chvíli zamyšleně pozoroval a pak s povzdechem zvedl svou harfu. "No dobře, kdo jedná s duchy, musí jednat v nezvyklé hodiny." Kývl hlavou. "Horacio Loguire?"

"Právě ten, můj pane."

Služebná vyjekla.

Rod zamrkal; skoro zapomněl, že má publikum. Do oběda se jeho reputace roznese po celém hradě. "Tak dobře," řekl a pověsil si harfu přes rameno. "Ved' mě."

Duch se znovu uklonil a pak zamířil s rukama předpaženými ke zdi.

"Zadrž," křikl na něj Rod. Dal by přednost tomu, kdyby tajné chodby zůstaly i nadále tajnými. "Jdi k lordu Loguirovi a řekni mu, že přijdu hned. Zapomněl jsi, že nedokážu procházet zdmi jako ty."

Duch se zatvářil zmateně. "Ale pane -"

"Jdi už!" štěkl Rod.

Duch se celý sevrkl. "Jak si přeješ, můj pane," zamumlal chvatně a zmizel.

V náhle nastalé tmě ze sebe služebná vydala dlouhý, plačtivý povzdech a Velký Tom se klidně zeptal: "Teď už se komplotuješ i s duchy, můj pane?" V jeho hlase zazněla sotva stopa údivu.

"Ano," odpověděl Rod a otevřel dveře dokořán, přemýšleje, kde Velký Tom přišel k slovům jako 'komplotuješ'. Ve dveřích se ještě obrátil a přísně si dvojici změřil ve světle, proudícím z chodby: "Pokud se jen slůvko o tom, co se tady stalo, donese na veřejnost, můžete si být oba jisti, že se až do smrti klidně nevyspíte a raději si zvykejte na půlnoční hosty."

Tomovy oči se zúžily, ale dívčiny se naopak poplašeně rozšířily.

Fajn, pomyslel si Rod, na ni moje výhrůžka zabrala. Teď si můžu být jist, že bude zticha.

Obrátil se na podpadku a zabouchl za sebou dveře. Velký Tom ji určitě utěší a to, že jeho pán poroučí duchům, mu rozhodně v jejich očích neuškodí.

Ale hlavní je, že bude držet jazyk za zuby. Neboť na člověka, který nevěří v magii, už Rod pro svou pověst čaroděje udělal dost.

Chodil tak dlouho chodbami, dokud nenašel prázdnou komnatu s přístupem do tajných průchodů. Žulový blok na jedné zdi byl přitesán do basreliéfu oranžové flétny pálené na hranici; Loguirové brali očividně své adoptované irské jméno vážně. Rod našel jeden uhlík v hranici, který byl vytesán hlouběji než ostatní, a s vynaložením celé své váhy ho zatlačil doprava. Prastarý mechanismus zakvílel a v kamenné dlažbě na podlaze se otevřely padací dveře.

Rod nohou nahmatl schody, sáhl nad sebe pro ocelový kruh, visící na spodní straně poklopu, a táhl ho za sebou, zatímco opatrně scházel dolů.

Vyšel ve velké síni s temným oltářem. Jeho příznačný průvodce tam už byl a čekal na něj.

Duch se uklonil. "Bude-li pánovi nebo mně následovat..." Pak se odvrátil a pomalu plul směrem k lomení chodby. Rod se vydal za ním, tiše si mumlaje: "Vsadil bych se, že to myslí ironicky."

Vešli do jiné chodby a tam, po své pravici, Rod uviděl liščí ohníčky shromážděných duchů. Viseli nehybně ve

vzduchu, hlavy skloněné, a dívali se na něco, co leželo na zemi uprostřed jejich kruhu. Rod uslyšel velice lidské a velice vystrašené kňourání.

Když si Horacio všiml jeho příchodu, vzhlédl. Pak se oddělil od svých druhů, obličej zkřivený hněvem. "Lorde Loguire!" Rod se dvorně uklonil a zase se narovnal. "Proč jsi mne sem zavola?"

Duchovy rysy poněkud povolily a jako by roztály. "Smrtelníče Gallowglassi," zahřímá, "proč jsi mi neřekl, že jsi do našich chodeb přišel s doprovodem?"

"S doprovodem?" Rod pozvedl obočí. "Já jsem měl nějaký doprovod?"

Loguire se opět zamračil, tentokrát trochu zmateně. "Pravdu povědic, je tady osoba, která šla za tebou, jak jsem zjistil, když jsem opustil síň s tím podivným zařízením."

"Nebesa," zamumlal Rod.

"Gesundheit," řekl Loguire. "Pokud bychom si přáli, aby nám tady courali lidi, postaral bych se, aby chodby byly vytápěné. Ale vraťme se k věci: našel jsem tvou služebnou, jak jsem už řekl, hned u vchodu do velké síně."

"Služebnou?" Rod se zamračil. "Jak víš, že to byla služebná?"

"Poslouchala za dveřmi. A že patří k tobě, víme podle toho, že když jsme ji zajali, křičela tvoje jméno."

"Hm." Rod se poškrábal na temeni lebky a zamračil se ještě víc. "To že dělala?"

"Ano; jinak bychom ji neušetřili. Proto jsem poslal pro tebe, aby sis ji odvedl."

Loguire ustoupil stranou, kruh duchů se rozevřel a Rod přistoupil blíž. V přízračném světle duchů uviděl ztělesnění zoufalství pokoušející se vtisknout do kamenné zdi. Dlouhé černé vlasy jí zakrývaly ramena. Na sobě měla bílou blůzu, dlouhou sukni a černý živůtek. Posledně jmenovaný byl velice štědře vyplněný.

"Můj pane Loguire," začal Rod, ale hlas mu přeskočil, a tak začal znova: "Lorde Loguire, ta žena je mi skutečně povědomá." Pak, nejněžnějším hlasem, jakého byl schopen, řekl: "Podívej se na mne, děvče."

Černovlasá hlava se k němu otočila a dívka vzhlédla. Její ústa se pootevřela a obličej se jí rozzářil radostí a úlevou.

"Můj pane!"

Pak měl najednou její ruce kolem krku, tak těsně, že byl nucen zápasit o dech, její tělo se k němu tisklo, její hlava se mu pokoušela zavrtat do ramene a celá se při tom otřásala potlačovaným pláčem. "Můj pane, ach můj pane!"

"Pane můj!" opakoval Rod, pokoušeje se odstranit její paže a uvolnit si tak trochu krk. Samozřejmě, že ji poznal. Byla to ta služtička, která se mu večer nabízela.

"No tak, no tak, děvče, už je to v pořádku," mumlal a hladil ji po zádech. Místnost se kolem něj roztočila; našel si očima světlý bod a upřel se k němu. Ukázalo se, že je to obličej Horacia Loguira a tváří se značně znechuceně. "Odved' ji z našich chodeb, člověče. Jsou už tak dost vlhké."

Rod zrovna uvažoval nad tím, jak pěkně se mu dívka drží v náruči. Zavřel oči a vdechl její vůni a teplo. Přikývl. "Ano, mylorde, udělám to. No tak, no tak, děvče, nesmíš plakat." Vytáhl z rukávu kapesník a otřel jí s ním tváře. "Už žádné slzy, drahoušku, zvyšuješ vlhkost ovzduší a Horacio by mohl dostat artritidu - kdyby si vzpomněl, kam odložil své kosti - no tak, buď statečná holčička."

Hlavou se mu opírala o prsa a popotahovala. Oči měla zavřené, obličej uvolněný; skoro se zdálo, že usnula. Rod byl zachvácen náhlým přívalem něhy, který se spojil s přirozeným ochrannářským pudem vyvolaným klasickou situací 'dáma v nesnázích'.

Zjistil, že se dívá do zamyšlených, prázdných očí Horacia Loguira. "Uvázl jsi v osidlech, člověče."

"Kdo, já?" Rod se zamračil a zabušil si pěsti na solar plexus. "Tohle už sedmkrát prošlo ohněm."

"A pokaždé utrpělo porážku," přisvědčil Loguire. "Odved' ji odsud, smrtelníče."

Rod se na něj znechuceně zamračil a znovu se podíval na dívku ve svém náruči. "Pojď, děvče," zamumlal, "musíme odejít z těchto míst."

Vyzvedl ji a nesl ji na loktech. Dívka se spokojeně schoulila, přitiskla si hlavu na jeho prsa a rukama ho objala kolem krku.

Děti a ženy, pomyslel si Rod podrážděně; jsou horší než zrádný močál.

"Můj pane," řekl Loguirovi, "povedeš mne? Jistě pochopíš, že jsem poněkud rozrušen..."

"Jistě," řekl duch, otočil se a vydal se chodbou, ale ne dřív, než si Rod všiml lehkého přízračného úsměvu na jeho tváři. Došli do pochodněmi osvětlené chodby, kde se před několika hodinami střetl s Durerem. Mužik byl pryč; zjevně se smířil s nejhorším a radostně odešel po svých.

Rod postavil dívku na podlahu. Zamumlala nějaký tichý a nesrozumitelný protest a znovu se k němu přitiskla. Rod ji objal pažemi a hladil ji tváří po vlasech, prodlužuje tu chvíli, jak to jen šlo.

Pak se smutně usmál a zvedl ruku, aby jí prsty přešel po bradě a nadzvedl jí obličej. Dlouhými řasami vybavené oči byly stále zavřené, zatímco plné rudé rty se pomalu pootevřely...

Rod se ovládl a tiše řekl: "Musíš mi něco vysvětlit, děvče. Proč jsi šla za mnou?"

Poplašeně otevřela oči. Pak se kousla do rtu, sklonila hlavu a ucouvla od něj, držíc se prsty látky jeho kabátce.

"Vysvětli mi," pokračoval, "kdo tě poslal, abys mne špehovala."

Podívala se na něj a oči se jí ukrivděně zaleskly. Zavrtěla hlavou. "Nikdo, můj pane. Nikdo, jen já sama."

"Ano?" Rod se smutně usmál. "O své vlastní vůli jsi mne následovala do strašidelných chodeb?"

Znovu sklopila oči. "Nebojím se duchů, pane."

Rod překvapeně našpulil rty. Pokud mluvila pravdu, byla na služebnou dívku nezvykle odvážná. Nervy jí nepovolily, dokud doopravdy neviděla duchy - a jelikož Rod měl s jejich sténáním osobní zkušenost, vůbec se jejímu zhroucení nedivil.

"Pořád jsi mi ale nevysvětlila, proč jsi mne sledovala?"

Znovu se kousla do rtu a odvrátila tvář. Rod mlčky čekal.

Nutíc ze sebe každé slovo, dívka nakonec řekla: "Já - bála jsem se o tebe, můj pane."

Rod vytřeštil oči; pak se jeho ústa zkrivila do ironického úsměvu. Zavrtěl hlavou odřikaje pomalu: "Ty ses bála o mne!"

"Ano!" Dívčina hlava se vymrštila a oči jí zaplály. "Nevěděla jsem, že jsi čaroděj a... člověk sám v těchto chodbách..."

Hlas se jí zadrhl; znovu sklopila oči.

Rod si povzdechl a přitáhl si ji k sobě. Chvilí mu vzdorovala a pak se poddala jeho síle.

"Děvče, děvče!" zamumlal. "Jak jsi mi chtěla pomoci?"

"Já - trochu to s duchy umím, pane." Její hlas byl tlumený látkou jeho kabátce. "Myslela jsem..."

Rod se zamračil. Byla snad komunikace s duchovním světem na téhle ztřeštěné planetě normální?

Jemně ji pohladil po zádech a vtiskl si obličej do jejich vlasů. Jistě, mohla lhát, ale to by znamenalo, že je skvělá herečka, a na to mu připadala příliš málo důmyslná.

Povzdechl si a pevněji ji sevřel v náručí. Spokojeně zapředla a přitiskla se k němu rty. Rod zavřel oči a zapudil ze své mysli vše kromě doteku jejího těla. Byl to hezký pocit, velice hezký. Skoro takový, jako s tou vesničankou Gwendylon...

Rychle otevřel oči. Zadíval se do pochodněmi prozářeného šera chodby a představil si obě dívčí tváře vedle sebe.

Nabarví vlasy načerno, trochu protáhni oči, narovnej nos...

Všimla si jeho napětí a vzhlédla. "Co se stalo, můj pane?"

Hlas měla trochu vyšší, ano, ale měl stejnou barvu.

Podíval se na ni. Pleť měla bez vady a neměla jedinou pihu, ale to mohl vyřešit make-up.

Namířil ukazováček přímo mezi její oči. "Ty ses mne pokusila oklamat," řekl. Prstem se dotkl špičky jejího nosu.

V očích se jí mihlo zklamání a najednou byla nevinnost sama. "Oklamat tě, můj pane? Já - já nevím -"

Rod cvrnkl prstem a špička dívčina nosu odpadla. Zašklebil se a přikývl. "Kukuříčný škrob a voda. Ale udělalas chybu, že sis ho napřímila, mnohem víc se mi líbil malinko pozvedlý."

Prsty přetřel koutky jejich očí a oči najednou nebyly protažené, a Rod měl na prstech tmavou šmouhu. "Kukuříčný škrob a voda a černá barva do očních koutků. Mouka smíchaná s trochou pálené umbry na tváře a hena do vlasů."

Koutky jejích úst se sevřely. Pod líčidlem ji tvář zrudla hněvem.

Rod potřásl hlavou. "Ale proč, děvče? Tvoje pravá tvář je přece mnohem krásnější."

S uspokojením pozoroval, jak její hněv taje v něhu a vášeň. Dívka; sklopila oči. "Nedokázala jsem se s tebou rozloučit, pane."

Zavřel oči, stiskl zuby a jen s největším úsilím potlačil touhu ji sevřít v náručí. "Ale..." zarazil se a zhluboka nabral dech, "Ale jak jsi mne sledovala, děvče?"

Vzhlédla a prohlédla si ho nevinnými očima. "Přece v podobě říčního orla, pane."

Víčka se mu se skoro slyšitelným cvaknutím zase otevřela. Vytřeštil oči. "Čarodějnice? Ty? Ale..."

"Nebudeš mnou pro to opovrhovat, pane?" zeptala se s obavami. "Ty, který jsi sám čaroděj?"

Pohled se mu rozostřil. "Co? Hm - čaroděj?" Potřásl hlavou, snaže se udělat si v ní jasno. "Hm, chtěl jsem říct... Ne, samozřejmě, že nechci... no dobře, někteří z mých známých jsou... hm..."

"Můj pane?" Zkoumavě si ho prohlédla. "Jsi v pořádku?"

"Kdo, já? Samozřejmě, že ne! Ne, počkej moment..." Zarazil se a velice, velice zhluboka se nadechl. "Tak poslyš. Takže ty jsi čarodějnice. Tak. To je věc. Daleko víc než tvoje nadání mne však zajímá tvá krása."

V očích měla žhavé uhlíky, které slibovaly vzplát, kdyby na ně jen dýchl.

Znovu se zhluboka nadechl a zavolal své hormony k pořádku.

"Tak. Tohle si spolu musíme vyjasnit."

Přitiskla se k němu a vydechla. "Ano, můj pane."

"Ne, ne! Takhle jsem to nemyslel." O krok ucouvl, drže si ji na vzdálenost paží od sebe. "Podívej se. Jediný důvod, který jsi měla k tomu, abys mne sledovala, byl, že ses bála, abych tu neupadl do potíží, se kterými bych si nedokázal poradit. Je to tak?"

Plamínky v jejích očích pomalu pohasly, nahrazeny chladem zklamání. Sklopila oči. "Ano, můj pane."

Způsob, jakým to řekla, jasně prozrazoval, že měla spoustu jiných úmyslů. Nicméně Rod pokračoval. "Ale teď už víš, že jsem čaroděj. Správně?"

"Ano, můj pane," zašeptala sotva slyšitelně.

"Takže víš, že se nebojím ničeho. Správně? Takže už není žádný důvod k tomu, abys mne dál sledovala, správně?"

"Ne, můj pane!" Její tvář se k němu odhodlaně obrátila, pak vysunula bradu, hrdě, povýšeně a tvrdohlavě. "Pořád tě budu sledovat, Rode Gallowglassi. V tomto světě existují kouzla, se kterými si neporadíš."

Co mu na ní šlo nejvíc na nervy, pomyslel si Rod, bylo, že měla skoro vždycky pravdu. V tomhle bláznivém, na hlavu postaveném světě zřejmě skutečně byla 'kouzla', jaká si ani nedokázal představit.

Jenže na druhé straně, existovala kouzla, se kterými si nedokázala poradit ani ona. Pravděpodobně amatérská čarodějnice, příliš stará, než aby se mohla připojit ke covenu - musela být téměř tak stará, jako Rod. Vlastně se její 'čarodějnictví' patrně skládalo z umění používat kosmetiku, schopností proměnit se v ptáka (jak, to zatím nevěděla) a stupněm odvahy u ženy zcela nečekaného.

Asi měla pravdu, když říkala, že mu stále hrozí nebezpečí - ale jí také. Ne, nebylo by to k ničemu, kdyby jí řekl, že ho nesmí sledovat - udělala by to stejně. A on by z toho jako vždycky vyvázl se zdravou kůží, zatímco ona by skončila zavražděná někde ve škarpě. Nebo by ho svou přítomností handicapovala natolik, že by to odskákali oba.

Pomalu zavrtěl hlavou. Nemůže ji nechat zabít. Musí ji nějak přivést k rozumu - a právě ho napadlo jak.

Ústa se mu zkrivila do ironického úsměšku. "Je to pravda, co se říká o vesnických holkách: buď k nim jen trochu laskavý a už nikdy se jich nezbavíš. Má drahá, ty dokážeš být opravdu pořádně vlezlá."

Dívka zalapala po dechu, ucouvla, tvář se jí zkrivila do grimasy bolesti a ruka se jí vymrštila k ústům. Oči se jí naplnily slzami; kousla se do ruky, otočila se a rozběhla se pryč.

S očima upřenými na podlahu poslouchal, jak její vzlykání slábne, a cítil, jak jeho nitro zaplňuje prázdnota.

Na těžké dubové dveře zabušila pěst. Rod, vytržený z hlubin spánku, se posadil na slámě. Velký Tom a jeho dívka leželi nehnutě, oči upřené na dveře.

Rod zasténal a vyškrábal se na nohy. "Nebojte se," zavrčel. "Duchové neklepají."

"Hej, pěvče!" zahulákal hrubý pivní hlas. "Pospěš k mému pánovi!"

Rod se nasoukal do kabátce a zvedl svou harfu. Pak otevřel dubové dveře a potřásl hlavou, aby se zbavil posledních stop svého krátkého spánku. "Aspoň by ses moh' pokusit chovat se v tuhle zatracenou ranní hodinu trochu slušněji," zavrčel. "A kdo k čertu vlastně je tvůj pán?"

Těžká pěst ho zasáhla pod ucho a mrštila jím o zeď. Rod jen tak tak potlačil impuls zlomit muži vaz. Skrz zvonění a rudý závoj uslyšel chraptivý, sadistický smích: "Raději si dávej pozor na hubu, komediantě. Nebo tě naučím, jak se máš chovat k lepším lidem."

Rod se pomalu zvedl, opřel se o zeď a změřil si svého protivníka. Byl to obyčejný pěšák v kůži a kroužkové košili, která by potřebovala vyčistit, jako ostatně voják celý. Zřejmě byl prostým vojínem, ale měl neobvyklý tělesný oděr a páchlo mu z úst, pravděpodobně kvůli zkaženým zubům, které teď cenil v samolibém úsměvu.

Rod si povzdechl a narovnal se. Rozhodl se, že raději bude dál hrát svou hru; vlastně si tu ránu zasloužil za to, že tak hloupě vypadl ze své role. Šašek sloužil ve středověké společnosti k uvolňování emocí; tedy nejen k obveselování, ale i k vybití přebytkové agresivity tím, že se stane jejím cílem.

"No dobře," řekl. "Už jsem se poučil. Jdeme."

Pěst ho tentokrát zasáhla do brady. Zatímco se řítit k zemi, slyšel drsný chechot. "Ne, nepoučil. Lepší lidi máš oslovovat pane!"

Rod ovládl svou zlost do chladného, klidného a vypočítavého hněvu, nadechl se a jeho pěst zasvištěla v trojici krátkých úderů.

"Mám taky jednu radu pro tebe, vojáku," oznámil svěřejícímu se tělu u svých nohou. "Nejprve se přesvědč, jestli jsi opravdu lepší. A teď mne odveď ke svému pánovi."

Tím pánem, jak se ukázalo, byl lord Loguire. Rod byl zaveden do středně velké místnosti s vysokým stropem a stěnami pokrytými tapisériemi. Třemi vysokými a úzkými okny prosvítalo ranní slunce, zamřžené clonou vodopádu. Místnosti se rozléhalo burácení valící se vody. Bylo něčím tlumeno; když se Rod podíval lépe, zjistil, že okna jsou zasklená, dvojí a tři stopy hluboká. Někdo si zřejmě pamatoval staré technologie.

Stěny byly pokryty tapisériemi, na zemi ležel těžký koberec. Uprostřed místnosti stál velký oválný stůl. V jeho čele seděl vévoda Loguire, po jeho pravici jeho starší syn. Durer seděl po jeho levici. Ostatní místa byla obsazena osmi muži, kteří Rodovi připadali povědomí. Vzápětí je poznal: byli to vévoda Medicejský, hrabě Romanovec, vévoda Bourbonský a kníže Habsburský se svými rádci.

Po Loguirovi byli čtyři nejmocnějšími z nejvyšších lordů. A pokud se těch pět spojí, může ostatních sedm zůstat stranou?

Všichni snídali, ale zdálo se, že si nikdo z nich doopravdy neuvědomuje, že jí. Například Anselm, Loguirův syn - jedná mechanicky jako stroj, oči upíral do talíře a ve tváři měl výraz sochy ztělesňující chladný hněv. Jeho otec seděl s hlavou skloněnou, ruce pevně sevřené na stole před sebou.

Rod usoudil, že se mezi otcem a synem zřejmě strhla hádka a vévoda Loguire vyhrál - ale jen tím, že synovi nařídil, aby byl zticha.

A Roda zavolali, aby to vyžehlil. Oj!

Durerův obličej zářil zlomyslnou radostí; ostatní rádcové měli ve tvářích mírnější obdobu stejného výrazu. Ať už se tu stalo cokoli, dopadlo to očividně podle Durerova plánu; vlastně se dalo soudit, že hádku sám vyvolal.

Loguire se podíval na svého syna a v jeho starých, krví podlitých očích, se objevila němá výzva. Ale Anselm mu nevěnoval jediný pohled, a tak Loguirova tvář opět ztvrdla.

Starý muž si všiml Roda. "Pěvče!" štěkl. "Proč tam stojíš nečinně? Rozvesel nás!"

Durerova hlava se bleskurychle otočila a jeho oči se upřely na Roda. V obličejí se mu objevil výraz zděšení, rychle vystřídáný čirou vražednou nenávistí.

Rod se dobrácky usmál, uklonil se a zasalutoval. Přitom rychle přemýšlel, která píseň by nejlépe uvolnila napětí. Bylo mu jasné, že podobné napětí se obvykle uvolňovalo tak, že se vybil na pěvci. Začal hrát 'Smuteční háj', jedinou věc, kterou znal, která byla ještě pochmurnější než nálada v síni.

Zatímco hrál, studoval tváře čtyř přítomných lordů. Jejich pohledy se pohybovaly v rozmezí od zadumaného přežvýkování až po přímé (i když zahalené) vyjádření pohrdání, namířené zjevně na starého vévodu. Mohlo by se zdát, že tu Loguire neměl žádné aktivní zastánce; veřejné mínění jako by stálo plně na straně jeho syna.

"Pěvče!"

Rod vzhlédl; byl to Anselm, kdo ho oslovil.

Tvář mladého muže byla tak zkrivená, až působila dojmem, že se srazila. "Máš nějakou píseň pro mládence, ze kterého žena udělala blázna, a on, dvojnásobný blázen, ji přesto pořád miluje?"

"Ha!" vyštěkl Loguire, ale než mohl Anselm něco říct, Rod odpověděl: "Mnoho jich je, můj pane, o mužích, jež milovali ženy, které jimi opovrhovaly; a ve všech se k nim ty ženy nakonec zase vrátily."

"Vrátily se zpátky!" vyprskl Anselm. "Ano, ona ho přijme zpátky - aby ho potupně pověsila na hlavní hradní bránu!"

Starý vévoda vyskočil na nohy a zařval: "Dost už těch pomluv!"

"Pomluv!" Anselmova židle se s rámusem převrhla, jak mladík vyskočil, aby se postavil svému otci. "A je urážka i to, když řeknu, že plivla na ctné jméno Loguire, ano, a ne jednou, ale dvakrát, a kdykoliv to udělá znovu?" Loguirova tvář zbrunátněla, hrdlo se mu napjalo výtkou, ale dřív, než ji mohl vyslovit, Rod zamumlal: "Ne, můj pane, ne tak příkře. Nikoliv porážka, ale pořádek."

V příštím momentu se ocitl v ohnisku laserových pohledů Anselma i Durera, ale to už Loguire zaburácel: "Ano!" a v jeho hlase byla radost i úleva. "Promluvil bez vyzvání, ale promluvil správně! Naše mladá královna je tvrdohlavá, ale toho je třeba využít a ne ji zavrhnout. Musí se naučit, že její moc není absolutní a že i ona se musí zodpovídat; ale je svrchovaná panovnice a nesmí být svržena!"

Anselm něco zamumlal, obličej se mu zbarvil do ruda a oči mu vylezly z důlků; na okamžik to vypadalo, že se vzteky zalkne, ale pak ze sebe konečně vyrazil: "Ne, stokrát ne! Ne, říkám já! Žena jako svrchovaná panovnice? To je směšné! A ta rozmazlená arogantní čubka!"

"Mlč!" zahřměl Loguire, a dokonce i čtyři nejvyšší lordi se při divoké síle jeho hlasu přikřčili. Co se Anselma týče, ten jen zbledl a mlčky zíral na bělobradého obra před sebou, který jako by ještě vyrostl a tyčil se teď nad ním jako věž.

Pak, pomalu a s větší důstojností, než jakou Rod kdy u člověka viděl, s opravdovou důstojností vladaře se Loguire posadil, aniž při tom spustil oči ze svého syna. "Odeber se do svých komnat," řekl chladným, monotónním hlasem. "Nebudeme o tom mluvit do večerního sezení."

Anselmovi se nějak podařilo sebrat síly a znovu vysunul bradu - gesto, které by někomu mohlo připadat zbytečně pompézní a směšné - a otočil se na podpatku. Jak kráčel ke dveřím, zachytil pohledem Roda. Vztek a ponížení se v něm vzduly a on se rozpráhl, aby pěvce obdařil ranou pěstí.

"Ne!" štěkl Loguire a Anselm ztuhl.

"Tento muž," řekl vévoda, mluvě v centimetrech, "řekl pravdu. Nedovolím, aby s ním bylo zle zacházeno."

Anselm znovu zkřivil pohled se svým otcem; pak se zachvěl a sklopil oči. Odvrátil se a dveře se za ním zabouchly.

"Pěvče," zaburácel Loguire, "hraj!"

Rod sáhl do strun, a zatímco hrál 'Starého Tora Tappana', přemýšlel.

Takže večer má být válečná porada, co? A hlavním bodem bude očividně konstituční monarchie verusus vojenská diktatura, ačkoliv to ze zúčastněných mohl vědět jen on a Durer. Dobrá, však věděl, na které straně stojí.

Znovu se podíval na vzpřímenou postavu starého vévody, který pomalu jedl bílý chléb, rty sevřené a obočí nakřabatělé v posupném mračení. V jeho hlubokých, kalných očích se odrážel pouhý stín smutku.

Ano, Rod věděl, na které straně stojí.

Setkali se ve velké síni, dost velké na to, aby mohla sloužit jako hangár pro slušnou kosmickou loď, kdyby Gramariáni věděli, co to kosmické lodě jsou.

Kamenná podlaha byla zdobena Loguirovými erby. Zhruba každý yard byly na stěnách stříbrné kruhy, nesoucí pochodně. Strop byl klenutý a pozlacený a z jeho středu visel obrovský stříbrný lustr. Ve zdech nebyla žádná okna, ale na tom stejné málo záleželo, neboť venku už vládla noc.

Loguire seděl ve velkém vyřezávaném křesle na jednom konci síně, zády ke stěně zdobené praporci jeho rodových barev. Jeho křeslo stálo na čtyřmohém pódiu, takže k němu museli stojící lordi vzhlížet.

Byla jich tam pěkná řádka, nejen dvanáct nejvyšších, ale s nimi i hrabata, baroni, rytíři a jejich vazalové.

A u každého z nich stál, nebo se spíš hrbil, vyzábělý scvrklý mužik s pečlivě učesaným řídkým porostem na hlavě.

Rod obhlédl síň a jeho rty se našpulily do bezhlesného hvízdnutí. Nenapadlo ho, že by rádců mohlo být tolik. Jen v sále jich bylo nejméně padesát, možná i sedmdesát.

A mohlo jich tam být ještě víc, mimo jeho zorné pole. V tu chvíli ho měl totiž značně omezené a k tomu se díval jen jedním okem.

Pochodně, které osvětlovaly síň, byly upevněny v stříbrných kruzích, připevněných na zeď třemi šrouby. Ale u kruhu za Loguirovým trůnem jeden šroub chyběl a kámen za ním byl do hloubky zhruba jednoho palce provrtán a pak vydlabán v dutinu, která bez obtíží pojala mužskou hlavu. Ta hlava patřila Rodovi, který stál v temné chodbě za zdí. Jeho průzor mu umožňoval skvělý výhled na temeno Loguirovy hlavy stejně jako pohled přes jeho rameno na lidi, kteří s ním mluvili.

Pravou rukou se držel páky; kdyby ji stlačil dolů - pokud nebyla úplně zarezivělá - kámen před ním by se odsunul a vytvořil by příhodné dveře. Soudě dle pohledu do obličejů mužů, jež stáli proti Loguirovi, se to mohlo hodit.

Muž, který stál přímo před vévodou, byl Anselm. Bourbon a Di Medici stáli po mladíkových stranách. Durer stál přirozeně po Loguirově levici.

Loguire se ztěžka zvedl. "Sešli jsme se," zahřměl jeho hlas. "V této síni se shromáždila veškerá urozená krev Gramarye, skutečná síla země." Pomalu si prohlédl tváře před sebou, dívaje se každému z bratrů nejvyšších lordů přímo do očí.

"Sešli jsme se," pokračoval, "abychom rozhodli o přiměřeném napomenutí pro královnu Kateřinu."

Vévoda Bourbonský ztuhl, svěsil ruce a mírně se rozkročil. Byl to opravdový obr s huňatým obočím a plnovousem spadajícím na hrud'. Sevřel ruce v pěsti a stiskl rty. V jeho postoji bylo cosi kradmého, rozpačitého.

Vzhlédl k Loguirovi. "Nikoliv, dobrý strýče, pochopils to špatně."

Sešli jsme se proto, abychom se dohodli, jak svrheme tu, která pošlapala čest a moc našich šlechtických domů."

Loguire ztuhl a jeho oči se hněvivě rozšířily. "Ne!" vyštěkl, "není důvod -"

"Důvod!" Bourbon bojovně vysunul svou černou bradu. "Zatížila naše země vyššími daněmi než kdokoli v historii naší tradice a marní je na špinavé žebračky a raby; každý měsíc posílá své soudce, aby vyslechli stížnosti poddaných z našich panství; a teď chce na naše farnosti dosadit své kněze - a my že nemáme důvod? Oloupila nás o vládu nad

našimi vlastními panstvími a pak nám vmete do tváře urážku, když dopřeje sluchu petici všivých žebráků dřív, než vyslechne naši!"

Di Medici se naklonil, aby lépe slyšel, co říká vyzábělý mužik po jeho pravici, slabě se usmál a zamumlal: "Copak je zvykem, aby vládce přijímal petice nevolníků ve Velké síni?"

"Nikdy!" zahřměl Bourbon, "Ale teď naše útlcitná vladařka staví lůzu před nás! A to, můj ctihodný vévodo, je jen největší z jejich výstředností a zvěrstev, kterými rozmetala posvátnou tradici a zvyklosti naší země. A to je ještě dítě! Co bude dělat, lorde, až dospěje?"

Odměl se, aby nabral dech, pak potřásl hlavou a zavrčel. "Ne, můj dobrý bratranče! Musíme ji sesadit!"

"Ano," zamumlal Di Medici.

"Ano," prohlásili ostatní lordi.

"Ano," dunělo síni znova a znova, až se jednotlivá slova slila v jediné rozezlené hučení. "Ano!" a "Ano!" a "Ano!"

"Ne, já říkám ne!" zařval Loguire přes všechny ty hlasy.

Síň ztichla. Loguire se vypjal do plné výšky, až vypadal mnohem víc jako král než jako vévoda. Jeho hlas byl klidný, ale ostrý jako břit válečné sekery. "Je svrchovaná královna. Vrtošivá, to ano, a svévolná, horkokrevná a tvrdohlavá. Ale to jsou chyby mládí, dítěte, které se musí naučit, že jeho moc je omezená. My jí teď ta omezení musíme ukázat. To smíme udělat a nic víc. Naše věc nepřipouští další akci."

"Žena nemůže moudře vládnout," zabručel rádce Di Mediciho a Di Medici se toho ihned chytil: "Můj dobrý a ctihodný bratranče, Bůh nedal ženě moudrost, aby vládla."

Bourbon se narážky chytil. "Ano, dobrý strýče. Proč nám nedá krále? Necht' se vdá, je-li jejím přáním, aby byla země dobře spravována."

Rod si pomyslel, jestli Bourbon náhodou není odmítnutým nápadníkem. Bylo v něm cosi chlupatého a vůbec nic romantického.

"Vláda je po právu její!" zaduněl Loguire. "Ona je z krve Plantagenetů a jí patří koruna této země od narození. To jste, mí dobří synovci, tak snadno zapoměli na přísahu, kterou jste se zavázali věrností tomu jménu?"

"Dynastie se hroutí," zamumlal Bourbonův rádce a v očích se mu zalesklo.

"Ano!" zahřměl vévoda bourbonský. "Krev Plantagenetů zřídla a zkazila se, můj dobrý pane!"

Ach tak, pomyslel si Rod. Už ne strýček...

"Zřídla a zeslábla, můj pane!" pokračoval Bourbon. "Zeslábla tak, že už nedokáže dát život muži, ale pouze ženě, slabé dívce s ženskými rozmary a vrtochy, která nám má vládnout! Linie Plantagenetů už dospěla ke svému konci; náš nový král potřebuje novou krev!"

"Krev Bourbonů?" Loguire pozvedl obočí a opovržlivě se usmál.

Bourbonova tvář zrudla a oči mu vylezly z důlků. Začal něco koktat, když tu ho přerušil vévoda Medicejský.

"Ne, můj dobrý bratrance, ne krev Bourbonů. Jakou krev bychom si mohli přát pro krále, když ne krev nejurozenějšího šlechtice jihu?"

Loguire vytréštil oči a překvapením a zděšením celý zbledl. "K tomu se nepropůjčím!" zasyčel.

"Ne, můj pane, a my to dobře víme," pokračoval Di Medici skoro konejšivě. "Co hledáme, je dobrá krev odvážného a rozhodného muže, mladíka, který ví, co je třeba udělat, a nebude váhat to udělat."

Jeho hlas zazněl silněji. "Jakého krále bychom si mohli přát, když ne Anselma, Loguirova syna?"

Loguire sebou škubl, jako by dostal políček. Tvář měl náhle bledou a voskovou s šedým nádechem. Třesoucí se rukou zatápal za sebou, až sevřel opěradlo svého trůnu. Stáří na něj dolehlo tíhou let.

Pomalů se posadil na okraj křesla. Jeho prázdné oči vyhledaly syna a pak se odvrátily a rozhlédly se po shromážděných.

"Lumpové!" zasyčel. "Zatracení špinaví lumpové! Tak vy mi chcete ukrást syna..."

Anselm vzdorně vysunul bradu, ale v očích se mu zračila hanba a strach. "Ne, můj pane. Byl jsem s nimi od samého začátku."

Loguirovy prázdné oči se na něj znovu upřely. "Dokonce i ty..."

Jeho hlas zesílil. "Jsi lump jako všichni ostatní. Jsi větší lump než oni!"

Náhle Durer odstoupil ze svého místa po Loguirově boku a postavil se vedle Anselma. Jeho úsměv se rozšířil v triumfální škleb.

Loguirovy oči se na něj pomalu zaostřily. Jejich pohledy se setkaly.

Síni se ozvalo tiché zašumění, jak všichni rádcové natáhli krky, aby lépe viděli.

"Ne," zašeptal Loguire, "tys to byl..."

Namáhavě se zvedl. Pak, pomalu a uvážlivě, se podíval každému z nejvyšších lordů do očí. Nakonec se podíval na Durera.

"Všichni jste jedné myslí." Jeho hlas získával na síle; ale byla to síla hořkosti a zklamání. "Radili jste se už předem, nemám pravdu? Už jste se rozhodli; každý z vás svedl svůj boj s vlastním svědomím a zvítězil." Jeho hlas ještě ztvrdl.

"Jaký kapelník vás ovládá svou taktovkou, že všechny vaše duše zní v jediném akordu?"

V Durerových očích se zablesklo. Jeho ústa se už už otvíraly, ale Loguire ho umlčel. "Ty! Ty z hvězd! Přišel jsi ke mně před pěti lety a já, starý blázen, jsem si myslel: 'Dobře'. A když se tví parchanti, podlézaví služebníci, vkrádali jeden po druhém do mé domácnosti, stále jsem se radoval - já starý, pošetilý blázen!"

Zvedl oči a vyhledal Anselma. "Anselme, kterého jsem kdysi nazýval svým synem, probud' se a slyš! Střez se muže, který ochutnává tvé maso, protože ten ho může nejnanežněji otrávit!"

Rod náhle věděl, jak sněm musí skončit. Rádcové si nemohou dovolit riskovat, že Loguire odejde živ; starý muž byl stále silný a plný života, stále nepokořitelný. Mohl být schopen znovu zavolat své lordy k pořádku. Ta možnost sice

nebyla velká, ale byla tu, a Durer si nemohl dovolit ji riskovat.

Anselm vypjal hruď a ve tváři se mu objevil vzdorovitý výraz. Položil Durerovi ruku na rameno, nevšímaje si, že mužikovi cvakly zuby a div že si nepřekousl jazyk.

"Tomuto muži věřím," prohlásil něčím, co by se dalo označit jako zvonivý hlas. "Byl se mnou od samého počátku a já vítám jeho moudrost - jako bych přivítal tvou, kdyby ses k nám připojil."

Loguireovy oči se zúžily. "Nikdy," odsekl. "Vari, falešný synu se zrádným jazykem! Dřív zemřu, než bych se k vám připojil!"

"Vybral sis," vyštěkl Durer. "Jmenuj způsob, kterým chceš zemřít."

Loguire vytřeštil oči a pak se v jediném okamžiku vymrštil do plné výšky.

Anselm, očividně zaskočený, zakoktal: "Bud' - bud' zticha, Durere! On je - je blázen, jistě, a zrádce země. Ale je mým otcem a nikdo se ho nesmí dotknout!"

Durerovo obočí vyskočilo nahoru. "Chceš hrát hada na svých prsou, my lorde? Nicméně, je-li to přání všech šlechticů a nejen tvoje, musí být vyplněno."

Pozvedl hlas a zvolal: "Co říkáte vy, pánové? Má tento muž zemřít?"

Na okamžik zavládlo ticho. Rod sevřel ruku na páce dveří; musí odtamtud Loguirea dostat. Mohl otevřít dveře a vtáhnout vévodu do chodby, než si kdo uvědomí, co se děje...

Ale dokáže je zase zavřít, než vniknou dovnitř? Pravděpodobně ne; nepřátelé byli příliš blízko. Alespoň od Durera se dalo čekat, že bude jednat velice rychle.

Kdyby jen panty a pružiny byly ve slušném stavu! Bohužel, nedalo se čekat, že by je za posledních pár století někdo příliš udržoval.

Síní se rozezněl sbor váhavých "Ano."

Durer se obrátil k Loguireovi a dvorně se před ním uklonil. "Rozsudek zní smrt, můj pane."

Vytáhl dýku a vykročil vpřed.

A světlo zhaslo.

Rod stál na okamžik zmatený v úplné tmě. Jak...?

Pak se celou váhou opřel do páky. Zatímco se dveře se skřipěním otvíraly, vytáhl svou dýku. Teď konej, myslet můžeš potom.

Zasténání těžkých kamenných dveří roztálo překvapené ticho. Náhle začali všichni v síni křičet - někteří zlostí, jiní úzkostí, další volali na sluhy, aby přinesli pochodně.

Hluk byl dobrou rouškou. Rod vyskočil z chodby a začal slepě tápat, dokud nenarazil do něčího hrudního koše. Ten někdo vykřikl a pokusil se ho uhodit. Rod na poslední chvíli uhnul hlavou a cítil, jak mu rána sklouzla po vlasech. Stiskl knoflík na jilci své dýky a v krátkém záblesku světla identifikoval útočníka jako vévodu Loguirea.

S hněvivým zavytím se na něj vrhl další útočník. Rod vykřikl a zavrával, když mu ocelový břit projel ramenem. Durer si záblesku zjevně všiml také.

Dýka pronikla hlouběji do Rodova ramene; ucítil, jak mu po paži stéká potůček teplé krve a odkutálel se stranou.

Ale starý strašák se ho jen tak nepustil. Rod se ohnal a podařilo se mu uchopit muže za zápěstí ruky, ve které držel nůž.

Mužik byl ale neuvěřitelně silný. Začal mu ruku tlačit níž a níž, až Rod ucítil, že se dýka dotýká špičkou jeho hrdla.

Pokusil se přinutit druhou ruku, aby mu pomohla tlačit. Jeho rameno křičelo bolestí, ale ruka byla bezvládná.

Dýka klesla o další palec. Rod ucítil, jak se mu stahuje hrdlo, a útroby se mu sevřely strachem.

Úplným, ochromujícím a omamujícím strachem - a vtom Rod uslyšel dunivé sténání.

Durer zalapal po dechu; dýka dopadla na zem a váha tížící Rodovo tělo zmizela.

Celá síň duněla trojnásobným, velice hlubokým sténáním, soupeřícím s ječením hrůzy.

V temnotě se vznášely tři velké bílé postavy. Měly obličej lebek s ústy tvořícími velká 'O'; Horacio a dva jiní předci lorda Loguirea se tady setkali v posmrtné spolupráci.

Rod se ve své hrůze přinutil zaječet: "Fessi! Šedesát hertzů!"

V hlavě se mu rozeznělo rušící bzucení a strach zmizel. Znovu blikl světlem a vyhledal Loguirea. Skočil k němu a starý vévoda se mu se záupněm složil přes rameno - naštěstí přes to zdravé.

Rod se otočil a klopýtavě se rozběhl, doufaje, že správným směrem. Za jeho zády zaječel Durerův hlas: "Zacpěte si uši rukama, idioti! Idioti! Idioti!"

Rod se potácel tmou a bezvládný vévoda na rameni mu připadal čím dál těžší. Nemohl najít dveře! A teď zaslechl rychlé kroky uhánějících nohou - Durer se pokoušel Roda poslepu dostihnout. Teď, když měl v uších zátky, byl Durer znovu hrozivým nepřítelem. Navíc Rod mohl jen těžko bojovat, když měl jedno rameno zraněné a na druhém nesl vévodu Loguirea.

Náhle ucítil chladný závan a kolem něj se prosmýkla bledá postava. "Následuj mne!" zaburácel Horacio Loguire.

A Rod ho následoval.

Běžel za Horaciem se zdravou rukou napřaženou, jako překážkový běžec. Nepomohlo to; jeho poraněné rameno udeřilo do kamenného dveřního rámu a bolest ho takřka srazila k zemi. Zalapal po dechu, div že neupustil vévodu, a konečně se mu podařilo protáhnout se do nitra úzké chodby.

Horečnatě oddychuje se opřel o zeď.

"Pospěš si, smrtelníče!" zaburácel Horacio. "Dveře! Musíš je zavřít!"

Rod přikývl, zaťal zuby a natáhl se po páce, doufaje, že se vévoda na jeho rameni udrží. Rukou nahmatl zrezivělý kov.

Škubl pákou nahoru a dveře se se zaskřipěním zavřely.

Stál opřený o zeď a těžce oddechoval.

Po krátkém okamžiku, který trval celou věčnost, sebou Loguire začal vrtět. Rod vynaložil všechnu zbývající energii k

tomu, aby ho položil na podlahu. Pak vzhledl, a stále těžce oddychuje, podíval se na Horacia.
"Děkuji mnohokrát," zasupěl, "za včasnou záchranu."
Horacio mávl velkoryse rukou a na tváři se mu objevil výraz nebezpečně připomínající úsměv. "Není zač, smrtelníče. Jak bys mohl naplnit svou přísahu, kdybys byl zabit?"
"Já hlupák." Rod se opřel o zeď. "Udělal jsi to skvěle. Zajímalo by mne, jak se ti podařilo zhasit najednou všechny pochodně."
"Zhasit... pochodně?" Horacio se zamračil.
"Však víš, ten trik se světlem."
Duch se zamračil ještě víc. "To jsi neudělal ty?"
Rod vytřeštil oči. Pak zvedl ruku. "Tak moment. Moment. Chceš říct, žeš myslel, že jsem to udělal... a já myslel, že jsi to byl ty."
"Ano."
"Ale tys to nebyl?"
"Nikoliv."
"A já to taky nebyl."
"Vypadá to, že ne."
"Pak tedy," - Rod těžce polkl - "kdo...?"
"Kdo je to?" Loguire zatahal Roda za loket.
Kukátkem dovnitř vnikl paprsek světla.
Horacio zaječel a zmizel.
Rod přiložil oko ke kukátku. Pochodně byly zase zapáleny. Durer stál na stupátku, bodal dýkou do vzduchu kolem sebe a ječel: "Kde je? Kde je?"
Rod zvedl hlavu od kukátka, podíval se na vévodu Loguire a usmál se: "Nemyslím, že bychom tu měli čekat, až na to přijde. Půjdem, můj pane?"
Obrátil se, aby vykročil, ale Loguireovy prsty se mu zaťaly do ramene. Rod zalapal po dechu. "Prosím, mylorde - pokud by ti to nevadilo - použij mé druhé rameno."
"Co to bylo za člověka?" zavrčel Loguire.
"Člověk?" Rod se ohlédl. "Který člověk?"
"Ten, co stál před námi v bílém."
"Ach." Rod si prohlédl mužovu tvář. Vévoda byl zjevně stále ještě v šoku, neschopen čelit realitě takové, jaká ve skutečnosti byla. "To byl jen příbuzný, mylorde."
"Tvůj příbuzný? Tady?"
"Ne, mylorde. Tvůj." Odvrátil se a vykročil chodbou pryč.
Loguire ho po chvíli následoval.
Po několika yardech se světlo z kukátka ztratilo. Rod s klením tápal dál; teď by měl přijít roh a za ním úzké schody dolů. Zahnul za roh a sáhl po dýce - a uviděl před sebou kouli liščího ohně. Zděšeně na ni hleděl, zatímco se mu vlasy na zátylku ježily; pak se jeho oči přizpůsobily slabému světlu a on rozeznal tvář a tělo (bylo nemožné vnímat je jako jednotku, neboť byly od sebe výrazně odděleny tmou) s jednou rukou napřaženou a kouli liščího světla na dlani. Obličej se tvářil ustaraně.
"Gwendylon," vydechl Rod.
Ve tváři se jí objevila úleva a radost, ale jen na okamžik; pak se jí v očích zaleskla nezbednost.
Vysekla mu to nejdvořnější pukrle: "Můj pane."
"Teto Náno!" zaúpěl Rod. "Co ty tu k čertu děláš?"
Oči se jí rozšířily uraženou nevinností. "Šla jsem za tebou, můj pane."
"Ne, ne, ne!" Rod křečovitě zavřel oči. "Tak to ve scénáři nebylo. Měla bys mě teď nenávidět! Měla bys za mnou přestat chodit!"
"Nikdy, můj pane." Její hlas byl velice tichý.
Vzhledl, aby se přesvědčil, jestli si z něj dělá legraci. Bohužel. Zdálo se, že Tom měl ohledně venkovských děvčat přece jen pravdu.
"Co to máš?" zeptal se a kývl hlavou ke kouli liščího ohně na její dlani.
"Tohle?" Podívala se na dlaň. "Jen takové malé kouzlo, které mě naučila maminka. Světlo je v bludišti užitečné, můj pane."
"To je," přikývl Rod. "A smím se zeptat, jak jsi zhasila pochodně ve velké síni?"
Začala odpovídat, ale pak se zamračila. "To se jen tak rychle říct nedá, pane. Máme dost času?"
Rod našpulil rty a pozorně si prohlédl její tvář. "Ale bylas to ty, že?"
"Ano, pane."
"Jen další malé kouzlo, které..."
"...mě naučila maminka. Ano." Vesele přikývla.
"No dobře!" Rod pokrčil rameny. "Proč ne?" Tak půjdeme, dítě."
Začal klopýtat úzkou chodbou, sykaje bolestí pokaždé, když se zraněným ramenem dotkl kamenné zdi.
"Můj pane!" vyjekla Gwendylon a ruka se jí vymrštila, aby se dotkla jeho ramene. "Ty jsi zraněn!"
Rod se k ní napůl pootočil a přitom se pokusil opřít o zeď; ale plný a pevný výstupek, kterého se jeho ruka dotkla, nebyl ze žuly.
Rychle rukou ucukl. Překvapeně se na něj podívala, pak přivřela oči a líně se usmála. Vzala jeho ruku do svých a

přítáhla si ji k sobě.

Pane, nemusíš přece -"

"Musím!" Vytrhl jí svou ruku a opřel se o zeď. Vrhla se k němu s ústy pootevřenými.

"Má drahá dámo...!"

"Nemám na ten titul právo," zamumlala a její hlas zněl měkce, teple a chraptivě. Její tělo se k němu měkce přitisklo.

"Ženská, prosím tě!" Rod se pokusil odstrčit ji od sebe. "Nedokážu si představit méně vzrušivou situaci."

"Ani čas ani místo mne nezajímá, když jsi na blízku ty, pane," vdechla mu do ucha a jemně ho kousla.

A to jsem si myslel, že znám svoje meze, pomyslel si Rod. "Podívej se," řekl nahlas, "teď nemáme ani čas, ani prostor..." Zalpal po dechu a cukl sebou, jak se jí podařilo objevit to pravé místo. "Podívej, děvče, teď nás odsud dostaň a pak ti budu k službám!"

Zadržela dech a ucouvla právě jen natolik, aby si ho mohla prohlédnout: "Skutečně, pane?"

"No, hm..." Rod rychle zařadil zpátečku. "Na čtyřiaadvacet hodin, řekněme."

"To bude stačit," zašeptala smyslně a stejně smyslně se usmála.

Chvilí si ji měřil pohledem a pak řekl: "Vytáhni si to kanárčí peří z úst a odved' nás odsud!"

"Ano, pane!" Obrátila se, až jí sukně zasvištěla vzduchem, a lehce se rozběhla po mechem obrostlých schodech.

Chvilí se za ní díval, jak běží, a v očích se mu zalesklo. Pak ji dohonil, chytil ji za rameno a obrátil ji obličejem k sobě.

Překvapeně se na něj podívala a pohled se jí opět zakalil. "Můj pane, nesmíme se zdržovat..."

"Nebude to trvat dlouho," odpověděl a energicky si ji k sobě přitáhl. Rty měla horké a vlhké a pod jeho ústy se ochotně otevřely...

Radostně vyjekla a odstrčila ho. "Ach! Za co bylo tohle?"

"Záloha," zašklebil se Rod.

Zahihňala se, pak se obrátila a táhla ho chodbou do tmy. "Musíme spěchat!"

Vyprostil svou ruku z její a díval se, jak utíká.

Za jeho zády se ozvalo tiché zachechtání.

Rod se po Loguirovi znechuceně ohlédl. "Šmíráku," zavrčel a rozběhl se za Gwen.

Slizké kamenné stěny chodby byly na obě strany sotva tři palce od jejich ramen. Běh po úzkých schodech, zatáčka a další běh; schody byly vlhké a kluzké od kapající vody, jež prosakovala z jezera nad nimi. Zdi byly posety ostrůvky bledého mechu jako boláky. Staré pavučiny visely z nízkého stropu.

Když vyběhli po dvanáctém schodišti, Rod uslyšel někde nad hlavou bublání vody.

"Zákrut řeky u jezera," oznámila mu Gwendylon. "Vyjdeme na povrch u jeho břehu." Rychle se podívala přes rameno.

"Tvé rameno, pane Rode?"

"Ach, to počká," zavrčel Rod.

"Ještě krvácí?"

"Ne; zdá se, že kabátec ránu utěšnil. Ten účet za čistírnu ale nechci vidět."

"Hm." Spěšně se obrátila. "Pak to tedy vydrží, až se dostaneme k řece. Spěchejmež, páni, musíme se tam dostat, než je napadne prohledat stáje."

Rod se zamračil. "Proč? Vylezeme snad ve stáji?"

"Ne, u řeky, ale pokud budou hledat ve stáji, zjistí, že vévodův a tvůj černý oř zmizeli."

"Tos mi neřekla!" Rod si odkašlal a řekl trochu hlasitěji, než bylo nutné: "A kde je můj kůň teď?"

"Na břehu řeky, Rode," zamumlal Fessův hlas za jeho uchem, "s Velkým Tomem a dvěma skutečnými zvířaty."

Gwendylon už už chtěla odpovědět, ale Rod ji předběhl. "Ano, ano, budou na břehu řeky, já vím."

Gwen se zatvářila poněkud překvapeně.

"Ale jak Velký Tom věděl," pokračoval Rod, "že budeme potřebovat koně?"

Dívka se na něj zamračila a pak se odvrátila. "To já mu to řekla, pane. Nebyl to než nápad, ale uškodit nemohl. Zdálo se mi, že by se mohli hodit."

"Zdálo," zopakoval Rod. Byla snad také jasnovidka?

"Ano pane, zdálo." Náhle zpomalila. "Našlapujte bedlivě, páni." Opatrně překročila něco, co leželo v chodbě.

Rod zastavil a prohlédl si to.

Byla to miniaturní lidská kostra, možná osmnáct palců dlouhá; ale proporce měla jako dospělý člověk, ne jako dítě.

Plíseň ji zbarvila do zelena.

Podíval se na Gwendylon. "Tohle tu není moc dlouho," řekl. "Co je to?"

"Jeden z Maličkého lidu, pane." Ústa jí náhle ztvrdla. "Bylo tu zlé kouzlo, které přehlédli."

Rod vzhlédl překvapený tónem jejího hlasu, ignoruje Loguirův užaslý výkřik.

Tvář měla jakoby vytesanou z kamene. "Ubohý maličký chlapík," zamumlala. "Nemáme ani čas ho pohřbit." Otočila se a spěchala dál.

Rod opatrně překročil malou kostru a rozběhl se za ní.

"Co to bylo za kouzlo?" zeptal se, když ji dostihl.

"Bylo to něco... jako zpívání... ve vzduchu, pane, ale ne pro uši, nýbrž pro mysl. Kdyby ses ty nebo já pokusil běžet proti tomu, zastavilo by nás to jako zeď. Ale pro Maličkový lid to bylo smrtelné."

Rod se zamračil. "Zpívání, říkáš?"

"Ano, pane. Ale ne pro uši, jak jsem řekla."

Silové pole! Ale to bylo nemožné. Zeptej se kteréhokoliv fyzika a on ti to řekne...

"Kdy se to stalo?"

"Udalo se to před pěti lety, pane. Netrvalo to déle než měsíc, a jeho pán buďto nezjistil, že jsem ho zastavila, nebo ho nikdy znovu nespustil."

Rod se zastavil a počkal, až ho Loguire dohoní. Díval se za jemnou, velice ženskou postavou, která spěchala chodbou před nimi. Pak zavřel ústa, polkl a rozběhl se za ní.

Silové pole! A právě před pěti lety se objevil Durer...

Rod si znovu vzpomněl na stupnici na předpokládaném stroji času. Pak pohlédl na Gweniny dlouhé rudé vlasy, které za ní při běhu vlály.

A ona ho zastavila? Zařízení z budoucnosti a ona ho zastavila?

Podíval se na vesnické děvče s novým respektem.

"Hm, Gwen, drahoušku..."

"Ano, můj pane?" Obrátila se na něj s výrazem příjemného překvapení v lehce zrudlém obličejí.

Zamračil se. Co...? Ach. Nazval ji 'Gwen' a taky 'drahoušku'.

"Ano, můj pane, zažehnala jsem to. Ale Maličký lid už sem od té doby nechodí a myslím, že je to moudré."

Ano, pomyslel si Rod, velice moudré. Durer & spol. by jistě neshlíželi na maličké špiony laskavě a pravděpodobně by zavedli nějaké nepříjemné preventivní opatření. Nepřítomně upřel oči na Gwendylonina záda; byla pořád samé překvapení, ta maličká...

"Už tam budeme, páni!"

Rod natáhl krk a uviděl před sebou jiskřičku tlumeného světla. Svítící koule v Gwenině ruce zhasla.

O chvíli později už stoupali větrným, plevelem zarostlým tunelem do měsíční noci. Několik yardů dál tekla řeka, lemovaná vrbami a cypřiši. Noční vítr byl vlhký a chladný. Loguire se zachvěl.

"Pane!" ozval se tichý výkřik a ze stínu říčního břehu se vynořil Velký Tom, který vedl tři koně.

Rod popadl Gwen za ruku a rozběhl se ke koním... a byl zastaven nanejvýš neženským škubnutím za ruku - naštěstí za tu zdravou.

"Ne, můj pane," řekla dívka pevně. "Nejprve se musím podívat na tvé zranění."

"Poslyš, teď není čas..." zavrčel Rod, ale náhlá řezavá bolest v rameni ho umlčela.

"Dříve nebo později nás to stejně zpomalí," řekla dívka rozhodně. "Raději se na to podívám hned, když to zabere pouhou chvíličku."

Rod si povzdechl a kapituloval. Díval se se zájmem znalce, jak sbíhá k řece, a přemýšlel, odkud se v něm bere ten podivný příjemný pocit.

"Má pravdu," zavrčel Loguire a vytrhl tak Roda z příjemných úvah. "Teď zatni zuby."

Rozepnul Rodův kabátec, nechávaje jeho nesmělý protest bez povšimnutí. Jedním škubnutím strhl látku z rány. "Ať chvíli volně krvácí," vysvětlil mu vévoda.

Pak se vrátila Gwendylon s hrstí nějakých bylin a malým koženým měchem - spolehni se na Toma, že nějaký šnaps u sebe vždycky mít bude, pomyslel si Rod - a snad o pět minut později už ji Rod vysadil do Fessova sedla a vyskočil za ní. Pak koně pobídl patami. Gwendylon překvapeně vykřikla, když se kůň dal do cvalu, pak se obrátila a zmateně se na Roda zamračila.

"Proto mu říkám Železnák," vysvětlil Rod. "Jen se uvolni a opři se o mně. Máme před sebou dlouhou jízdu."

"Ale můj pane, já nepotřebuji -"

"Máme jen tři koně, Gwen. Někdo musí jet na tandem. Neboj se, Fess si toho rozdílu ani nevšimne."

"Ale můj pane, já -"

"Pst! Mylorde Loguire!" zavolal přes rameno. "Ved' nás, mylorde, ty znáš svou zem nejlépe!"

Loguire mlčky přikývl a popohnal svého velkého oře; ten trochu zrychlil a předešel Roda. Rod se zařadil za něj, poslouchaje dunění kopyt Tomova koně za sebou. "Věř mi, pane, není třeba -"

"Dost času promluvit si později," zavrčel Rod. "Zanecháváme za sebou stopu jasnou jako Polárka. Měli bychom se dostat co nejdál a co nejrychleji to půjde, než nás začnou pronásledovat."

Gwendylon si povzdechla. "Ohlédni se, můj pane."

Rod to udělal a uviděl zástup alespoň stovky elfů, lemujících jejich cestu s miniaturními košťaty v rukou a zametajících každou stopu po jejich koních - někteří dokonce zvedali traviny, které ohnuly jejich podkovy.

Rod křečovitě zavřel oči. "Ne. Ach, ne. Proč já, můj Bože? Proč právě já?"

Obrátil se zpět ke Gwendylon. "Gwen, to ty jsi sem zavolala ty... Gwen!"

Sedlo bylo prázdné. Dívka byla pryč.

"Gwen!" vykřikl a přitáhl uzdu.

"No vážně, Rode," zaprotestoval hlas za jeho uchem. "Musím tě požádat, abys laskavě ovládal -"

"Gwendylon!" zaječel Rod.

Z nebe mu odpověděl křik podobný zachechtání racka.

Rod vzhlédl.

Říční orel. Tentýž. Byl by ochoten na to přísahat. Místo toho jen zaklel.

Pták se snesl níž, obkroužil Rodovu hlavu a znovu zakřičel.

Jak může, k čertu, orlí křik znít tak žensky?

Orel se od něj oddělil a přeletěl před čumákem Loguirova koně. Ještě jednou jim zakroužil nad hlavami a pak se rozletěl do dálky.

"Jo, jo," zavrčel Rod, "já mám posláni. Já musím držet partu pohromadě. Fessi, sleduj toho ptáka! Fessi? Fessi!"

Kůň stál s nohama strnule nataženýma a hlava se mu volně houpala mezi nimi.

To blahodárně zapůsobilo na Rodovy nervy. Natáhl se a stiskl resetovací knoflík.

Jeli na sever a po první půlhodině zvolnili klus. Loguire jel v sedle zhroucený, a než ho osvěžil chladný ranní větřík, skoro vyčerpáním usnul.

Po pravdě řečeno, Rod na tom nebyl o mnoho lépe. Pobídl koně a jel vedle Loguira. "Tamhle na poli jsou stohy, mylorde. Musíme si odpočinout. Za chvíli vyjde slunce a cestovat ve dne je pro nás nebezpečné."

Loguire zvedl hlavu a zamrkal. "Ano. Ano, samozřejmě." Přitáhl svému koni uzdu. Rod a Tom ho následovali.

Překonali živý plot kolem cesty a rozjeli se k nejbližšímu stohu. Rod seskočil a přidržel koně vévodovi, který div že ze sedla nespadl. Velký Tom odeslal koně a plácnutím do zadku je poslal, aby se na poli napásli, zatímco Rod napůl vedl a napůl táhl starého šlechtice ke stohu.

Položil Loguira do sena, o několik kroků ustoupil a zamumlal: "Fessi."

"Ano, Rode."

"Odved' ty herky kousek dál, někam, kde nebudou tak nápadné, ano? A za soumraku je sem zase přived'."

"Provedu, Rode."

Rod zůstal ještě chvíli stát a poslouchal vzdalující se bubnování koňských kopyt.

Podíval se na Loguira; starý muž zmožený psychickým napětím a celonoční jízdou usnul takřka okamžitě. Rod se nad ním sklonil, aby ho přikryl. Když se podíval po Velkém Tomovi, zahlédl už jen jeho nohy mizící v nitru stohu. Sedla a postroje už byly ukryty pod senem.

Nohy se ztratily, pak se stoh několikrát otřásl a vykoukla z něj Tomova brunátná tvář. "Měl by ses co nejrychleji schovat, pane. Co nevidět vyjde slunce a není nutné, aby nás viděli vesničané."

"Nepřijdou až k tomuhle stohu?"

"Ne. Tohle pole už je pokosené a bude ještě pár dnů trvat, než se seno začne svážet "do stodol."

Rod přikývl. Odrazil se a šipkou se vrhl do stohu. Když se obrátil, viděl, jak za sebou Velký Tom zakrývá otvor.

"Dobrou noc, Velký Tome."

"Brý ráno, pane," odpověděl tlumený hlas ze sena.

Rod se zasmál, potřásl hlavou a pustil se do výroby pohodlného pelechu. Vtom uslyšel tiché zamňoukání a vedle něj se do sena snesl říční orel. Jeho obrysy zmatněly a zavlhly se a vzápětí vedle něj ležela Gwendylon.

Uličnický se usmála a začala si rozvazovat tkanici živůtku. "Čtyřadvacet hodin, můj pane. Od úsvitu do úsvitu. Říkal jsi, že tak dlouho mi budeš k službám."

"Ale - ale - ale..." Rod vytřeštil oči a suše polkl, když uviděl, jak se Gwendylonin živůtek rozevřel a byl odhozen do sena. Dívka si začala vyhrnovat blůzu.

Polkl znovu a zakoktal: "Ale - ale někdo by měl držet hlídku!"

"Žádný strach," zamumlala. Blůza odletěla za živůtkem. "Mí přátelé se o to postarají."

"Tví přátelé?" Rod jaksi mimochodem zaregistroval, že na místním stupni kultury nebylo ještě objeveno spodní prádlo. Alespoň Gwendylon ho nenosila.

"Jistě, Maličký lid." Sukně a spodnička se hladce snesly na hromadu.

Zapadající slunce už barvilo oblohu do zlatova, když Rodova hlava vykoukla ze stohu.

Rozhlédl se, nadechl se chladného, čerstvého večerního vzduchu a vydal ze sebe hluboké uspokojené povzdechnutí. Cítil se nesmírně skvěle.

Jedním máchnutím ruky odhodil seno, které ho zakrývalo, stranou, a zatímco jeho oči pomalu a zálibně putovaly po Gweniných křivkách, pomyslel si, že to byl rušný den.

Nahnul se k ní a přitiskl své rty na její v dlouhém a hlubokém polibku. Cítil, jak se před ním probouzí.

Odtáhl se; její oči se napůl otevřely. Její rty se pomalu prohnuly do smyslného úsměvu.

Protáhla se, pomalu a rozkošnický. Roda překvapilo, jak rychle mu při tom stoupl pulz. Jeho mínění o sobě samém utrpělo další vroubek.

Zato jeho mínění o ní už bylo tak dost vysoké. Se slabým znepokojením zjistil, že začíná litovat, že je tulákem bez domova. Také zaznamenal, že ho hryže něco na bázi svědomí. Podívala se mu do očí a rázem vystřízlivěla. "Proč jsi smutný, pane?"

"Tobě nevadí, že jsi využívána, Gwen?"

Líně se usmála. "A tobě, pane?"

"Hm, ne..." Rod se zamračil na své dlaně. "Ale to je něco jiného. Chci říct, já jsem přece muž."

"O tom vůbec nepochybuji," zavrňela a přitom ho kousla do ušního lalůčku.

Zašklebil se a ucukl, pak se jí to pokusil oplatit stejně; ale ona s jeho uchem ještě neskončila.

"Muži jsou hloupí," zamumlala mezi dvojím kousnutím. "Pořád mluvíte o tom, co není, místo abyste mluvili o tom, co je. Skončí s nocí a žij večerem, když už nastal." S majetnickým potěšením si ho prohlížela zpod ztěžklých víček od hlavy až k patě.

No dobře, pomyslel si Rod, tolik k mému pokusu zachovat se čestně... "Kamere" Koneckonců, existoval jen jediný způsob, jak jí ten potměšilý úsměv setřít z tváře.

Velký Tom si vybral právě tento okamžik, aby zavolal: "Pane! Slunce už zapadá a my musíme vyrazit!"

"Musíme, můj pane?" zeptala se zarmouceně.

"Musíme," odpověděl. "Povinnost volá - nebo alespoň Velký Tom. Vzhůru za větší slávu Francie! nebo něco na ten způsob..."

Další dva dny pochodu, při kterém střídali cval a klus, je přivedly zpátky do hlavního města.

Když o sedmé hodině noční přejížděli most přes řeku, která se točila kolem města, uviděl ke svému překvapení Rod dva

pěší vojáky s píkami a pochodněmi, planoucími do tmy.

"Uvolním cestu," zamumlal Velký Tom a pobídl svého koně před Roda a Longuira. "Ustupte," křikl na strážné, "mí páni si přejí projet!"

Píky se ze zařinčením zkřížily a zatarasily vjezd. "Kdo jsou tví páni?" zeptal se jeden z nich. "Vzbouřenci? Nebo královnini muži?"

"Vzbouřenci?" zamračil se Tom. "Cožpak se dostali do královnina města, zatímco jsme byli na jihu?"

"Na jihu?" Oči strážného se zúžily. "To páni na jihu jsou těmi vzbouřenci."

"Ano, ano!" mávl Velký Tom netrpělivě rukou. "Byli jsme tam v královnině záležitosti - jako špehové, abych řekl pravdu. Přinášíme zprávu o tom, že lordi na jihu chystají povstání a známe den, kdy vyrazí na pochod; ale jak se sem ta novina dostala před námi?"

"Co je to za tlachání?" vyštěkl Loguire a vjel do světla pochodní. "Ustupte stranou, rabi, aby muž urozené krve mohl projet!"

Hlavy obou strážných se bleskurychle otočily k vévodovi a hroty jejich pík se zastavily sotva palec od jeho prsou.

"Sesedni a vzdej se, mylorde vévodo z Loguire!" Hlas prvního strážného byl pevný, ale uctivý. "Z příkazu jejího veličenstva královny tě musíme vsadit do vězení."

A druhý strážný zavolal: "Kapitáne! Kapitáne stráží!"

Loguire nevěřícně vytřeštil oči. Rod předjel před vévodu a štěkl na strážce: "Jmenujte zločin, pro který chce královna vsadit mylorda Loguirea do vězení!"

Oči zbrojnoše těkaly z Loguirea na Roda a zpátky; pak rozpačitě odpověděl: "Nanejvyšš hanebná velezrada osoby a majestátu jejího veličenstva královny."

Loguirovi poklesla čelist. Pak sevřel rty a jeho obočí se nakrabatilo, až docela skrylo jeho oči. Jeho tvář se zdála ve světle pochodní krvavě rudá.

"Jsem víc než kdo jiný věrný jejímu veličenstvu královně!" vybuchl. "Přestaňte s těmi urážkami a ustupte stranou!"

Zbrojnoši na sucho polkli, ale z místa se nehnuli. "Bylo nám řečeno, že Loguire vede povstalece, mylorde."

"Vojáci," řekl Rod klidným tónem užívaným starými c. a k. polními maršálky.

Oči obou strážných se k němu obrátily, ale jejich píky zůstaly namířeny.

"Znáte mě," Rodův hlas překypoval výhružnou autoritou.

Zapůsobilo to víc než Loguirovy povýšené protesty. Jeden ze strážných stiskl rty a váhavě přikývl. "Ano, pane."

"Kdo jsem?"

"Jsi pan Gallowglass, bývalý královnin gardista."

"Pořád jsem královniným gardistou," opravil ho Rod, stále tímž tichým hlasem. "Byl jsem poslán na jih, abych chránil vévodu z Loguire."

Loguire sebou trhl; jeho oči se upřely na Roda.

"Věděli jsme, žeš odjel," zamumlal voják.

"A teď také víte proč." Rod držel svůj hlas pod pečlivou kontrolou, snaže se působit dojmem, že v případě neuposlechnutí dopadne na hlavy strážných hněv královny osobně. "Mylord Loguire chce požádat svou příbuznou, a panovnici, jeho veličenstvo královnu, o azyl. Bude zuřit, když se dozví, že jste ho zdržovali. Nechte nás projít!"

Zbrojnoš sevřel píku pevněji, polkl a tvrdohlavě vysunul čelist. "Ohledně lorda Loguirea máme rozkaz zadržet ho a uvrhnout do královniných podzemních kobek, můj pane. Nic víc o tom nevím."

"Podzemních kobek!" zahřměl Loguire, ve tváři celý rudý. "Jsem snad nějaký mizerný lapka, abych byl vhozen do podzemní, kobky? Takhle královna zachází se svým vazalem? Ne, ne! Krev Plantagenetů se tak zkazit nemohla! Rabe! Vyrvu ti ten tvůj lživý jazyk z hlavy!"

Jeho ruka sklouzla k dýce a voják ucouvl; ale Rod běsnícího šlechtice zadržel. "Upokoj se, mylorde," zamumlal. "To Durer sem poslal zprávy před námi. Královna nemůže vědět o tvé loajalitě."

Loguire s vypětím sil potlačil svou zlost a místo toho upadl do tiché rozmrzelosti. Rod se nahnul k Tomovi a zašeptal mu: "Tome, dokázal bys najít nějaké bezpečné místo, kde bychom mohli starého pána na nějaký čas uklidit?"

"Ano, pane," zamračil se na něj Tom. "U jeho syna. Ale proč...?"

"V Clovisově domě?"

"Ano, pane. Bylo by k tomu třeba všech královniných mužů a těžkých moždírů, aby rozbořili Dům."

"Já bych spíš řekl, že by k tomu stačilo silnější zafoukání větru," zabručel Rod, "ale myslím, že je to to nejlepší, co máme k dispozici. Takže..."

"Mluv tak, abychom mohli slyšet všichni!" ozval se nový hlas.

"To mi zní povědomě," zabručel Rod a ohlédl se.

Uviděl sira Marise, přicházejícího v doprovodu dalších dvou zbrojnošů. "Dobrá práce, Rode Gallowglassi! Přivedl jsi nejzhooubnějšího z povstalců do bezpečného zajetí naší pevnosti!"

Loguirovy oči si Roda nenávistně změřily.

"Nemluvte mezi sebou," pokračoval sir Maris, "zakazuji vám to. A naslouchejte dobře mým rozkazům, neboť dvanáct mužů s kušemi je připraveno prohnat vám šípy srdci."

Loguire se napřimil v sedle, vysoký a hrdý, tvář jako vytesanou z žuly.

"Dvanáct?" Rod se na sira Marise posměšně zašklebil. "Jen dvanáct kuší, aby zabilo lorda Loguirea? Můj dobrý sire Marisi, řekl bych, že na stará kolena ztrácíš soudnost."

Žulová maska se zlomila; Loguire se zmateně podíval na Roda.

Rod sesedl z koně a vykročil k mostu. Udiveně zakroutil hlavu. "Sire Marisi, sire Marisi! Můj dobrý sire Marisi, myslím, že -"

Náhle se bleskurychle otočil, zaječel a pleskl koně po hřbetě. "Otočte se a běžte!" zvolal. "Jedte!" Sir Maris a jeho muži ztuhli překvapením, když se koně postavili na zadní, otočili se a vyrazili pryč. O zlomek okamžiku později dopadlo dvanáct šipek na místo, kde předtím stáli. Jeden střelec byl trochu rychlejší než jeho druzi; jeho šipka zasáhla Fessův kovový bok a s cinknutím odletěla do řeky. Na okamžik zavládlo ohromené ticho a pak se mezi muži začal šířit poplašený šepot: "Čarodějný kůň! Čarodějný kůň!" "Zameť stopu, Fessi," zamumlal Rod a velký černý kůň se postavil na zadní, zaržál a zvedl kopyty oblaka prachu; pak skočil a byl pryč, ztracen ve tmě noci. Rod se ponuře usmál, přesvědčen, že Fessova stopa bude křížit a protínat stopy kopyt Tomova a Longuirova koně v takových kličkách, které by nerozmotal ani italský odborník na špagety. Podíval se na nebe. Neviděl sice dál než na hranici světla pochodní, ale mohl by přísahat, že zaslechl orlí křik. Usmál se znovu, tentokrát už ne tak srdečně. Ať se mne Kateřina pokusí uvěznit. Jen ať to zkusí. Pak se podíval do tváře sira Marise a jeho úsměv zmrzl. Starý rytíř se dusil hněvem, ale strach v jeho očích byl tak křiklavý, jako program komerční televize. Hlas se mu chvěl: "Rode Gallowglassi, tys napomohl vzbouřencům v útěku." Rod stál mlčky a oči mu plály. Sir Maris těžce polkl a pokračoval: "Za velezradu jejího veličenstva královny veškeré Gramarye tě musím, Rode Gallowglassi, vsadit do vězení." Rod se zdvořile uklonil: "Můžeš to zkusit." Vojáci zašuměli a vystrašeně ucouvli. Nikdo si nepřál měřit síly s čarodějem. Oči sira Marise se poplašeně rozšířily; pak se otočil a popadl prvního vojáka za rameno: "Ty tam! Vojáku! Vojáku!" zasyčel. "Běž a oznam to královně. Řekni jí, co se tady přihodilo." Voják se rozběhl, očividně šťastný, že se může ztratit z místa akce. Sir Maris se obrátil zpátky k Rodovi: "Teď musíš se mnou před královnin soud, pane Gallowglassi!" Oho! pomyslel si Rod. Tak teď už jsem pán! "Jsi ochoten jít k ní dobrovolně?" zeptal se sir Maris s obavami, "nebo tě budu muset přinutit?" Rod se ovládl, aby se nerozesmál nad tím, jak vážně se při tom starý rytíř tvářil. Jeho reputace, zdá se, značně vzrostla. "Půjdu dobrovolně, sire Marisi," řekl a vykročil vpřed. "Můžeme jít?" Oči sira Marise zaplály vděčností. Náhle ze sebe vyrazil: "Nechtěl bych být na tvém místě, Rode Gallowglassi. Budeš teď sám čelit královnině jazyku." "Co se dá dělat," odpověděl Rod. "Ale já mám také pár věcí, které bych jí rád řekl. Pojdme, sire Marisi."

Naneštěstí cesta na hrad poskytla Rodovi čas k přemýšlení o Kateřinině posledním špinavém triku; takže ve chvíli, kdy došli ke dveřím jejích komnat, už měl čelisti pevně sevřené a třásl se hněvem. A tam, stejně nešťastně, na něj čekal uvítací výbor složený ze dvou gardistů, vojáka, který byl poslán se vzkazem, a dvou pik namířených přímo na Rodovo břicho. Průvod se zastavil. "Co má znamenat tohle?" procedil Rod mezi zuby. "K-královna zakázala, aby k ní č-čaroděj vstoupil jinak než v o-okovech," vykoktal posel v odpověď. "Aha." Rod na okamžik našpulil rty a pak na posla přátelsky mrkl. "Takže já mám být spoután?" Posel vystrašeně přikývl. Píky zařinčely, jak je Rod od sebe odrazil. Pak popadl posla za límec a hodil ho do náruče dvěma gardistům, kteří proti němu vyrazili. Jediným kopnutím pak vyrazil dubové dveře z pantů. Dveře se zaduněním dopadly na zem a Rod přes ně prošel dovnitř. Kateřina, primátor královnina sídelního města a Brom O'Berin vyskočili ze svých křesel rozestavěných kolem mapami pokrytého stolu. Brom se postavil Rodovi do cesty: "Který ďábel tě posedl, Rode Gallowglassi, že..." Ale Rod už byl za ním a pokračoval dál. Postavil se před stůl a oči mrazivé jako suchý led upřel na královnu. Kateřina ucouvla a ruka se jí zvedla k ústům. Byla vyvedena z míry a vyděšena. Brom vyskočil na stůl a zahromoval: "Co má znamenat tohle neslýchané vtrhnutí, Rode Gallowglassi? Jdi ven a čekej, až pro tebe královna pošle!" "Dal bych přednost tomu nemuset předstupovat před královnu v okovech," řekl Rod suše a mrazivě. "A nepřipustím, aby byl nejurozenější šlechtic vhozen do obyčejné špinavé kobky s krysami a zloději!" "Ty to nedopustíš!" zalapala po dechu Kateřina uraženě a pak se ozval Brom: "Kdo jsi, že rozhoduješ, co dovolíš a nedovolíš? Vždyť ani nejsi urozené krve!" "Pak musím předpokládat, že krev je v přímém rozporu s činy," odsekl Rod. Odstrčil stůl stranou a vykročil ke královně. "Myslel jsem, že jsi šlechtice." Jeho slova zněla jako výsměch. "Ale teď vidím, že jsi schopna postavit se proti své vlastní rodině, dokonce i proti někomu, kdo byl tvému otci tak blízký! Jistě, když chceš bojovat proti šlechtě, musíš bojovat proti svým příbuzným; ale proti vlastnímu strýci? Hanba ti, ženo! I kdyby byl nejhorším vrahem, mělas ho přijmout se zdvořilostí a úctou příslušející jeho stavu. Tvé nejpohodlnější komnaty by mu měly sloužit za celu; je to tvá šlechtická povinnost!" Zatlačil ji ke krbu, oči neustále upřeny do jejích. "Tak, kdyby byl vrahem, bezpochyby bys ho přijala se ctí! Ale ne, on se dopustil toho zločinu, že se odvážil něco namítnout proti tvým arogantním a svévolným zákonům a hájil svou čest proti tvým předem promyšleným urážkám a provokacím. Přesto neustále respektoval svou povinnost šlechtice vůči mstivému, rozmazlenému a nevyčválanému spratkovi, který má titul královny, ale výchovy nemá, ani co by se za nehet

vešlo, a za to musel být zatracen!"

"Hanba tobě, ničemo!" řekla rozechvěle Kateřina, ve tváři bledá jako svíce. "Takto si dovoluješ mluvit s dámou!"

"S dámou!" odfrkl si.

"S urozenou dámou!" To byl zoufalý výkřik. "I ty mne opustíš? I ty budeš mluvit jazykem Clovisova domu?"

"Já mluvím jako lůza, ale ty tak jednáš! A teď už je mi jasné, proč tě všichni opouštějí; protože ty vystavuješ opovrzení i vévodu Loguira, který ti jediný z tvých lordů zůstal věrný!"

"Věrný!" vydechla. "On, který vzbouřence vede?"

"Anselm Loguire vede vzbouřence! Za svou věrnost tobě byl starý vévoda sesazen svým vlastním synem!"

Hořce se usmál, když uviděl náhlou hrůzu a pocit viny v jejích očích, pak se k ní obrátil zády a poodešel, dáváje jí čas, aby si uvědomila rozsah svého konání. Za sebou slyšel těžké, vzrušené oddechování; Brom se prosmykl kolem, aby pomohl své královně. Křeslo zapraskalo, jak ji na ně usadil.

Když vzhlédl, uviděl, že starosta hledí s očima vypoulenýma skrze něj. Rod si odkašlal; měšťákovy oči se na něj zaostřily. Rod trhl hlavou ke dveřím. Starosta se krátce podíval na královnu a zaváhal. Rod si pohrál s jílcem své dýky. Starosta to uviděl, zbledl a vytratil se.

Rod se otočil zpátky k zdrcené dívce.

Brom, který stál vedle ní, mu věnoval pohled plný nenávisti. "Dobrá práce! Jsi spokojen s tím, jak hluboko jsi ťal?"

"Ještě ne." Rodova ústa ztvrdla. Znovu přistoupil ke královně a řekl mrazivým hlasem: "Ten dobrý šlechtic, vévoda Loguire, tvůj vlastní strýc, zbaven tvé lásky a přízně, stál sám proti vši tvé šlechtě, dokonce i proti svému synovi!"

Hlas se mu zlomil. Kateřininy oči naplněné hlubokým smutkem k němu vzhlédly. "Je to tvoje dílo, tvého arogantního zákonodárství a absolutního nedostatku diplomacie, že se Anselm postavil proti svému vlastnímu otci. Měl dva syny a tys ho oloupila o oba!"

Začala vrtět hlavou, stále rychleji a rychleji, rty vyslovujíc neslyšná odmítnutí.

"I přesto ti zůstal oddaný!" pokračoval Rod. "Pořád je ti oddaný, ačkoliv ho pro to chtěli zavraždit - a mnoho nechybělo, aby to udělali!"

V hrůze na něj vytřeštila oči.

Rod se dotkl svého ramene. "Tohle zadrželo dýku, která mířila na jeho srdce. A jen čirým zázrakem a s pomocí jedné čarodějnice, kterou sotva znáš, se mi podařilo vyvést ho odtamtud živého!"

Brom zvedl hlavu, pátraje po něčem v Rodově tváři. Rod se jen zamračil a pokračoval.

"Ale s nasazením života jsem ho ochránil a přivedl bezpečně sem. A co tu najdu? Má tu být držen jako vězeň! A dokonce ani ne jako královský vězeň! Ne, nemá s ním být zacházeno s patřičnou úctou a zdvořilostí, ale má být uvržen do temného vlhkého sklepení, jako nějaký špinavý lapka!"

Pro větší efekt se odmlčel, ale správně neodhadl časování; Kateřině ta chvilíčka docela stačila. "Před mými zákony jsou si všichni rovni, lumpe!" Bojovně vysunula bradu a setřela si slzy z očí.

"Ano," přisvědčil Rod, "ale to znamená, že máš zacházet s prostými lidmi jako s urozenými, a ne se šlechtici jako se zloději!"

Naklonil se nad ni, drže obličej jen palec od jejího. "Řekni mi, královno: proč musí Kateřina všemi pohrdat?"

Byla to lež; nepohrdala všemi, jen šlechtici, ale stejně se jí v očích náhle objevila úzkost a nejistota.

Přesto vysunula bradu ještě o dobrý palec výš a prohlásila: "Jsem královna a všichni se musí sklonit před mou mocí!"

"Ach jistě, skloní se, samozřejmě, že se skloní! Dokud je neudeříš do tváře; pak ti políček vrátí!"

Odvrátil se od ní a zadíval se do krbu. "Nemohu říct, že bych jim to zazlíval, protože jsi je připravila o všechnu svobodu."

Kateřina vytřeštila oči. "Svobodu? Co je to za řeč, rabe? Vždyť usiluji o to dát svým poddaným víc svobody!"

"Jistě, usiluješ," usmál se Rod hořce. "Ale jakými prostředky toho dosahuješ? Bereš jim ji dnes, abys jim ji mohla dát více později, co?"

Pěstí udeřil do opěradla křesla. "Jenže později nebude nikdy, copak to nevidíš? V této zemi je příliš mnoho zla, vždycky tu bude nějaké další zlo, proti kterému je třeba bojovat, a královnino slovo bude muset být zákonem, nediskutovatelným rozkazem jejím vojskům v boji proti zlu."

Pomalu stáhl ruku zpátky a oči mu při tom plály. "A tak se stane, že den, kdy jim chceš dát svobodu, nepřijde nikdy; ve tvé zemi už nebude svobodný nikdo, s výjimkou královny." Založil si ruce za zády a začal se procházet po místnosti.

"Víš, svobody je kolem pořád stejně - jestli jí někdo dostane víc, jiný musí dostat méně. Když jeden přikazuje, druhý musí poslouchat."

Napřáhl ruce před sebe a pomaluje svíral v pěsti. "A tak, trošku po trošce, ji pro sebe zabereš všechnu, až bude muset být splněn každý tvůj sebemenší vrtoch. Budeš mít absolutní svobodu, budeš si dělat, co si budeš přát, ale budeš svobodná jen ty sama. Pro tvůj lid už žádná svoboda nezbude. Všechna, všechna bude náležet Kateřině."

Jeho ruce se uvolnily a pomalu sevřely její hrdlo. Podívala se na něj, polkla a vtiskla se hlouběji do křesla.

"Ale muž nemůže žít alespoň bez trochy svobody," řekl měkce. "Musí ji mít, jinak zemře." Jeho ruce lehce přitlačily.

"Znovu proti tobě povstanou, sjednocení svým společným nepřítelem - tebou. A pak z tebe tu svobodu zase vyždímají - pomalu, kousek po kousku."

Kateřina zaťala nehty do jeho rukou a zalapala po dechu. Brom vyskočil, aby jí pomohl, ale Rod ji pustil dřív.

"Pověsí tě na hradní bránu," pokračoval, "a vlády se ujmou tví lordi; tvá práce bude zmařena. Tím si můžeš být jista, protože tak to s tyrany dopadá vždycky."

Trhla sebou a v očích se jí objevil zraněný výraz. Zalapala po dechu a divoce zavrtěla hlavou. "Ne, to ne," zachraptěla konečně. "Ne, to nikdy! Nikdy nebudu tyranem!"

"Vždycky jsi jím byla," opravil ji Rod jemně, "už od svého narození. Vždycky jsi tyranizovala všechny kolem sebe, i

když sis to až do dneška neuvědomila."

Otočil se, ruce založené za zády. "Ale teď to víš a víš také, že ze vzpoury nemůžeš obviňovat nikoho jiného než sebe samu. To tys tlačila svou šlechtu dál a dál - pro dobro svého lidu, jak jsi říkala."

Ohlédl se na ni přes rameno. "Ale copak jsi neviděla, kteří z nich se odvážili říct ti do očí ne? Neviděla jsi, kteří z nich se chovali jako muži?"

Obličej jí zkrivil výraz opovržení. "Muži!" vyslovila to slovo jako nadávku. "Na Gramarye už žádní muži nejsou; jen chlapci, hračky v rukou žen!"

Rod se křivě usmál. "Ale ano, stále jsou tu muži. Muži na jihu a muži v Clovisově domě - nebo tam je alespoň jeden. Muži, má královno, ale jemní muži, milující svou královnu a hnusící si představu vzpoury proti ní."

Její víčka poklesla; na rtech se jí objevil opovrhlivý úsměv. "Je to, jak jsem řekla: na Gramarye už žádní muži nejsou." "Jsou tu muži," odpověděl Rod velice klidně, "a táhnou na sever, aby to dokázali."

Vytřeštila oči.

Pak se pomalu opřela. "No dobře, tak tedy táhnou na sever a já se s nimi střetnu na Bredenské pláni. Přesto mezi nimi není jediný, kterého bych nazvala mužem. Do jednoho to jsou zvířata."

"Ach ano, střetneš se s nimi." Rod jí věnoval sirupový úsměv. "A jaké vojsko k tomu použiješ? A kdo mu bude velet?"

"Já budu velet," odpověděla povýšeně, "já a Brom. A do boje se mnou vytáhne pět set mých gardistů, sedm set vojáků královniny armády a pět tuctů rytířů z mých panství."

"Šedesát rytířů!" Rod ohrnul rty. "To nebude všem rytířům z jihu stačit ani pro pobavení! Šedesát rytířů proti kolika stovkám tvého království? A všichni ostatní se spojili proti tobě! Dvanáct stovek pěšáků proti několika tisícům vzbouřenců!"

Její ruce se křečovitě sevřely na opěrkách křesla, aby zakryla jejich chvění; strach zbavil její tvář veškeré barvy.

"Vyhrajeme pro větší slávu Plantagenetů a Gramarye, nebo vznešeně zemřeme."

"Už jsem viděl hodně lidí umřít v boji," řekl Rod upjatě. "Nic vznešeného na tom nikdy nebylo."

"Buď zticha!" vyštěkla, pak zavřela oči a sklonila hlavu, zatínajíc prsty do opěrek křesla.

Po chvíli se zvedla, znovu klidná a hrdá, a Rod se nemohl ubránit obdivu k její přizpůsobivosti. Posadila se ke stolu, vytáhla pergamen a brk, chvíli psala, pak pergamen složila a podala Rodovi. "Odnes to mému strýci Loguirovi," řekla. "Je to rozkaz, aby se přede mne dostavil, a současně záruka jeho bezpečnosti, protože myslím, že budu potřebovat všechny věrné, kteří mi ještě zůstali."

Rod od ní vzal pergamen a pomalu ho zmačkal v pěsti. Aniž spustil oči z Kateřiny, hodil ho do ohně. "Napíšeš dopis vévodovi a já mu ho doručím," řekl arkticky mrazivým hlasem, "ale požádáš ho v něm, aby tě laskavě navštívil."

Královna strnula a vysunula bradu. Rod se usmál a řekl už trochu teplejším hlasem: "Ale no tak, královno! Už máš všechnu svobodu, copak si nemůžeš dovolit trochu zdvořilosti?"

Pak jeho oči potměněly a úsměv se vytratil. "Nebo raději setrváš ve hříchu pýchy a dovolíš své svobodě, aby se stala výsadním právem?"

Přistoupil trochu blíž a vztyčil se nad ní. "Má tvůj lid zaplatit cenu za tvou pýchu, královno? Nebo ji zaplatíš sama?"

Na okamžik si ho měřila pohledem, ale něco v jejím nitru se dožadovalo pozornosti. Sklopila oči a chvíli seděla mlčky, pak se obrátila ke stolu a znovu se dala do psaní.

Složila dopis, zapečetila ho a podala ho Rodovi. Ten ho vzal, uklonil se až přehnaně hluboko, srazil paty a obrátil se ke dveřím.

Koutkem oka zahlédl rychlý pohyb na podlaze. Otočil se a uviděl myš mizející pod tapisérií, kde tiše vyčkávala.

Rod sevřel rty. Dvěma kroky přešel místnost a nadzvedl tapisérii.

Myš se na něj podívala a oči měla velké, velice zelené a velice inteligentní.

"Slídily moc rád nemám," řekl Rod chladně.

Myš se ošila, ale nepřestávala mu vzdorně hledět do očí.

Rod se zamračil. Pak jeho přísný pohled roztál. Zvedl myš a jemně si ji přidržel na úrovni očí. Dívala se na něj něžně a s jistou grációzní důstojností u hlodavců zcela neobvyklou.

Pomalů zavrtil hlavou. "Nemyslela sis doufám, že bych tu potřeboval pomoc, že ne?"

Myš sklopila oči a zahýbala fousky.

"Certes," zamumlala Kateřina tiše, "myslím, že ten muž je posedlý."

"Vaše veličenstvo," řekl Brom zadumaným hlasem a v očích se mu zalesklo, "má možná pravdu víc, než si vůbec myslí."

Rodovy dlouhé kroky se na padacím mostě dutě rozléhaly. Rychle seběhl ze svahu od hradu a vklouzl do nízkého smrkového porostu.

"Fessi," zavolal tiše.

"Tady, Rode." Z houští se vynořil velký černý kůň.

Rod se usmál a vesele oře poplácal po kovových bocích. "Jak jsi k čertu věděl, že přijdu sem?"

"Docela jednoduše, Rode. Analýzou tvého chování spolu s faktem, že tohle houští je nejbližší -"

"Přeskoč to," zavrčel Rod. "Velký Tom vzal Loguira do Clovisova domu?"

"Správně, Rode."

Rod přikývl. "Za daných okolností je to pro vévodu patrně nejbezpečnější místo. Jaký úpadek pro chudáka šlechtice."

Vyhoupnul se do sedla, pak si sáhl pod kabátec a vytáhl malou myšku. Vyčkávavě se na něj podívala.

"No dobře," povzdychl si, "zdá se, že je úplně jedno, jestli ti řeknu, abys to nebo ono nedělala, takže si dělej, co chceš."

Myš sklopila oči, snažíc se vypadat provinile a zahanbeně; ale fousky se jí potěšeně chvěly. Pak se tváří otřela o kůži na jeho dlani.

"S tímhle na mne nechod'," zavrčel Rod. "Teď mne poslouchej. Půjdeš do Clovisova domu; právě tam teď mířím. Je to rozkaz."

Myš se na něj podívala velkýma, nevinnýma očima.

"A je to jediný rozkaz, u kterého si mohu být jist, že ho vyplníš," pokračoval Rod, "protože bys tam šla stejně. Ale poslyš!" Jeho hlas zněl náhle skoro starostlivě. "Dávej na sebe pozor, ano?"

Zvedl ruku a velice něžně políbil myš na nos.

Myška vyskočila, radostně se zatetelila a vesele se na jeho ruce roztančila; a jak tancovala, přední tlapy se jí postupně proměňovaly v křídla. Ocásek se jí vějířovitě roztáhl a po těle jí narostlo peří; čenich se jí prodloužil a proměnil v zobáček - a najednou na Rodově dlani tancovala pěnkava.

Rod zalapal po dechu. "Uh... hm," řekl po chvíli. "Napoprvé je to pro mne trochu těžko stravitelné. Ale neboj se, zvyknu si."

Ptáček vyskočil z jeho dlaně, obkroužil kolem jeho hlavy, chvíli se mu vznášel před obličejem a pak vzlétl k nebi.

Rod se za ním díval a pak zamumlal: "Myslíš, že tentokrát udělá, co jsem od ní žádal, Fessi?"

"Udělá." Robotův hlas zněl nějak divně,

Rod se na něj překvapeně podíval. "Myslel jsem, že roboti se smát nemohou."

"Mylná představa," odpověděl Fess.

"Mizero." Rod vrazil paty do jeho ocelových boků. Fess vyskočil a dal se do cvalu.

"Co jiného jsem mohl dělat?" zavrčel Rod.

"S tou dámou," odpověděl Fess, "nic. Ale nelituj toho, Rode. Je to skvělá politika. Mnoho králů ji používá."

"Ano," řekl Rod zadumaně. "A koneckonců, nejdůležitější je, že poslechne, ne?"

Fess tiše docválal na gumou podložených kopytech na dvorek a prudce zastavil. Rod narazil hrudí do jeho šije.

"Huff?" Žuchl zpátky do sedla. "Oóóó! Moje pánev! Fessi, příště mne varuj, než tohle uděláš, ano? Pro tebe setrvačnost možná nic neznamená, ale mě to zasáhlo na nejcitlivější místo."

"Kam, Rode?"

"Na tom nezáleží," zavrčel Rod a sesedl. "Řekněme jenom, že jsem právě pochopil, proč kavaleristé používali dělená sedla."

Prošel dvorkem a přitom se podíval po měsíci. Byl teď nízko na nebi; do svítání už mnoho nechybělo.

Zabušil na dveře. Zevnitř se ozval zvuk kroků a pak se dveře otevřely. Před Rodem se objevila shrbená sukovitá postava Šklebila.

"Ano, mylorde?" řekl s kolozubým úsměvem.

Rod se rozhodl nedat najevo, že o něm ví, že je šedou eminencí v pozadí. Prošel dveřmi a stěží si mužíkovy přítomnosti povšiml. "Doved' mne k lordu Loguirovi, rabe."

"Zajisté, mylorde." Šklebil se prosmýkl kolem Roda a otevřel vnitřní dveře. Rod vešel, sundal si rukavice... a ocitl se v pŭlkruhu žebráků a zlodějů, stojících na tři řady hluboko s noži a obušky v rukou.

Šklebili se a hladově si ho prohlíželi; byli tam i takoví, kteří si olizovali rty. Jejich obličeje byly špinavé a zjizvené, zmračené a zohavené boláky, šaty měli roztrhané, hadrovité a plné záplat, ale jejich nože se zdály udržované pozoruhodně dobře.

Rod si zastrčil rukavice za opasek, ruce si připravil na karate a obrátil se ke Šklebilovi. Také kolem něj teď stálo pět nebo šest prvotřídních ukázek spodiny společnosti.

"Přišel jsem tady s mírumilovnými úmysly." Rodova tvář byla nehybná.

"Skutečně?" Šklebil se zašklebil, ukázal krvácející dásně a zakdálal. "Prohlas se, lordičku!"

Rod se zamračil. "Jak to myslíš?"

"Rci, jsi-li pro šlechtu, pro královnu nebo pro Clovisův dům!"

"Nech toho žvanění!" odsekl Rod. "Nemám náladu na nesmysly a už tě začínám mít plné zuby. Doved' mne k lordu Loguirovi, a to hned!"

"Ach ano, samozřejmě, že dovedu. Ano, pane, hned, zajisté, pane." Šklebil si zamnul ruce, pak se podíval Rodovi přes rameno a kývl.

Rod se začal otáčet, když tu něco explodovalo na temeni jeho hlavy. Před očima mu zakroužily hvězdičky a pak se propadl do tmy.

Rod si poznenáhlu začal uvědomovat růžové světlo, bolest a tisíc rozladěných bas, fidlajících uvnitř jeho hlavy. O něco později si začal uvědomovat něco slizkého a studeného, co se mu tisklo na obličej. Uvědomil si, že to růžové světlo je světlo slunce, filtrované jeho vlastními víčky.

Bolest zkonkrétněla a soustředila se mu do hlavy. Zamrkal, pak se mu s vynaložením heroického úsilí podařilo otevřít oči a zamrkal znovu.

Všechno bylo rozmazané, nezaostřené, plné světelných skvrn a bez barev. To slizké byl mech a to studené pod tím byly kameny.

Zavrtěl rukama; slizká plocha se odsunula a zanechala ho ve vratké poloze opřeného o ruce, s žaludkem poskakujícím ze strany na stranu. Potřásl hlavou, potlačil bolest a několikrát zamrkal. Vlastní víčka ho zraňovala na nateklých očních bulvách, ale vidění se mu pomalu jasnilo. Přinutil oči, aby se zaostřily na... obličej Tuana Loguira.

Tuan seděl zády opřený o starou kamennou zeď. Ze zdi visel velký železný kruh a od něj vedly řetězy k Tuanovým zápěstím a kotníkům. Seděl na hromádce špinavé, hnijící slámy v slabém světle slunečních paprsků.

Tuan se usmál s ironií tak těžkou, jako rezavé řetězy, které ho poutaly, a pozvedl ruce v pozdravu. "Vítám tě," řekl a

zařinčel řetězy.

Rod se odvrátil a rozhlédl se kolem. Starý vévoda seděl u sousední zdi, připoutaný vedle svého syna. "Chladné přivítání, Rode Gallowglassi," zamumlal starý lord smutně. "Je to pěkné bezpečí, kam mne tvůj sluha odvedl."

Zrada! pomyslel si Rod. Měl mít rozum a nevěřit Tomovi. "Velký Tome, ty...!"

"Tady, pane."

Rod se ohlédl; Velký Tom seděl u zdi po jeho druhé straně, v řetězech, jako všichni ostatní.

Tom se smutně usmál a věnoval svému pánovi vyčítavý pohled. "Myslel jsem, že nás osvobodíš, pane. A místo toho jsi tu teď s námi, přikovaný jako my."

Rod se zamračil a podíval se na své zápěstí. Vězelo v rezavém železném náramku. Podobný měl i na druhém zápěstí a na kotnících.

Podíval se na Toma, usmál se, zvedl ruku a zařinčel řetězem. "Už jsi někdy slyšel, že kamenné zdi ještě nedělají vězení?"

"Kdo tato slova řekl, byl hlupák," odpověděl Tom hořce z šera.

Rod pozvedl oči k malému, zamřížovanému okénku umístěnému vysoko ve zdi. Byl to jediný zdroj světla v místnosti možná deset stop široké a patnáct dlouhé, s deset stop vysokým stropem, kamennými stěnami, porostlými mechem, a podlahou ze stejného materiálu, vystlanou shnilou slámou.

Jedinou výzdobou byla kostra, jež držela pohromadě mumifikovanou kůži, připoutaná ke stěně řetězy jako oni.

Rod si svého tichého druha pozorně prohlédl. "Obsluha tu za moc nestojí, co? Alespoň mohli přemístit ty kosti o patro níž." Znovu se obrátil k oknu. "Fessi," zamumlal tiše, aby to ostatní neslyšeli. "Fessi, kde jsi?"

"V nejvyšší a nejspínavější stáji, o jaké jsem kdy slyšel," odpověděl robot, "spolu spěti nejubožejšími herkami, jaké se dají vidět mimo brány továrny na klíh. Myslím, že teď spolu tvoříme kavalérii Clovisova domu, Rode."

Rod se tiše zasmál. "Neběhá kolem nějaká myš s velkýma zelenýma očima, Fessi?"

"To ne, Rode, ale na hlavě mi sedí pěnkava."

Rod se zašklebil. "Zeptej se jí, jestli má moc nad chladným železem."

"A jak s ní mám mluvit, Rode?"

"Vysíláním na frekvenci vlnění lidského myšlení, samozřejmě! Je telepatka, ty přemoudrý idiote!"

"Rode, se vši rozhodností se ohražuji proti nárážkám na mé schopnosti v oblastech, na které jsem nebyl naprogramován a -"

"No dobře, dobře, omlouvám se a lituji toho! Jsi génius, zázrak, Einstein, Urth! Jen se jí na to prostě zeptej, ano?"

Zavládlo ticho; pak Rod uslyšel sérii cvrlikání na pozadí.

"Co je to za cvrkot, Fessi?"

"Gwendylon, Rode. Takto reaguje na novou zkušenost týkající se telepatického spojení s koněm."

"Jinými slovy chceš říct, že skoro spadla z bidýlka. Ale říká něco?"

"Samozřejmě, Rode. Říká, že teď už si je naprosto jistá, že jsi čaroděj."

Rod zaúpěl a obrátil oči v sloup. "Poslyš, vraťme se k tématu, ano? Může nás dostat z okovů a vylomit mříže v okně?"

Další odmlka, pak Fess odpověděl: "Říká, že nad chladným železem moc nemá, Rode; ani ona, ani žádná jiná čarodějnice nebo elf, kterého zná. Navrhuje kováře, ale bojí se, že by to bylo nepraktické."

"Genesis, Exodus, Leviticus... Fajn, pověz jí, že mne těší, že neztrácí smysl pro humor. A zeptej se jí, jak nás odsud k sakru mání dostat!"

"Říká, že není nutné, abys na ni byl hrubý, Rode."

"Nemusels jí to tlumočit doslovně, ty tupohlavče!"

"A myslí si, že kníže elfů by vás měl být schopen vysvobodit. Má za to, že přijde, ale má to k vám daleko, a tak to nějaký čas potrvá."

"Myslel jsem, že povídala něco o tom, že elfové nemají moc nad chladným železem."

Další odmlka a pak Fess řekl: "Říká, že kníže elfů není tak docela elf, Rode, ale že v sobě má z polovice starou krev."

"Jen půl... tak moment!" Rod se zamračil. "Chceš říct, že je potomek elfa a smrtelníka?"

"Přesně tak, Rode."

Rod se pokusil představit si, jak by spolu mohli mít osmnáctipalcový elf a šest stop vysoký člověk dítě, ale jeho mozek se tomu vzepřel.

"Teď odlétá, Rode, aby ho sehnala, a řekla, že se vrátí tak rychle, jak jen to půjde, ale může to chvíli trvat. Vzkazuje ti, abys byl lehkého srdce."

"Kdybych měl mít srdce ještě lehčí, patrně bych se vznášel! Předej jí můj... Ne, jen jí řekni, že jí děkuji, Fessi."

Připadlo mu, že zaslechl tiché povzdechnutí a pak robot - s trochu rezignovaným předechem - řekl: "Vyřídil jsem jí to, Rode."

"Díky, Fessi. Zůstaň na příjmu."

Rod se otočil zpátky k svým spoluvězňům. Oba Loguirové se tiskli ke zdi a zachmuřeně si ho prohlíželi.

"Mluví do čistého vzduchu," zamumlal Tuan. "Ten muž je dozajista posedlý."

"Připadá mi, že tohle už jsem někde slyšel," zabručel Rod, "a vzduch je tu všechno, jen ne čistý."

"Stejně," přidal se vévoda, "jedná jako šílenec!"

Velký Tom se dunivě zasmál. "Nic takového, mylordi. Ten muž hovoří s duchy."

Rod se chabě usmál. "Jak to, že jsi najednou tak veselý, Velký Tome?"

Obr se protáhl, až řetězy zařinčely. "Na okamžik už jsem si myslel, že tě dostali, pane. Teď už vím, že jsem se mylil."

"Nebud' si tak jistý, Tome. Chladné železo se kouzly rozbíjí těžce."

"Nikoliv, pane." Tom líně zavřel oči. "Jsem si jist, že ty si s tím poradiš."

Sepnul ruce na břicho a hlavu si pohodlně opřel o zed'.

Když začal pravidelně oddechovat, Rod se usmál. Podíval se na Loguire a ukázal hlavou na Toma. "Tomu říkám důvěra. Zatímco se já starám o útěk, on si chrápe."

"Doufejme, že je jeho důvěra opodstatněná," řekl Tuan. Podíval se na Roda s neskrývanými pochybami.

"Doufejme," zopakoval Rod ponuře.

Kývl hlavou směrem k vévodovi. "Už jste obnovil příbuzenské vztahy?"

Loguire se usmál. "Jsem rád, že jsem se znovu shledal se svým synem, i když bych dal přednost tomu mít k přivítání trochu víc volnosti."

Tuan sklopil oči a zamračil se. "Jsou to smutné zprávy, které mi přinesl, Rode Gallowglassi, nanejvýš smutné a politováníhodné." Podíval se na Roda a tvář mu vzplála vztekem. "Věděl jsem, že je můj bratr ambiciózní a plný nenávisti, ale nenapadlo mne, že by se snížil k velezradě."

"Ach, nebuď na toho ubohého chlapce příliš přísný."

Rod se opřel o zeď a unaveně zavřel oči. "Durer ho očaroval. A jestli jeho magie tak silně působila na otce, jak mohla selhat u syna?"

"Ano," přisvědčil Tuan pochmurně. "Já sám jsem padl za oběť Šklebilovi."

"Ano?" Rod opět otevřel oči. "Tak už jsi na to přišel?" "Ach ano! Je to lump nad lumpy! Klání se před tebou co nejponiženěji, a přitom ti jeho pomocník uřízne měšec - a právě tohle udělal i mně!"

Rod našpulil rty. "To on ti podstrčil myšlenku na organizaci žebráků?"

"Ano." Tuan smutně přikývl. "Zprvu jsem si myslel, že jim to jen ulehčí od hladu a zimy; ale jeho slova mi vnukla myšlenku na armádu, která by bránila královnu. Z toho, co se k nám doneslo z jihu, jsem nabyl pocit, že bychom takovou armádu mohli potřebovat."

Starý vévoda ze sebe vydal zvuk, jako by se dusil.

"Odpusť, otče," řekl Tuan a uklonil se, "ale věděl jsem, že je dlouho neudržíš. Jenže jsem netušil" - hlas mu ztvrdl - "že zradí Anselm."

Rod se ošil. "Už jsem říkal, že ho nemáš tak obviňovat. Koneckonců, zadržel Durera, když chtěl zabít tvého otce."

Natáhl nohy a přehodil si jednu přes druhou. "Takže když se Šklebil dozvěděl, že jih zbrojí, rozhodl se, že je čas prohlásit svou právoplatnou autoritu a svrhnout královnu. Mám pravdu?"

"Ano." Tuan sevřel rty a zatvářil se jako člověk, který vychutnává neznámou značku vermutu. "Když jsem se proti němu ozval a řekl, že 'ted' nadešel čas bránit královnu', nazval mne zrádcem a žebráci mne chtěli zabít. Ale Šklebil to nedovolil; ne, uvrhl mne tady bez jídla a ohně." Podíval se na Roda a zamračil se. "Což je nanejvýš podivné, Rode Gallowglassi. Nemyslel by sis spíš, že mne zabije sám?"

"Ne." Rod zavřel oči a zavrtěl hlavou. "Potřebuje někoho, koho by dosadil jako loutkového krále, až svrhne Kateřinu."

"Ne, krále ne," namítl Tuan ponuře. "Křičel, že už žádné království mít nebudeme, jen jakýsi druh správy, založené na volbě lidu."

"Druh správy." Rod se zamračil. "Jak nazýval toho, kdo měl spravovat zem?"

"Diktátor." Tuan se zamyšleně kousl do rtu. "Podivný titul. Neměl to být šlechtic ani král, jen diktátor. Opravdu, velice podivné."

Rod se kysele zašklebil. "Ani ne tak divné. Ale nechceš snad říct, že ti žebráci doufali dobýt hrad?"

"Ne, ale je známo, že se na jihu sbírá vojsko, a Kateřina není z těch, kteří by čekali, až připočoduje až k ní."

"Aha." Rod se zamyslel. "Chceš říct, že si je Šklebil zatraceně jistý, že mu vytáhne vstříc?"

"Nanejvýš jistý. A Šklebil vytáhne na jih za ní."

Rod přikývl. "A až se vojska střetnou v boji, žebráci napadnou královnu zezadu."

"Což je jim podobné," zamumlal Loguire.

Tuan souhlasně přikývl. "Sevřena v kleštích, nevydrží její armáda ani půl hodiny."

"A co Šklebil předpokládal, že udělá s rádci a šlechtici, až bitva skončí? Durer má v úmyslu dosadit za krále tvého bratra."

"Tak se to předpokládalo," přisvědčil Tuan, "ale Šklebil se mínil pustit i do lordů."

"Ano?" Rod pozvedl obočí.

"Ano. Má tajnou zbraň. Je to pouhá kovová trubka připevněná na pažbu kuše, ale dokáže vrhat olovené koule, které prorazí i to nejpevnější brnění."

"A těmi míni vyzbrojit všechny muže ve svém vojsku?"

"Ach ne." Tuan se zamračil. "Má jich jen pět; jednu pro sebe, jednu pro každého ze svých tří kapitánů a jednu pro čtvrtého kapitána." Tuan kývl hlavou k Tomově velké postavě. "Jenže tenhle upadl v nemilost. Šklebil předpokládá, že těch pět trubek plně postačí proti celému vojsku vedenému lordy a rádci."

Ale Rod zíral na Toma. "Velký Tom?" polkl. "Kapitán?"

"Ano," zamračil se Tuan. "Tys nevěděl, že patřil Clovisovi?"

Tom otevřel jedno oko a podíval se na Roda. Rod odvrátil oči, odkašlal si a kousl se do rtu. "Ach tak. To tedy vysvětluje mnoho věcí." Pak se podíval zpátky na Toma. "Tak ty jsi tedy součástí vnitřního kruhu."

Velký Tom se kysele usmál a zvedl jednu svou dřevorubeckou ruku. Řetěz zařinčel a napjal se. "Byl jsem," řekl.

"Postavil se proti nim," vložil se do rozhovoru Loguire, "stál proti svým druhům a tomu - jak že se jmenuje? Šklebil - stál proti Šklebilovi a jeho třem šakalům, když rozhodli, že mám být uvězněn se svým synem. 'Ne,' řekl ten tvůj Tom, 'Musím ho odvést zpět ke svému pánovi, kde napomůže našim plánům.' Plány se změnily," řekli na to oni a nechtěli ani slyšet o tom, že by mne propustili, a pak ten tvůj sluha Tom bojoval na mé straně a vyřídil jich pěknou hromádku." To poslední bylo proneseno s překvapivým respektem.

Tom se zašklebil a Rod si teprve teď všiml, že v obrově úsměvu chybí jeden zub. "Ty jsi taky slušný rváč," zachechtal

se Tom. "Nikdy by mne nenapadlo, že se šlechtic bude tak dobře rvát i bez meče a bez brnění."

Rod se zadíval do šera Tomova konce místnosti a uviděl, že obr má nateklé oko a taky mu přibýlo několik nových šrámů na tváři. Opřel se o zeď a přívětivě se zašklebil: "Kolik horkých hlav jsi rozbil, Velký Tome?"

"Slabých dvacet, řekl bych," odpověděl Tom znechuceně. "Neměl jsem nikoho než tohohle svalnatého gentlemana, aby mi chránil záda, a bylo jich na nás příliš mnoho."

Rod se znovu zašklebil a pomyslí si, jestli si lord Loguire vůbec uvědomuje, jak významného komplimentu se mu právě dostalo.

Protáhl se a zív. "Fajn, teď už jsou mnohé věci jasnější. Nemá tu někdo balíček karet?"

Oba Loguirové se zmateně zamračili; ale Tom se pobaveně uchechtl.

Rod se na velkého vesničana kysele usmál a Tomův obličej zkameněl. Upřel oči na Roda.

"No tak, Tome!" vyštěkl Rod. "Sem s tvými tajnými důstojnickými znalostmi. Nemá smysl hrát tu hru dál, nemyslíš?"

Tom se na něj zamračil, pak jeho obličej zase zvolna nabyl neproniknutelného, zadumaného výrazu. Opřel se o zeď a přivřel oči. "Jistě, máš na to právo - tak jsi to myslel?"

Rod si náhle spolu s nepříjemným pocitem kolem žaludku uvědomil, že ho Velký Tom považuje za trochu víc než jen svého zaměstnavatele nebo figurku ve hře.

"Můj osud je teď svázán s tvým," pokračoval Tom, "ať už se mi to líbí nebo ne; tak proč bych měl dělat obstrukce?"

"Obstrukce?" Rod pozvedl obočí a káravě se na svého sluhu podíval. "Trochu nezvyklé slovo na prostého vesničana, Velký Tome."

Tom odmítavě mávl rukou. "Přestaň už s tím divadýlkem! Já jsem se odmaskoval; buď tedy tak slušný a sundej svou vlastní masku."

Rod ztuhl.

Pak se pomalu usmál. "Jsi rychlejší než průměrný medvěd, Velký Tome. Jak dlouho už to víš?"

Oba Loguirové na ně nechápavě poulili oči.

Velký Tom se krátce chrčivě zasmál. "To je přece jasné, pane: od chvíle, kdys na mne poprvé použil judo."

"Aha." Rod pozvedl obočí. "Takže od začátku? Tak proto jsi mi chtěl dělat gorilu?"

Tom se líně usmál.

"Nařídili ti to?"

Tom přikývl.

Rod sklopil oči a prohlédl si řetěz na svém zápěstí.

"Kdo jsi, pane?"

"Čaroděj." Rod se kousl do jazyka, ale byla to ta nejlepší odpověď, která ho napadla.

Velký Tom ohnul ret. "Divadlo, pane, nic než divadlo! Ty sám jsi řekl, že hra už skončila! Nepatříš k rádcům, jinak bys jim neukradl lorda Loguire, a nepatříš ani k Domu, protože pak bych tě musel znát z dřívějška. Tak kdo tedy jsi?"

"Čaroděj," zopakoval Rod. "Nový hráč ve hře, Velký Tome, ten, který pevně stojí za královnou. X, neznámá v rovnících rádců i Clovisova domu, tady jen čistou náhodou a shodou okolností."

"Grumf!" odfrkl si Velký Tom. "Nemám ve zvyku věřit na náhody, pane. Vím, že stojíš za královnou, ale mohu se zeptat, kdo stojí za tebou?"

"Zvláštní způsob řeči sluhu se svým pánem," zavrčel Loguire vztekle.

Rod se slabě usmál. "Je to velice zvláštní sluha, mylordě."

"Ano, a nanejvýš zvláštní pán," odsekl Tom. "Kdo je za tebou, Rode Gallowglassi?"

Rod si obra pozorně prohlédl a pak pokrčil rameny. To slovo nemohlo Loguirům říct nic a Tom byl teď stejně na jeho straně. "SPORT," odpověděl.

Tom vytřeštil oči, pak, skoro šeptem, řekl: "Myslel jsem, že už všichni zemřeli." Polkl a kousl se do rtu. "Ech, ale ty žiješ."

Mohl bys být duch, ale ne, jsi živý; jinak by si tě ta čarodějnice sotva tak hleděla. Slyšel jsem, že jste byli po našem vítězství rozprášeni; ale zřejmě to tak není. Je to zázrak nad zázraky, náhoda - ale ty bezpochyby žiješ."

"Vyhráli?" zamračil se Rod.

Na což se mu od Toma dostalo místo odpovědi ještě zmatenějšího výrazu.

Pak se obrův obličej najednou rozjasnil. Zašklebil se, zaklonil hlavu a burácivě se rozesmál.

Loguire sjel pohledem z něj na Roda, který nechápavě kroutil hlavou. Oba se znovu podívali na Toma, který si hřbetem ruky právě utíral z očí slzy smíchu. "No ano, teď už je mi to jasné! Že já hlupák na to nepřišel dřív! Jaký je tvůj věk, pane?"

"Věk?" Rod se zamračil. "Je mi dvaatřicet, proč?"

"Ale ne!" Tom odmítavě zavrtěl hlavou. "Ptám se, z které doby jsi přišel?"

Rodova ústa se zformovala do tichého udiveného 'O' a pak se mu najednou rozbřesklo. "Takže to byl stroj času!"

Obličej Velkého Toma ztuhl, jaksi uvědomil důsledky Rodových slov.

"A druhý podobný," pokračoval Rod, "je ukryt v téhle budově, nemám pravdu?"

"Dost!" vyštěkl Velký Tom a jeho oči byly najednou velice mrazivé. "Už toho víš zatraceně mnoho, Rode Gallowglassi!"

Strach vyklíčil v Rodově žaludku a odtud se po páteři rozšířil do celého jeho těla, když zahlédl chladný zabijácký výraz v očích svého sluhu. "Velký Tome." Odkášlal si a přešel do rychlého a bezvýrazného vysvětlovacího tónu. "Velký Tome, tví vlastní lidé se postavili proti tobě. Už jim nejsi nijak zavázán a chyby, které slíbili napravit, mohou napravit i já. Vrať se k nim a oni tě zabijí. Já to neudělám a ty to víš."

Vražedný pohled v obrovských očích pomalu roztál a obr se uvolnil. "Ne," zavrčel, "máš sice zase pravdu, ale ne tak, jak si myslíš. Dali mě jen k ledu, dokud nezařídí, co je třeba; ale pak mne zase vezmou zpátky, protože jsem pro ně příliš

cenný, než aby se mě jen tak zbavili. Ale máš pravdu, že mě zabijí - za rok, za dva nebo za pět, až skončím svou práci. A já bych raději žil."

Rod skepticky pozvedl obočí. "Že by nepochybovali o tvé loajalitě?"

Velký Tom se chrčivě zasmál. "Ani nemusí, pane. Neshodli jsme se pouze na prostředcích, ne na společném cíli. Ale neshodli jsme se, a proto mne dříve nebo později zabijí."

"Rode," řekl tichý hlas, který nikdo jiný nemohl slyšet.

Rod zvedl ruku. "Moment! Nejčerstvější zprávy z burzy!"

"Rode, kníže elfů přichází. Vede k tvé cele eskadru elfů." V robotově hlase zaznělo něco jako smích.

"No dobře, a co je na tom směšného?" zeptal se Rod.

"Čeká tě překvapení, Rode."

Oknem dovnitř nakoukly dvě sukovité, shrbené a bělovousé postavičky. Rod se zamračil. "Fessi, tohle jsou gnómové, ne elfi."

"Gnómové? Ach ano, elfi pracující s kovem. Čistě sémanticky, Rode. I tak si nedokážou poradit se železem."

Gnómové vytáhli kladivo a bronzově se lesknoucí sekáč, pak poodstoupili a přenechali nástroje větší, temnější postavě, která zastíňovala slunce.

Loguirové přikovaní pod oknem natáhli krky co nejvíce, aby také něco viděli. Zaduněla první rána.

Velký Tom se zamračil. "Ten v okně je mi nějak povědomý. Chtělo by to světlo, abych si mohl prohlédnout jeho tvář."

Rod se zamračil rovněž. "Co je na jeho tváři tak zajímavého? Pravděpodobně bude hezky odporná."

Tom se zašklebil. "Bude z toho báječná pohádka pro vnoučata, pokud budu žít dost dlouho na to, abych si nějaké pořídil. Žádný smrtelník ještě nepohlédl do tváře elfí šlechtě, ačkoliv se o nich říká, že jsou nepředstavitelně staří. Jsou... uh... ach... mmmmm!"

Tomova hlava padla na stranu a obr začal chrápat. Oba Loguirové se k němu přidali. Rod vytřeštil oči.

Kovový prut mříže vypadl z okna a zazvonil o zem. Jeho konce byly čistě přetáté.

Rod hvízdal. Ten kníže elfů byl možná starý, ale určitě nebyl zchátralý - nemohl být, když pořád ještě dokázal přerazit palec silnou železnou tyč jen s použitím sekáče a palice.

Třetí tyč dopadla na zem. Ozval se škrábavý zvuk a pak se nízká podsaditá postava provlékla oknem a skočila dolů.

Rod vytřeštil oči, zavřel je, znovu je otevřel, protřel si je a zatřásl hlavou. Pak pochopil, proč Tom a oba Loguirové tak náhle usnuli.

Polkl, s vypětím všech sil se uklidnil a trochu nuceně se usmál. "Rád tě vidím, Brome O'Berine."

"K tvým službám." Mužiček se uklonil a škodolibě se zašklebil. "Dlužím ti ránu do hlavy, pane Gallovglassi, za to, jak jsi mluvil s královnou; ránu do hlavy nebo svůj nejhlubší dík - jenže jsem se ještě nerozhodl, co z toho."

Obrátil se k oknu a zavolal něco cizím, nesrozumitelným jazykem. Bronzový sekáč proletěl vzduchem a dopadl k jeho nohám. Vedle něj přistálo kladivo.

"Teď tohle." Poklekl na zem a přitiskl Rodovo předloktí k podlaze. "Nehýbej se, ať tě neseknu do zápěstí." Přiložil sekáč k prvnímu článku řetězu a lehce do něj uhodil kladivem. Řetěz se rozlétl s článkem přeraženým napůl. Brom zabručel a přešel k Rodově druhé ruce.

"Až s tím skončím, zůstanou ti železné náramky," poznamenal, "ale bez řetězů. Okovy musí počkat, až se dostaneš k hradnímu kováři."

"Hm... pěkně tvrdý bronz, řekl bych," zamumlal Rod, pozoruje, jak sekáč roztíná železné články.

"Velice tvrdý," přisvědčil Brom a zaútočil na pouta na Rodově kotníku. "Starý recept předávaný v naší rodině."

"Hm... ve tvé rodině?"

"Ano." Brom vzhlédl. "Ve starém Řecku byli taky elfové, Rode Gallowglassi. To jsi nevěděl?"

Rod to nevěděl; ale řekl si, že teď není vhodná doba, aby se o tom zmiňoval.

Postavil se, teď už bez řetězů, a díval se, jak Brom vysvobozuje ostatní. To, že je knížetem elfů, mnohé vysvětlovalo: například jeho velikost a podsaditost.

"Netušil jsem, že jsi šlechtického rodu, Brome."

"Hm?" Brom se po něm podíval přes rameno. "Myslel jsem, žeš to uhadl. Proč bych se jinak jmenoval tak, jak se jmenuju?"

Vrátil se ke své práci. Rod se zamračil. Jméno? Co to s tím má co dělat? Brom? O'Berin? Neviděl v tom žádné spojení.

"Tak, ještě ten poslední," řekl Brom a přesekl pouta Velkému Tomovi. "Teď bude třeba tvé pomoci, mistře Gallowglassi."

Vskočil oknem zpátky ven. Rod zaklel rameno do Tomova podpaží a nějak se mu podařilo dotáhnout ho k oknu, ze kterého se mezitím spustil provaz. Rod ho uvázal Velkému Tomovi kolem prsou, zatahal za volný konec a zavolal: "Tahej!"

Uslyšel Bromovo zachroptění a znovu pocítil úžas nad silou mužičkových svalů, když Velký Tom začal pomalu stoupat do vzduchu, šťastně při tom pochrupuje.

Vzhledem k Tomově svalnaté postavě a mohutnému břichu, jakožto i nedostatečné velikosti okna, nastaly jisté potíže.

"Proč ho neprobudíš a nenecháš ho, ať si poradí sám?" zafuněl Rod, opíraje se do jeho rozložitého pozadí.

"Nepřeji si, aby se o mně vědělo mezi smrtelníky," ozvala se Bromova tlumená odpověď.

Okno teď těsně rámovalo Tomovu statnou postavu a jeho sošné bérce. Rod uvážil pravděpodobný účinek poctivého a dobře mířeného kopance, ale nakonec ho zavrhl.

"Tak proč jsi mne nechal vzhůru?" zeptal se místo toho.

"Jeden vzhůru zůstat musel, aby mi pomohl s ostatními," odpověděl Brom, ale Rod měl pocit, že to nebyla celá pravda.

Přesto si nechal další otázky pro sebe, dokud nebyli všichni jeho spoluvězni v bezpečí venku. Tuanova ramena způsobila ještě víc potíží než Tomovo břicho; nakonec ho museli obrátit a protáhnout okýnkem nohama napřed. Pak Brom vytáhl Roda, mumlaje něco o tom, že jsou dneska všechny ryby nadměrně. Rod zabručel a vrátil mu kompliment. Jakmile byl venku, sehnul se, až měl hlavu na úrovni Bromovy.

"Co to vyvádíš," zavrčel Brom.

"Čekám na výprask," odpověděl Rod. "Dlužíš mi ránu do hlavy, vzpomínáš si?"

Trpaslík se zachechtal a poplácal ho po rameni. "Nikoliv, příteli; udělal jsi jen to, co jsem měl sám udělat už před léty, ale nikdy jsem na to neměl srdce. Teď sebou hoď, musíme zmizet."

Brom vzal Tuana v podpaží. Gnómové ho vzali za nohy a pomohli mu ho odvléct k rozbořené kašně uprostřed dvorku.

Z jejích rozvalin se vynořili další gnómové a chopili se Velkého Toma. Rod udiveně zakroutil hlavou.

Brom začloumal kamenem u základny kašny, odtáhl ho a odhalil temné ústí chodby sotva tři stopy široké. Rod ho poplácal po rameni. "Nebylo by snadnější, kdybys je nejprve probudil?"

Brom vzhlédl a jeho obličej potemněl. "Jdeme do elfí země, mistře Gallowglassi! Nikdo se tam nemůže dostat a pamatovat si, jak!"

"Já ano."

"Jistě, to je pravda," připustil Brom, "ale ty nejsi obyčejný smrtelník, jako oni. Ty jsi čaroděj." Pak zmizel i s Tuanem v otvoru.

Rod mu už už chtěl odpovědět, ale pak si to rozmyslel. Místo toho se spokojil s několika tichými poznámkami na téma diskriminace a porušování listiny základních lidských práv, popadl Loguire a následoval Broma do hlubin země.

Dva gnómové se začali lopotit s kamenem, aby ho vrátili na místo, ale Rod je pokynem ruky zadržel. "Fessi," zamumlal směrem ke stáji, "jsme na cestě odsud. Dostaň se ven a počkej mne na hradě."

Na okamžik bylo ticho, pak se ze stáje ozvalo zadunění a zvuk praskajícího dřeva. Vrata se otevřela a do měsíčního světla vyběhl velký černý kůň s hlavou vysoko vztyčenou a hřívou vlající ve větru.

Z oken hospody vykoukly střapaté hlavy, zatímco ze stáje vyběhl ospalý pacholek a pokřikoval na Fesse, aby zastavil.

"Rychle, uteč!" zavrčel Rod, ale Fess místo toho zastavil a ohlédl se přes rameno na pacholka. Mladík k němu s křikem přiběhl, natáhl ruku a chytil ho za uzdu.

Ozvalo se zapraskání a z Fessovy kůže přeskočila do pacholkovy ruky modrá elektrická jiskra. Pacholek zaječel, chytil se za ruku a s úpěním se svalil na zem. Fess se otočil na zadních a v příštím okamžiku už zvuk jeho kopyt slábl v dáli.

"Zbytečně se předvádíš," zavrčel Rod, když Fess zmizel.

"Ne tak docela, Rode," odpověděl kůň tiše. "Jenom jsem mu dal poučnou lekci - slabý proud ho ochromil, ale nezranil ho - a posiluji tvou pověst čaroděje."

Rod pomalu zavrtil hlavou. "Jako kdybych ji potřeboval posilovat!"

"Cože, mistře Gallowglassi?" zachechtal se jeden z gnómů hlasem nepříjemně připomínajícím rezavý otvírák na konzervy, "chtěl bys snad, abychom věřili, že nejsi čaroděj?"

"Ano! Hm, chci říct, hm..." Rod se ohlédl do chodby. "Čaroděj? Samozřejmě, že jsem čaroděj! Alespoň dokud se nedostanu z elfí země. Tak půjdeme už, hoši?"

Ne o mnoho později seděli kolem krbu v královnině sněmovní síni. Kateřina se hluboce omluvila Loguirovi, zatímco ostentativně ignorovala Tuana.

Tuan seděl nalevo od krbu a zadumaně zíral do plamenů. Kateřina se usadila po úhlopříčce, co nejdál od něj, oddělena velkým dubovým stolem a Bromem.

"... a to je vše, co se na jihu seběhlo, královno," řekl Loguire, sedě se sukovitými rukama složenými v klíně, uzavíraje tak zprávu o nedávných událostech v jeho državách. "Už nejsem víc vévodou a povstalcí se vydali na pochod."

Kateřina se pohnula. "Znovu budeš vévodou z Loguire," prohlásila chladně, "až smeteme ty zrádce!"

Loguire se smutně usmál. "To nebude tak snadné, Kateřino."

"Vaše veličenstvo!" odsekla.

"Kateřino!" štkl Rod.

Blýskla po něm očima.

Oplatil jí stejně.

Kateřina se nadutě odvrátila. "Co jsem, Brome?"

"Vaše veličenstvo," odpověděl Brom s jemným úsměvem. "Ale pro svého strýce, jeho syna a své bratrance musíš být Kateřina."

Rod násilím potlačil smích, když se Kateřina zabořila do křesla, odkud Broma provrtala očima. Rychle se však ovládla a obdařila ho nejlepším et tu, Brutus? pohledem, který měla v repertoáru. "Myslela jsem si, že stojíš při mně, Brome O'Berine."

"To také stojím," usmál se Brom, "stejně jako tenhle lovecký raroh," - ukázal palcem na Roda - "kdyby ses namáhala všimnout si toho."

Kateřina Roda obdařila chladným pohledem. "Lovecký raroh, ano." Hlas jí ztvrdl. "A co tenhle papoušek?"

Tuan trhl hlavou, jako by dostal políček. Zbledl a upřel na ni zraněný pohled. Pak jeho ústa ztvrdla a mezi očima se mu objevil vějířek vrásek.

Jednou zajde příliš daleko, pomyslel si Rod, a to bude nejšťastnější den jejího života - pokud to přežije...

"Stojím za tebou," vydechl Tuan. "I teď, Kateřino, má královno."

Na Kateřinině obličej se objevil opovrhlivý úsměv. "Ano, já vím, že stojíš."

Ty čubko! pomyslel si Rod a zaťal pěsti. Čubko!

Kateřině jemný pohyb jeho rtů neušel. Široce se usmála: "Co sis to mumlal, rabe?"
"Ale, jen jsem si opakoval dechová cvičení, která mě naučil můj starý učitel fonetiky a rétoriky." Rod se opřel o zed' a založil si ruce. "Ale zpátky k vzbuřencům, drahá královno, co navrhuješ ohledně nich?"
"Výrazíme na jih," odsekla, "a setkáme se s nimi na Bredenské pláni!"
"Nikoliv!" Loguire vyskočil ze svého křesla. "Jejich síly převažují naše desetkrát, ne-li víckrát!"
Kateřina zpražila svého strýce pohledem a koutky úst se jí zahnulý jako rybářské háčky. "Nezůstaneme tady, aby nás našli jako krysy v díře."
"Pak," řekl Rod, "prohrajesh."
Shlédla na něj z výšky (což nebyl špatný trik, uvážíme-li, že seděla a on stál). "Je to otázka cti, mistře Gallowglassi."
Rod se plácl dlaní do čela a obrátil oči v sloup.
"Co jiného bych měla dělat?" ušklíbla se. "Připravit se na obléhání?"
"No, když už se o tom zmiňuješ," řekl Rod, "ano."
"A je tu ještě jedna věc," ozval se Tuan lhostejným hlasem. "Kdo ti ochrání záda proti Clovisovu domu?"
Kateřina ohrnula rty. "Žebráci!"
"Žebráci a hrdlořezové," připomněl jí Rod. "S velice ostrými noži."
"Má se snad královna bát žebráků?" odsekla. "Nikoliv! Jsou jen prachem u mých nohou!"
"Avšak v prachu u tvých nohou se plazí i hadi," zaburácel Brom, "a ti mají ostré a jedovaté zuby."
Kateřina se kousla do spodního rtu a nejistě sklopila oči; pak znovu bojovně vysunula bradu a šlehla pohledem po Tuanovi. "To tys je vyzbrojil proti mně, udělal jsi z nich vojsko, vedls je a rozkazovals jim, až se z nich stala dýka v mých zádech! Dobrá práce, králi vagabundů!"
Rodova hlava se vymrštila vzhůru. Vytřeštil oči. Pak se pomalu obrátil na Tuana a v očích mu zaplálo světlo.
"Výrazím jim vstříc," prohlásila Kateřina. "Budeš stát po mém boku, mylord Loguire?"
Starý šlechtic pomalu přikývl. "Je to špatné rozhodnutí, Kateřino, a bude znamenat tvůj konec; ale já zemřu s tebou."
Její klid na chvíli zakolísal; oči jí zvlhly.
Pak se rychle obrátila na Broma. "A ty, Brome O'Berine?"
Trpaslík rozhodil ruce. "Jsem hlídací pes tvého otce, má paní, i tvůj."
Kateřina se na něj laskavě usmála.
Pak její oči ochladly a upřely se na Tuana. "Promluv, Tuane Loguire."
Mladík zvedl velice pomalu hlavu od ohně. "Je to zvláštní pocit," zamumlal, "ohlížet se v pouhých dvaadvaceti letech zpátky na svůj život a vidět tolik pošetilosti."
Rod zaslechl Kateřinin dušený smích.
Tuan se plácl do stehů. "Nu což, staniž se: jestliže jsem pošetile žil, mohu docela dobře i pošetile zemřít." Otočil se a oči měl laskavé a zamyšlené. "Zemřu s tebou, Kateřino."
Tvář měla popelavě šedou. "Pošetilost..." zašeptala.
"Ani neví, jakou moudrost právě řekl," zavrčel Brom. Podíval se přes Tuanovo rameno na Roda. "Co k té pošetilosti řekneš ty, Rode Gallowglassi?"
Rodovy oči se pomalu zaostřily na Broma. "Moudrý blázen, odvážný blázen," zamumlal.
Brom se zamačkal. "Co jsi říkal?"
"Říkal jsem, že to ještě můžeme přežít!" Rod se zašklebil a v očích se mu zajiskřilo. "Hej, králi vagabundů!" Plácl Tuana po rameni. "Kdyby nebylo Šklebila a jeho pohůnků, dokázal bys žebráky přesvědčit, aby bojovali pro královnu?"
Tuanův obličej opět ožil. "Ano, samozřejmě, kdyby nebylo jich!"
Rod se divošsky zašklebil. "Nebude!"

Měsíc už vystoupil vysoko, když Rod, Tuan a Tom přeběhli ze stínu kymácející se zdi do stínu rozpadlé kašny na dvorku Clovisova domu.
"Z tebe by byl skvělý lupič," zavrčel Velký Tom. "Je tě slyšet na míli daleko."
Nebylo snadné přesvědčit Velkého Toma, aby šel s nimi. Bohužel, Rod začal se špatnou taktikou: předpokládal, že Tomova oddanost proletariátu zahynula, když byl uvržen do želez. Poplácal Toma po zádech a řekl: "Jak by se ti líbila příležitost oplatit svým kamarádům stejnou mincí?"
Tom se zamačkal. "Oplatit jim stejnou mincí?"
"Jo. Uklidili tě přece k ledu, ne? Posadili tě za katr, ne? Šli ti přece po krku."
Tom se přidušeně zasmál. "Ne, pane, vůbec ne! Zase by mne pustili, až by bylo po všem."
"Hm." Rod se zamačkal. "Ach tak. Vycepované lidi hned tak něco nezviklá."
Tomův obličej se zachmuřil. "Zdá se, že si úsudek děláš rychle."
"No... myslel jsem, že..." Rod položil obroví ruku kolem ramen a skoro si ji vykloubil při pokusu udělat to pořádně.
"Tedy, v tom případě... a za co tě vlastně uvěznili?"
Tom pokrčil rameny. "Neshodli jsme se."
"V metodách a názorech?"
"Ano. Oni trvali na napadnutí královny a šlechticů při jednom, i když by to mělo znamenat rozdělení sil."
"To zní riskantně. A co jsi chtěl udělat ty?"
"No, já bych nejprve porazil lordy a jejich rádce - pod zástěrkou oddanosti trůnu. Pak bychom mohli pomalu připojit celou zem ke Clovisovu domu a za podpory všeho lidu odklidit královnu a Broma O'Berina dvojím šmiknutím nože."
Rod suše polkl a snažil se nezapomínat, že ten muž teď byl na jeho straně. "Velice hezké." Poplácal Toma po zádech.
"Mluvíš jako správný bolševik. Jak moc to všechno pro tebe znamená, Tome?"

Velký Tom mu věnoval dlouhý, vypočítavý pohled. "Jaká je cena za změnu názoru, pane?"

Rod se zašklebil. "Řekněme, že strčíme čtyři tvé kolegy do cely, kterou rezervovali pro tebe?"

"To by bylo příjemné," přiznal Tom pomalu. "A co bude dál, pane?"

"Dál?" pokračoval Rod. "Clovisův dům půjde do boje za královnu a proti šlechtě. Tak budeš mít lepší šanci porazit lordy a jejich rádce; a potom můžeš pokračovat ve svém vlastním plánu."

Tom pomalu přikývl. "Ale budou žebřáci bojovat na královnině straně?"

"To necháme na Tuanovi Loguirovi."

Tomův obličej se roztáhl do velkého úsměvu. Zaklonil hlavu, rozchechtal se a bujaře plácl Roda po zádech.

Rod se zase zvedl z podlahy, poslouchaje krátké výkřiky, které ze sebe Tom vyrážel mezi jednotlivými výbuchy smíchu:

"Mělo mě to napadnout, pane! Ano, ten kluk je utáhne na vařené nudli! Není síly nad stříbrný jazyk, pane! Ten hoch by donutil leoparda věřit, že nemá skvrny!"

Rod se pokusil rozpomenout, jestli viděl na Gramarye leoparda, a přitom si třel pohmožděné místo mezi lopatkami.

"Takhle by sis spíš vymknul ruku, pane," zašklebil se Tom. Obrátil si Roda a začal mu masírovat záda. "Měl bys vědět, pane, že pokud společně porazíme lordy, bude tvoje hlava vedle Bromovy a královniny první, po které půjdu."

Rod zavřel oči, vychutnávaje tu zprávu. "Bude to velký boj. Ale dnes je ještě brzy se o tom bavit, Tome."

A tak teď stáli ve stínu kašny s Tuanem mezi sebou a plánovali útok na plesnivějící hromadu kamení, která stála na druhé straně měsícem ozářeného dvorku.

Rod si změřil pulz a zamyslel se, jestli se mu srdce skutečně tak zpomalilo, zatímco Tom šeptal: "Žádnou paniku."

Neviděli nás, pane. Připravte se."

Rod si připadal jako těžký návěs, který se rozhodl stát se domovním lupičem.

"Teď!" zavrčel a vyběhl.

Lehce a tiše přeběhli přes měsíčním světlem zalitý dvorek do vítajícího stínu zdi a přitiskli se k nim s bušícími srdci a v uších, jež se snažily zachytit sebemenší známku poplachu, jim hučela krev.

Po věčnosti trávající asi tři minuty si Velký Tom hlasitě oddechl. "Tak, chlapi," zašeptal. "Jdeme na to!"

Proplížili se kolem vlhké kamenné zdi. Velký Tom roztáhl prsty na pravé ruce, přiložil loket zároveň s rohem zdi a označil si bod, kde se dotkl kamene jeho ukazováček. Pak loktem přitlačil proti označenému místu.

"Velký Tome!" zasténal Rod zmučeně, "teď nemáme čas na -"

"Pssst!" Tuanovy prsty se zaťaly Rodovi do ramene. "Ticho, prosím tě! On ví, co dělá!"

Rod zmlkl a cítil se při tom jako hlupák.

Tom provedl ještě několik měření, které zjevně vedly k něčemu, co hledal. Z měšce, který mu visel u opasku, vytáhl krátký sochor a začal páčit ve spodní štěrbině tři stopy širokého kamenného bloku.

Rod na něj nevěřícně hleděl. Uvolnit tenhle blok by trvalo celou noc a ještě větší část následujícího dne. O co se tu Tom pokouší?

Tom zapáchl naposled a zachytil blok, který náhle vyjel. Byl sotva palec tlustý.

Odložil kamennou desku na zem a podíval se na své přátele. V měsíčním světle vypadal jeho úsměv mrazivě. "Myslel jsem si, že bych jednou mohl potřebovat nouzový východ," zašeptal. "Teď opatrně, chlapi."

Prostrčil hlavu a ramena otvorem, několikrát kopl nohama a zmizel uvnitř.

Rod těžce polkl a následoval Toma. Tuan se nasoukal za ním.

"Všichni uvnitř?" zeptal se Tom šepem, když se Tuan postavil, a pak vrátil desku na své místo.

"Světlo," zašeptal. Rod zastínil jilec své dýky dlaní a rozsvítil ho, nechávaje uniknout paprsek světla mezi prsty. To stačilo, aby Tom našel na zemi červotoči proděravělý kus dřevěného obložení a zamaskoval jím svůj nouzový východ. Pak se narovnal a zašklebil se. "Teď jim dáme vědět, že jsme tady. Do díla, pánové."

Odvrátil se a vykročil do tmy. Rod ho obezřetně následoval.

Nacházeli se ve velké kamenné místnosti, která kdysi byla obložena dřevem. Teď bylo ostění z větší části strhané a rozbité.

Místnost ukrývala pouze pavučiny, rezavé železné nádoby a dlouhý stůl rozežraný plísní a houbou.

"Tohle kdysi bývala kuchyně," zamumlal Tom. "Teď vaří v krbu v hlavní místnosti. Tady to nikdo nepoužíval už dobrých šedesát let, možná i víc."

Rod pokrčil rameny. "Co takoví hodní hoši jako ty hledávají v takové štěníčárně, Tome?"

Velký Tom si odfrkl.

"Chtěl jsem říct," spěchal s vysvětlením Rod, "že boha a ideály můžeš posoudit podle lidí, kteří je uctívají, Tome."

"Zmlkni!" odsekl Tom.

"Ale je to pravda, ne? Rádcové jsou dokonale prohnili, to víme. A šklebil a jeho soudruzi jsou vši. Ty jsi jediný dobrý chlap v celé té smečce. Proč tedy -"

"Drž hubu!" zavrčel Tom a otočil se tak rychle, že do něj Rod narazil. Cítil, jak ho šunce podobná pěst popadla za kabátec kousek pod krkem a pivem a česnekem páchnoucí dech mu zavanul přímo do tváře. "A co královna," zasyčel Tom. "Co ona říká o svém bohu, he?"

Pak Roda hodil proti nejbližší zdi a pokračoval v chůzi.

Rod se posbíral a vydal se za ním, ale ne dřív, než zachytil záblesk Tuanových očí, zúžených a metajících ve světle jeho lampičky blesky.

"Blížíme se k rohu," zamumlal Tom, "Zhasni světlo."

Rod to udělal a o chvíli později ucítil, že stěna pod jeho levou rukou končí. Na konci dlouhé temné chodby uviděl tlumené světlo.

Velký Tom zastavil. "Tamhle je další roh a za ním hlídka. Našlapujte opatrně, chlapi."

Znovu vykročil, tiše jako duch. Rod ho následoval a cítil Tuanův horký dech na zátylku. Jak se blížili k rohu, uslyšeli po pravici rytmus tichého chrápání, ozývajícího se z postranní chodby. Velký Tom se přitiskl ke zdi a divoce se zašklebil. Rod udělal totéž... a vyjekl a rychle se zase zhnuseně odtáhl. Tom se na něj zamračil a naznačil mu, aby byl zticha. Rod prozkoumal zeď a zjistil, že je potažena hustou vrstvou nějaké naředěné látky. Přilnulo mu to k zátylku, takže mohl z vlastní zkušenosti říct, že je měkké konzistence, na dotek studená a vlhká. Znovu se otřásl hnusem. "To je jen čarodějnický mech, Rode Gallowglassi," zašeptal mu Tuan do ucha. Rod se zamračil. "Čarodějnický mech?" Tuan se na něj překvapeně podíval. "Jsi čaroděj a neznáš čarodějnický mech?" Zmlknutí chrápání za rohem zachránilo Roda před povinností odpovědět. Trio se kolektivně znovu nadechlo a přitisklo se ke zdi, přičemž se Rod pečlivě vyhýbal čarodějnickému mechu. Tom se podíval na své mladší komplice. Okamžik ticha se táhl stejně nekonečně jako poslancův projev. "Stůjte!" zvolal náhle hlas zpoza rohu. Jejich svaly se křečovitě napnuly. "Co tě sem přivádí v tuto noční hodinu?" vyštěkl hlídač. Rodovi přeběhl mráz obvyklou cestou mezi lopatkami. Roztřesený nosový hlas odpověděl hlídce: "Jenom hledám záchody!" Tři muži si tiše unisono oddechli. "Pane, když mluvíš s vojáky?" "Pane," zopakoval chvějící se hlas poslušně. "Jakýs měl důvod vyjít po zákazu vycházení?" zeptal se strážný zlověstným hlasem. "Jenom jsem hledal záchody, pane," zakňučel nosový hlas. Strážný se zachechtal. "A záchody jsou vedle ženské místnosti? Ne, já myslím, že ne! Vrať se na svou pryčnu, červe! Dnes v noci se budeš muset obejít bez své děvky!" "Ale já -" "Ticho!" odsekl strážný. "Znáš pravidla, chlape. Musíš se dovolit šklebila." Hlas teď zněl skoro důvěryhodně. "To musí všichni. Ať se ti to líbí, nebo ne, musíš si od něj nejdříve vyžádat papírek, na kterém stojí, co můžeš dělat. Na tohle on je pes." Nosový hlas něco zamumlal. "Tak jdi už," nařídil mu strážný, "a bez povolení se nevracej." "Jistě," zapitvořil se nosový hlas, "a to mám žádat o povolení každou noc, kdy ji chci vidět? K čertu, začíná mi to tu lézt krkem!" Hlídačův hlas znovu ztvrdl. "Šklebilovo slovo je v tomhle domě zákonem a můj obušek ti to ochotně připomene, pokud ti moje slovo nestačí!" Na okamžik bylo ticho, pak se ozvalo bolestné zaječení a zvuk nohou pelášících pryč. Znovu nastalo ticho; po chvíli začal hlídač opět chrápat. Rod se podíval na Tuana. Chlapcova tvář byla smrtelně bledá a rty měl stisknuté tak pevně, že se mu z nich vytratila všechna barva. "Předpokládám, že jsi o tomhle vůbec nic nevěděl?" zašeptal Rod. "Ne," zašeptal Tuan v odpověď. "Je vidět, že co mne odstavili, neztráceli čas. Hlídka na každé chodbě, písemné povolení, aby spolu dva mohli spát - to je horší než lordi na jihu!" Tom sebou škubl. "Ne!" zasyčel. "Je to jen nezvyk. To, co tím získáme, stojí za cenu, kterou je nutno zaplatit." Rod souhlasil spíš s Tuanem. Policejní stát, kontrolující všechny oblasti života lidí - ano, Šklebilův vztah k marxismu byl zjevný. "Co může stát za takovou cenu?" odsekl Tuan, zvedaje poněkud hlas. "To je přece jasné," odpověděl Velký Tom býčím šepetem, "například víc jídla pro všechny, víc a lepší ošacení, žádní chudáci a žádní hladovějící." "A to všechno díky plánovanému rodičovství," zamumlal Rod a opatrně se podíval za roh. "Odkud se to všechno vezme?" zeptal se Tuan, který zesílil hlas ještě o stupeň, ignoruje při tom Rodovo divoké syčení. "Z písemných povolení k milování? To nechápu!" Tomovy rty se zkrhly do úšklebku a býk v něm zabučel ještě hlasitěji. "Ne, ty to nechápeš. Ale Šklebil ano!" Tuan vypouklil oči; pak bojovně vysunul čelist a položil ruku na jílec dýky: "Stavíš sebe a sobě rovné nad šlechtice, rabe?" "No tak, pánové," zasyčel Rod. Velký Tom se napnul, zašklebil se a v očích se mu objevil zlovolný lesk, "Promluvívá krev," řekl plným hlasem. Tuan vytáhl dýku a skočil. Tom tasil svůj krátký meč. Rod rozhodl ruce a zasáhl oba muže do klíčních kostí. "Pánové, pánové! Vidím, že oba pevně stojíte za svým přesvědčením, ale je mou povinností upozornit vás, že stráž, která je plně schopna povolát na nás všechny síly tohoto domu, dřímá - a ne příliš hluboce - tady za rohem!" "Ten rab mne urazil, Rode Gallowglassi!" "No jistě," zachechtal se Velký Tom, "pro pravdu se každý čílí." Tuan zafuněl a pokusil se bodnout Toma přes Rodovu hlavu. Rod se rychle sehnul a znovu ho udeřil do klíční kosti. Tom se tiše zasmál. "Tak tohle má být šlechtic! I blázen by si dokázal spočítat, že na mne nedosáhne. Jen skutečný hlupák útočí, když musí minout."

Rod šlehl po Tomovi pohledem. "Teď jsi uklouzl, Velký Tome. Tohle byl spíš kompliment."
"Ne!" zasyčel Tom a oči mu zaplály. "Pokoušet se o nemožné je čiré bláznovství! Šlechtici jsou blázni a cesty k jejich utopiím jsou vroubeny kostmi prostých lidí!"
Tuan ohrnul ret. "A čím jiným jsou vroubeny -"
"Buďte zticha!" okřikl je oba Rod. "Nedokázali byste alespoň na chvíli zapomenout na své očividně rozdílné názory ve prospěch společného dobra?"
Tom se napřímil do své plné výšky a shlédl dolů na Tuana. "Mrňousi," zakrákal.
Rod Tuana pustil, obrátil se k Tomovi a chytil ho oběma rukama za límec. Tom se na něj zašklebil a zvedl svou obrovskou pěst. "Ano, pane?"
"Kdo se to tu právě teď pokouší vybudovat utopii, velký Tome?" vydechl Rod.
Tomův úsměv zvadl. "Jakou utopii, lid Gramarye může vládnout své zemi sám!"
"Správně!" Rod pustil Tomův límec a popleskal obra po tváři. "Chytřej kluk! Aspiruješ na odznáček. A co jako mají udělat nejdřív?"
"Pozabíjet všechny rádce a šlechtice!" zašklebil se Tom.
"Velice správně! Odznáček je tvůj! Ty to ještě někam dotáhneš, Velký Tome! Ale jestli opravdu chceš být vzorný chlapec, řekni panu učiteli, co před tím musíš udělat!"
Tom vystřízlivěl. "Zavřít Šklebila."
"Jednička s hvězdičkou! A co přijde ještě před tím?"
Velký Tom zmateně nakrabatil čelo. "Co?"
"Být potichu!" zařval mu Rod do tváře divadelním šepem. Pak se obrátil k Tuanovi. "Tak! Co uděláme s hlídačem?" A sám pro sebe si zamumlal: "No vida, možná bych byl schopen nastolit tady politický konsenzus."
Tuan tvrdohlavě vysunul bradu. "Máme-li společně pokračovat, bude mne tenhle chlap titulovat mylorde!"
Tom se nadechl k příhodné odpovědi.
"Uklidni se, chlapče!" řekl Rod rychle. "Vysoký krevní tlak ti škodí! Je Tuan Loguire urozený šlechtic, Tome?"
"Ano," zabručel Tom, "ale to neznamena -"
"Je Loguirův rod jedním z nejstarších vůbec?"
"To je, ale -"
"A byli oba tví rodiče obyčejní vesničané?"
"Ano, ale to ještě neznamena, že -"
"A ty by sis ani nepřál narodit se jako šlechtic!"
"Nikdy!" zasyčel Tom a oči mu zaplály. "Ať mne hned pověsí na nejvyšší šibenici v Gramarye, jestli si to někdy budu přát!"
"Takže bys nechtěl být šlechticem, kdybys mohl?"
"Pane!" záupěl Velký Tom ukřivděně. "Opravdu o mně máš tak nízké mínění, že by sis něco takového mohl myslet?"
"Ne, věřím ti, Velký Tome," řekl Rod a poplácal ho po rameni, "ale Tuanovi je třeba to dokázat." Obrátil se na mladého šlechtice. "Jsi spokojen? Ví, kde je jeho místo, nemyslíš?"
"Ano." Tuan se usmál jako dobrotivý otec. "Byl jsem blázen, když jsem o tom pochyboval."
V Tomových očích najednou blesklo pochopení a brada mu odpadla. Jeho ruce se sevřely kolem Rodova krku: "Ty zatracený...!"
Rod natáhl ruku a stiskl Tomův loket kousek nad kloubem, v místě nervových zakončení. Tom ho okamžitě pustil, vypouklil oči a bezhlesně zařval bolestí.
"Tak," řekl Rod rychle, "co tedy uděláme s hlídkou?"
"Ty darebáku!" vydechl Tom. "Ty slizký drne říčního mechu, ty zparchantělý synu demokracie, ty...!"
"Přesně tak," přisvědčil Rod.
"Tohle mi vysvětli," zašeptal Tuan Rodovi do ucha a v očích se mu zalesklo, "cos mu to vlastně udělal? Jen ses ho dotkl a -"
"Uh... čarodějnický trik," zvolil Rod nejjednodušší vysvětlení, i když mu samotnému bylo proti mysli. Pak chytil Tuana za zátylek a přitáhl mu hlavu do chumlu k sobě a Velkému Tomovi. "Takže jak se zbavíme té hlídky?"
"Existuje jen jediný způsob," zamumlal Tuan. "Probudit ho a bojovat s ním."
"A nechat ho, aby ztropil povyk?" opáčil Tom zděšeně. "Ne, ne! Připlížíme se k němu a bacíme ho do hlavy!"
"To je nečestné!" odušil Tuan.
Tom si odfrkl.
"Plán Velkého Toma je lepší," řekl Rod. "Ale co uděláme, když se probudí, zatímco se k němu budeme plížit? A to je dost pravděpodobné; ten chlípny žebrák nám to dokázal!"
Tom pokrčil rameny. "Pak se na něj vrhneme rychle a doufejme. Máme-li zemřít, ať zemřeme."
"A královna zemře s námi," zavrčel Rod. "To není dobré."
Tom vytáhl svůj krátký meč a začal si s ním zamyšleně pohrávat. "Tímhle trefím člověka do krku na padesát kroků."
Tuan ztuhl a zbledl. "Zabil bys vlastního člověka, lumpe!"
"Když se kácí les, padají třísky." Tom pokrčil rameny. "Co na tom záleží, když je to pro dobrou věc?"
Tuanovy oči ochladly jako led. "To je horší než bodnout zezadu. Musíme mu dát šanci se bránit."
"No jistě!" odfrkl si Tom opovržlivě. "Šanci bránit se a zburcovat svým křikem celý Clovisův dům! Šanci -"
Rod přitiskl každému z nich na ústa jednu ruku, šťastný, že s sebou nemá tři lidi. Pak zasyčel na Velkého Toma:
"Ovládej se, ano? Není zvyklý na týmovou práci."
Tom zkrotl.

Tuan se napřimil, v očích led.

Rod se k Tomovi naklonil a zašeptal mu do ucha: "Poslyš, kdybys nevěděl, že je aristokrat, jak bys ho ohodnotil?" "Jako odvážného chlapa a dobrého bojovníka," připustil Tom, "ačkoliv je trochu pošetilý, mladý a má zbytečně moc ideálů."

Rod mu zahrozil prstem. "Předsudky, Velký Tome! Diskriminace! Myslel jsem, že věříš v rovnost všech lidí!"

"Dobře řečeno," připustil Tom váhavě. "Pokusím se ho snést. Ale ještě jednou..."

"Pokud uděláme svou práci rychle, nebude k tomu mít příležitost. Mám dobrý nápad."

"Tak proč nám ho neřekneš?" zeptal se Tom.

"Řekněme, že mne napadl, až když jste se vy dva začali hádat. Hledáme kompromisní řešení, správně? Tuan nebude souhlasit s nožem do zad, ani s bodnutím ve spánku, ani se zabitím oddaného hlídače bez možnosti obrany. Mám pravdu?"

"Ano," přisvědčil Tuan.

"A Velký Tom zase nesouhlasí s rizikem vyvolání poplachu - a já mimochodem taky ne: jsme sice všichni dobří bojovníci, ale tři proti celému Clovisovu domu, to je přece jen trochu silné kafe. Takže, Tome! Kdyby hlídač přišel sem za roh, dokázal bys ho lehce omráčit?"

"Ano!" zašklebil se Tom.

"Lehce, řekl jsem. Uspokojí to tvůj smysl pro čest, Tuane?"

"Ano, pokud k nám bude obrácen tvář."

"Dobře! Ted' jen musíme nějak zařídit, aby se sem ten kocour pustil za myškou, a bude to."

"Ano," přisvědčil Tom, "ale kde je myška, která by nám tak ochotně posloužila?"

"Pán si ji přece může udělat," zavrčel Velký Tom.

"Udělat?" Rod vytřeštil oči. "No, kdybych tady měl dílnu a..."

"Ne, ne!" Tuan se zašklebil. "Já se v těch kouzlech sice nevyznám, ale máš tu čarodějnický mech a jsi čaroděj! Co víc potřebuješ?"

"Huh?" Rod těžce polkl. "Čarodějnice z té látky vyrábějí věci?"

"Ano, ano! Copak to nevíš? Malé živé věci - jako jsou myšky!"

Chybějící dílek gramyreské skládačky zapadl v Rodově mysli na místo. "Hm, a jak se to dělá?"

"Prostě se dívají na kousek toho mechu a on se promění v to, co si přejí!"

Rod pomalu přikývl. "Velice hezké. Ve-li-ce hezké. Jediná chyba je v tom, že to není můj obor čarodějnictví."

Tuan se zatvářil zmateně. "Ty nečaruješ s čarodějnickým mechem? Jak potom...? Stejně je nanejvýš zvláštní, že o tom nic nevíš."

"Ani ne," vložil se mezi ně Tom. "Špatně fungující informační oddělení..."

"Ále, zmlkni!" zavrčel Rod. "Jsou i jiné způsoby, jak sehnat myš." Udělal z dlaní hláskou troubu a zavolal tiše: "Gwen! Hej, Gwen!"

Ze stropu se snesl pavouk rovnou Rodovi před obličej. Rod vyskočil. "Zatraceně! Tohle mi nedělej, děvče!"

"Havěť!" zasyčel Tom a napřáhl se k plácnutí.

Rod ho šťouchl do solaru. "Dávej pozor! Rozmáčkneš pavouka a máš na krku smůlu - jmenovitě mne!"

Vzal pavouka do dlaně a nechal si ho vylézt na prst. "No, alespoň že sis nevybrala černou vdovu. Jsi nejroztomilejší pavouk, jakého jsem kdy viděl, to se musí nechat."

Pavouk se na jeho prstě roztančil.

"Poslouchej, zlato, potřebuji myšku, která by sem přilákala hlídku. Můžeš to zařídit?"

Pavoukovy obrysy se rozmazaly, zavlínily a změnilly na myši.

Myš seskočila z Rodovy dlaně a zamířila k rohu.

"Ach, ne, ty ne!" Rod vyskočil, chytil ji do dlaně a velice opatrně ji zvedl. "Promiň, zlato, ale mohla bys dojít k úhoně - a kdyby se ti něco stalo, nikdy bych si to neodpustil."

Políbil ji na nos a vtom zaslechl, jak se Tom za jeho zády usklíbl. Myš zapředla rozkoši.

"Ne," pokračoval Tom a podržel ji na zádech, "udělej mi myšku z kusu čarodějnického mechu. Myslíš, že bys to dokázala, zlato?"

Myš přikývla, otočila se a zadívala se na čarodějnický mech na stěně.

Šedobílá hmota se pohnula, nafoukla a protáhla v ocásek, na druhé straně vytvořila tenké fousky. Její barva se změnila v šedohnědou - a ze zdi seběhla malá myška.

Tom polkl a pokřičoval se.

Rod se zamračil. "Myslel jsem, že jsi ateista."

"Ne ve chvílích, jako je tato, pane."

Myš vytvořená z čarodějnického mechu zahнула za roh.

Velký Tom vytáhl dýku, uchopil ji za špičku a její masivní těžký jílec pozvedl jako obušek.

Chrápání ze rohem se změnilo v zlobné vrčení.

"Grumpf! tak ty mě budeš kousat, ty jedna chlupatá mrcho!"

Strážcova stolička zarachotila o zem. Pokusil se myš zasáhnout dvakrát a pokaždé minul; pak čekající muži uslyšeli dusot jeho běžících nohou.

Tom se připravil.

Myš vyběhla zpoza rohu.

Hlídač se s kletbami vyřítil za ní. V zatáčce uklouzl. Vzhledl, Uviděl Toma a měl čas pouze na to, aby se zatvářil vyděšeně, než ho jílec Tomovy dýky zasáhl s dutým zaduněním do temene lebky.

Rod si oddechl. "Konečně!"

Strážný se úhledně složil do Tuanovy připravené náruče. Mladý šlechtic se podíval na Roda a zašklebil se.

"Kdo bojuje na čarodějově straně," řekl, "vyhrává."

"Stejně to byl pěkně špinavý trik," odpověděl Rod.

Tom mrkl a vytáhl z měšce klubičko černé niti.

"Ne, tohle ho neudrží," namítl Tuan.

Tomova jediná odpověď bylo zašklebení.

"Rybářský vlasce?" Rod zvedl obočí.

"Něco lepšího," odpověděl Velký Tom, poklekl a začal hlídače svazovat. "Splétaná syntetická pavučina."

"A za všechno vděčíme tobě," řekl Rod a vzal myš do dlaně.

Myška zahýbala čumáčkem a vklouzla mu pod kabátec. Rod poněkud ztuhl a přikryl si dlaní vypouklinu na břiše. "Hej, dávej pozor! To lechtá!"

Tom mezitím zavinul hlídače jako pavouk mouchu, nacpal mu do úst hadr a přitáhl ho několika smyčkami niti. "Kam ho schováme?" zeptal se Tuan.

"Tady poblíž je příhodné místo," zamumlal Tom, špičku jazyka vystrčenou, jak se pokoušel zavázat gordický uzel.

"Hej!" Rod popleskal dlaní hrbolůk přesouvající se k sponě jeho opasku. "Nech toho!"

"Tady na stěně je kruh na pochodně," ukázal prstem Tuan.

"Zrovna to jsem měl na mysli," zavrčel Tom. Vyzvedl strážného do vzduchu a připoutal ho několika závitů niti ke kruhu.

Rod zavrtěl hlavou. "Předpokládejme, že tudy někdo půjde. Nemůžeme ho tu jen tak nechat viset."

Sáhl si pod kabátec a zadržel myš na její výzkumné cestě a vytáhl ji ven. "Poslyš, děvče, víš, co je to zborcení prostoru?"

Myš zakoulela očima a zahýbala fousky. Pak rozhodně zavrtěla hlavou.

"Hm, a co takhle časová kapsa?"

Myš dychtivě přikývla, pak trochu zrudla ve tváři, jak se soustředila... a hlídač zmizel.

Tuan ze sebe vydal kloktavý zvuk a brada mu poklesla.

Velký Tom stiskl rty a pak řekl živě: "Ach... ano. No dobře, takhle je to lepší."

Rod se zašklebil, postavil myš na podlahu, obrátil ji a plácl ji po zadečku. "Teď se ztrat', ty čarodějnická potvůrko. Ale nechod' daleko; možná tě ještě budu potřebovat."

Myš něco zapištěla přes rameno a odběhla do stínu.

"Předpokládám, že Šklebil bude spát v bývalém Tuanově pokoji," zamumlal Tom, "a jeho kapitáni zřejmě nebudou daleko od něj."

"Nebude některý z nich bdít?" zašeptal Tuan. "Nebo nemohl některého Šklebil postavit na stráž?"

Tom se pomalu obrátil a se zvláštním výrazem ve tváři se zadíval na Tuana. Pak mrkl na Roda. "Chytrý hoch," připustil, "a to, co říká, taky není hloupé." Pak dodal: "Pojďme," a vykročil k zákrutu chodby.

Jedinou další hlídku, která je dělila od hlavní místnosti, byli schopni překonat sami. Velká místnost, podobající se spíš špinavé a neuspořádané jeskyni, byla osvětlena jen čadivým ohýnkem z krbu a několika pochodněmi. Stačilo to však k tomu, aby našli velké kamenné schodiště, které se vinulo vzhůru od zadní stěny s elegancí, která ostře kontrastovala s jeho sešlapaností a špatným stavem zábradlí.

Galérie prvního patra zasahovala nad hlavní místnost. Z ní vedly dveře do soukromých pokojů.

Na židli u velkého krbu seděl statný, širokoplecí muž a pravidelně pochrupoval. Strážný stál u paty velkého schodiště, protíral si oči a zíval. Další dva ozbrojenci stáli po obou stranách dveří uprostřed galérie.

"Pěkné nadělení," řekl Velký Tom a zacouval zpátky do chodby. "Je jich o jednoho víc než nás, a jsou od sebe tak daleko, že určitě ztropí poplach, než se nám podaří vyřídít první dva."

"Nemluvě ani o velikosti osvětleného prostranství, které budeme muset překonat, než se ke kterémukoliv z nich dostaneme," dodal Rod.

"Můžeme se plížit mezi stoly," navrhl Tuan, "a ten u paty schodiště určitě za chvíli usne."

"Takže s těmi dvěma dole si starost dělat nemusíme," připustil Rod, "ale co ti druzí dva na galérii?"

"Pro ně," zašeptal Tuan, "tady mám jednu hračku." Vytáhl smotek kůže ovinutý dlouhými a tenkými tkanicemi.

"Jak ses s tím naučil zacházet?" zavrčel Tom, když Tuan rozmotal tkanice. "To je zbraň prostého lidu, ne hračka pro šlechtice."

V pohledu, kterým Tuan obdařil Toma, bylo víc než jen stopa pohrdání. "Rytíř musí ovládnout všechny zbraně, Velký Tome."

Rod se zamračil. "Nemyslím, že by to bylo součástí klasického kodexu."

"To ne," připustil Tuan. "Ale patří to do kodexu mého otce a mě, jak se brzy přesvědčíte. Oba hlídači budou v bezvědomí na dlažbě dřív, než si uvědomí, co je to praštilo."

"O tom nepochybují," řekl Rod vážně. "Dobře, dej se do toho. Já si vezmu toho u krbu."

"Nevezmeš," opravil ho Velký Tom. "Ty se postaráš o toho u schodiště."

"Ano? Existuje pro to nějaký zvláštní důvod?"

"Ano." Tom se zlověstně zašklebil. "Ten v té židli je jeden z kapitánů - a navíc zrovna ten, který mne uvěznil. Ten patří mně, pánové."

Rod se na Toma podíval a znovu ucítil arktický severák vanoucí mezi jeho lopatkami.

"No dobře, řezníku," zabručel. "Ale nezapomínej - ještě není čas zabíjačky."

"Čím kdo zachází, tím ať taky sejde," zacitoval Tom trochu pozmeněně. "Ty se postarej o svého chlapa, pane, a mně přenech mého."

Na to se oba položili na zem a začali se plížit ke svým obětem.

Pro Roda to byla celá věčnost prolézání mezi nohama od židlí a stolů po podlaze, hojně poseté zbytky jídel, doprovázená neustálým strachem, že některý z jeho druhů dosáhne svého stanoviště před ním a bude se nudit.

Ozvala se dutá rána.

Rod ztuhl. Jeden z jeho druhů něco shodil.

Na okamžik bylo ticho; pak někdo zvolal: "Co to bylo?" Pak: "Hej, ty tam! Egberte! Zvedni se, ožralo, a hled' si schodiště, které hlídáš!"

"He? Co? Cože?" zablekotal rozespálý hlas kousek od něj, a: "Co se stalo?" přidal se k němu jiný, hlubší hlas od krbu.

"To mne musíte budit pro každou maličkost?"

Po krátké odmlce se znovu ozval první hlas, uctivě a trochu provinile: "Slyšel jsem nějaký šramot mezi stoly, kapitáne, a pak bouchnutí."

"Šramot mezi stoly!" zavrčel kapitán. "Nejspíš krysa, která slídí po zbytcích! Kvůli tomu mne budiš? Udělej to ještě jednou a uslyšíš bouchnutí znovu, ale tentokrát přímo na té své duté palici!" Pak si kapitán zabručel pro sebe: "Šramot! Já mu ukážu šramot!"

Znovu zavládlo ticho, rušené jen kroky hlídek, vracejících se na své stanoviště.

Rod si pomalu a tiše oddechl.

Čekal, až strážný zase začne pochrupovat.

Pak pokračoval v plížení, dokud nebyl pod stolem stojícím u schodiště.

Připadalo mu, že tam ležel velice dlouho.

Najednou se od krbu ozvalo ostré zahvízdání a rachot padajícího stolu, jak Velký Tom skočil po své oběti.

Rod se vrhl na svou.

Koutkem oka ještě zahlédl, jak se Tuan postavil a švihl prakem, a pak už skočil na strážného, pravičku mu vrazil do břicha a levou rukou mu stiskl hrdlo.

Muž se složil jako zavírací nůž. Rod ho jemně udeřil do zátylku, kousek pod okraj helmy, a muž ztratil vědomí. Vzhlédl právě včas, aby viděl, jak se strážný na galerii pomalu hroučí k zemi. Druhý se svíjel na dlažbě a rukama si svíral hrdlo. Rod byl pěti skoky nahoře. Čistým hákem zasáhl ležícího muže do brady. Muž okamžitě znehybněl a jeho oči se zavřely. Rodovi se obrátil žaludek. Nebyl to hezký pohled. Přesto měl muž štěstí. Kdyby ho kámen zasáhl naplno, roztříštil by mu průdušnici.

Jeho druh na tom tak dobře nebyl. Oblázek mu prorazil lebku. Krev mu stékala z čela a tvořila na zemi maličkou louži.

"Odpusť mi, člověče," zamumlal Tuan, když to viděl. Rod ještě neviděl jeho tvář tak bledou.

"Fortuna války, Tuane," zašeptal.

"Ano," přisvědčil Tuan, "kdyby mi byl roven, pustil bych to z hlavy hned. Ale muž mé krve je povinen poddané bránit, ne je zabíjet."

Rod se zadíval do mladíkovy zasmušilé tváře a pomyslel si, že muži jako Loguirové dávají aristokracii tu trochu ospravedlnění pro svou existenci, kterou má.

Tom se na mrtvého jen podíval a s netečnou tváří se sklonil k druhému strážci, aby ho svázel.

Přepadení si zatím vyžádalo jen jedinou oběť; kapitán a hlídač schodiště leželi bezpečně svázaní Tomovou černou nití.

Tom vstal a mrkl na Tuana. "Dobrá práce," zavrčel. "Vyřídil jsi dva, zatímco my jsme byli schopni postarat se každý jen o jednoho; jsi dobrý bojovník. A co se tohohle týče - netruchli: těžko se dalo udělat něco jiného."

Tuanův obličej byl stále bledý. Nedokázal se ztotožnit s Tomovým způsobem jednání; navíc ho znepokojovalo, že mu pouhý kmán nabízí radu a odpuštění.

Rod si to uvědomil a rychle zasáhl: "Tady jsi spal?" zeptal se a palcem ukázal ke dveřím, které oba ležící muži hlídali.

Vytrhl tím Tuana z jeho chmurných úvah; mladík vzhlédl, otočil se a přikývl.

"Takže se dá předpokládat, že tam najdeme Šklebila." Rod se podíval na Toma. "Ten kapitán dole byl z Šklebilova kádru?"

"Jo."

"Takže už nám zbývají jen dva. Jaká je pravděpodobnost, že spí v těch dvou pokojích sousedících se Šklebilovým?"

Když Tom našpulil rty a přikývl, Rod pokračoval: "Takže jeden pro každého z nás. Vy hoši si vezměte kapitány. Já se postarám o Šklebila."

Obrátil se ke dveřím, když tu mu Velký Tom položil ruku na rameno.

"Jak to myslíš?" zeptal se obr. "Proč má Šklebil patřit tobě, a ne třeba mně?"

Rod se zašklebil. "Protože stojím uprostřed. Kromě toho, jaký máš pás?"

"Hnědý," připustil Tom.

"A Šklebil?"

"Černý," odpověděl Tom váhavě. "Pátý dan."

Rod přikývl. "Já mám černý, osmý dan. Vezmeš si kapitána."

Tuan se zamračil. "Co je to za řeči o opascích?"

"Jen taková jurisdikční pře. Toho si nevšímej." Rod vykročil k prostředním dveřím.

Velký Tom ho chytil za rameno. "Pane," řekl, a tentokrát to znělo opravdově. "Až bude po všem, musíš mě vzít do učení."

"No jasně, cokoliv si přeješ. Dám ti třeba i universitní diplom, jen už se do toho pusťme, ať to máme za sebou."

"Děkuji ti." Tom se zašklebil. "Ale doktorát už mám."

Rod polkl a vyřeštil na něj oči. "Z čeho?"

"Z teologie."

Rod přikývl. "To sedí. Poslyš, nepřišels tu doufám s nějakou moderní ateistickou teorií, že ne?"

"Pane!" zaprotestoval Tom ukřivděně. "Jak by někdo mohl dokázat nebo vyvrátit existenci nemateriální bytosti materiálními údaji? To je přirozený rozpor -"

"Pánové," řekl Tuan ironicky. "Velice nerad přerušuji tak učenou disputaci, ale Šklebil čeká a už brzy se může probudit."

"Huh? Aha! Jistě!" Rod se obrátil ke dveřím. "Uvidíme se za pár minut, Velký Tome."

"Jistě, musíme si spolu pořádně popovídat." Tom se zašklebil a obrátil se k pravým dveřím.

Rod se postavil do stěhu a začal pomalu otevírat svoje dveře.

Dveře zavrzaly. Zasténaly. Zaječely. Podaly formální protest.

Rod se vrhl vpřed a ještě si stačil uvědomit, že zdejší pan domácí nechával panty pečlivě nenaolejované jako primitivní, leč vysoce účinnou výstrahu proti lupičům, když vtom Šklebil zaječel: "Úkladná vražda!" a vyskočil z postele.

Rod zachytil jeho úder a sám zamířil na solar plexus. I jeho úder byl zručně vykryt a Šklebilovo ječení o pomoc mu zaznělo přímo u ucha. Měl sotva čas ocenit komičnost faktu, že držitel černého pásu volá o pomoc, když si všiml kolena mřící na jeho rozkrok.

Uskočil a Šklebil skočil po něm. Tentokrát kopanec dopadl. Rod se svalil na zemi a začal se svíjet bolestí.

Uviděl nohu mřící na svou čelist a uhnul hlavou právě včas; noha mu zasvištěla kolem ucha. Zahlédl vír rudých hvězdiček zářících na černém pozadí a divoce zatřásl hlavou, aby se jich zbavil. Přes zvonění v uších uslyšel jiný křik, který hned ztichl, jako když utne; pak Velký Tom zařval: "Prak, Tuane! Po tom křiku se seběhnou hlídky!"

Obr se nad ním sklonil, obličej těsně u jeho. "Jak moc tě zranil, pane?"

Rod netušil, že pivo a cibule mohou vonět tak příjemně. "Jsem v pořádku," vydechl. "Rána šla trochu stranou, díky bohu!"

"Můžeš vstát?"

"Za okamžik. Ale myslím, že Gwen bude pár dní zklamaná. Jaks to dokázal, Tome?"

"Chytil jsem ho za nohu, když tě chtěl kopnout," zašklebil se Tom, "a škulb jsem mu s ní nahoru. Pak jsem mu dal zvedák."

Rod vytřeštil oči. "Cože?"

"Zvedák. Ránu pod zuby."

Rod se obrátil na bok, přitáhl si kolena k břichu a nevěřícně zavrtěl hlavou. "Rána pěstí porazí držitele černého pásu. To je na titulky v novinách."

Zvenčí se ozval křik, který náhle umkl. Rod zvedl hlavu a zaposlouchal se. Pak se opatrně zvedl na nohy a s rukama přitisknutýma k podbřišku se začal belhat ke dveřím, ignoruje Tomovy rozhodné protesty.

Na dlažbě hlavní místnosti ležela tři další nehybná těla. Tuan stál u zábradlí galerie, v ruce svíral prak, čelisti měl pevně sevřené a oči zakalené smutkem. "Nejdříve přišel jeden," řekl bezbarvým hlasem, "pak druhý a třetí. První dva jsem umlčel, než stačili vykřiknout; ale u třetího jsem se opozdil." Tuan se obrátil zpátky do chodby. Po chvíli řekl pomalu a rozhodně: "Tohle zabíjení se mi nelíbí."

Pak se jeho pohled vyjasnil.

"Huh." Rod přikývl, zaúpěl, jak ho naplno zasáhla křečovitá bolest, a opřel se o zábradlí. "Žádný muž, kterému se to líbí, nemá právo být nazýván mužem, Tuane. Ale netrap se. To je válka."

"Ach, zabíjel jsem už dřív." Tuanovy rty se pevně sevřely. "Ale zabíjet muže, kteří ještě před třemi dny pili na mé zdraví...!"

Rod přikývl a zavřel oči. "Chápu. Ale jestli chceš mít naději, že se staneš králem, nebo třeba jen dobrým vévodou, Tuane, nesmíš si to tak brát. Podíval se na hochy. "A nezapomínej - zabili by tě, kdyby mohli."

Tom přišel k nim na galérii a v náručí nesl Šklebila jako mimino.

Krátce přelétl pohledem hlavní místnost a rysy mu ztvrdly: "Další mrtví?"

Odvrátil se, položil Šklebila na podlahu vedle nehybných těl jeho kapitánů a povzdechl si. "Ay de mi! Ale takové jsou časy a způsoby." Sklonil se, aby svázal jednoho z kapitánů, vysokého hubeného muže s jizvou místo ucha: památkou na královskou spravedlnost.

Rod mlčky přikývl: Šklebil si své spojence vybíral dobře. Měli důvod nenávidět monarchii. Pomalu se narovnal a tvář se mu zkrivila bolestí.

Tuan si ho změřil pohledem. "Měl by ses posadit a odpočinout si, Rode Gallowglassi."

Rod se nadechl a zavrtěl hlavou. "Je to jen bolest. Nebude lépe strčit ty tři dolů do kobky?"

V Tuanových očích se zablesklo. "Ne. Svažme je a nechejme tady; mám s nimi jistý záměr."

Rod se zamračil. "Jak to myslíš, záměr?"

Velký Tom zvedl ruku. "Neptej se ho, pane. Jestli je Tuan potřebuje, má je mít. Ten mládenec zná svou práci; ještě jsem neviděl a jen zřídka kdy slyšel o člověku, který by dokázal tak dobře ovládat dav." Sešel po schodech, aby si prohlédl ležící muže. Zkontroloval jim tep a pak je zatáhl pod galérii. Pak zvedl svázaného kapitána a přehodil si ho přes rameno.

"Tome!" křikl na něj Tuan a obr vzhlédl. "Přines ten roh, co visí na krbové římse, a buben, který leží vedle něj!"

Tom přikývl, vrátil se ke krbu a sundal z hřebíku roh, pak zvedl jeden z primitivních bubnů - byla to prázdná plechová nádoba, přes jejíž otvor byla přetažena vydělaná kůže.

Rod se zmateně zamračil. "Na co potřebuješ buben a roh?"

Tuan se zašklebil. "Umíš na něj troubit?"

"No, že bych byl přímo kvalifikovaný pro první řadu ve filharmonii, to nejsem, ale..."

"To bude stačit," řekl Tuan vesele.

Velký Tom se vrátil na galérii se Šklebilovým důstojníkem přes jedno rameno a bubnem a trumpetou přes druhé. Shodil

nástroje na zem a položil kapitána k jeho druhům.

Pak se postavil, opřel si ruce v bok a zašklebil se. "Hola, pánové! Co bude dál?"

"Ty si vezmi buben," řekl Tuan, "a až ti řeknu, pověšíš ty čtyři dolů z galérie, ale ne za krk. Tak nám spíš uvěř, že jsou naživu."

Rod pozvedl obočí. "Není to ta stará písnička o tom, že jsme dost mocní, abychom si mohli dovolit být milosrdní?"

Odpověď už nezaslechl, protože Velký Tom začal bubnovat. Dunění se rozlehlo po místnosti.

Rod zvedl roh.

Tuan se zašklebil, vyskočil na zábradlí a postavil se s nohama široce rozkročenýma a rukama založenýma. "Svolej je, mistře Gallowglassi," zvolal.

Rod přiložil náustek ke rtům a zatroubil 'Budiček'. Na lovecký roh zněl trochu zvláštně, ale účinkem se neminul. Než se Rod dostal k druhému refrénu, místnost se naplnila žebráky, zloději, chromými, jednorukými, lupiči, poberty a vrahy. Jejich mumlání připomínalo vítr před bouří a rozléhalo se místností jako zvláštní hudební doprovod k bubnu a rohu. Byli rozespalí, poloslepí a zmatení, mumlali tisíce nezodpovězených otázek najednou - až udiveně uviděli Tuana, kterého uvěznili, jak hrdě a neochvějně stojí nad nimi.

Měl se jich bát, měl proč se jich bát, a pokud už se vrátil, měl přijít v noci a potichu jako zloděj, skrytě a nenápadně.

A přesto tady před nimi stál svobodný a volal je bubnem a rohem - a kde byl Šklebil?

Byli oťřeseni a víc než jen trochu vystrašení. Lidé, které nikdy nikdo neučil, jak myslet, teď stáli před nemyslitelným.

Rod dotroubil, zavřel rohem ve vzduchu a opřel si ho o bok.

Velký Tom naposledy udeřil do bubnu.

Tuan ukázal rukou na Toma a velice tiše zaluskal prsty. Buben promluvil znovu pomalým, vytrvalým, ale velice tichým duněním.

Rod se podíval na Tuana, který se šklebil, ruce založené; královský elf vracející se do svého království. Podíval se dolů na publikum, oťřesené a vystrašené, civící s ústy dokořán na panovačnou, sebejistou postavu nad sebou.

Rod připustil, že to byl skvělý způsob, jak začít řeč.

Tuan rozhodil ruce a všechno ztichlo, s výjimkou tichého dunění Tomova bubnu.

"Odvrhli jste mě!" zvolal Tuan.

Dav se vystrašeně stáhl do sebe.

"Odvrhli jste mne, psance!" zvolal Tuan. "Odvrátili jste ode mne své pohledy, odvrátili jste se ode mne, ačkoliv jste se na mne nikdy pořádně nepodívali!"

Halou se rozlehlo mumlání, rychle nabývající nevlrou, zoufalou kvalitou.

"Nebyl jsem snad vypovězen?" zvolal Tuan a pak: "Buďte zticha!"

A, zázrakem, zavládlo ticho.

Ukázal obviňujícím prstem na dav a zavrčel: "Nebyl jsem vypovězen?"

Dav tiše zabručel: "Ano."

"Nebyl?"

Bručení: "Ano." zesílilo.

"Nebyl?"

"Ano!" rozlehlo se nad hlavami davu.

"Nenazývali jste mne zrádce?"

"Ano," zavyl dav znovu.

"A přesto tu stojím," zvolal Tuan, "silný a svobodný a znovu vládnou Clovisovu domu!"

Nikdo se s ním nepřel.

"A kde jsou skuteční zrádce, kteří chtěli obětovat vaše životy v předem ztraceném boji? Zrádce, kteří za mé nepřítomnosti proměnili náš dům ve vězení? Kde jsou teď, aby se se mnou přeli o mou vládu?"

Setrval s rukama v bok, zatímco si dav probíral onu otázku ve vlastních řadách a Tom rychle odmotal deset stop z vlákna, kterým byl spoutaný Šklebil, a uvázal druhý jeho konec ke sloupku zábradlí. Když mumlání: "Kde?" a "Šklebil!" začalo sílit, udělal totéž i se třemi kapitány.

Tuan dovolil mumlání, aby zhoustlo a zesílilo; pak, když dosahovalo vrcholu, dal Tomovi znamení.

Tom a Rod svrhli připoutané muže přes okraj galérie, kde viseli po dvou po každé Tuanově straně. Šklebil se při tom probral a začal na konci svého provazu kopat a svíjet se.

Halu naplnilo ohromené ticho.

Tuan se zašklebil a založil si ruce.

Dav zařval jako velká, rozlícená bestie a výhrůžně vykročil dopředu. Přední řady začaly vyskakovat na vratkých nohou. Začaly se ozývat vulgární urážky, namířené proti Šklebilovi a jeho pobočníkům.

"Pohleďte!" zvolal Tuan, rozhodil ruce a dav ztichl. "Pohleďte na zrádce, které jste kdysi nazývali svými vůdci!"

Pohleďte na zrádce, zloděje, jež vás připravili o všechnu svobodu, kterou jsem vám dal!"

Velký Tom se zašklebil, oči se mu leskly a pohupoval se do rytmu šlechticových slov.

Neboť mladík se nyní zdál dobrých dvanáct stop vysoký.

"Cožpak jste se nenarodili bez pánů?" zvolal Tuan.

"Ano!" zaburácel dav pod ním.

"Narodili jste se ke svobodě!" zahřímal Tuan. "Svobodě bez zákona a moci, ano, ale narodili jste se svobodní!"

Pak: "Cožpak jste se nenarodili nespoutaní?" zakřičel, a na to:

Ano!" zaječel dav v odpověď, "Ano, ano! Ano!"

"Ukradl jsem vám snad já vaši svobodu?"

"Ne, ne!"

Špinavý hrbáč s páskou přes oko zařval: "Ne, Tuane! Tys nám jí dal víc!"

Dav zajásal.

Tuan si znovu založil ruce, zašklebil se a nechal hrbáčovo prohlášení vstřebat.

Když jásání dosáhlo vrcholu, utišil je rozhozením rukou a zvolal: "Říkal jsem vám snad?"

Zavládlo ticho.

"Říkal jsem vám snad, že musíte mít mé povolení pro noční milování?"

"Ne!" zaburácel dav, obě pohlaví jednohlasně.

"A nikdy nebudu!"

Rozjásali se.

Tuan se zašklebil a skoro ostýchavě sklonil hlavu na znamení díku.

"A přítom!" Tuanův hlas teď byl tichý, nevrlý, zuřivý. Naklonil se dopředu a zaťatou pěstí třásl před publikem. "Když jsem se dnešního temného večera vrátil do těchto zdí, co jsem našel?" Jeho hlas zesílil. "Nechali jste tyto nízké zloděje, aby vám ukradli vše, co jsem vám dal!"

Dav zaburácel.

Tuan luskl prsty na levé ruce; Tom udeřil do bubnu silou, která dav umlčela.

"A co víc!" zvolal Tuan. Jeho ukazováček se zabodl do davu, jeho oči hledaly konkrétní obličeje. Hlas teď měl studený a odměřený. "Shledal jsem, že jste si ve své zbabělosti nechali ukrást i tu svobodu, se kterou jste se narodili!"

Dav zamumlal, vystrašeně, nejistě. Přední řady se stáhly.

"Dokonce i svá práva získaná při narození jste si nechali vzít!"

Mumlání bylo vlnou strachu před pohrdáním milované osoby.

Nechali jste se připravit i o volnost v posteli!"

Luskl prsty; buben zaduněl.

"A přitom se nazýváte muži!" Tuan se zasmál, chraptivě a opovržlivě.

Vlna mumlání se opět zvedla, dotčeně a odmítavě. "Jsme muži!" zvolal někdo a dav se přidal: "Jsme muži! Jsme muži!"

"Ano!" vykřikl jednooký hrbáč. "Jen nám dej ty špinavé lotry, kteří nás okradli, Tuane, a my dokážeme, že jsme muži! Nenecháme na jejich zrádných kostech ani unci masa! Rozdrtíme i jejich kosti a vytlučeme z nich morek!"

Dav krvežíznivě zavyl.

Tuan se napřímil s rukama založenýma a pochmurně se usmál. Dav ho viděl, jeho vytí se změnilo v tiché vrčení s provinilým podtónem, pak se rozpadlo do ojedinelého reptání a ztichlo docela.

"Tím chcete dokázat své mužství?" zeptal se Tuan skoro pokojně. "Ne!" Rozhodil ruce a ukázal na dav pod sebou.

"Smečka psů by se zachovala lépe!"

Halou se rozlehlo bručení, které sílilo a stávalo se čím dál vzteklejší.

"Opatrně!" zavolal Rod na Tuana. "Ať neroztrhají nás!"

"Žádný strach," řekl Tuan, aniž spustil oči z davu. "Nechme to chvíli působit."

Mumlání stále sílilo. Tu a tam někdo zuřivě vykřikl a pěstí zahrozil Tuanovi, který stál na zábradlí galérie.

Pak Tuan znovu pozvedl ruce a zvolal: "Ale já vím, že jste muži!"

Dav utichl jako na povel.

"Jsou tací, kteří vás pomlouvají, ale já vás nazývám muži!" Pak si je začal prohlížet obličeje po obličeji: "A kdo by mi chtěl odporovat?"

Okamžik byli zticha; pak někdo zvolal: "Nikdo, Tuane!" a jiný odpověděl: "Nikdo!"

"Nikdo!" vykřiklo několik dalších a "Nikdo!" zavolali jiní, až "Nikdo!" burácelo celým davem.

"Chcete dokázat, že jste muži?" zvolal Tuan.

"Ano!" zahřímal dav.

"Budete bojovat?" zavyl Tuan, mávaje pěstí.

"Ano!" zvolali a krvežíznivě se pohnuli vpřed.

Tuan rozpráhl ruce ve výši pasu, dlaněmi dolů a s prsty roztaženými.

Dav umlkl.

Jeho hlas byl tlumený, chraptivý. "Narodili jste se do špíny, svrabu a nemoci!"

"Ano," zamumlali.

"Narodili jste se do krvavého potu a bolesti v zádech z těžké práce!"

"Ano!"

"Narodili jste se zesláblí, s prázdnými břichy a touhou po vlastním domově!"

"Ano!"

"Kdo naplnil vaše břicha? Kdo vám dal v tomto domě střechu nad hlavou?"

"Tys to byl!"

"Kdo vám dal vaši pevnost?"

"Tys to byl!"

"Kdo?"

"Ty!"

"Řekněte jméno!"

"Tuan Loguire!" zvolali.

"Ano!" Tuanovy ruce se znovu zvedly; stál široce rozkročen a oči mu plály. "Vzal jsem od vás vaši bídu. Ale kdo vám

ji dal, už při vašem narození? Kdo váš pokořoval století po století, z otce na syna, věk po věku už od dob vašich praotců?"

Dav nejistě zabručel.

"Byli to sedláci?"

"Ne," odpověděl dav.

"Byli to snad vojáci?"

"Ano!" zvolali a znovu ožili.

"A kdo vládne vojákům?"

"Šlechta!"

Roda ohromila nenávist, kterou do toho slova vložili.

"Ano! Byla to šlechta!" zvolal Tuan, zamával pěstí a dav zařval.

Po několik okamžiků nechal zavládnout pandemii a pak znovu rozhodil ruce. Pomalu je nechal klesnout na zábradlí a předklonil se.

"Kdo!" otázal se a buben za ním zavířil. "Kdo! Kdo jediný z těch urozených byl na vaší straně? Kdo vám dal jídlo, když jste ho potřebovali, kdo vyslechl vaše petice? Kdo mezi vás poslal soudce, aby vám dali spravedlivost a zastání před šlechtou?" Jeho pěst se vymrštila dopředu, nad poslouchající dav. "Královna!"

"Královna," opakovali.

"To ona si zacpala uši před šlechtou, aby mohla naslouchat vám!"

"Ano!"

"To ona pro vás prolévala slzy!"

"Ano!"

"Ale tebe vypověděla, Tuane Loguire!" vykřikl hrbáč.

Tuan se hořce usmál. "Ano? Neposlala mne spíš mezi vás?" Rozhodil ruce a dav zajásal.

"To královna vám vrátí vaše práva!"

"Ano!"

"Jste muži?" zařval Tuan.

"Jsme!"

"Budete bojovat?"

"Budeme bojovat! Budeme bojovat!"

"Budete bojovat proti šlechtě?"

"Ano!"

"Budete bojovat za královnu?"

"Ano!"

"Budete bojovat proti šlechtě za Kateřinu, svou královnu?"

"Ano! Anoanoanoano!"

Pak řev davu přehlušil všechno ostatní. Lidé poskakovali a křičeli; muži chytali ženy a objímali je.

"Máte zbraně?" zvolal Tuan.

"Ano!" Tisíce dýk se vymrštilo vzhůru a jejich ostří se zaleskla.

"Sbalte si své rance a naplňte si je chlebem na cestu! Vyběhněte z tohoto domu a vydejte se jižní městskou branou! Královna vám dá dobré jídlo a stany! Pak se vydáte na jih širokou cestou k Bredenské pláni, kde budete čekat na šlechtice!"

"Jdeme!" zahřměli. "Jdeme hned! Za královnu!"

"Za královnu!"

Tuan luskl prsty; buben zaduněl hlasitě a rychle. "Loveckou fanfáru!" zašeptal Tuan Rodovi.

Rod slavnostně pozvedl roh k ústům a začal troubit.

"Jděte!" zaburácel Tuan.

Lidé se rozběhli do svých pokojů a do zbrojnice. V deseti minutách posbírali své uzlíky, nože a hole.

"Hotovo!" Tuan seskočil ze zábradlí na podlahu galérie. "Na Bredenskou pláň se dostanou za dva dny!" Zašklebil se a poplácal Velkého Toma po rameni. "Dokázali jsme to, Tome!"

Tom vyprskl smíchy a sevřel Tuana do svého medvědího objetí.

"Huch!" zalapal Tuan po dechu, když ho obr zase pustil. "Oznam to královně, příteli Gallowglassi, a postarej se, aby se to rozneslo mezi jejími vojáky. Řekni jí, aby poslala maso, stany a pivo - a rychle. A tyhle lotry" - ukázal prstem na Šklebila a jeho kapitány - "nech uvrhnout do nejhlubší královniny kobky. Na shledanou!" Otočil se a seběhl po schodišti.

"Hej, počkej chvíli!" křikl za ním Rod a vrhl se k zábradlí. "Kam si myslíš, že jdeš?"

"Na Bredenskou pláň!" zavolal Tuan a zastavil se, aby se ohlédl. "Musím hlídat své lidi, jinak vyplení venkov hůř než kobylinky a pozabíjejí se při tom navzájem. Pověz Kateřině o mě" - odmlčel se a přes obličej mu přeběhl stín - "loajalítě." A byl pryč, aby vedl dav, který mezitím vyvřel hlavními dveřmi domu a tancoval na dvorku v divokém šíleném tanci.

Rod a Tom si vyměnili krátký pohled, pak se obrátili a vyběhli po schodišti na střechu.

Shora se dívali na přelévající se dav, proudící ven z jižní brány. Tuanovi se jakýmsi kouzlem podařilo, že odcházeli pokojně, skoro v pochodovém tvaru.

"Myslíš, že potřebuje pomoc?" zamumlal Rod.

Tom zaklonil hlavu a zachechtal se. "Ten, pane? Ne, ne! To už bys měl raději pomoci těm, kteří jdou proti němu s královniným vojskem v zádech!"

"Vždyť je to jen jediný muž, Tome! A vede dva tisíce zatracenců!"

"Ty ještě pochybuješ, pane, když jsi sám viděl jeho moc? Nebo jsi ji snad neviděl?"

"Ach, viděl." Rod přikývl a ulehčeně se zasmál. "V téhle zemi je víc kouzel, než jsem si myslel, Velký Tome. Ano, viděl jsem."

"Probud' královnu a požádej ji, aby za námi přišla sem do audienční síně!" vyštěkl Brom na rozpačité přešlapující dvorní dámu. "Jdi!"

Práskl dveřmi a obrátil se ke krbu, kde seděl Rod spolu s mžourajícím Tobym, surově probuzeným po pouhé hodině spánku; noční mejdan v Čarodějnické věži se dnes trochu protáhl. V ruce držel kouřící hrnek a tloukl se do hlavy.

"Jistěže chceme přispět královně svou pomocí," zamumlal, "ale čím bychom my mohli být užiteční v boji?"

"To nechte na mně." Rod se usmál. "Já už pro vás něco najdu. Jen ať se královniny čarodějnice přemístí na Bredenskou pláň, řekneme..."

"Za tři dny." Brom se usmál. "Vyrazíme za úsvitu a tři dny budeme na pochodu."

Toby nejistě přikývl. "Budeme tam, pane. Ale teď, když dovolíš..."

Začal se zvedat, pak zasténal a sklesl zpátky do křesla, ruce přitisknuté k hlavě.

"Pomalu, chlapče!" Rod ho uchopil za loket a pomohl mu vstát. "První kocovina?"

"Ach ne!" Toby vzhledl a zamrkal vodnatýma očima. "Ale je to poprvé, co mne probudili, když jsem ji měl. Jestli mne tedy omluvíte, pánové..."

Vzduch zapraskal, jak se hrnul na místo, kde Toby ještě před okamžikem stál.

"Och... ano," řekl Rod. Potřásl hlavou a mrkl na Broma. "Teleportace, co?"

Brom se zamračil. "Tele-co?"

"Hm..." Rod na okamžik zavřel oči a v duchu sám sebe proklel. "Chci říct, že se patrně vrátil do postele."

"Ano."

"Může tady zmizet a objevit se jinde?"

"Rychle jako myšlenka, ano."

Rod přikývl. "Myslel jsem si to. Řekl bych, že se to bude hodit."

"Co s nimi máš v úmyslu, Rode Gallowglassi?"

"Ach, to ještě nevím." Rod nonšalantně zamával hrnkem. "Třeba vyčarovat pírká v brnění jižních šlechticů. Nebo nějaký podobný dobrý vtíp. Umřou z toho smíchy."

"Tak ty ještě nevíš, co s nimi budeš dělat, a přesto jsi jim nařídil, aby přišli?"

"Jo, řekl bych, že dobrý čarodějník se může hodit vždycky."

"Nebo čarodějnice." Brom se potutelně usmál. "Už ti dvakrát zachránila život, že?"

Rod sebou trhl. "Ona? Kdo? Která ona? O kom to mluvíš?"

"Samozřejmě, že o Gwendylon!" zasmál se Brom.

"Ach, ano! Hm... ty ji znáš?" Rod podezíravě zvedl obočí; pak se uvolněně zasmál. "Ne, samozřejmě, že ji znáš."

Zapomněl jsem: vždyť je s elfy jedna ruka."

"Ano, znám ji." Bromovo obočí se nakrabatilo. "Ale pověz mi," zeptal se skoro znepokojeně, "miluješ ji?"

"Jestli ji miluji?" Rod se zarazil. "Co je ti, k čertu, do toho?"

Brom odmítavě mávl rukou. "Týká se mě to, ale teď o tom nebudeme mluvit. Miluješ ji?"

"Budeme o tom mluvit!" Rod vstal a napřimil se s výrazem uražené pýchy.

"Jsem kníže elfů!" odsekl Brom. "Nemám se starat o nejmocnější čarodějnice Gramarye?"

Rod vytřeštil oči a zbledl. "Nejmocnější... co?"

Brom se hoře usmál. "To jsi nevěděl? Ano, Rode Gallowglassi. Je to nejmocnější žena, se kterou ses kdy muchloval. Takže mi řekni: miluješ ji?"

"No, hm... já, hm... já nevím!" Rod se posadil a položil si hlavu do dlaní. "Chci říct, přišlo to všechno tak náhle a já, hm..."

"No tak!" mávl Brom nedočkavě rukou. "Přece musíš vědět, jestli ji miluješ."

"No, řekl bych, hm... vážně nevím! Chci říct, to je téma, o kterém se dost těžko uvažuje objektivně, nemyslíš?"

"Ty nevíš?" V Bromově tváři se objevilo bouřkové mračno.

"Ne, zatraceně, nevím!"

"Ty zatraceně hloupé děcko, ty mizerná napodobenino muže! Cožpak neznáš vlastní srdce?"

"No, hm, tak za prvé aorta, srdeční komory a, hm..."

"Jak mám potom vědět, jestli ji miluješ?"

"A jak to mám, k sakru, vědět já?" zařval Rod. "Zeptej se mýho koně."

Do místnosti vtrhlo klopýtající páže. "Mylordi, její veličenstvo královna!"

Brom i Rod se rychle vymrštili a uklonili se.

Vešla Kateřina oděná do královského purpuru a rozpuštěné světlé vlasy jí tvořily kolem hlavy neuspořádaný bledý oblak. Vypadala velice unaveně a nevyspale.

"Dobrá, pánové," odsekla nevrle a posadila se k ohni, "jaké velké noviny mi to nesete, že jste považovali za nutné vzbudit mne uprostřed noci?"

Rod kývl hlavou k pážeti. Hoch zbledl, uklonil se a zmizel. "Clovisův dům je vzhůru, ve zbrani a na pochodu," informoval ji Rod.

Královna na něj mlčky hleděla, rty pootevřené. "Vyvalili se jižní bránou a ještě v noci vyrazili na Bredenskou pláň."

Kateřina zavřela oči, vydechla a sklesla do křesla. "Nebe budiž pochváleno!"

"A Tuan Loguire," zabručel Rod.

Její oči se otevřely. "Ano. A Tuan Loguire," řekla váhavě.

Rod se odvrátil a přejel rukou po křbové římce. "Musí dostat jídlo a pití, aby cestou nezačali drancovat vesnice. A před nimi musí vyrazit kurýr, aby řekl vojákům, ať je nechají projít."

"Ano," řekla neochotně, "jistě." Její oči se odvrátily k ohni. "Je to zvláštní, že ti, kdož ještě nedávno pozvedali své hlasy proti mně, teď pro mne bojují," zamumlala. Rod se na ni podíval a lehce ironicky se usmál.

"Tuan..." zamumlala.

Brom si odkašlal a vykročil kupředu, ruce založené za zády. "Dnešní noci," zavrčel "jsem mluvil s knížetem elfů; všechny jeho legie jsou naše."

Královna jako by byla náhle znovu ve své kůži; hořce se usmála. "Legie elfů, Brome O'Berine?"

"Ach, nepodceňujte je." Rod se pohladil po zátylku, vzpomínaje na bouli a uvězněného vlkodlaka. "A k tomu všemu máme ještě tvůj vlastní čarodějnický coven..."

"... a nejmocnější čarodějnice celé Gramarye k tomu," dodal Brom. "Ach ano, a ji," přisvědčil Rod a šlehl po Bromovi pohledem. "Všichni připravení a dychtiví sloužit jedině panovnici v historii, která kdy chránila čarodějnice."

Kateřininy oči se pomalu rozšiřovaly, jak poslouchala; teď se zamyšleně zahleděla do dáli. "Pak tedy vyhrájeme," zamumlala. "My vyhrájeme!"

"No, hm, se vši úctou k vašemu veličenstvu, hm, přesnější by bylo říct, že máme šanci."

Bredenská pláň byla delta, otevřená od jihu, ale uzavřená ze severu soutokem dvou řek. Kolem každé z nich rostly husté stromy, oddělující ji od pole. Pole samo bylo porostlé vysokou trávou a levandulí.

Ne že by ho mohli vidět, pomyslel si Rod, dřepící u ohně. Hustý opar zakrýval celé pole; alespoň Rod, který už se setkal s civilizačním smogem, to mohl nazývat oparem; ale Tuan, ohřívající si ruce nad ohněm naproti Rodovi, zavrtěl hlavou a zabručel: "To je ta nejhustší a nejneproniknutelnější mlha, mistře Gallowglasi, jakou jsem kdy viděl! Těžce dosedá na ducha bojovníků!"

Rod pozvedl obočí a zaposlouchal se do tichého reptání, které se k nim neslo přes pole z tábora žebráků. Čarodějnice byly nad věcí; obvyklý večírek začal včera v poledne, bez ohledu na počasí.

Otřásl se potlačovaným smíchem. "Nedělej si s tím starosti, Tuane. Předpo- hm, čarodějnice říkaly, že zítra bude krásný slunný den."

"A svatý Jiří budiž pochválen, jestli do té doby nebudeme muset bojovat!" Tuan se zachvěl a zabalil se do pláště.

Poslední zprávy od Bromových miniaturních špehů - které Rod okamžitě pojmenoval na Předsunutou šotčí rekognoskační skupinu - říkaly, že jižní vojska jsou vzdálena na půl dne cesty. Kateřina přijela spolu s Bromem a armádou včera večer a žebráci už tou dobou půl dne odpočívali. De facto byli tak horliví a připravení, že Tuanovi dalo práci je udržet; byli ochotni pokračovat na jih a napadnout šlechtice na pochodu.

"Stejně," řekl Rod a kouzl se do rtu, "nevidím důvod, proč bychom s bojem měli čekat do rána. Můžeme je přepadnout v noci, když budou odpočívat."

"Noční útok!" vydechl Tuan zděšeně.

Rod pokrčil rameny. "Jistě, proč ne? Budou unaveni po celodenním putování a nebudou vědět, kde jsme. Budeme mít mnohem větší šanci zvítězit."

"Jistě, a taky větší šanci zabít člověka tak, že o něj zakopnete, když padne!"

Rod si povzdechl a nechal si pro sebe, že přesně tohle už se mu jednou podařilo a že ten člověk byl jeden z pěti skvěle vycvičených nájemných zabijáků, kteří na něj číhali. Dalo by se říct, že občas musel bojovat ještě nečestněji a s daleko menším ospravedlněním, ale teď na to jaksi nebyla vhodná doba. A tak jen řekl: "Myslel jsem, že účelem boje je vyhrát."

"Ano," přisvědčil Tuan, upíraje oči do mlhy na jižním konci pole, "ale ne takovým nečistým způsobem. Kdo by byl věrný královně, která takto zachází se svými vojáky?"

A to, jak musel Rod připustit, bylo jádro věci. Prestiž byla v tomto světě vším; a čest byla prubířským kamenem prestiže.

"No dobře," povzdechl si, "ty jsi tady doktor."

Tuan se na něj zamračil. "Doktor? Nedovedu léčit nemocné."

"Ne, ale jsi skvělý praktický psycholog. A tak se budu řídit tvým slovem, když jde o zacházení s lidmi."

Tuan se smutně usmál a potřásl hlavou. "Příteli Rode, neumím ani zacházet s lidmi."

Rod ho obdařil skeptickým pohledem. "No, možná, že ne, ale jsi čertovsky dobrý vůdce!"

"Ho!" zahřímá čísi hlas.

Rod se otočil a zašklebil se na mohutný stín, nejistě se rýsující v mlze. "Všichni spokojeni?"

Velký Tom si proklestil cestu z mlhy a zašklebil se. "Nanejvýš šťastni, pane. Nikdy v životě ještě nepili takové víno, ani ho neměli tolik."

"Hmmm." Rod stiskl rty. "Raději za chvíli zastavíme pípy. Nechceme přece, aby se nám všichni opili tak krátce před bojem."

"Ne," opravil ho Tuan, skoro automaticky, jak si Rod všiml. "Nech je napít dosyta; tím dříve usnou. Ráno je vzbudíme brzy a každému dáme korbel nebo dva - pak budou bojovat jako skuteční démoni."

Rod musel připustit, že je to pravda. Po žebrácích se nežádala přesnost a soustředění, jen to, aby se vrhli na nepřitele a porazili ho.

Noc byla tečkovaná světélky strážních ohňů, rozmazaných zvedajících se mlhou. Ještě víc světélek bylo vidět na jihu, kde

rozložili svou armádu šlechtici a rádcové.

Z louky na severu se ozýval opilý smích a křik spolu s neumělou hudbou - žebráci dostali nadmíru příjemný rozkaz pít tak rychle, jak dovedou.

Na stráni za řekou vládlo přísné, neschvalující ticho a tlumený svit lamp za hedvábím stanů, kde spalo královino vojsko - dle nařízení střizlivé.

Ale v největším stanu, v Kateřině, klid rozhodně nebyl.

"Ne, ne a znovu říkám ne!" křičela královna, rozčileně přecházejíc sem a tam.

Otočila se a krátce zatleskala rukama. "Už nechci slyšet žádné vaše argumenty! Rozhodla jsem se a rozhodla jsem se nezvratně; já zítra pojedu v čele svých vojsk! Žádné další námitky nepřipouštím!"

Rod a Brom si vyměnili významné pohledy.

Tuanův obličej byl rudý zlostí, ukřivděním a znepokojením.

"Teď odejděte," řekla Kateřina a otočila se k nim zády.

Tři muži se váhavě uklonili a vycouvali ze stanu. "Co si usmyslí, to udělá," zabručel Brom. "Pak ji my tři musíme chránit a nechat vedení boje siru Marisovi."

"To je ta nejjistější cesta, jak prohrát," zavrčel Rod. "Jeho způsob vedení boje je zastaralý jako falangy."

Brom si povzdychl a protřel si oči. "Ale jak už jsem říkal, zemřu s ní. I když možná, že ještě můžeme přežít, protože mám malý plán."

Než se ho mohli na něco zeptat, ustoupil do tmy, takže Rod usoudil, že jeho 'plán' spočíval v tom, že dodá Rodovi a Tuanovi ducha tvrzením, že ještě zbývá naděje.

"Můžeme zemřít při její obraně," zašeptal Tuan, náhle bledý. "Ale když bude po nás, zemře ona také a to mne děsí." Bezmocně rozhodil ruce. "Ale co mohu dělat?"

"No..." Rod našpulil rty a ohlédl se přes rameno k osvětlenému stanu. "Znal bych jeden způsob, jak zajistit, že zítra nevyjede."

"Pak mi ho řekni!" Tuanova tvář zaplála divokou nadějí.

"Postarat se o to, aby se nebyla schopna posadit."

Tuan vytřeštil oči. Do tváře se mu nalil nach, pak se zase vytratil, zanechávaje ho bledého a třesoucího se. "Co... tím chceš... jak to myslíš?" Hlas měl přidušený a výhružný. Vstal a pozvedl pěst.

Rod se na něj podíval a zamračil se. "Naplácát jí. Nařezat jí na zadek tak, že se do příští neděle neposadí. Co jiného jsi myslel?"

Tuanova pěst pomalu klesla; do tváře se mu zase vrátila červená barva. "Aha," řekl a odvrátil se. "Máš pravdu," dodal po chvíli, "to by pomohlo."

"Je to buď tohle, nebo ji nechat zemřít."

Tuan přikývl a jako by ožil. Obrátil se ke královninu stanu, na okamžik zaváhal a pak vypjal prsa. "Pak to udělám. Omluv můj hněv, příteli Gallowglassi; na okamžik jsem měl dojem, že myslíš... něco jiného."

Zhluboka se nadechl a rázně vykročil ke stanu.

U vchodu se zastavil, kývl na strážné, znovu vypjal prsa a vpochodoval dovnitř.

Rod se pobaveně usmál. "A pak, kdo má neslušné myšlenky!" Zasmál se, potřásl hlavou a vydal se k táboru čarodějnic, přemýšleje o tom, že roky v Clovisově domě naučily Tuana mnohé o životě.

Z ničeho nic se objevila Gwendylon (doslova, neboť se zhmotnila ze vzduchu). Ostýchavě se usmála: "Co tě tak pobavilo, pane?"

Rod se zašklebil, uchopil ji kolem pasu a přitáhl ji k sobě pro polibek; vroucí polibek; dlouhý polibek.

"Můj pane!" zvolala a zapýřila se a pak si grációzně upravila vlasy.

Noční vánek k nim náhle zanesl zvuk pleskání, doprovázený ječením a křikem.

Zbrojnoši před stanem se vypjali do pozoru a pak se opatrně ohlédl ke vchodu. Jeden z nich se chystal rozhrnout závěs, ale druhý mu zadržel ruku a zavolal: "Potřebuje její veličenstvo naši pomoc?"

"Zůstaňte venku!" zaječel zmučený hlas zevnitř. "Pro všechno, co je vám svaté, nevstupujte!"

Zbrojnoši si vyměnili zmatené pohledy, pak pokrčili rameny a vrátili se na své pozice, tu a tam se nervózně ohlížejíce přes rameno.

Ječení bylo čím dál tlumenější, pak se změnilo ve vzlykání. Pleskavé zvuky ustaly.

Pak zavládlo ticho.

Rod se podíval na Gwen. "O čem jsme to mluvili?"

Naklonila hlavu na stranu a změřila si ho šikmým pohledem. "Říkala jsem ti, můj pane, že dokážu slyšet všechny myšlenky, s výjimkou tvých."

"Ano?"

"Ano. A v tamtom stanu teď myslí jen na samé příjemné věci."

Světla ve stanu pohasla.

Gwendylon se zahihňala a odvrátila se. "Pojďme, můj pane. Bylo by nanejvýš nevhodné dál poslouchat. Dnes v noci musíš být brzo v posteli."

"Probuď se, Rode Gallowglassi!" Něco zacloumalo jeho ramenem.

Rod zavrčel a pootevřel oči. "Co si k čertu myslíš..." Zarazil se, když zjistil, že hledí do Bromova obličejce.

"Ano," zavrčel Brom. "Oblékni se a pojď se mnou."

"V noci před bojem nespím nahý," zavrčel Rod a velice opatrně se zvedl, aby neprobudil Gwendylon.

Když se na ni podíval, jeho obličej na chvíli zjhl. Rty se dotkl její tváře. Zavrtěla se, něco ze sna zamumlala a usmála se.

Rod vstal a jeho rysy zase ztvrdly.

Brom už dlouhými kroky kráčet ranním oparem, který se začínal trhat.

"No dobře, tak co se děje?" zavrčel Rod, když ho dohonil.

"Teď mlč!" odsekl Brom a oba zůstali zticha, dokud nedorazili na svah kopce daleko od stanů. Pak se podíval na Roda a vyštěkl: "Okamžitě mi řekni: Miluješ ji?"

Rod zbledl. Pak řekl tichým hlasem: "Tos mne probudil jen proto, aby ses na to zeptal?"

"Je to pro mne důležité," odsekl Brom. "Ty ji miluješ!"

Rod si založil ruce a zaklonil se. "Proč tě to k sakru zajímá? Jakým právem se do toho pleteš?"

Brom se odvrátil a na jeho tváři bylo vidět, že svádí těžký duševní boj. Když konečně zase promluvil, slova se z něj vyřinula jako přival. "Je to moje dcera, Rode Gallowglassi."

Podíval se na Rodův ztuhlý obličej a ironicky se usmál. "Ano. Je to k nevíře, co?" Odvrátil se a zadíval se do dále přes údolí. Jeho hlas změkkl vzpomínkami. "Ona byla pouhou děvečkou v královské kuchyni, Rode Gallowglassi - ale já ji miloval. Byla malá, sotva poloviční než normální žena, ale pořád byla vyšší než já. A smrtelná, tolik smrtelná.

Byla krásná, ach, tak krásná! A ačkoliv se to mohlo zdát divné, muži od dvora po ní šileli. Přesto" - v Bromově hlase zazněl nechápavý údiv - "milovala mne. Ona jediná, ze všech živých žen, elfích nebo smrtelných, ve mně neviděla trpaslíka, elfa ani knížete - ale jen muže.

A toužila po mně...

A milovala mne..."

Odmlčel se a udiveně potřásl hlavou. Pak si povzdychl. "Miloval jsem ji, Rode Gallowglassi, miloval jsem jen ji a měl jsem s ní dítě."

Jeho tvář potemněla. Založil si ruce za záda a zamračil se na zem. "Když otěhotněla, její čas se valem blížil a břicho jí narostlo tak, že se to už zakrátko museli všichni dozvědět, což by jí vystavilo hanbě a krutým žertům i přesto, že jsme byli manželé, poslal jsem ji do lesů, ke svému lidu. A tam, s pomocí elfů a skřítků, porodila půvabné, napůl elfí dítě."

Jeho oči se zamlžily. Zvedl hlavu a podíval se na Roda. "Umřela. Když byly našemu dítěti dva roky, zemřela na zimnici. Pohřbili jsme ji v lese, pod stromy. Každý rok tam chodím..."

Jeho oči se opět zaostřila na Roda. "Ale pořád ještě mám dceru."

Rozpačitě se odvrátil. "Jenže co jsem měl dělat? Vychovávat ji u sebe, aby se všichni dozvěděli, že její otec je trpaslík, a vystavit ji tak posměchu a krutým vtipům? Vychovávat ji, aby se za mne styděla?

A tak byla vychovávána v lesích. Zнала hrob své matky a elfy, ale nikdy nepoznala svého otce."

Rod chtěl začít protestovat, ale Brom ho mávnutím ruky umlčel. "Nic neříkej! Bylo to tak lépe!"

Pomalů se otočil, tvrdý výraz v očích. "A je pořád. A pokud se to někdy dozví od tebe, Rode Gallowglassi, vyrvu ti jazyk i s kořenem a nacpu ti ho do uší."

Rod ho mlčky pozoroval a nenapadlo ho, co na to říct.

"A proto mi teď odpověz!" zašermoval Brom pěstí u jeho břicha a bojovně vysunul bradu. "Jsem napůl smrtelník, a proto mohu být zabit; a docela dobře se to může stát dnešního dne."

Jeho hlas opět změkkl. "Pověz mi, pověz ubohému, starostlivému otci: miluješ mé dítě?"

"Ano," řekl Rod tiše. Pak dodal: "Takže to nebyla náhoda, že jsem ji potkal na své cestě na jih?"

Brom se kysele usmál. "Samozřejmě, že ne. Copak sis něco takového vůbec kdy mohl myslet?"

Obloha na východě rudla úsvitem a mlha se pomalu rozptýlovala, když Rod vjel do tábora žebráků, aby je probudil.

Ale Tuan už tam byl před ním, chodil od jednoho spícího muže k druhému a třásl jimi. Vojáci byli s ním a každému probuzenému hned podali hrnek koufíčního vína.

Tuan vzhlédl; uviděl Roda a vyšel mu vstříc s rozpraženou náručí a úsměvem od ucha k uchu. Poplácával ho po ramenou, stiskl mu ruku a vřele jí zatřásl. Z jeho očí číselo hluboká, skoro opojná spokojenost.

"Přijmi můj dík, příteli Rode," řekl jednoduše. "Přeješ si můj život? Je tvůj! Tak velký je můj dluh vůči tobě."

Rod se skromně usmál. "Takže ses pojistil dvakrát, co? Tím lépe."

Zdálo se, že Tuan má situaci v žebráckém táboře pevně v rukou, a tak Rod obrátil Fessovy kroky k čarodějnicím.

I tam bylo všechno v pořádku; koše s provazy a postroji byly připraveny a ranní várka už kolovala. Byla to zvlášť silná várka, něco jako silný čaj s trochou brandy, a sloužila ke stejnému účelu: jako stimulátor, který měl znásobit čarodějnické schopnosti.

Elfové se pletli pod nohama všude kolem a rozdávali amulety pro štěstí a preventivní ochranná zaklínadla všem, kdo o ně stáli. Čarodějnice nečarodějnice, tvrdil malý lid, nikdy není na škodu se pojistit. Zaklínadla nikomu ublížit nemohla a oni ano, takže...

Ani tam tedy nebylo nic pro Roda, a tak se vydal hledat Gwendylon.

Našel ji uprostřed skupinky čarodějnic, starých - podle měřítek Gramarye - bylo jim většinou něco mezi dvaceti a třiceti lety.

Zdálo se, že jim Gwendylon něco velice zaujatě vysvětluje a klacíkem při tom čmárala na zem nákresy. Ostatní jí viseli na ústech, jako by každé její slovo znamenalo rozdíl mezi životem a smrtí.

Rodovi to nepřípadalo jako příhodná doba na vyrušování.

Obrátil se a pomalu se rozjel bludištěm cupitajících postaviček, kuchyňských pachů, kakofónií hlasů a nejrozmanitějšího pokřikování ven na Bredenskou pláň.

První paprsky slunce dopadly do trávy a rozehnaly poslední zbytky mlhy. Vysoká tráva byla mokrá a chladná ranní rosou, obloha modrá a čistá.

Na jižním okraji pole se slunce zalesklo na hrotech kopí a stříbřitých brněních ozbrojenců. Vítr sem zanesl kovový

hřmot, ržání koní a ruch probouzejícího se tábora. I rádcové vstávali časně. Ozvalo se dunění kopyt; Rod se obrátil a uviděl páže, cválající k němu přes pole. "Co se děje, chlapče?" zavolal Rod, zašklebil se a zamával mu na pozdrav. "Máš se dostavit ke královně, mistře Gallowglassi," vyrazilo ze sebe páže zadýchaně, když dojelo k Rodovi. "Mylordí Loguirové a O'Berin tam už jsou. Začíná válečná porada!"

Válečná porada proběhla rychle; bylo to vlastně jen shrnutí existujících plánů a krátká modlitba, plus zpráva, že Kateřina před svými vojsky nepojede. Rod si všiml, že královna po celou dobu porady stála. Pak se zvedli a rozešli se na svá stanoviště: sir Maris do středu, starý lord Loguire na pravé křídlo a Rod na levé křídlo. Brom zůstal na kopci spolu s Kateřinou a Gwendylon, aby celou bitvu řídil, což byla inovace, kterou navrhl Rod a kterou Brom přijal bez výhrad: malý mužik byl statečný bojovník, ale neměl dost dlouhé nohy, aby se udržel pevně v sedle.

Tom, trochu uražený návrhem, aby bojoval s žebračky nebo zůstal s Rodem, si vybral druhou možnost - zřejmě proto, že cítil, že tak bude blíž ohnisku boje.

Tuan samozřejmě zůstal se svými žebračky.

Když se Tuan vyhoupl do sedla, zadržela ho Kateřina položením ruky na koleno. Rod viděl, jak mu na předloktí uvazuje hedvábný závoj.

Pak se k němu její ruce vzepjaly v tiché prosbě. Tuan je vzal do svých a přitiskl si je k ústům, sklonil se, aby ji políbil na rty a pak pobídl koně vpřed.

Ujel však jen nějakých deset yardů a zastavil se. Chvilí stáli nehybně; královna a její bílý rytíř, pak Tuan vrazil svému orí paty do slabin, zvíře se postavilo na zadní, zaržálo a Tuan se rozjel ke své rozedrané armádě.

Rod se potutelně usmál.

"Ještě nenastal čas se radovat, Rode," napomenul ho Fess.

Rod se zašklebil. "Kdo si myslíš, že jsi, Pinocchiův cvrček?"

Otočil se a podíval se na Gwendylon, která stála u královnina stanu; pak vyrazil na své levé křídlo.

Byl jediným jezdcem, který jel bez brnění.

Na obou stranách bojiště to bylo plátované brnění ze čtrnáctého století; ale zbroj jihu byla natěsnána do pevné, blyštící se zdi, zatímco Kateřinini rytíři jeli v dvacetiyardových rozestupech, roztažení přes celou délku nepřátelské linie.

Ano, máme tam pár děr, pomyslel si Rod. A jediná linie pěšáků za královninými rytíři se nemůže srovnat s kompaktní masou za povstaleckými lordy. Ne, nebyl to pohled, který by posiloval sebedůvěru.

Ale žebračky nebylo vidět. Ani čarodějnice ne. Nebo elfy. Pro vzbouřence se mohli stát velice nepříjemným překvapením.

Na jižní straně pole zatroubila polnice.

Vzbouřenci pozvedli svá kopí.

Královnini rytíři učinili stejně.

Chvilí stáli všichni nehnutě, pak koně vyrazili vpřed.

Koňské podkovy zaduněly a dvě železné jízdy se vrhly proti sobě. A jak jely, severní linie se svírala, až v ní jezdci jeli bok po boku, proti nepřátelskému středu.

V povstalecké linii se strhl jásot nad snadným vítězstvím, které se jim naskytlo; pro její křídla nebylo složité objet severánské ozbrojence a obklíčit královnino vojsko.

Královnini rytíři narazili do středu povstalecké linie jako rozjetý vlak. Jezdci padali z koní a krev stříkala, ale střed linie odolal.

S triumfálním pokřikem se povstalecká křídla začala stahovat, aby severány obklíčila...

Náhle se pokřik změnil v zděšený křik, když zem pod jejich koni povolila. Rytíři i koně se zmítali v šest stop hlubokých zákopech.

Elfové odvedli dobrou noční práci.

Pěšáci vyběhli na pomoc svým pánům, ale v tu chvíli se z lesů kolem pole s křikem a ječením vynořili žebračí s noži, meči a kyji a s příkladným odhodláním se vrhli na pěšáky.

Pořád však proti nim stála početní převaha.

Nyní se však do boje zapojily letecké síly. Skupinky po čtyřech levitujících mladistvých čarodějnicích nesly pod sebou proutěné koše; a v každém koši pak seděla jedna telekinetická čarodějnice. Čarodějníci, kteří měli řemeny košů ovázané kolem pasu a ruce volné, stříleli do nepřátelských řad šípy, a oblázky, řízené z košů čarodějnicemi, nikdy neminuly. Z řad jižanů proti nim také vyletěly šípy, ale čarodějnice je odklonily a občas se jim dokonce dařilo vrátit je jejich původním majitelům.

Spořádaný boj linie proti linii se rozpadl v chaos individuálních soubojů.

Ale jižanští rytíři měli stále plné ruce práce. Kodex říkal, že jen rytíř může bojovat s jiným rytířem - pěšák mohl být zabit, jen když se o to pokoušel a pomoz mu samo nebe, pokud se dokonce snažil zvítězit! A jak si Kateřinini rytíři probíjeli cestu povstaleckou linií, velké procento jich při tom padlo. Ztráty na straně povstalců však byly větší, neboť Kateřina, stejně jako její otec, cítila potřebu dát svým rytířům při výcviku něco navíc.

Toby, mladý čarodějník, se náhle objevil ve vzduchu přímo nad Rodem. "Mistře Gallowglassi! Vévoda Loguire je v tísní; musíš mu ihned na pomoc!"

Zmizel tak náhle, jak se objevil. Možná to nebyl vrchol spojařské techniky, ale určitě to bylo víc, než měli povstalci.

Rod zanechal své činnosti, která sestávala z odrážení nepřátelských mečů a pobídl Fesse ven z bojové vřavy.

Projel kolem bitevní linie na druhé křídlo, kde si větrenovitá obrněná formace s lesknoucími se meči poměrně hladce probíjela cestu Loguirovým oddílem. Jeden z kancelářů se pokoušel ukrátit si čas eliminací veliteli. Jeho meč měl podivný, zářivý vzhled. Rod netušil, co by to mohlo být, ale určitě to muselo být něco mocného, co jako meč jen vypadalo.

Rod se vrhl do vřavy jako buldozer, rozhrnuje vojáky i žebráky a klouzáje na krvi a mrtvých tělech.

Loguire si všiml útoku a nastavil proti němu svůj štít. Rádcův meč jím tiše projel, ale Loguirea minul. Starý vévoda zařval bolestí, když mu žhavý závan pronikl skrz štít a brnění až na kůži, a na okamžik povolil v ostražitosti.

Rádce pozvedl meč k poslednímu úderu.

Fess vši silou vrazil do jeho koně. Zvíře se překotilo a rádce vyletěl do vzduchu. Zaječel hrůzou a meč mu vypadl z ruky.

Vojáci se rychle stáhli z místa, kde dopadl.

Rod bez sebemenších výčitek svědomí otočil svého koně a najel na ležícího rádce. Muž ze sebe vydal bublavý zvuk a naposledy zaječel. Nyní sice Rodovo svědomí promluví, ale Rod ho hned umlčel - a pak bylo po všem.

Obrátil koně a rozjel se k ležícímu meči. "Čarodějnictví!" křičeli vojáci vyděšeně.

"Ne, pouze magie," křikl Rod, aby je uklidnil, a shýbl se pro meč. "Na tom nic divného není, co?"

Hodil meč Loguirovi jílcem napřed; starý vévoda ho chytil, zsalutoval, a Rod se znovu vrhl do bitevní vřavy.

Všude kolem zuřil boj, ocel řinčela o ocel, kosti a chrupavky; nikdo neprosil o milost. Bojující vojska se přelézala uprostřed pole jako nějaká obrovská, pulzující améba.

Nad jejich hlavami se čarodějnice ve vzduchu otočily a vrátily se domů, neschopny nadále rozeznat přátele od protivníků.

Rod projížděl křížem krážem bojovou linií - Fess si lehce probíjel cestu smrtelnějším masem - hlídaje tři generály a tolik rytířů, kolik stačil, pomáhaje v ústupu raněným a zasahuje silou své paže do nerovných soubojů.

Žebráci se ukázali být vojákům víc než důstojnými protivníky; tohle byl jejich způsob boje. Mnoho jich bylo zabito, ale zřídka, aniž by předtím nevyfídili šest nebo i více nepřátel svými klacky, rezavými meči, ostrými noži a naprostou neúctou k věku a/nebo postavení.

Rod si vzpomněl na Karla Marxe a vlasy se mu zježily na hlavě.

Velký Tom zmizel někde v bitevní vřavě. Rod doufal, že je v pořádku.

Náhle ho uviděl, jak se tyčí v zadní linii vzbouřenců a křičí: "Ke mně! Ke mně!"

Tisíc žebráků ho poslechlo a začali si probíjet cestu řadami jižanů. Ta myšlenka se ujala; jednotlivé skupiny žebráků se vrhly proti linii a začaly stlačovat válčící amébu do sebe.

Velký Tom si prosekával cestu k nějakému velice konkrétnímu cíli.

Rod se zamračil a postavil se ve třmenech, snaže se vysledovat jeho směr. Tam, v samém centru boje, horečnatě pracovalo dvanáct strašáků, aby zkonstruovalo jakési zařízení: pavoučí trojnožku podpírající jakousi vymyšlenost ve tvaru přesýpacích hodin. Byli to rádcové a jejich tajná zbraň.

Rod vrazil Fessovi podpatky do slabin a Fess skočil - ale jaksi zpomaleně. Se záchvěvem strachu si Rod uvědomil, že na robota začíná působit bojové vypětí.

Kůň se přenesl přes hlavy vojsk a prodral se mezi kanceláře právě ve chvíli, kdy se na druhé straně vynořil Tom s jedinou skupinkou žebráků.

Dlouhý napjatý okamžik ticha zaplnil malý kruh, když rádcové uviděli své popravčí. Pak zavyli, stáhli se kolem svého stroje a se zoufalou divokostí v očích vytáhli své zářící meče.

Tomovi hoši je obklíčili a začali se kolem nich stahovat. Meče rádců byly smrtonosné, ale očividně byly vyrobeny spíš k prorážení rytířských pancířů, než k boji proti mrštným a rychle uhýbajícím žebrákům.

Mnoho žebráků padlo přetátých v půli; ale mnohem víc jich přežilo. Svým počtem převyšovali rádce čtyři na jednoho. A nakonec prolomili jejich řady.

Ozvalo se několik smrtelných výkřiků a s jednotnou frontou rádců byl konec.

Ve středu kruhu Rod uviděl jedinou osamělou postavu stále horečnatě pracující na stroji - Durera. Bránilo ho už jen pět jeho druhů.

S výkřikem zklamání se Durer odvrátil od své práce a něco vytáhl z měšce, který se mu houpal u opasku.

Laserovou pistoli.

Rod se sesmekl na stranu, aby mezi ním a rádcí byl trup jeho koně, i když věděl, že už jen teplo laserového paprsku může robota vyřadit, a otevřel skrytý panel v koňově boku. Byla to poslední záchrana: nejnovější typ DDT laserové pistole.

Za bolestivého ječení žebráků vyrval pistoli ven a vypálil Fessovi pod krkem.

Jeho výstřel zasáhl Durera do nohy. Skrček zařval, chytil se za koleno a svalil se na zem.

Tom zajásal.

Žebráci vykročili vpřed. Dubové kyje se mihly vzduchem a snesly se na hlavy rádců válejících se u jejich nohou. Ozval se nepříjemný, rozbředlý zvuk drcených těl.

Velký Tom triumfálně zařval, zasmál se a zvedl odhozený meč jednoho z rádců.

Durer se převalil na bok a vystřelil.

Rudý paprsek světla zasáhl Toma do ramene. Obr zařval, otočil se a padl.

Durer se pomalu a bolestivě začal plazit k němu.

Rod po něm vystřelil a minul.

Durer zavyl a skrčil se za padlým tělem.

Rod vrazil Fessovi podpatky do slabin. "Rychle! Než se vzpamatuje k dalšímu výstřelu!"

Kůň vyskočil a laserový paprsek ho zasáhl do břicha - do dutého kovového břicha, kde nemohl natropit žádnou škodu. Ale robotovy nohy ztuhly a hlava se mu začala bezvládně houpat - zatímco jeho tělo dopadlo na zem. Rod se vymrštil ze sedla a několikrát se překulil.

Když se trochu vzpamatoval, viděl, že se Durer zvedá na jedno koleno a míří na něj pistolí.

Vtom se na něj vrhlo Tomovo obrovské tělo a plnou silou do něj narazilo.

Durer se překulil a pistole mu vyletěla z ruky.

Totéž se stalo i Rodovi. Vrhel se za ní a začal ji horečnatě hledat.

Tom se několikrát převalil, pak vyskočil na nohy, popadl rádcovský meč a vztyčil se nad ležícím Durerem. Durer se jako úhoř prosmýkl mezi jeho nohama, sáhl po jiném meči a ťal nad sebe...

Rod skočil.

Jeho rameno zasáhlo Durera do břicha, odmrštil ho stranou a vyrazil mu meč z ruky. Durer se vrhl za ním, zvedl ho a otočil se proti Rodovi. Rod sebou hodil na zem a koutkem oka uviděl, jak se meč blíží...

Tom zařval, vrazil do Roda a odstrčil ho z dráhy meče.

Zářící meč dopadl, projel Tomovým ramenem a rozdrtil mu hrudní koš. Rod vykřikl a vyskočil. Jeho ruce obemkly Durerovo hrdlo a jeho koleno se opřelo o jeho lopatky. Něco prasklo.

Durer zaječel a znehybněl. Meč mu vypadl z rozevřených prstů.

Rod jím mrštil na zem. Stále ječící, skrček se natáhl po svém meči. Rod se spustil na kolena a sekl. Malíková hrana jeho pravice zasáhla Durerovu šíji.

Durer zakloktal, křečovitě sebou škubl a zůstal ležet bez hnutí.

Rod vstal, těžce popadaje dech, a podíval se na Toma. Z Tomova ramene stříkala krev a jeho tvář byla zkroucena do tiché grimasy.

Rod se opět vrhl na kolena a začal tápat v krvavé kaši mezi mrtvými těly. Konečně se mu podařilo najít laserovou pistoli a otočil se zpátky k Tomovi.

Zbývající žebraři byli příliš pomalí; než se k němu dokázali dostat, Rod stiskl spoušť a odřízl dalšího pŕt palce masa z Tomova ramene.

Tom zařval.

V příští chvíli se žebraři s kyji a noži vrhli na Roda.

"Ne!" zachrčel Tom hlasem, který byl pouhou parodií na jeho někdejší řvaní. "Nechte ho být, hlupáci! Copak to nevidíte! Snaží se mi zastavit krvácení!"

Ruce, které držely Roda, zaváhaly a pak uvolnily stisk. Potlučený Rod poklekl vedle sténajícího muže, tvář stále zkřivenou bolestí. Pach spáleného masa mu zvedl žaludek.

Tom s námahou pootevřel oči a pokusil se o úsměv. "Myslels... to dobře... pane. O dvě minuty dřív... a zachránilo by mě to."

Rod si strhl plášť, sbalil ho a strčil Tomovi pod hlavu. "Lež klidně a ne vysiluj se," zavrčel. "Máš tuhý kořínek, dostaneš se z toho. Zase tak moc krve jsi neztratil."

"Ne," vydechl Tom, "ztratil jsem... příliš. A... tělesný šok..."

Tvář se mu zkřivila bolestnou křečí. Rod se obrátil k Fessovi, stiskl resetovací knoflík a sáhl do jedné z tajných kapes pro ampuli. Pak se zase sklonil nad Tomem a přitiskl ampuli k spálenému masu.

Anestetikum začalo působit a Tom se s hlubokým povzdechem uvolnil. "Díky, pane," zamumlal tiše. "Alespoň zemřu bezbolestně."

"Takhle nemluv." Rodův obličej byl jako z kamene. "Ve stozích je pro tebe ještě spousta slámy."

"Ne, pane." Tom zavrtěl hlavou a zavřel oči. "Můj čas už nadešel."

"Neumřeš. Zůstal bych tvým dlužníkem, kdybys zemřel. To bych nesnesl!"

"Čerta starýho záleží na tom, co chceš nebo nechceš!" odfrkl si Tom a na chvíli jako by znovu ožil. "Nejsem teď ve stavu, abych nařizoval nebo se přel, panáčku. Ten, který mě teď k sobě volá, je mnohem mocnější než my, a jednoho dne bude poroučet i tobě."

Jeho hlava sklesla zpátky na provizorní polštář a jeho ústa zalapala po dechu.

Rod tiše klečel vedle něj.

Tomova zdravá ruka se posunula a uchopila Roda za předloktí. "Ano, teď jsi mým dlužníkem, ačkoliv jsem to tak nechtěl."

"Nechtěl?" Rod se zamračil. "O čem to mluvíš? Zachránils mi život!"

"Ano, a ztratil jsem při tom svůj vlastní. S jasnou hlavou bych to nikdy neudělal."

"S jasnou hlavou?"

"Ano. V boji člověk dělá to, co ho napadne nejdřív. Měl jsem na vybranou: zachránit tě, nebo žít dál a sloužit Clovisovu domu, a v zápalu boje jsem si vybral špatně!"

Na okamžik byl zticha a těžce oddechoval; pak stisk jeho ruky opět zesílil. "Takže teď zemřu a ty budeš žít na můj účet! A když za to nemůžeš zaplatit mně, musíš zaplatit alespoň mým lidem."

Rod se pokusil ruku odtáhnout. "Ne!"

"Ano!" Tomovy oči zaplály zuřivým hněvem. "Toto je splátka na můj dluh, kterou od tebe požadují: zasvěť život, který jsi získal za můj, pro dobro lidu Gramarye!"

"Nejsem svým pánem..."

"Ne, jsi jím." Tom unaveně sklesl na polštář. "Jsi, a pokud to nevíš, tak jsi skutečně hlupák!"

"Cena je příliš vysoká, Tome. Smrt v boji, ano, rád. Ale žít tady po celý svůj život, to nemohu. Sloužím svému snu..."

"I já jsem mu sloužil," povzdechl si Tom, "snu nebo člověku. Tak si tedy vyber, co chceš."

"Mám své závazky..."

"Máš i závazek ke mně a ten tě zprošťuje všech ostatních. Musíš teď sloužit mně a mým lidem..."

Tvář umírajícího muže potemněla. "Myslel jsem si, že vím, co je pro ně nejlepší... ale teď se mi to všechno plete..."

Náhle se napjal a jeho tělem zazmítala křeč. Začal kašlat krev. Rod sevřel ležícího muže do náruče a pozvedl ho.

Křeče pominuly. Tom teď klidně spočíval v Rodových pažích a šeptal: "Ne, tvá... tvá mysl je... čistější... ty se musíš rozhodnout..."

"Lež klidně," řekl Rod, snaže se ho opět položit. "Neplýtvěj tím zbytkem života, co ti ještě zůstal -"

"Ne!" Tom ho pevně sevřel. "Nech mne mluvit! Esperové... Tribunál... udělají to... práce... My... budeme bojovat... tady... v..."

Lež klidně," prosil Rod. "Šetři si dech. Já vím, co chceš říct."

Tom se na něj udiveně podíval. "Ty...?"

Rod přikývl. "Ano. Právě jsi mi řekl to poslední, co jsem potřeboval. Teď klidně lež."

Tom se uvolnil. Rod ho jemně položil, nechávaje jeho hlavu spočinout na krvi promočeném plášti.

"Řekni mi..." zachrčel Tom po chvíli. "Musím vědět... jestli jsi pochopil..."

"Ano, pochopil jsem," zamumlal Rod. "DDT zvítězí. Mohls ho porazit jen tady. A bojoval bys s kýmkoliv jiným, kdo by tu přišel."

"Ano." Tom sotva znatelně přikývl. "Musíš... se rozhodnout... hned... a... pane..."

Řekl něco příliš tiše, než aby mu Rod rozuměl, a bolestivě zalapal po dechu.

Rod se nad ním sklonil a přitiskl ucho k jeho rtům.

"Neumírej pro... sen..."

Rod se zamračil. "Nerozumím." Chvilu počkal a pak se zeptal: "Jaks to myslel, Tome?"

Nedostal žádnou odpověď.

Rod se pomalu narovnal a podíval se na nepřítomné oči a pootevřená ústa ležícího muže.

Dotkl se místa na krku, kde vedla krční žíla. Nechal tam své prsty přiložené dlouhé minuty, pak se pomalu natáhl a zatlačil Tomovi oči.

Vstal, pomalu a vratce; rozhlédl se nevidoucima očima.

Pak se jeho oči zvolna zaostřily. Uviděl žebráky, kteří stáli mlčky, oči upřené na ležícího muže.

Drobná štíhlá postava se prosmýkla dovnitř kruhu. "P-pane Gallowglassi?"

Rod se obrátil a vykročil kupředu, jak žebráci začali poklekat vedle nehybného těla. Pak ustoupil, hlavu těžce svěšenou.

"Co je, Toby?" zeptal se a vzhlédl.

"Mylorde..." Tobyho tvář byla rozpačitá a podivně tragická, když hleděl na hlouček žebráků, rozrušených, aniž věděli čím. "Mmylorde, oni... Oni prosí o milost. Máme jim ji dát?"

"Milost? Ach, ano. Chtějí kapitulovat." Rod přikývl a sklopil oči.

Pak zase vzhlédl a podíval se na skupinu žebráků. "Ach, já nevím. Co říkal Brom?"

"Můj pán O'Berin říká ano, ušetřte je, ale královna říká ne. Oba lordi Loguirové jsou s Bromem."

"A královna pořád říká ne." Rod přikývl a hořce se usmál. "A po mně chtějí, abych rozhodl, co?"

"Ano, mylorde."

Kruh žebráků se trochu uvolnil. Rod uviděl Tomovu voskově žlutou tvář.

Obrátil se zpátky k Tobymu. "Zatraceně, ano. Samozřejmě, že mají dostat milost!"

Slunce kleslo mezi kopce, zanechávajíc oblohu bledě růžovou, na západě temnoucí. Dvanáct nejvyšších lordů stálo v řetězech před Kateřinou. Vedle ní seděli Loguire a Tuan, Brom a sir Maris.

Rod stál trochu stranou, opřený zády o Fesse, ruce založené a bradu svěšenou na prsou.

Starý vévoda Loguire stál rovněž s hlavou sklopenou a v očích měl hluboké utrpení, neboť jeho syn Anselm stál krok před ostatními lordy, přímo před královnou.

Kateřina měla hlavu vysoko vztyčenou, oči jí pyšně a vítězoslavně zářily a tvář jí znachověla radostí ze své moci.

Rod se na ni podíval a pocítil, jak se mu žaludek svírá odporem; její stará arogance se jí s vítězstvím zase vrátila.

Na znamení Broma O'Berina zatroubili dva heroldi fanfáru. Sotva poslední tóny dozněly, předstoupil třetí herold a rozvinul svitek pergamenu.

"Všem přítomným se na vědomost dává, že dnešního dne zlotřilý vazal Anselm, syn vévody Logiura, který vyvolal nanejvýš zločinné povstání proti Kateřině, královně Gramarye, byl před korunním soudem obviněn ze zločinu velezrady!"

Sroloval svitek a pleskl si s ním o stehno. "Kdo promluví na obranu Anselma, vůdce povstalců?"

Zavládlo ticho.

Pak se zvedl starý Loguire.

Vážně se uklonil královně. Kateřina mu jeho zdvořilost oplatila pohledem plným údivu a hněvu.

"Nic nemůže být řečeno na obranu povstalice," začal Loguire. "Ale na obranu muže, který, jsa veden svou horkou krví vytáhl do boje, aby se pomstil za něco, co by mohlo být považováno za urážku jeho otce a domu, může být řečeno mnohé; a tak, ačkoliv jeho čin byl ukvapený a, ano, i velezrádný, je třeba říct, že jednal ve jménu cti a synovské úcty. A co víc, teď, když vidí výsledky svého konání a je pod dozorem svého vévody a otce, může opět prokázat svou ryzí loajalitu a povinnost svému stavu."

Kateřina se usmála; její hlas byl čistý sirup a med: "Takže ty, mylorde, bys chtěl, abych toho muže, jemuž musí být přičtena smrt stovek nevinných, opět svěřila tvému dozoru a ochraně; tobě, který již jednou v této své povinnosti selhal?"

Loguire sebou trhl.

"Ne, ctěný mylorde!" odsekla. Tvář měla bledou a rty křečovitě sevřené. "Už jednou jsi proti mně vyvolal povstání a nyní se o to pokoušíš znovu!"

Loguirovy rysy ztvrdly.

Tuan se napůl pozvedl křesla, tvář brunátnou zlostí.

Kateřina si ho změřila arogantním, nadřazeným pohledem. "Chce snad pán žebráků něco říct?"

Tuan zaskřípal zuby a pak se s vypětím všech sil ovládl. "Má královno, otec a syn dnes statečně bojovali pro tebe. Neušetříš za to život jeho syna a mého bratra?"

Kateřina zbledla ještě víc a oči se jí zúžily.

"Děkuji svému otci a bratru," řekl Anselm čistým, znělým hlasem.

"Ty mlč!" zaječela Kateřina a vyskočila z křesla, "ty velezrádný, zločinný, nenávisný pse!"

V Loguirových očích se objevil hněv; pořád se však ještě ovládal.

Kateřina se posadila zpátky do křesla, několikrát se zhluboka nadechla a pak zaťala prsty do opěrek, až jí klouby zbělely. "Budeš mluvit, až dostaneš slovo, ty zrádce," vyštěkla. "Do té chvíle drž jazyk za zuby!"

"Nebudu mlčet! Už mi nemůžeš víc ublížit a nemůžeš mne ani umlčet. Ty, hanebná královno, ses sama rozhodla, že zemřu, a nic tě od toho neodvrátí! Tak mne tedy zabij!" zvolal. "Trest za velezradu je smrt! Věděl jsem to, když jsem proti tobě povstal! Tak mne tedy zabij a skonči to!"

Kateřina se opřela a trochu se uvolnila. "Vynesl jsi svůj rozsudek sám," řekla. "Je to zákon země a povstalec musí zemřít."

"Zákonem země je královna," zaburácel Brom. "Pokud ona řekne, že zrádce bude žít, pak bude žít."

Obrátila se k němu a zděšeně vytřeštila oči. "I ty mne chceš zradit? Což ani jeden z mých generálů nebude dnes stát při mně?"

"Ále, skončete s tím!" zvolal Rod a vztyčil se nad trůnem. "Ne, ani jeden z tvých generálů tě v tomhle nepodpoří a z toho bys mohla vytušit, že se ve svém jednání mýlíš. To bych ale od královny čekal příliš! Proč pořádat soud? Už ses rozhodla, že ten muž zemře!" Odvrátil se a odplivl si. "Tak do toho, skončete už tu frašku," zavrčel.

"Ty také?" vydechla. "I ty budeš bránit zrádce, který zapříčinil smrt tří tisíců..."

"Ty jsi zapříčinila smrt tří tisíců," zahřměl Rod. "Šlechtitý muž nízkého rodu leží mrtev na poli, pravý bok rozervaný a ptáci na něm hodují - a proč? Protože bránil umíněné děcko, které sedí na trůnu a nestojí ani za život jediného žebráka! Dítě, které je tak ubohou královnou, že zavedlo příčinu k povstání!"

Kateřina se vtiskla hlouběji do trůnu a celá se chvěla. "Mlč!" vydechla. "Byla jsem to snad já, kdo se vzbouřil?"

"Kdo dal šlechtě důvod ke vzpouře svými příliš ukvapenými reformami a příliš přezíravým chováním? Důvod, Kateřino, příčina! Bez ní by ke vzpouře nedošlo; a kdo jiný, než královna, ji dal?"

"Buď zticha, ach, mlč už!" Přitiskla si hřbet ruky k ústům, jako by chtěla křičet. "Ty s královnou vůbec nesmíš mluvit!"

Rod se podíval dolů na krčící se královnu. Tvář se mu znechuceně zkrivila.

Odvrátil se. "Ach, je mi z tebe špatně! Nech je žít; i tak už tady bylo příliš mnoho umírání. Nech je žít. Budou loajální, bez rádců, kteří by je popichovali. Nech je žít, nech je všechny žít. Už se poučili, i když ty ne."

"To nemůže být pravda!" vydechla Kateřina.

"Není!" Tuan vystoupil vpřed a jeho ruka se položila na jílec meče. "Královna zavedla příčinu, to ano, ale nevyvolala vzpouru!"

Kateřina se na něj podívala a v očích se jí zableskla vděčnost.

"Mluv pravdu," pokračoval Tuan, "a pak ji můžeš kárat. Ale jestliže jí prisuzuješ to, co neudělala" - pomalu zavrtěl hlavou - "nemohu tě nechat mluvit."

Rod potlačil nutkání plivnout mu do tváře. Místo toho se znovu obrátil ke Kateřině, která už zase seděla vzpříma, a obdařil ji pohrdavým pohledem. "Nezapomeň," řekl, "že královna, která nedokáže ovládat sama sebe, je slabá královna."

Znovu zbledla a Tuan se na něj obořil: "Dávej si pozor na jazyk!"

Roda se zmocnil vztek, který v něm rostl víc a víc, jak tam stál - až se v něm náhle něco zlomilo a vztek odplul pryč, zanechávaje po sobě ledový klid a neotřesitelnou jistotu, jistotu, co teď musí udělat a proč... a jaké důsledky to pro něj bude mít.

Kateřina uviděla, že Rod po Tuanově výstražce zaváhal, a začala se znovu usmívat, povýšeně a přezíravě. "Máš ještě co říct, rabe?" zeptala se a vysunula bradu.

"Ano," procedil Rod mezi zuby. "Co je to za královnu, když zradí svůj vlastní lid?" Napřáhl se a vyťal jí políček.

Kateřina zaječela a zhroutila se do křesla a Tuan se vymrštil, míře pěstí na Rodův obličej. Rod se před ránou shýbl, přitáhl Tuana k sobě a zavolal: "Fessi!"

Tuanova pěst se mu zabořila do břicha a skoro mu vyrazila dech, ale Rod ho nepustil. Koutkem oka viděl, jak ostatní generálové vstávají.

Ale Fess byl rychlejší.

Rod se pokusil zapomenout, jaký hodný a slušný mladík ten Tuan je, a vrazil mu koleno do rozkroku. Pak ho odhodil, a zatímco se Tuan svíjel bolestí na zemi, vyšvihl se do sedla.

Fess se vzepjal a skočil přes hlavy přibíhajících gardistů. Sotva se jeho kopyta dotkla země, dal se do rychlého cvalu.

Rod uslyšel, jak Kateřina křičí Tuanovo jméno, a divoce se zašklebil.

Náhle se jeho škleb změnil v tichý výkřik a v rameni mu explodovala bolest. Když se otočil, uviděl, že mu z něj trčí šíp.

A, přes poraněné rameno, v kruhu gardistů obklopujících trůn, se Kateřina skláněla nad Tuanem, který klečel, stále se kroutě bolestí, a v rukou svíral kuši.

Když zavládlo šero, vrátil se širokým obloukem přes les na vršek, který vévodil poli, cválaje dobrou míli řekou, aby zahladil stopy. Když se Fess přiblížil k okraji porostu, Rod sklouzl ze sedla. Unaveně se posadil pod velkým stromem, zády opřen o jeho kmen, ukryt houstnoucím soumrakem očím slídícím dole.

Díval se na ohně planoucí na poli a poslouchal vzdálený zvuk veselí na oslavu vítězství.

Povzdechl si a soustředil svou pozornost na akutnější problémy, tedy na své poraněné rameno. Rozepnul si kabátec a jemně si ránu osahal, křivě při tom tvář bolestí navzdory anestetiku, které aplikoval ještě za jízdy. Hlavice šipu projela mezi klíční kostí a ramenním kloubem; nějakým zázrakem při tom minula jak obě kosti, tak tepnu.

Ozvalo se tiché pufnutí podobné miniaturní rázové vlně, a když vzhlédl, uviděl, jak se nad ním sklání Gwendylon. V očích měla slzy. "Můj pane, můj pane! Jsi zraněn těžce?"

Rod se usmál a natáhl se, aby ji k sobě přitáhl. Svíral ji v náruči dlouho.

"Tak tedy ne," řekla, když se nakonec odtáhla, "vidím, že nejsi zraněn tak těžce, jak jsem se obávala."

"Ach, děvče, děvče!" Rod se opřel a znovu ji objal. "Cítil jsem se tak osamělý."

"Přišla bych za tebou dřív, pane," řekla omluvně, "ale musela jsem čekat, až se zastavíš."

"Teď to rameno." Její hlas zněl náhle věcně, skoro stroze. "Bude to trochu bolet, pane."

Rod zaťal zuby a nechal ji, aby mu z ramene strhla krev přilepenou halenu. "Obvazy jsou v sedlovém vaku," zasyčel, když skončila.

Sklonila se nad Fessovým vakem, vytáhla z něj malou kovovou krabičku a zamračila se. "Co značí tady ten červený kříž, můj pane?"

"To je jen symbol," zasípal Rod. "Znamená, že je to, hm, lékárníčka."

Znovu k němu poklekla, velice něžně.

Rod se zamračil, očekávaje trochu s obavami, co bude dělat.

Vtom jím znovu projela bolest a on cítil, že se hlavice šipu v jeho těle pohybuje, pomalu se vysouvá z rány ven, a - jak se zdálo - svým vlastním přičiněním. Přes závoj bolesti si uvědomil, že tahle čarodějnice byla odpovědí na modlitby všech chirurgů.

Hlavice šipu se vynořila z rány, pak vzlétla do vzduchu a roztříštila se o kámen. "Takto," zasyčela Gwen, "naložím se všemi, kdož by ti chtěli ublížit, můj pane."

Rod si uvědomil, s jakou silou tu má co do činění, a otrásl se.

Dívka se natáhla pro obvazy.

"Ne, ne!" Rod ji zdravou rukou zadržel. "Nejprve ten prášek ze stříbrného pytlíku. Zastaví krvácení."

"Raději bych použila obklad z bylin," řekla pochybovačně. "Ale udělám, co si přeješ, můj pane."

Rod se zachvěl, jak se sulfoamidy dotkly živého masa. Pak bolest pominula a dívka mu rameno obvázála.

"Zdá se, že mému ramenu je souzeno, abys ho pořádně obvázovala," zamumlal Rod.

"Ano, můj pane. Měl bys na něj být opatrnější."

Nedaleko někdo zakašlal, jako by na sebe chtěl diskrétně upozornit.

Rod vzhlédl a uviděl postavu blížící se stínem. Usmál se. "Není to náš Atrofovaný Ajax sám?"

Gwendylon mu něžně přitiskla prst na rty.

Rod krátce přikývl, podrážděn sám sebou; prst se oddálil.

Pozvedl se na své zdravé ruce. "Jen pojď a připoj se k večírku, Brome. Ale pozor; ovoce vítězství dnes večer chutná kysele."

Brom došel k nim, s rukama složenýma za zády a hlavou skloněnou, a posadil se ke kořenům stromu.

Rod se zamračil. V trpaslíkově chování bylo něco bázlivého a skoro kradmého. "A co žere tebe?" zavrčel.

Brom si povzdechl a posadil se s rukama na kolenou. "Dnes jsi mi způsobil pořádné bolení hlavy, Rode Gallowglassi."

Rod se poněkud křivě usmál. "Mně to připadalo spíš jako žaludeční problém. Řekl bych, že jsi nebyl příliš potěšen směrem, jakým se věci vyvíjely."

"Ó ne, byl jsem jím nesmírně potěšen! A přitom" - Brom si opřel bradu do dlaní a znovu se zatvářil bázlivě - "přiznám se, žeš mě zpočátku docela rozčílil."

"Neříkej!"

"Ano, ale to bylo předtím, než jsem si uvědomil, co máš v plánu."

Ano?" Rod pozvedl jedno obočí. "Ale nemůžeš přijít na to, proč jsem to udělal."

"Ne. Zestárl jsem. Rode Gallowglassi..."

Rod si odfrkl.

"Díky." Brom sklonil hlavu. "Ale je to pravda; zestárl jsem a potřebuji pomoc, abych pochopil."

"A co jsi viděl?"

"Ó, to byla velice dojemná scéna!" usmál se Brom trochu ironicky. "Nejprve Kateřina jen křičela: 'Můj miláčku, ty jsi raněn!' a volala pro doktory a bylinky, dokud se Tuanovi nepodařilo vstát; pak mu začala plakat na rameni, nazývala ho svým pánem a strážcem, ochráncem její cti, a nebyla k utišení, dokud jí neodpřisáhl, že se s ní ožení!" Bromův úsměv změkkl. "Ano, bylo to velice něžné a dojemné."

Rod unaveně přikývl a zavřel oči. "Kdy bude svatba?"

"Jakmile proběhnou trojí ohlášky v kostele. Kateřina ji chtěla okamžitě, ale Tuan trval na tom, že ne, že je královna a výkvět ženství a musí se provdat přiměřeně svému stavu."

"Slibný začátek."

"Ano, a bylo to čím dál slibnější! Neboť Tuan se pak obrátil k dvanácti lordům a řekl: 'A co uděláme s těmito muži?' a Kateřina křičela: 'Jak si přeješ, můj pane, jak si přeješ! Ale zaříd' to s nimi rychle a pojďme pryč!'"

"Velice příznivý vývoj," přisvědčil Rod. "A co s nimi udělal?"

"Nechal jim sundat pouta a přikázal jim, aby se odebrali na svá panství a dál je spravovali. Ale požadoval od každého z nich rukojmí ve věku dvanácti let nebo méně z jejich krve a rodu, které by dlelo na královnině hradě.

Rod se zamračil a přikývl. "To by mohlo fungovat. Získá odstrašující prostředek a zároveň příležitost vychovat si novou generaci nejvyšších lordů, oddaných trůnu."

Duševně zcela vyčerpan, opřel se o kmen stromu. "Jsem rád, že to zabralo."

"Ano." Bromovy oči se zaleskly. "Tahle zem bude navždy tvým dlužníkem, Rode Gallowglassi. Zachránil jsi nám naši korunu a zažehnals hrozbu dlouhé a krvavé občanské války; a co víc, dal jsi nám krále."

"A veřejného nepřítele číslo jedna," dodal Rod hořce.

Bromova tvář potemněla.

Rod se na něj podíval z pod víček. "Musíš uznat, že jsem teď mírně řečeno persona non grata."

"Ano," zavrčel Brom, "ale vždycky můžeš najít azyl v Elfii."

Rod se slabě usmál. "Díky, Brome."

"Teď mi pověz," Brom se předklonil a zamračil se, "jak to, že jsi tady? Když se nad naší zemí začaly stahovat mraky a naděje se ztrácela v nedohlednu, přišel jsi ty, spadl jsi z nebe jako odpověď na naše modlitby - ty, kterého k naší zemi nic neváže, žádné statky, které by měl chránit. Naše záležitosti nebyly tvými záležitostmi, a přesto jsi je přijal za své."

Zvedl hlavu a oči mu zaplály. "Proč jsi nás zachránil?"

Rod se hořce usmál. "Pro Sen."

Brom se zamračil. "Jak...?"

Rod se zadíval na hvězdy. Na okamžik zaváhal a pak řekl: "Fessi, zaznamenej to."

Podíval se na Broma, pak na Gwendylon a svou zdravou rukou ukázal na nebe. "Podívejte se tam. Vidíte ty hvězdy?"

Kolem každé z nich krouží světy, jako je tenhle, kde se setkávají milenci, muži se sváří a králové se mění.

Ale většina z nich je spojena pod jedním systémem, jednou vládou - Decentralizovaným demokratickým tribunálem. A hlas, který vládne, je hlas lidí samých."

"Ne!" zaburácel Brom. "Jak by to bylo možné?"

"Protože hlas každého člověka je vyslyšen a váhu mu dodávají lidé, kteří za ním stojí. V tom je to tajemství, v komunikaci. Tady nemůžete mít stejný druh vlády, protože vaše úroveň komunikace je nízká, což je divné, protože máte potenciál pro nejlepší možný systém vůbec - jen ho využít."

Založil si ruce a opřel se o strom. "Ale mají tam i hodně problémů. Pořád rostou, víte? Každý rok se k Tribunálu připojí alespoň jeden svět. Na tomto stupni už dosáhli vrcholu možností komunikace. A za vrcholem číhá hrozba diktatury."

"Pořád nechápu, co to má s námi společného?" zavrčel Brom.

"Pracuji pro ně. Jsem zařizovač. Jsem ten hoch, co se potlouká po vesmíru a připravuje další planety pro členství... když se členy stát chtějí, což chtějí vždycky, když jsou na ně připraveny!"

"A v čem spočívá jejich připravenost?" usmál se Brom, trochu s přemáháním.

"Komunikace, jak už jsem řekl, ale nejen to - také vědomosti. Vzdělání."

Povzdechl si. "Vzdělání se většinou prosadit dá. Trvá to dlouho, ale jde to. Komunikace, to je jiná otázka.

Existuje totiž ještě jedna důležitá ingredience svobody: vnější hranice. Ta zabraňuje vzniku stratifikované společnosti - nezáleží na tom, co to je, mylordé O'Berine, králi elfů - a stratifikovaná společnost je další cesta k totalitě.

A tak se Tribunál stará o stálý růst. Kdyby však unie rostla příliš rychle, začala by zaostávat komunikace a to by byl konec. Což já osobně nechci. Neboť můj Sen má své jméno - Svoboda. To je můj Sen. A taky důvod, proč pro mne Gramarye znamená tak mnoho."

Brom se zamračil. "Nerozumím."

Rqd se mu podíval do očí a usmál se. "Čarodějnice. Jejich umění číst myšlenky. To je komunikační systém, jaký potřebujeme."

V Bromově obličejí se objevil výraz porozumění a určitého smutku a pak se trpaslík odvrátil.

"Potřebujeme je," pokračoval Rod, "potřebujeme jich hodně. Až do dneška rostl jejich počet pomalu. Ale pod Kateřininou ochranou budou rychle přibývat; a jejich dnešní vítězství v boji jim přinese respekt všech. Nebude to dlouho trvat a každý rodič si bude přát, aby v jeho rodině byla alespoň jedna čarodějnice nebo čarodějník. Pak se jejich počet znásobí."

Brom se zamračil. "Ale jak je možné, že jen tento svět ze všech, o kterých jsi mluvit, má čarodějnice?"

"Protože lidé, kteří sem přinesli život, vaši předci, kteří spadli z nebe, pečlivě vybírali ty, kteří měli alespoň nějaké známky čarodějnické moci. Možná to ani nevěděli; známky byly příliš slabé a ukryté příliš hluboko, ale měly generace a oni se ženili a vdávali stále mezi sebou a známky pořád rostly a rostly, dokud se nakonec nezačaly rodit právě čarodějnice."

"A kdy k tomu došlo?" usmál se Brom shovívavě. "Když se objevili elfové. Také Banshee, vlkodlaci a jiná nadpřirozená fauna. Neboť na této planetě je podivná substance nazývaná čarodějnický mech, která se sama formuje do podoby, na kterou myslíš. Když čarodějnice myslí na elfa, přetvoří se v elfa."

Brom zbledl. "Chceš snad říct..."

"Nemusíš z toho mít špatný pocit, Brome," řekl Rod rychle. "Všichni lidé kdysi byli pulzujícím rosolem plujícím v moři; jde jen o to, že v dobách vašich předků byl ten proces trochu urychlen působením čarodějnic. A byl to tvůj první předek, ne ty. Řekl bych, že tvor vytvořený z čarodějnického mechu je tak přesnou kopií, že se může nadále rozmnožovat - a dokonce i křížit se smrtelnými lidmi."

Zaklonil se a povzdechl si. "Můžeš být hrdý, Brome. Ty a tví lidé jste jediní, kteří se mohou prohlašovat za skutečné domorodce."

Brom byl dlouho zticha; pak zavrčel: "Ano, pak je to tedy naše země. A co s ní chceš dělat, čaroději z hvězd?" "Dělat?" Rod na něj mrkl. "Jen to, co se snažíš dělat i ty, Brome, prostřednictvím reforem, které jsi navrhl Kateřině. Cožpak rovnost před zákonem není tvůj cíl?"

"To je, ano."

"No vidíš, a můj taky. A moje práce je ukázat ti nejméně krvavou cestu k tomuto cíli, což jsem právě udělal." Zamračil se a přes obličej mu přelétl temný stín.

Brom se na něj pátravě zadíval. Gwendylon se dotkla jeho hlavy a s obavami mu zajela prsty do vlasů.

Podíval se na ni a pokusil se o úsměv.

Pak se obrátil k Bromovi. "Proto jsem bojoval pro Kateřinu, víš; protože ochraňuje čarodějnice a protože je reformátorka - a stejně tak i Tuan, díky Bohu.

A zároveň je to důvod, proč rádcové a Šklebil bojovali proti ní."

Brom se zamračil. "Jsem starý, Rode Gallowglassi. Nemluv na mne v náznacích."

Rod se znovu podíval na hvězdy. "Jednoho dne bude Tribunál řídit všechny hvězdy, které vidíš, a ještě víc těch, které vidět nemůžeš. A skoro všichni lidé na nich budou čarodějnice a čarodějníci, protože budou mít v žilách krev Gramarye. Není to na vavřínový věnec, Brome? 'Otec galaxie...'

Ale někteří lidé čarodějnice nebudou. A protože jimi nebudou, budou je nenávidět, mnohem víc, než si dokážeš představit. Takovým říkáme fanatici.

Budou hlasovat pro jakýkoliv systém vlády, jen když to nebude demokracie. Budou proti demokracii bojovat až do posledního dechu."

"Je-li to tak, jak říkáš," zavrčel Brom, "bude to marný boj. Vždyť kdo by mohl zvítězit proti tolika světům?"

"Nemohou," odpověděl Rod, "pokud je nezabijí dřív, než se narodí."

"To přece nemohou. Aby mohli zabít nenarozenou čarodějnici, museli by se dostat do lůna její matky - tady na Gramarye. Museli by přijít a pokusit se... ale... zabít..." Brom zděšeně vytřeštil oči.

"Kateřinu," dopověděl Rod za něj a pochmurně přikývl. "Přesně tak, Brome. Rádcové a vedoucí kádr Clovisova domu jsou něčí pra-pra a ještě pětkrát pra-pravnuci."

"Ale jak je to možné?" vydechl Brom. "Kdo by mohl navštívit své předky?"

"Oni mohou. Mají zařízení, které se nazývá stroj času. Jeden je ukryt někde v Clovisově domě a druhý ve strašidelných chodbách hradu Loguire.

Hlídej ty čtyři muže ve vězení velice pečlivě, Brome. Mohou ti ještě připravit nepříjemné překvapení."

"Určitě budu!"

"A všichni rádcové jsou po smrti." Rod se položil do trávy a zavřel oči. "Což je hezký závěr zprávy. Pošli to domů, Fessi. Ach, a ještě přílohy: popis stroje času a popis hlavních 'kouzel' čarodějnic - však víš, telekineze, levitace, telepor..."

"Já nevím, Rode," připomněl mu robotův hlas.

"Grumpf. Nebud' puntíkář. Prostě to pošli domů." Prostorový vysílač hluboko v basketbalovém míči Fessova mozku vyplivl ke hvězdám dvousekundovou depeši.

Nastalo ticho. Po chvíli se Gwendylon opatrně zeptala: "Můj pane?"

Rod pozvedl jedno víčko a usmál se. "Neměla bys mě tak nazývat. Ale líbí se mi to."

Plaše se usmála. "Můj pane, dokončil jsi svou práci tady..." Rodův obličej potemněl. Odvrátil se a upřel oči k zemi.

"Kam teď půjdeš, čaroději Rode?" zamumlal Brom.

"Ále, nechte toho!" odsekl Rod. "Nejsem čaroděj," zavrčel pak. "Jsem agent vysoce vyvinuté civilizace a jako takový mám v zásobě spoustu triků, které vám připadají nepochopitelné, ale všechny jsou jen chladné železo a tak podobně. Neznám jediné kouzlo a nemám ani nejmenší střípek čarodějnické moci."

Znovu pozvedl oči ke hvězdám. "Nejsem čaroděj, ani v nejmenším; ne tak, jak si to představují vaši lidé. Nepatřím sem"

Když to řekl, pocítil nečekanou bolest.

"Vybral jsem si ten život," zavrčel Rod. "Jistě, přijímám rozkazy, ale dělám to dobrovolně."

"To je důvod," připustil Brom, "ale velice slabý. Dobrovolně nebo nedobrovolně, pořád jsi něčí služebník."

"Ano," připustil Rod. "Ale někdo musí obětovat svou svobodu, aby ji mohly mít jeho děti." Příliš přesvědčivě to však neznělo ani jemu samotnému.

Brom si povzdychl a vstal. Podíval se na Roda a oči měl velice staré a unavené.

"Jestliže jít musíš, pak musíš; závazky jsou věc, o které žádný muž nesmlouvá. Jdi zpátky ke hvězdám. Rode Gallowglassi, ale nezapomeň: budeš-li někdy hledat přístav, máš ho tady."

Otočil se a vydal se dolů svahem kopce.

Gwendylon tiše seděla vedle Roda a držela ho za ruku. "Pověz mi," řekla po chvíli, "je to jen ten jediný sen, co tě táhne pryč ode mne?"

"Ano. Ano, jistě." Rod stiskl její ruku pevněji "Mé ostatní sny jsi setřela ty."

Podívala se na něj, na tváři úsměv a na řasách perličky slz. "Pak bych tě možná mohla k hvězdám doprovázet, můj pane?"

Rod jí sevřel ruku a cítil, jak se mu stahuje hrdlo, "Přál bych si, aby tomu tak bylo; ale zchradla bys tam a zemřela, jako utržená květina. Patříš tady, kde tě potřebují. Já patřím zase tam. Je to docela prosté."

"Ne." Smutně zavřela hlavou. "Nejde o to, kdo kam patří, ale o pouta. Ale, můj dobrý pane" - oči se jí rozplynuly v slzách - "copak není tvé pouto ke mně tak silné, jako tvůj sen?"

"Podívej se," řekl jí upjatě, "pokud se mě pochopit. Člověk musí mít svůj sen. To je rozdíl mezi zvířetem a člověkem - sen. A muž, který ztratí svůj sen, se stává něčím méně než mužem, a není hoden lásky ženy. Jak bych si na tebe mohl činit právo, kdybych nebyl mužem?"

Muž musí sám sobě dokázat svou cenu, než je hoden ženy, a sen je důkazem. Pokud se k němu blíží, má na ženu právo, protože je jí hoden. Mohl bych tady s tebou zůstat a být velice, velice šťastný. Ale v hloubi duše bych věděl, že si tě nezasloužím. Protože bych byl trubec, samec bez užitku. Jak bych se mohl stát otcem dětí, kdybych věděl, že jejich matka byla světu mnohem víc užitečná, než já?"

"Pak bys to byl ty, kdo by chřádl a zemřel?" zamumlala.

Rod přikývl.

"Ale pokud pouto ke mně samotné nestačí, pane, nevyváží tvůj závazek k Velkému Tomovi a starému vévodovi Loguirovi to, co tě váže ke hvězdám?"

Rod ztuhl.

"Zapřísahali tě, abys dohlížel na jejich lidi," pokračovala tiše. "Co se s nimi stane, když ti lidé ze zítřka přijdou znovu? Určitě přijdou, pokud je jejich nenávisť tak hluboká, jak jsi říkal."

Rod velice pomalu přikývl.

"A co bude s tvým Snem potom, můj pane?" zašeptala.

Rod seděl bez hnutí. "Fessi," řekl tiše.

"Ano, Rode?"

"Fessi, odešli mou rezignaci."

"Tvou co?"

"Mou rezignaci!" odsekl Rod. "A pospěš si s tím!"

"Ale, Rode, tvá povinnost... čest tvého domu..."

"Ále, zmlkni! Rádcové se mohou vrátit, Fessi, i když zničíme stroje času. Udělali to jednou, tak to můžou udělat znovu. Odešli ji!"

Fess poslušně odeslal další depeši. Rod pomalu sklonil hlavu.

Můj pane?" vydechla Gwendylon.

Rod unaveně zvedl ruku. "Jsem v pořádku. Udělal jsem správnou věc, jedinou správnou věc, která mne mohla učinit šťastným. Poprvé v životě jsem udělal něco pro sebe.

A je to. Spálil jsem za sebou mosty. Teď už mě nikdo nepodporuje - dům, klan, Velký bratr, který na mne dohlížel..."

"Máš svůj dům tady, pane," zašeptala Gwendylon. "Já vím, já vím. Ale bude to chvíli trvat, než to přejde - a pak budu šťastnější, než jsem byl kdy dřív. Ale teď..."

Podíval se na ni a slabě se usmál. "Budu v pořádku."

"Rode," zamumlal Fess.

Zvedl hlavu. "Ano, Fessi?"

"Odpověděli, Rode."

Rod ztuhl. "Přečti mi to."

"Zpráva přijata. Požadujeme souřadnice pro odeslání ověřující expedice."

Rod přikývl a ústa se mu zkrivila do hořkého úsměvu. "Pošli jim je. Pokračuj."

"Doporučujeme znovuvážení rezignace. Navrhujeme stálé přidělení na planetě Gramarye jako hlídka proti dalším nepřátelským infiltracím."

Rod vyskočil a vytřeštil oči: "Cože?"

"Chtějí učinit pozici, kterou sis vybral, oficiální, Rode," vysvětlil Fess.

"Co se děje, můj pane?"

"Chtějí, abych tady zůstal," odpověděl Rod mechanicky. Pak se k ní otočil a oči mu radostně zaplály: "Chtějí, abych tady zůstal!"

"Zůstal, můj pane?" zeptala se opatrně, jako by se jeho nadšení polekala.

"Zůstal tady!" zařval a vyskočil na nohy, rukama objímaje celou planetu. "Tady na Gramarye! Jako agent! Gwen, já jsem svobodný: A mám domov!"

Znovu klesl na kolena, objal ji a přitiskl si ji k sobě. "Gwen, já tě miluji!" zvolal. "Provdej se za mne!"

"Kdykoliv a navždy, můj pane!" zvolala Gwendylon, přimkla se k němu a rozplakala se štěstím.

Chtěl si přitáhnout její obličej k polibku, ale ona mu v tom zabránila dlaní přitisknutou na jeho rty. "Ne, můj pane. Jedině čaroděj smí líbat čarodějnicí!"

"No dobře, tak jsem tedy čaroděj. Jsem čaroděj! Tak už mne polib, ano?"

Políbila ho.

Objal ji rukama kolem krku a zašklebil se. "Hej," řekl, "tak je to pravda nebo ne, co se říká o vesnických holkách?"

"Ano, můj pane." Sklopila oči a začala mu rozepínat kabátec. "Teď už se mne nikdy nezbavíš."